มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Khon Kaen University

มข./01
3
2508

หนังสือ "ต้อนรับน้องใหม่ ๒๕๐๘" ซึ่งเป็นการต้อนรับน้องใหม่ครั้งแรก
ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๘ กาลพฤกษ์ช่อที่ ๒

โปรดเกล้า ฯ พระราชทานแก่มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มข./01
3
2508

ทรงพระเจริญ

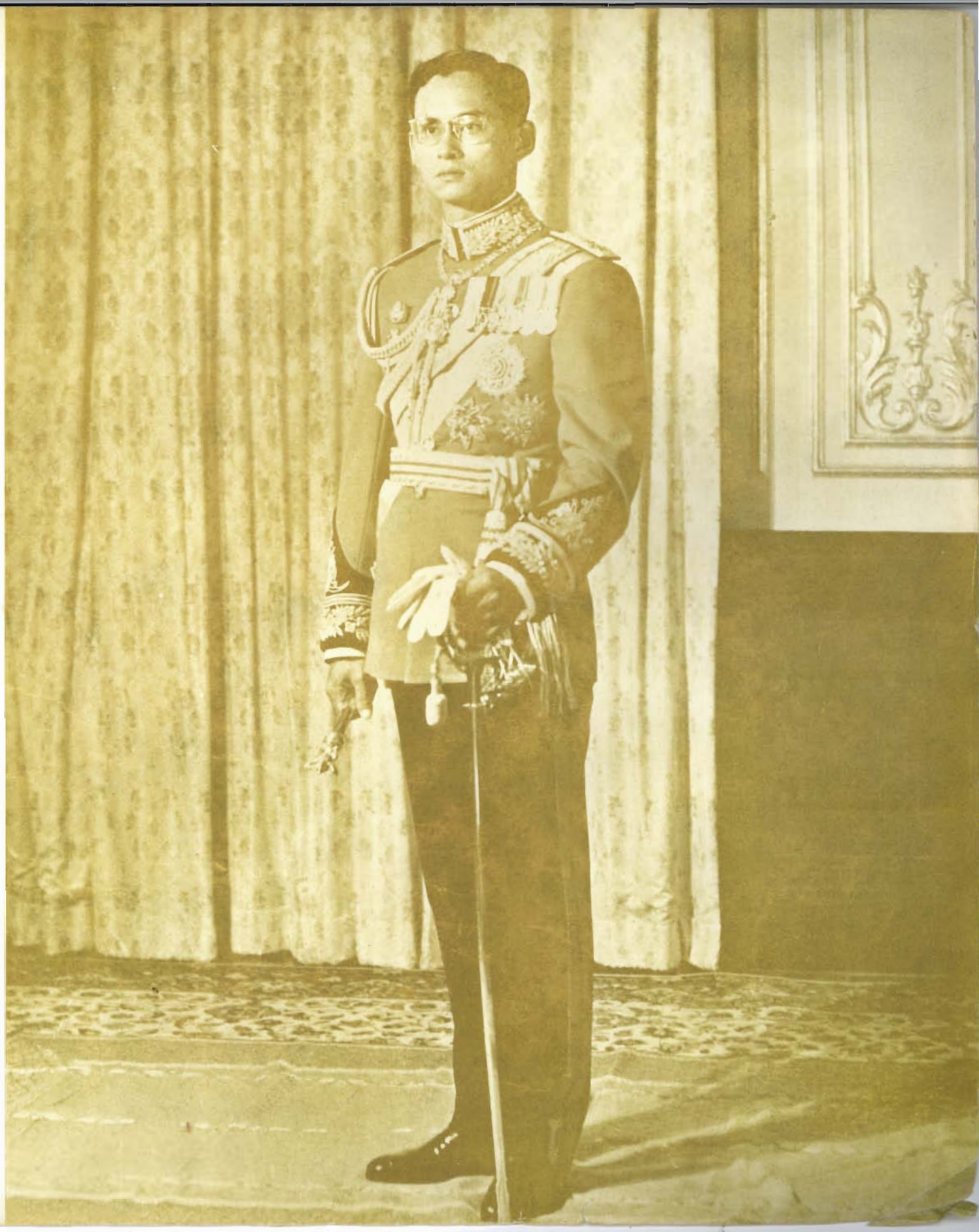
ได้ยินเสียงใครคนหนึ่งร้องขึ้นมาดัง ๆ ว่า

"อย่าละทิ้งประชาชน"

อยากจะร้องบอกเขาลงไปว่า

ถ้าประชาชนไม่ "ทิ้ง" ข้าพเจ้าแล้ว

ข้าพเจ้าจะ "ละทิ้ง" อย่างไรได้

ห้องสมุด
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ประธานคณะกรรมการจัดตั้งมหาวิทยาลัยขอนแก่น

คำขวัญ

คุณค่าของมนุษย์มิได้ขึ้นอยู่กับวิทยาการที่ได้เรียนรู้เพียงอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับการที่สามารถใช้วิทยาการนั้น ๆ ไปในทางที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรมด้วยวิจารณญาณอันสุขุมรอบคอบให้เป็นประโยชน์แก่สังคมและตนเอง การดำเนินชีวิตเพื่อคุณค่าดังกล่าวจะเป็นไปได้โดยประสบผลสำเร็จ ก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นซาบซึ้งอย่างละเอียดและแจ่มแจ้งถึงความรับผิดชอบที่ตนมีต่อสังคมและตนเอง และสามารถแบ่งแยกความรับผิดชอบนั้นได้โดยปราศจากความเห็นแก่ตัว เพื่อจรรโลงไว้ซึ่งความเป็นคุณค่าของมนุษย์.

ฯ พณ ฯ รัฐมนตรี พจน์ สารสิน

ประธานคณะกรรมการจัดตั้งมหาวิทยาลัยขอนแก่น

คำขวัญ

มหาวิทยาลัยย่อมใหญ่กว่าวิทยาลัย อาจารย์หรือคุรุย่อมใหญ่กว่าครู นักศึกษาหรือมหาศิษย์ย่อมใหญ่กว่านักเรียน ใหญ่กว่าในทางไหน ก็ตอบได้ง่าย ๆ ว่าในทางวิชาการไม่ใช่ในทางนักเลง

มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีอะไรเป็นแก่นบ้าง ตอบได้ว่า ก็มีระหัส KHON KAEN ซึ่งเป็นระหัสรวมที่ให้เกิด ระเบียบ อาวุโส ประเพณี สามัคคี น้ำใจ (Order, Seniority, Tradition, Unity และ Spirit) ตามลำดับ คือ

K — NOWLEDGE

H — ONOUR

O — BEDIENCE

N — ATIONALISM

K — ING

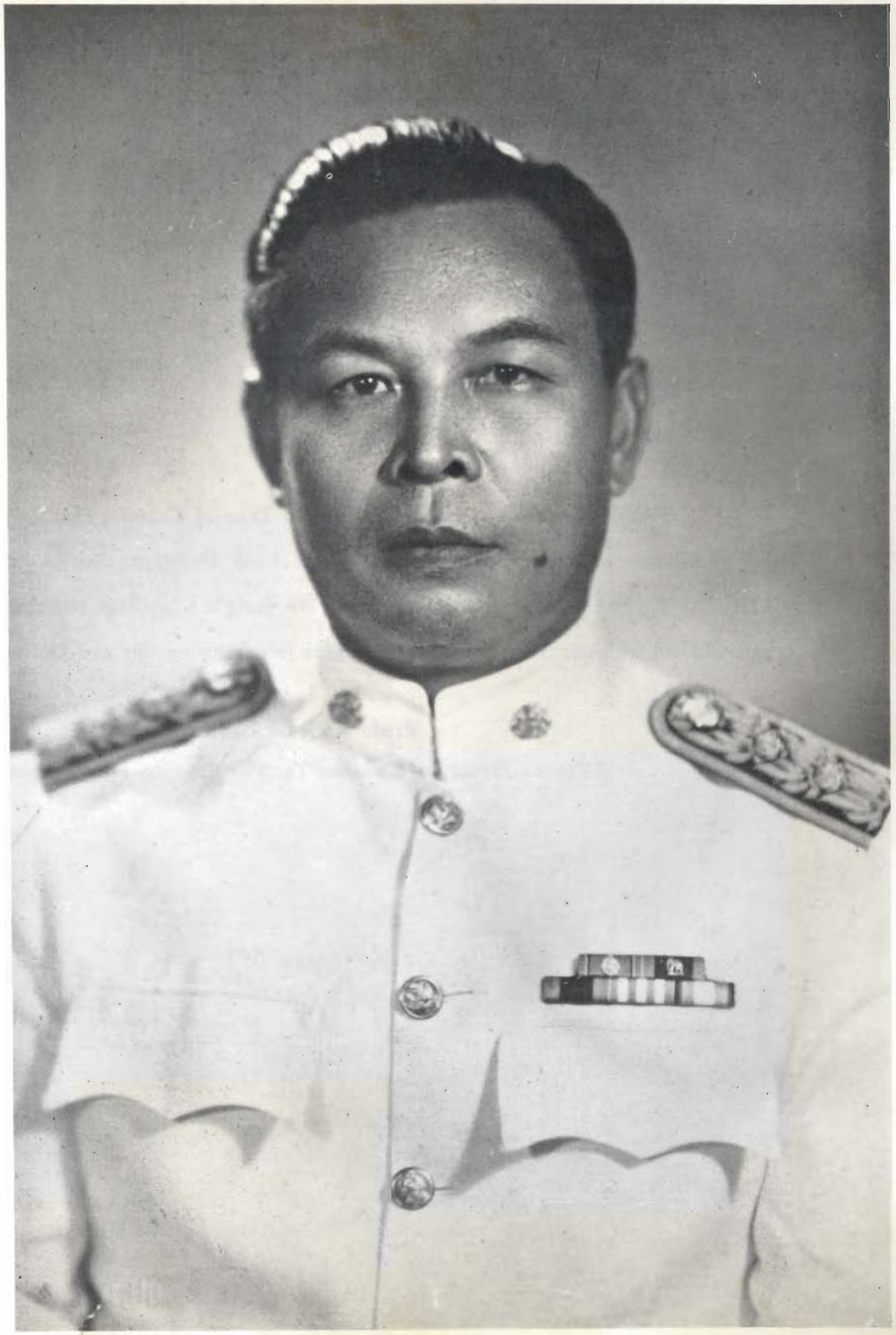
A — BILITY

E — TIQUETTE

N — ON - VIOLENCE

ระหัสนี้แหละขอให้นักศึกษาทุกคนได้เข้าถึง เพื่อชาติและตนเอง

ศาสตราจารย์ พิมล กลกิจ
รักษาการตำแหน่งรองอธิการบดี

On behalf of the members of the Canadian Team of Colombo Plan Advisers, I wish to express our strong conviction that Khon Kaen University and its students will play a vital role in the progress of Thailand. We deem it a privilege and challenge to be associated with our Thai and other colleagues in developing this new University.

Prof. Andrew Baracos

The Leader of the Canadian Team of Colombo Plan Advisers

"พวกเราต้องสามัคคี"

ประสพ บูรณมานัส

คณบดี คณะเกษตรศาสตร์

"จงร่วมมือร่วมใจกันสร้างสรรค์มหาวิทยาลัยของเรา"

วิทยา เพียรวิจิตร

คณบดี คณะวิศวกรรมศาสตร์

คณะอาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คณะวิทยาศาสตร์ – อักษรศาสตร์

คณะบดี ศาสตราจารย์ พิมล กลกิจ

อาจารย์ นิพนธ์ เปาโรหิตย์	อ.บ., ป.ม., ป.สถิติสูง, Cert. in Statistics
อาจารย์ นิ่มนวล สีตะธานี	อ.บ., พ.ม., M. Ed. (Oregon)
อาจารย์ สมเกียรติ ตั้งพูลผล	วท.บ. (เกียรตินิยม)
อาจารย์ ธารี วงศ์ทอง	วท.บ., พ.ม.
อาจารย์ เพ็ญแข ชนะวงศ์	พศ.บ. (สถิติ)
อาจารย์ ทวีศักดิ์ แก้วซิม	วท.บ. (เกียรตินิยม), วท.ม.
อาจารย์ ขาว เหมือนวงศ์	วท.บ. (เกียรตินิยม)
อาจารย์ นิยะดา นิธังกร	อ.บ. (บรรณารักษ์)
อาจารย์ สมใจ ศิริเวช	วท.บ. (เกียรตินิยม)
อาจารย์ วัฒนา มงคลประสิทธิ์	เคมีปฏิบัติ, ค.บ.
อาจารย์ James Wilson	B.A. (Vanderbilt University), M.A. (George Peabody College for teachers)
อาจารย์ Maxfield Harding	B.A. (Brown) Rhode Island
อาจารย์ Anne Ellen Robinson	B.A. (California)
อาจารย์ สุวคนธ์ โสรัจจ์	B.S. (Zoology & Art), ปม.
อาจารย์ บุญมาก พรหมพ้วย	อ.บ.
อาจารย์ สมพงษ์ จันทร์โพธิ์ศรี	ได้รับทุน ก.พ. ไปศึกษาต่างประเทศ
อาจารย์ Frank E. Young	Ph. D (Chemisty)
อาจารย์ วรรณดี เอื้อสถาพร	อ.บ.
อาจารย์ แน่งน้อย เอื้ออังกูร	อ.บ.

คณะเกษตรศาสตร์

คณบดี	**อาจารย์ประสพ บูรณมานัส**	สพ.บ. ธ.บ. M.S. (Animal Husbandry)
	อาจารย์ เข้มแข็ง สีตะธานี	กส.บ. B.S. (Oregon state)
	อาจารย์ วิโรจน์ พงศ์สกุล	กส.บ. M.S. (Brit'. col.)
	อาจารย์ สมจิตร ยอดเศรณี	กส.บ. M.S.
	อาจารย์ พักตร ไชยวงศ์เกียรติ	กส.บ
	อาจารย์ สมศักดิ์ บวรสิน	สพ.บ.
	อาจารย์ ชัยชาญ มณีนุษย์	ศส.บ.
	อาจารย์ นภาพรรณ แสนทวีสุข	ศส.บ.
	อาจารย์ สุนทรี จามิกรานนท์	กส.บ.
	อาจารย์ ณรงค์ กิจพาณิชย์	สพ.บ.
	อาจารย์ ปรีดา บุญโสภณ	กส.บ.
	อาจารย์ วิทวัส ยมจินดา	กส.บ.
	อาจารย์ มัทนี ศรีแย้ม	กส.บ.
	อาจารย์ อารันท์ พัฒโนทัย	กส.บ. (เกียรตินิยม)
	อาจารย์ ไพศาล เหล่าสุวรรณ	กส.บ. (เกียรตินิยม)
	อาจารย์ ประพันธ์ นันทะไชย	กส.บ. (เกียรตินิยม)
	อาจารย์ ธีระ สุวรรณรัตน์	กส.บ. (เกียรตินิยม)
	อาจารย์ เสนาะ อ่ำรอด	กส.บ.
	อาจารย์ ศุภชัย ซื่อตรง	ศส.บ.

อาจารย์ พิทักษ์สิทธิ์ ฉายะภูติ	ศส.บ.
อาจารย์ สุวรรณ วิรัชกุล	กม.บ.
อาจารย์ อนุกูล คลังบุญครอง	ศส.บ.
อาจารย์ ศุภชัย รตโนภาส	กส.บ.
อาจารย์ สุมิตร ตยาคีพิสุทธิ์	กส.บ. (เกียรตินิยม)
อาจารย์ เทอด เจริญวัฒนา	ศึกษาต่อต่างประเทศ
อาจารย์ สุพจน์ โพธิจินดา	กส.บ.

คณะวิศวกรรมศาสตร์

คณบดี อาจารย์ วิทยา เพียรวิจิตร	Ph. D (London), AM., ASCF.
อาจารย์ หลาบ รับศิริ	วศ.บ. (เครื่องกลและอุตสาหกรรม) พ.ม.
อาจารย์ วรรณศรี บุญยรัตพันธ์	วศ.บ., วศ.ม.
อาจารย์ สมศักดิ์ ธีระชัยชยุติ	ได้รับทุนโคลัมโบไปศึกษาต่างประเทศ กำลังทำเรื่องขอโอน
อาจารย์ ฉลอง เกิดนิทักษ์	ได้รับทุนโคลัมโบไปศึกษาต่างประเทศ กำลังทำเรื่องขอโอน
อาจารย์ ชีระกุล ศรีจันทพงศ์	สถ.บ.
อาจารย์ ดิลก ศรีนาวิน	วศ.บ.
อาจารย์ รังษี นันทสาร	วศ.บ.
อาจารย์ สมศักดิ์ วีระวณิชย์ชัย	วศ.บ.
อาจารย์ ประสิทธิ์ ภู่พงษ์	วศ.บ.
อาจารย์ มนูญ อารยะศิริ	วศ.บ.
อาจารย์ นิติ ชาวเธียร	วศ.บ.

อาจารย์พิเศษ

ศาสตราจารย์	ทองศุข พงษ์ทัต	M.Sc., (London) A.R.C.S., D.I.C.
ศาสตราจารย์	สนิท นาคเกษม	วศ.บ.
ศาสตราจารย์	กำจร มนุญปีจุ	Ph.D. (L'pool)
อาจารย์	กำจัด มงคลกุล	B.Sc. (Hons), Ph.D. (Edinburgh)
อาจารย์	สมัคร โกศลสมบัติ	วท.บ., พม., M.S. (Indiana) ประกาศนียบัตร-วิชาสถิติจากสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ
อาจารย์	เล็ก ธนสุกาญจน์	สพ.บ., M.S., Ph.D. (Michigan)
อาจารย์	อายุส พิชัยชาญณรงค์	สพ.บ., M.S , Ph.D. (Cornel)
อาจารย์	อารีย์ อดุลยพันธ์	วท.บ., M.S. (California), Ph.D. (Iowa)
อาจารย์	ม.ร.ว.พุฒิพงษ์ วรวุฒิ	วท.บ., พ.ม., M.S. (Colorado) Ph.D. (Wiweizmann)
อาจารย์	วิรุฬห์ บุญสมบัติ	วท.บ. (เกียรตินิยม), M S., Ph.D. (Ohio)
อาจารย์	สรสิทธิ์ วัชโรทยาน	B.S. (N.C.State College), M.S. (Cornel), Ph.D. (Oregon State)
อาจารย์	แสวง โพธิ์เงิน	วท.บ. (เกียรตินิยม), M.S. (Texas)
อาจารย์	สวัสดิ์ ธรรมิกรักษ์	วศ.บ. ประกาศนียบัตรสุขาภิบาล M.S. (Texas)
อาจารย์	พิศาล คงสำราญ	วศ.บ. (เกียรตินิยม)
อาจารย์	ประสงค์ ยิ่งชล	วศ.บ. (เกียรตินิยม), M.Eng. Sc. (QLD.AUST.)
อาจารย์	สว่าง จำปา	วศ.บ. M.S. (Iowa)
อาจารย์	สุดใจ จำปา	วศ.บ. M.S. (Iowa)
อาจารย์	ประจิต จิรัปปภา	วศ.บ. (เกียรตินิยม)
อาจารย์	ขนาด หัสศิริ	วศ.บ.
อาจารย์	สมชาย พวงเพิกศึก	วศ.บ.

อาจารย์	บุญมั่น สุคนธมาน	วศ.บ.
อาจารย์	นิรันดร์ สิงหบุตรา	กส.บ, M.Sc. (IARI)
อาจารย์	สันทัด โรจนสุนทร	B.Sc. (Western Australia), M.S. (Oregon State)
อาจารย์	สมเจตน์ จันทวัฒน์	กส.บ., พ.ม.
อาจารย์	บียะ ดวงพัตรา	กส.บ.
อาจารย์	ปราณี แจ้งเจนกิจ	กส.บ., M.S. (Utah State)
อาจารย์	วิรัช อินทรชูโต	กส.บ., พ.ม., M.A. (Purdue)
อาจารย์	แจ่มจันทร์ จีรภัทระนันต์	กส.บ. (เกียรตินิยม)
อาจารย์	วิทยา สุภาพ	วท.บ.
อาจารย์	ม.ร.ว. พรรคพงศ์สนิท สนิทวงศ์	อนุปริญญาวิทยาศาสตร์, พ.ม.
อาจารย์	เชาว์ ชิโนรักษ์	วท.บ., พ.ม.

คณะผู้เชี่ยวชาญชาวคานาดาที่มาปฏิบัติงาน ณ สำนักงานจัดตั้งมหาวิทยาลัยขอนแก่น

Professor Andrew Baracos.	Soil Engineer.
Professor Edward Dolhun.	Cevil Engineer. (Highway)
Professor Leonard B. Siemens	Agriculture.
Professor Herbert M. Lapp.	Agriculture Engineer.
Mr. Derek R. Franeis	Librarian
Mr. Oscar Tonn	Technicial in Engineer.
Mr. Marshall Gysi	Cevil Engineer. (Hydraulic)

หลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตร์บัณฑิต และ

ปริญญาวิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น

หลักสูตรของคณะ **เกษตรศาสตร์** และคณะ **วิศวกรรมศาสตร์** (ฝ่ายโยธา) ได้ร่างไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ โดยคณะผู้เชี่ยวชาญจากองค์การสหประชาชาติ ว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม (ยูเนสโก) และองค์การสหประชาติว่าด้วยการเกษตรและอาหาร (เอฟ เอ โอ) และต่อมาได้มีการแก้ไขเล็กน้อยตามความเหมาะสม จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากประเทศ **คานาดา** และ **นิวซีแลนด์** หลักสูตรนี้เน้นหนักไปในทางประยุกต์และปฏิบัติ นับว่าเหมาะสมกับภูมิภาคของ **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** เป็นอย่างมาก ทั้งนี้เป็นไปตามนโยบายของ**การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**

หลักสูตรนี้ได้รับอนุมัติจาก **สภาการศึกษาแห่งชาติ** เรียบร้อยแล้วเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๐๘

ทั้งสองคณะได้กำหนดหลักสูตรขั้นอนุปริญญาไว้ ๓ ปี หลักสูตรขั้นปริญญาตรี ๔ ปี และในปีสุดท้าย นักศึกษาผู้ที่จะทำปริญญาตรีจะต้องเลือกศึกษาเฉพาะในวิชาสาขาใดสาขาหนึ่ง ดังต่อไปนี้

เกษตรศาสตร์ ใน ๔ วิชา คือ **พืชศาสตร์, ปฐพีศาสตร์, สัตวศาสตร์** และ **การส่งเสริมการเกษตร**

วิศวกรรมศาสตร์ ใน ๔ วิชาคือ **การทาง, ชลศาสตร์, สุขาภิบาล, โครงสร้าง** และ **วิศวกรรมสถาปัตย์**

Curriculm Leading to
B. Sc. in Agriculture Khon Kaen University
First Year

First Semester

Subjects	Lectures (hr / wk)	Lab. (hr / wk)	Credits
English	3	6	5
Inoganic Chemistry	3	3	4
Biology	3	3	4
Physics	3	2	4
Mathematics	3	—	3
Economics	3	—	3
Agricultural Orientation & Practice	—	3	1
	35		24

Second Semester

Subjects	Lectures (hr / wk)	Lab. (hr / wk)	Credits
English	3	6	5
Oganic Chemistry	3	3	4
Biology	3	3	4
Physics	3	2	4
Mathematics	3	—	3
Agricultural Economics	3	—	3
Agricultural Orientation and Practice	—	3	1
	35		24

Second Year

First Semester

Subjects	Lectures (hr / wk)	Lab. (hr / wk)	Credits
English	3	6	5
Analytical Chemistry	3	3	4
Botany	2	3	3
Microbiology	4	3	5
Animal Anatony	2	—	2
Farm Management I	3	—	3
	32		22

Second Semester

Subject	Lectures (hr / wk)	Lab. (hr / wk)	Credits
English	3	6	5
Soil Science	4	3	5
Agricultural Engineering	4	3	5
Zoology	2	3	3
Animal Physiology	2	—	2
Agricultural Extension Methods	2	—	2
	32		22

Curriculm Leading to
B. Sc. in Agriculture Khon Kaen University
First Year

First Semester

Subjects	Lectures	Lab.	hr / wk Credits
English	3	6	5
Inoganic Chemistry	3	3	4
Biology	3	3	4
Physics	3	2	4
Mathematics	3	—	3
Economics	3	—	3
Agricultural Orientation & Practice	—	3	1
	35		24

Second Semester

Subjects	Lectures	Lab.	Credits
English	3	6	5
Oganic Chemistry	3	3	4
Biology	3	3	4
Physics	3	2	4
Mathematics	3	—	3
Agricultural Economics	3	—	3
Agricultural Orientation and Practice	—	3	1
	35		24

Second Year

First Semester

Subjects	Lectures	Lab.	hr / wk Credits
English	3	6	5
Analytical Chemistry	3	3	4
Botany	2	3	3
Microbiology	4	3	5
Animal Anatony	2	—	2
Farm Management I	3	—	3
	32		22

Second Semester

Subject	Lectures	Lab.	Credits
English	3	6	5
Soil Science	4	3	5
Agricultural Engineering	4	3	5
Zoology	2	3	3
Animal Physiology	2	—	2
Agricultural Extension Methods	2	—	2
	32		22

Third Year

First Semester

Subjects	hr / wk Lectures	Lab.	Credits
Physical Chemistry	3	—	3
Field Crop production	3	2	4
Livestock production	4	3	5
Economic Entomology	3	3	4
Fish culture	4	2	5
Dairy Production and Marketing	2	2	3
	31		24

Second Semester

Subjects	hr / wk Lectures	Lab.	Credits
Biometrics and Research Methods	4	2	5
Instrumental Method of Analysis	1	3	2
Horticulural Crop production	3	2	4
Animal Feed & Feeding	2	2	3
Poultry production	2	2	3
Plant Pathology	3	2	4
Rural Law	3	—	3
	31		24

Fourth Year - Plant Science Option

First Semester

Subjects	hr / wk Lectures	Lab.	Credits
Biochemistry	3	3	4
Plant Genetics	3	3	4
Plant Improvement	3	3	4
Elective in Crops (1)	3		3
Elective in Insects (1)	3		3
Elective in Soils (1)	3		3
Elective in Diseases (1)	3		3
	30		24

Second Semester

Subjects	hr / wk Lectures	Lab.	Credits
Biochemistry	3	3	4
Plant Improvement	3	—	3
Plant Physiology	3	3	4
Weeds and weed control	3	3	4
Electives (2 or 3 courses)	9		9
	30		24

Fourth Year - Animal Science Option

First Semester	hr / wk		
	Lectures	Lab.	Credits
Biochemistry	3	3	4
Animal Genetics	3	3	4
Animal Diseases and Health	3	—	4
Animal Breeding	3	3	3
Elective subjects	9		9
	30		24

Second Semester	hr / wk		
Subjects	Lectures	Lab.	Credits
Biochemistry	3	3	4
Animal Diseases and Health	3	—	3
Animal Nutrition	3	3	4
Livestock Products	3	3	4
Elective Subjects	9		9
	30		24

Fourth Year - Agricultural Extension Option

First Semester	hr / wk		
Subjects	Lectures	Lab.	Credits
Farm Management II	3	3	4
Nutrition and Hygiene	3	3	4
Education Psychology	3	—	3
Public speaking	—	3	1
Elective	12		12
	30		24

Second Semester	hr / wk		
Subjects	Lectures	Lab.	Credits
Farm Management II	3	3	4
Nutrition and Hygiene	3	3	4
Public speaking	—	3	1
Audio and Visual Aids	3	—	3
Elective	12		12
	30		24

Fourth Year Soil Science Optiod

First Semester

Subjects	hr / wk Lectures	Lab.	Credits
Biochemistry	3	3	4
Pedology and Soil Classification	3	3	4
Soil Fertility and Fertilizers	3	3	4
Irrigation structures	3	—	3
Elective in Crops (1)	3		3
Electitive (2)	6		6
	30		24

Second Semester

Subjects	hr/wk Lectures	Lab.	Credits
Biochemistry	3	3	4
Irrigation and Drainage	3	—	3
Plant Physiology	3	3	4
Weeds & Weed control	3	3	4
Elective (2 or 3 courses)	9		9
	30		24

Fourth Year Soil Science Optiod

First Semester

Subjects	Lectures	Lab.	hr / wk Credits
Biochemistry	3	3	4
Pedology and Soil Classification	3	3	4
Soil Fertility and Fertilizers	3	3	4
Irrigation structures	3	—	3
Elective in Crops (1)	3		3
Electitive (2)	6		6
	30		24

Second Semester

Subjects	Lectures	Lab.	hr/wk Credits
Biochemistry	3	3	4
Irrigation and Drainage	3	—	3
Plant Physiology	3	3	4
Weeds & Weed control	3	3	4
Elective (2 or 3 courses)	9		9
	30		24

Curriculum Leading to
B. Sc. in Engineering, Khonkaen University

Subject	First Semester Hours/week			Second Semester Hours/week		
	Lect.	Lab.*	Credits	Lect.	Lab.	Credits
First Year						
Calculus	5	2	6	—	—	—
Calculus	—	—	—	5	2	6
Analytical Geometry	2	1	2	—	—	—
Chemistry for Engineers	3	2	4	—	—	—
Engineering Drawing	—	3	1	—	—	—
Engineering Drawing	—	—	—	—	3	1
Materials of Engineering *	—	—	—	2	—	2
Agriculture for Engineers	—	—	—	2	—	2
Surveying I *	—	—	—	2	2	3
Engineering Mechanics	2	2	3	—	—	—
Engineering Mechanics	—	—	—	2	2	3
English I	3	6	5	—	—	—
English I	—	—	—	3	6	5
Total	31		21	31		22

Plus a required minimum of 3 weeks approved practical work in workshop.

Second Year						
Physics for Engineers	3	2	4	—	—	—
Physics for Engineers	—	—	—	3	2	4
Engineering Mathematics	3	1	3	—	—	—
Surveying II	—	—	—	3	2	4
Descriptive Geometry	1	2	2	—	—	—
Mechanics of Materials	2	1	2	—	—	—
Mechanics of Materials	—	—	—	2	1	2
Engineering Geology	—	—	—	2	2	3
Structures	2	1	2	—	—	—
Structures	—	—	—	2	1	2
Graphic Statics	—	—	—	—	2	1
Hydraulics I	2	2	3	—	—	—
English II	3	6	5	—	—	—
English II	—	—	—	3	6	5
Total	31		21	31		21

Plus a required minimum of 2 weeks approved practical work in surveying practices

---

*Lab. represents laboratory work, tutorial classes, computation and design work, field trips and visits, at the discretion of the instructor.

Subject	First Semester Hours/week Lect.	Lab.	Credits	Second Semester Hours/week Lect.	Lab.	Credits
Third Year						
For Highway, Hydraulic, Sanitary, and Structural options						
Hydraulics II (including Hydrology)	3	2	4	—	—	—
Soil Mechanics	3	3	4	—	—	—
Foundation Engineering	—	—	—	2	2	3
Highway Engineering	—	—	—	3	2	4
Structural Analysis	3	1	3	—	—	—
Concrete Design	—	—	—	3	3	4
Timber and Steel Design	3	3	4	—	—	—
Water Supply and Sewerage	—	—	—	3	3	4
Engg. Specifications and Quantities	1	—	1	—	—	—
Photogrammetry	—	—	—	2	3	3
Fundamentals of Mechanical Engineering I	2	2	3	—	—	—
Fundamentals of Electrical Engineering I	—	—	—	2	2	3
Technical English	1	3	2	—	—	—
Total	30		21	30		21

Plus a required minimum 4 weeks approved practical work, preferably on a construction site.

Third Year						
For Architectural Engineering option only						
Foundation Engineering	—	—	—	2	2	3
Structural Analysis	3	1	3	—	—	—
Concrete Design	—	—	—	3	3	4
Timber and steel Design	3	3	4	—	—	—
Engg. Specifications and Quantities	1	—	1	—	—	—
Theory of Architecture I	2	—	2	—	—	—
Theory of Architecture I	—	—	—	2	—	2
Building Construction	2	—	2	—	—	—
Building Construction	—	—	—	2	—	2
Interior Design	1	3	2	—	—	—
Sanitation and Hygiene	—	—	—	2	2	3
Mechanical Equipment in Building I	—	—	—	3	—	2
Project Assignment	—	8	4	—	—	—
Project Assignment	—	—	—	—	8	4
Technical English	1	3	2	—	—	—
Total	31		20	29		20

Plus a required minimum 4 weeks approved practical work, preferably on a construction site.

Highway Option

Fourth Year

Subject	First Semester Hours/week			Second Semester Hours/week		
	Lect.	Lab.	Credits	Lect.	Lab.	Credits
Materials Testing Laboratory I	—	3	1	—	—	—
Construction Equipment	1	3	2	—	—	—
Engineering Administration	—	—	—	1	—	1
Seminar on Water and Soil Conservation	—	—	—	—	2	1
Advanced Highway Engineering	3	3	4	—	—	—
Pavement Design and Highway Materials	3	3	4	—	—	—
Bridge Design	—	—	—	3	3	4
Project Assignment	—	—	—	—	8	4
Electives*	(11)		(5)	(13)		(6)
Total	30		16	30		16

Plus a required minimum of 4 weeks approved practical work, preferably in a design office after first semester. A period of 4 weeks will be given after the second semester to accomplish the project assignment.

*Elective Subject	Hours/week		
	Lect.	Lab.	Credits
Practical Mathematics for Engineers	3	—	3
Advanced Engineering Mathematics	3	—	3
Principles of Economics	3	—	3
Fundamentals of Electrical Engineering II	3	3	4
Fundamentals of Mechanical Engineering II	3	3	4
Materials Testing Laboratory II	—	3	1
Irrigation Head Works and Structures	1	3	2
Hydro-Power Installations	1	3	2
Principles of Architecture and Town Planning	3	3	4
Hydraulic Laboratory	—	3	1
Seminar on Irrigation Problems	—	3	1
Dam Design	3	3	4
River Basin Planning	3	—	3
Water Supply and Sewerage	1	3	2
Sanitary Engineering Design	3	3	4
Environmental Sanitation	3	—	3
Structural Laboratory	—	3	1
Advanced Concrete Design	3	3	4
Advanced Soil Mechanics and Foundation Engineering	3	3	4

Hydraulic Option

Fourth Year

Subject	First Semester Hours/week			Second Semester Hours/week		
	Lect.	Lab.	Credits	Lect.	Lab.	Credits
Materials Testing Laboratory I	—	3	1	—	—	—
Construction Equipment	1	3	2	—	—	—
Engineering Administration	—	—	—	1	—	1
Seminar on Water and Soil Conservation	—	—	—	—	2	1
Irrigation Head Works and Structures	1	3	2	—	—	—
Hydraulic Laboratory	—	3	1	—	—	—
Seminar on Irrigation Problems	—	3	1	—	—	—
Dam Design	—	—	—	3	3	4
Hydro-Power Installations	—	—	—	1	3	2
Project assignment	—	—	—	—	8	4
Electives*	(13)		(9)	(9)		(4)
Total	30		16	30		16

Plus a required minimum of 4 weeks approved practical work, preferably in design office after first semester. A period of 4 weeks will be given after the second semester to accomplish the project assignment.

*Elective Subject.	Hours/week		
	Lect.	Lab.	Credits
Practical Mathematics for Engineers	3	—	3
Advanced Engineering Mathematics	3	—	3
Principles of Economics	3	—	3
Fundamentals of Electrical Engineering II	3	3	4
Fundamentals of Mechanical Engineering II	3	3	4
Principles of Architecture and Town Planning	3	3	4
Materials Testing Laboratory II	—	3	1
Advanced Highway Engineering	3	3	4
Pavement Design and Highway Materials	3	3	4
Bridge Design	3	3	4
River Basin Planning	3	—	3
Water Supply and Sewerage	1	3	2
Sanitary Engineering Design	3	3	4
Environmental Sanitation	3	—	3
Structural Laboratory	—	3	1
Advanced Concrete Design	3	3	4
Advanced Soil Mechanics and Foundation Engineering	3	3	4

Sanitary Option

Fourth Year

Subject	First Semester Hours/week			Second Semester Hours/week		
	Lect.	Lab.	Credits	Lect.	Lab.	Credits
Materials Testing Laboratory I	—	3	1	—	—	—
Construction Equipment	1	3	2	—	—	—
Engineering Administration	—	—	—	1	—	1
Seminar on Water and Soil Conservation	—	—	—	—	2	1
Irrigation Head Works and Structure	1	3	2	—	—	—
Water Supply and Sewerage	1	3	2	—	—	—
Sanitary Engineering Design	—	—	—	3	3	4
Environmental Sanitation	3	—	3	—	—	—
Project Assignment	—	—	—	—	8	4
Electives*	(12)		(6)	(13)		(6)
Total	30		16	30		16

Plus a required minimum of 4 weeks approved practical work, preferably in a design after first semester. A period of 4 weeks will be given after the second semester to accomplish the project assignment.

Elective Subject	Hours/week		
	Lect.	Lab.	Credits
Practical Mathematics for Engineers	3	—	3
Advanced Engineering Mathematics	3	—	3
Principles of Economics	3	—	3
Fundamentals of Electrical Engineering II	3	3	4
Fundamentals of Mechanical Engineering II	3	3	4
Principles of Architecture and Town Planning	3	3	4
Materials Testing Laboratory II	—	3	1
Advanced Highway Engineering	3	3	4
Pavement Design and Highwny Materials	3	3	4
Bridge Design	3	3	4
Hydraulic Laboratory	—	3	1
Seminar on Irrigation Problems	—	3	1
Dam Design	3	3	4
Hydro-Power Installations	1	3	2
Structural Laboratory	—	3	1
River Basin Planning	3	—	3
Advance Concrete Design	3	3	4
Advanced Soil Mechanics and Foundation Engineering	3	3	4
Chemistry and Biology of Water	3	3	4

Structural Option

Fourth Year

Subject	First Semester Hours/week			Second Semester Hours/week		
	Lect.	Lab.	Credits	Lect.	Lab.	Credits
Materials Testing Laboratory I	—	3	1	—	—	—
Construction Equipment	1	3	2	—	—	—
Engineering Administration	—	—	—	1	—	1
Seminar on Water aud Soil Conservation	—	—	—	—	2	1
Bridge Design	—	—	—	3	3	4
Irrigation Head Works and Structures	1	3	2	—	—	—
Dam Design	—	—	—	3	3	4
Structural Laboratory	—	3	1	—	—	—
Principles of Architecture and Town Planning	3	3	4	—	—	—
Project Assignment	—	—	—	—	8	4
Electives*	(10)		(6)	(7)		(2)
Total	30		16	30		16

Plus a required minimum of 4 weeks approved practical work, preferably in a design office after first. A period of 4 weeks will be given after the second semester to accomplish the project assignment.

Eletive Subject	Hours/week		
	Lect.	Lab.	Credits
Practical Mathematics for Engineers	3	—	3
Advanced Engineering Mathematics	3	—	3
Principles of Economics	3	—	3
Fundamentals of Electrical Engineering II	3	3	4
Fundamentals of Mechanical Engineering II	3	3	4
Materials Testing Laboratoty II	—	3	1
Advanced Hignway Engineering	3	3	4
Pavement Design and Highway Materials	3	3	4
Bridge Design	3	3	4
Hydraulic Laboratory	—	3	1
Seminar on Irrigation Problems	—	3	1
Hydro-Power Installations	1	3	2
Water Supply and Sewerage	1	3	2
Sanitary Engineering Design	3	3	4
Environmental Sanitation	3	—	3
River Basin Planning	3	—	3
Advanced Concrete Design	3	3	4
Advanced Soil Mechanics and Foundation Engineering	3	3	4

Fourth Year
Architectural Option

Subject.	First Semester Hours/week			Second Semester Hours/week		
	Lect.	Lab.	Credits	Lect.	Lab.	Credits
Theory of Architecture II	2	—	2	—	—	—
Theory of Architecture II	—	—	—	2	—	2
History of Architecture	2	—	2	—	—	—
History of Architecture	—	—	—	2	—	2
City Planning	3	—	3	—	—	—
City Planning	—	—	—	3	—	3
Landscape Architecture	1	3	2	—	—	—
Landscape Architecture	—	—	—	1	3	2
Mechanical Equipment in Building II	2	—	2	—	—	—
Mechanical Equipment in Building II	—	—	—	2	—	2
Materials Testing Laboratory I	—	3	1	—	—	—
Professional Practice	—	—	—	2	—	2
Project Assignment	—	8	4	—	—	—
Project Assignment	—	—	—	—	8	4
Electives*	(6)		(2)	(7)		(2)
Total	30		18	30		19

*Elective Subjects	Hours/week		
	Lect.	Lab.	Credits
Practical Mathematics for Engineers	3	—	3
Advanced Engineering Mathematica	3	—	3
Principles of Economics	3	—	3
Water Supply and Sewerage	3	3	4
Environmental Sanitation	3	—	3
Structural Laboratory	—	3	1
Advanced concrete Design	3	3	4

คุณเคยเข้าห้องสมุดแล้วหรือยัง?

"คุณเคยเข้าห้องสมุดแล้วหรือยัง ?"

ถ้าบรรณารักษ์จะตั้งคำถามข้างต้นกับพวกคุณ — นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นทุกคนก็แน่ใจได้ว่า จะได้คำตอบปฏิเสธมาหลายรายทีเดียว คุณบางคนอาจจะยังไม่รู้ด้วยซ้ำว่าห้องสมุดของคุณตั้งอยู่ที่ไหน อันที่จริงการที่คุณไม่เคยเข้าห้องสมุดเลยและไม่ทราบว่าห้องสมุดของคุณตั้งอยู่ที่ไหน ก็นับว่าเป็นความผิดอย่างหนึ่งของบรรณารักษ์ เพราะบรรณารักษ์ไม่ได้แนะนำให้คุณรู้จักห้องสมุดเลย ทั้งนี้เพราะห้องสมุดยังอยู่ในสภาพ "ไม่พร้อม" แม้ขณะที่เขียนอยู่นั้นบรรณารักษ์ก็ยังไม่ทราบว่าห้องสมุดของคุณจะร่อนเร่ไปอยู่ที่ใดต่อไป

อย่างไรก็ตาม บรรณารักษ์ใคร่จะแนะนำให้คุณรู้วิธีใช้ห้องสมุดเสียก่อน เมื่อคุณเข้าห้องสมุดคุณก็คงอยากจะทราบว่าห้องสมุดมีหนังสือเล่มที่คุณต้องการหรือไม่ ถ้ามีหนังสือเล่มนั้นวางอยู่ที่ไหน ทำอย่างไรคุณจึงจะหยิบมาใช้โดยเร็ว ไม่ต้องเดินวนไปวนมาหลายตลบแล้วลงท้ายก็มาถามบรรณารักษ์ว่า "อาจารย์ครับ ห้องสมุดมีหนังสือ .....ไหมครับ ?"

วิธีง่ายที่สุดที่คุณจะช่วยตัวเองก็คือ เปิดตู้บัตรรายการขณะที่บรรณารักษ์เขียนอยู่นี้ บัตรรายการของเรายังพิมพ์ไม่เสร็จ และยังไม่มีตู้ใส่ แต่บรรณารักษ์คิดว่ากว่าหนังสือของคุณจะพิมพ์ออกก็คงมีตู้บัตรพร้อมด้วยบัตรใช้แล้ว ฉะนั้นจึงอยากจะอธิบายวิธีใช้บัตรรายการเสียแต่บัดนี้

คราวนี้คุณอาจจะนึกอยากรู้ขึ้นมาบ้างแล้วว่า บัตรรายการคืออะไร บัตรรายการคือบัตรแข็งสีขาว ขนาด "๓ × ๕" บอกรายละเอียดเกี่ยวกับหนังสือแต่ละเล่มในห้องสมุด คือบอกชื่อคนแต่ง ชื่อเรื่อง สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ จำนวนหน้าพร้อมทั้งให้เลขเรียกหนังสือที่มุมซ้ายบนของบัตร บัตรรายการที่สำคัญมี ๓ ชนิด คือ

๑. บัตรผู้แต่งหรือบัตรยืนพื้น (author or main cards) คือบัตรที่มีชื่อผู้แต่งบนบันทัดแรกของบัตร

๒ บัตรชื่อเรื่อง (Title cards) คือบัตรที่มีชื่อเรื่องบนบันทัดแรกของบัตร

๓. บัตรหัวเรื่องหรือบัตรหมวดวิชา (Subject cards) คือ บัตรที่มีหัวเรื่องบนบันทัดแรกของบัตร

บัตรเหล่านี้จะแยกไว้เป็น ๓ พวก แต่ละพวกจะเรียงบัตรลำดับอักษรแบบพจนานุกรมซึ่งก็คงไม่ยากเย็นแก่การค้น เพราะคุณ ๆ ก็ใช้พจนานุกรมกันอยู่เสมอแล้ว

ต่อไปนี้จะขอยกตัวอย่างบัตรผู้แต่งมาอธิบายสักบัตรหนึ่ง

บัตรนี้จะบอกให้คุณทราบว่าห้องสมุดมีหนังสือแต่งโดย Preston, H. Kent ชื่อ Practical Prestressed concrete พิมพ์ที่ New York โดยบริษัท McGraw-Hill ในปี ๑๙๖๐ หนังสือหนา ๓๔๐ หน้า

Eng	Preston, H	Kent.
624. 183	Practical prestressed concrete. New York,	
P 938 Pr	McGraw-Hill,	1960.
	x, 340 P.	
	I. Title.	1. CONCRETE CONSTRUCTION.

บัตรผู้แต่งทุกใบจะมีแนวสืบค้น (Tracing) อยู่ตอนล่างของบัตรเพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าหนังสือเล่มนั้นมีบัตรครบชุดกี่ใบ สำหรับหนังสือที่ยกมาให้ดูเป็นตัวอย่างนี้มีบัตรครบชุด ๓ ใบ คือ บัตรผู้แต่ง บัตรชื่อเรื่อง (Practical Prestressed Concrete) และบัตรเรื่อง (CONCRETE CONSTRUCTION)

เห็นไหมว่าคุณจะค้นหนังสือได้ง่ายเหลือเกิน คือถ้าคุณทราบชื่อเสียงเรียงนามของผู้แต่งก็ไปค้นที่บัตรผู้แต่ง แต่อย่าลืมกลับเอานามสกุลของผู้แต่งขึ้นข้างหน้าสำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ ถ้าคุณรู้จักชื่อหนังสือก็ไปค้นที่บัตรชื่อหนังสือ หรือถ้าคุณต้องการหนังสือในวิชาใดวิชาใดวิชาหนึ่งโดยที่คุณเองก็ไม่รู้ว่า มีใครแต่งหนังสือเกี่ยวกับวิชานั้นไว้บ้าง และหนังสือชื่ออะไร คุณก็ไปค้นที่ตู้บัตรเรื่อง สำหรับบัตรเรื่องนั้น ออกจะ ยุ่งยาก สักหน่อย เพราะห้อง สมุดต้อง ใช้คำ ที่เป็นมาตรฐานซึ่งใช้กันทั่วโลก ซึ่งคุณอาจจะรู้สึกไม่คุ้น เช่นหนังสือเกี่ยวกับ organic chemistry บัตรเรื่องจะไม่ใช้คำว่า organic chemistry แต่จะใช้ว่า chemistry, organic

นอกจากบัตรใหญ่ ๓ ชนิดนี้แล้ว ห้องสมุดยังจัดทำบัตรเพิ่มเพื่อให้ความสะดวกแก่คุณอีกหลายชนิด เช่นหนังสือมีผู้แต่ง ๒ คน ห้องสมุดก็จะมีบัตรผู้แต่งร่วม (joint author cards) ให้ ถ้าหนังสือเล่มหนึ่งสามารถให้หัวเรื่องมากกว่า ๑ หัวเรื่อง ห้องสมุดก็จัดทำให้ครบทุกหัวเรื่อง

เมื่อคุณค้นพบบัตรแล้วก็แสดงว่า ห้องสมุดมีหนังสือเล่มที่คุณต้องการแน่ แต่คุณจะทราบได้อย่างไรว่าหนังสือเล่มนั้นอยู่ที่ไหน ก่อนจะตอบข้อสงสัยนี้แก่คุณ บรรณารักษ์ใคร่จะขออธิบายวิธีแบ่งหมวดหมู่หนังสือในห้องสมุดเสียก่อน หนังสือในห้องสมุดของเราจัดแบ่งหมวดหมู่ตามระบบดิวอี้ (Dewey Decimal Classification) โดยใช้ตัวเลขเป็นสัญญลักษณ์ของหนังสือ มีทั้งหมด ๑๐ หมวดดังนี้

๐๐๐ — ๐๙๙ เบ็ดเตล็ดหรือความรู้ทั่วไป
๑๐๐ — ๑๙๙ ปรัชญา
๒๐๐ — ๒๙๙ ศาสนา
๓๐๐ — ๓๙๙ สังคมศาสตร์
๔๐๐ — ๔๙๙ ภาษาศาสตร์
๕๐๐ — ๕๙๙ วิทยาศาสตร์
๖๐๐ — ๖๙๙ วิทยาศาสตร์ประยุกต์
๗๐๐ — ๗๙๙ ศิลปกรรมและการบันเทิง
๘๐๐ — ๘๙๙ วรรณกรรม
๙๐๐ — ๙๙๙ ประวัติศาสตร์

คราวนี้คุณลองย้อนไปดูบัตรตัวอย่างที่ให้ไว้อีกครั้งหนึ่ง ดูที่มุมบนซ้ายของบัตรก็จะเห็นตัวเลข และตัวหนังสือปนกันอยู่จำนวนหนึ่ง คือ

Eng
624. 183
P 938 Pr

เลขทั้งหมดรวมเรียกว่าเลขเรียกหนังสือ (call number)

Eng หมายความว่าเป็นหนังสือทางวิศวกรรมศาสตร์ (ย่อมาจาก Engineering)

624. 183 คือเลขหมวดหมู่ของหนังสือ

P 938 คืออักษรตัวแรกของนามสกุลผู้แต่ง และเลขประจำนามสกุล

Pr คืออักษร ๒ ตัวแรกของชื่อหนังสือ

เลขเหล่านี้แหละจะตอบคุณได้ว่า หนังสือวางอยู่ที่ใดในห้องสมุด เพราะหนังสือทุกเล่มจะมี Call number ปิดอยู่ที่สันและหนังสือทั้งหลายจะวางเรียงตาม Call number จาก ๐๐๐–๙๙๙ และจาก A–Z เมื่อคุณค้นพบบัตรหนังสือที่คุณต้องการคุณก็จด Call number ลงในกระดาษแล้วเดินไปที่หิ้งหนังสือซึ่งเรียงหนังสือตามเลขไว้แล้ว คุณก็จะพบหนังสือเล่มที่คุณต้องการได้อย่างง่ายดาย

บรรณารักษ์หวังว่าข้อเขียนนี้จะเป็นประโยชน์แก่คุณบ้าง โดยเฉพาะคุณ ๆ ที่ขยันเข้าห้องสมุด ส่วนคุณที่ไม่เคยเข้าห้องสมุดเลย บรรณารักษ์ก็ใคร่จะขอเชิญชวนให้มาเยี่ยมห้องสมุดบ้าง และถ้าคุณไม่เข้าใจข้อความตอนใดตอนหนึ่งในเรื่องนี้ หรือใคร่จะรู้เรื่องเกี่ยวกับห้องสมุดเพิ่มเติมก็ขอเชิญมาคุยกับบรรณารักษ์ได้ ห้องสมุดยินดีต้อนรับคุณเสมอ

บทความบทนี้จบไปหลายวันแล้ว แต่บังเอิญมีนักศึกษาผู้หนึ่งมาปรารภกับบรรณารักษ์ว่าห้องสมุดเรียกค่าปรับหนังสือรุนแรงเกินไป คือถึงชั่วโมงละ ๕๐ สตางค์ บรรณารักษ์คิดว่าเรื่องนี้คงจะมีการเข้าใจผิดกัน จึงขอถือโอกาสนี้ชี้แจงให้ทราบว่าห้องสมุดโดยทั่วไปจะปรับค่าล่วงเวลาหนังสือทั่วไป ประมาณวันละ ๕๐ สตางค์ถึงหนึ่งบาท และหนังสือจองชั่วโมงแรก ๒ บาท ชั่วโมงต่อไปชั่วโมงละ ๑ บาท ส่วนห้องสมุดของแก่นนี้ไม่ปรับค่าล่วงเวลาหนังสือทั่วไปเลย (เพราะห้องสมุดยังไม่ประกาศระเบียบข้อบังคับออกใช้กับคุณ) ส่วนหนังสือจองนั้นปรับเพียงชั่วโมงละ ๕๐ สตางค์ ซึ่งนับว่าถูกกว่าที่อื่นมาก หนังสือจองคืออะไร? ทำไมจึงต้องปรับ? หนังสือจองคือหนังสือซึ่งผู้อ่านส่วนมากต้องการและมาขอยืมเสมอ บรรณารักษ์ต้องเก็บแยกไว้ต่างหาก เช่นหนังสือจอง เช่นหนังสือ Applied mechanics เป็นต้น ในมหาวิทยาลัยบางแห่งบรรณารักษ์จะจำกัดให้ผู้อ่านยืมหนังสือได้เพียงคนละไม่กี่ชั่วโมง และจะอนุญาตให้ยืมกลับบ้านได้ก่อนปิดห้องสมุดครึ่งชั่วโมง ถ้าส่งช้านอกจากจะถูกปรับด้วยอัตราสูงแล้วยังอาจถูกถอนสิทธิ์ในการยืมหนังสือด้วย ห้องสมุดบางแห่งไม่อนุญาตให้ยืมหนังสือจองออกจากห้องสมุดเลย แต่ที่ของแก่นนี้คุณมีสิทธิ์ยืมได้นานถึง ๒ วัน เพราะบรรณารักษ์เห็นใจที่ตำราเป็นภาษาอังกฤษยากแก่การอ่านให้เข้าใจโดยเร็วและคุณต้องเรียนหนักตลอดวัน ไม่มีเวลามานั่งอ่านในห้องสมุดมากนัก การที่บรรณารักษ์เข้มงวดกับหนังสือจองก็เพราะต้องการให้หนังสือหมุนเวียนถึงผู้อ่านโดยทั่วถึงกัน ดังที่บอกแล้วว่าหนังสือจองเป็นหนังสือที่คนส่วนมากต้องการอ่าน ฉะนั้นจึงไม่ยุติธรรมที่คุณจะเอาหนังสือไปวางทิ้งไว้ที่บ้านเฉย ๆ หลายวันในขณะที่เพื่อนคุยอีกสิบ ๆ คนรอคอยหนังสืออยู่ทุกวัน การที่บรรณารักษ์ตั้งอัตราปรับคุณชั่วโมงละ ๕๐ สตางค์นั้นขอบอกว่าบรรณารักษ์ไม่อยากได้เงินของคุณ หรอก สิ่งที่อยากได้ก็คืออยากให้คุณส่งหนังสือตรงตามกำหนด ถ้าปรับคุณด้วยอัตราต่ำ ๆ คุณก็ไม่เดือดร้อน เมื่อก่อนนี้เคยปรับเพียงวันละ ๕๐ สตางค์ แต่พวกคุณนั่นแหละเป็นคนมาบอกบรรณารักษ์เองว่า "วันละ ๕๐ สตางค์ไม่เดือดร้อนเลยครับ ยอมให้ปรับ ๑ บาท ขอเก็บไว้อีก ๒ วันเถอะ" คุณทำโดยไม่นึกถึงความเดือดร้อนของคนอื่น การที่คุณไม่เดือดร้อนกับค่าปรับวันละ ๕๐ สตางค์ก็ทำให้เกิดเรื่องเดือดร้อนถึง ๓ เรื่อง เรื่องที่หนึ่งคือเพื่อนของคุณที่จองหนังสือต่อจากคุณอีกหลายคนต้องเลื่อนกำหนดวันมารับหนังสือออกไปทุกคน เรื่องที่สองคือคุณ ๆ ที่ต้องเลื่อนกำหนดวันรับหนังสือออกไปต่างก็ทำหน้างอใส่บรรณารักษ์ บางคนพอเดินถึงประตูก็พึมพำออกมาดัง ๆ ว่า "จองก็ไม่ได้ ไม่จองก็ไม่ได้ อย่ายืมดีกว่า" ซึ่งบรรณารักษ์พึ่งแล้วก็รู้สึกเดือดร้อนใจเป็นกำลังที่ทำให้คุณต้องผิดหวังกลับไปเช่นนั้น เรื่องที่สามที่เกิดจากความไม่เดือดร้อนของคุณก็คือเพื่อน ๆ ของคุณต้องเดือดร้อนเพราะฉะนั้นบรรณารักษ์จำเป็นต้องขึ้นค่าปรับจากวันละ ๕๐ สตางค์มาเป็นชั่วโมงละ ๕๐ สตางค์ เพื่อหาทางระงับข้อเดือดร้อน ๒ ข้อแรก บรรณารักษ์ใคร่จะขอถือโอกาสนี้ วอนพวกคุณ ที่ยังไม่เดือดร้อนต่อค่าปรับชั่วโมงละ ๕๐ สตางค์ว่าโปรดนึกถึงใจเขาใจเราบ้าง ถ้าเพื่อนคุณเล่นเก็บหนังสือไว้คนเดียวหลาย ๆ วันและคุณมีชื่อจองอยู่ในอันดับหลัง ๆ วันสอบหรือก็ใกล้เข้ามาทุกที หนังสือหรือก็ยังเวียนมาไม่ถึงตัวคุณ คุณจะกระวนกระวายสักเพียงใด บรรณารักษ์ขอวอนให้คุณเห็นใจเพื่อน ๆ ของคุณด้วย และคุณ ๆ ที่ตัดพ้อต่อว่าที่ห้องสมุดเรียกค่าปรับสูงถึงกับจะตัดเยื่อใยไม่ยอมมาเหยียบห้องสมุดนั้นเมื่ออ่านเรื่องนี้แล้ว ก็คงเห็นใจบรรณารักษ์และเพื่อน ๆ ของคุณ และคงเลิกล้มความคิดที่จะตัดไมตรีกับห้องสมุดแล้ว บรรณารักษ์ขอย้ำอีกครั้งว่าห้องสมุดยินดีต้อนรับคุณเสมอ และถ้าคุณมีความคิดเห็นเกี่ยวกับห้องสมุดที่อยากจะเสนอให้บรรณารักษ์ทราบก็เชิญแวะมาคุยกันบ้าง บรรณารักษ์ยินดีรับฟังความคิดเห็นของคุณเสมอเพราะเราตั้งห้องสมุดขึ้นเพื่อคุณ

นิอะดา นิฉังกร

หว่างขุนเขาราวบ่ำใต้พ้ำกว้าง
เคยทิวยางยืนทอดยอดสู่หาว
กับทุ่งแล้งแก่งธารลานทรายยาว
และความหนาวแนบสู่ทิวภูพาน

เป็นอย่างนี้กี่ร้อยปีที่ผ่านพ้น
ลำพองลั่นไหลออกน้อกละหาน
แล้วก็แล้งแห้งขอดตลอดธาร
ไร้ซึ่งการกอบกู้เพื่ออยู่กิน

แต่สองมือและสมองของมนุษย์
เขาที่สุดสูงซ้อนชะง่อนหิน
ยังอาจพังเป็นผุยของปุยดิน
กระแสสินธุ์เขายังสร้างเขื่อนขวางชล

แล้วภูพานลานแล้งแห่งแนวบ่ำ
หรือจะท้าความทะนงประสงค์ผล
จึงน้ำพองนองเจิ่งเว้งมณฑล
ใต้พ้ำหม่นเมิกม่านย่านอุดม

ต่อแต่นี้ปีวันอันผาสุก
จะครองทุกแควันดินสั้นชื่นชม
ธรรมชาติอาจท้าดินฟ้าลม
แต่จะข่มความลำพองของคนฤา

ลำ (น้ำ) พอง

อา ภา วี สัน ติ

หว่างขุนเขาราวบ่ำใต้พ้ำกว้าง
เขายังสร้างเขื่อนสูงก้นอันเลื่องชื่อ
หว่างมณฑลใจเราเท่าหยิบมือ
ใครน่ะหรือจะกล้าสร้างเขื่อนขวางใจ

สน./01
3
2504

CANADIANS AT KHON KAEN UNIVERSITY

Well, here we are in Thailand. But "we" I mean seven Canadians and their families. We are here to learn as much about your country as we possibly can as well as to work with you in setting up what will be a fine unversity. As well we hope to be able to tell you as much about Canada as you want to know. Compared to Thailand Canada is a new nation. It was only in 1867 that we became a nation, before that we were a colony largely ruled by Great Britain. From our British brothers we have inherited many things, most important is our system of government. And of course we share our Queen with Britain. The Queen of Great Britain is also the Queen of Canada. We have also inherited much from France, since Canada was first a French colony. Canada is a bilingual nation where both French and English are spoken

Canada stretches about 3000 miles from the Pacific to the Atlantic and is divided into 10 provinces. Each province has a legislative assembly and a Premier who deal with purely provincial matters.

The climate in Canada is harsher than that of Thailand and the seasons more clearly different. Cold weather predominates across the country from October to April. The central part of the country is the coldest, temperatures often dropping to -20°F during the winter. All of the Canadians at Khon Kaen University are from central Canada so we find constant warm weather strange but when we think of the many feet of snow at home we are happy to be here.

We all hope that any students who have questions about Canada will ask them boldly. In return we have many questions about Thailand.

Derek R. Francis

คำขวัญ

มีอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งเราจะได้รับประโยชน์ จากมัน เป็นอันมาก ถ้าหากเราใช้ประโยชน์ให้เป็น นั่นคือ เวลา บ่อยครั้ง ที่เรา ต้องฆ่าให้ สูญเสียไป เพราะ ว่ามัน มาถึง อย่าง เชื่องช้า แต่ตรงกันข้าม มีบ่อยครั้งที่เราต้องการได้มากกว่าที่เรามี เพราะว่ามันล่วงเลยไปเร็วเสียจนเราตามไม่ทัน ข้อประนี-ประนอมจึงมีอยู่ว่า ทำอย่างไรจึงจะใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ ต่อเรามากที่สุด โดยใช้ให้สัมพันธ์กับความสามารถที่มีอยู่ ของเรา เพื่อว่า เราจะได้ไม่ต้องฆ่าเวลาให้หมดไปโดย ไร้ประโยชน์ หรือ อ้างว่าเวลาช่างมีไม่พอเสียเลย

วิโรจน์ พงศ์สกุล

วิชาเกษตรฉบับเล็ก

เรื่องเกษตรหรือพูดให้เจาะจงลงไปว่าเรื่องเพาะเรื่องปลูก เป็นวิชาการเก่าแก่มีมานานแล้ว ถ้าอยากจะสืบสาวลงไปก็คงจะไปต้นเรื่องถึงสมัยหิน เพราะยุคนั้นคงจะไม่มีเรื่องเกษตรมากนัก ดูตามเครื่องมือที่ขุดค้นได้ เห็นเป็นเครื่องมือล่าสัตว์เสียโดยมาก อย่างไรก็ตามถึงมีมานานแล้ว แต่ทว่าบางครั้งเราก็รู้อะไรไม่มากนัก จึงใคร่รวบรวบเกี่ยวกับการบำรุงรักษาพืชไม้บางอย่างไว้ เพื่อว่าเป็นแนวสำหรับผู้ที่สนใจใคร่จะปลูกไม้ดอกไว้ดูเล่น ปลูกผักไว้ หรืออยากปลูกไม้ผลอะไรต่าง ๆ จะได้รู้จักธรรมชาติของพืชนั้น ๆ ว่า ชอบหรือไม่ชอบอะไรอย่างใด ต้นไม้ก็เหมือนคน คือถ้าเกิดไม่ถูกใจหรือเอาใจไม่ถูก ก็จะมีปฏิกริยาต่าง ๆ ปฏิกริยาของต้นไม้คือ เฉาบ้าง ไม่ยอมออกดอกออกผลบ้าง หรือพาลตายไปเลย คือผิดความมุ่งหมายของผู้ปลูก

เรื่องแรกที่เดียวที่ผู้ปลูกจะต้องเอาใจก่อนที่จะลงมือปลูก ก็คือต้องทำสถานที่ปลูก คือ ดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์พอเพียงเสียก่อน หากเราเลี้ยงแพะไว้หลังบ้าน แล้วมันกินหญ้ากินใบไม้หมดสวน เราก็ยังมีโอกาสชักพามันไปหากินที่อื่นได้ แต่ต้นไม้ทำอย่างนั้นเห็นจะยาก เราจึงต้องเข้าใจเสียก่อนว่า เมื่อปลูกพืชใดลงไปแล้ว จะงอกงามหรือไม่ จะงามจนกระทั่งแก่ตายไป มันก็ย้ายที่ไปหาที่อยู่ใหม่เองไม่ได้ ชตากรรมของต้นไม้ที่เราปลูกจึงอยู่ที่เราเอง หรือจะปลูกปล่อย โดยทั่ว ๆ ไป เราเหมาได้ก่อนว่าดินนั้นไม่ใคร่มีอาหาร จึงจะต้องเพิ่มอาหารของพืชเตรียมไว้ให้ก่อน ที่เราเหมาเอาอย่างนี้เพราะในภูมิภาคร้อน ฝนตกเสมออย่างนี้ ตามตำราเขาว่ามีการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย แบคทีเรียเจริญดี เชื้อเล็ก ๆ เจริญดี เมื่อเจริญดีก็ทำให้อาหารร่อยหรอลงไปง่าย เพราะมันเอาไปกินเป็นอาหารเสียหมด ครั้นเมื่อฝนตกซ้ำ น้ำฝนก็ชะเอาอาหารธาตุบางส่วนไปลงแม่น้ำลำคลอง ลงทะเลเสียก็มาก การเพิ่มอาหารเตรียมไว้ ก็ต้องใส่อาหารที่เราเรียกว่าปุ๋ยลงไป ก่อนอื่นต้องรู้เสียก่อนว่าในใบพืชใบไม้นี้มีธาตุต่างอยู่ เป็นธาตุอาหารที่ต้นไม้ดูดซึมเข้าไป เมื่อดูดซึมขึ้นไปแล้ว ปริมาณที่เหลือก็จะต้องร่อยลงเป็นธรรมดา เราก็ถ่ายแทนโดยคืนอาหารธาตุนั้น ๆ ลงดิน ก็โดยการเอามาหมักให้ผุเปื่อยแล้วคืนลงดินไป ใบไม้ใบหญ้าที่หมักจนมองไม่พบทรากเดิมนี้ เราใช้เป็นปุ๋ยได้ เอาปุ๋ยนี้เคล้าดินที่จะปลูกเสียก่อน ส่วนปุ๋ยตามร้านหรือปุ๋ยวิทยาศาสตร์อะไรนั้น (Chemical fertilizer) ค่อยเอาใส่ดินภายหลัง หรือจะใส่เลยก็ได้ ถ้าดินมันดีอยู่แล้ว

เรื่องปลูกเห็นจะไม่ต้องพูดถึง ข้ามไปพูดเรื่องการบำรุงรักษาจะเหมาะกว่า ต้นไม้ถ้าดูแลรักษาไม่ดี หรือไม่ถูกใจ ก็ไม่งาม

จำพวกไม้ดอกไม้ประดับ

กุหลาบ ปลูกได้ทุกแห่งจะในกระถางหรือนอกกระถางก็ตาม ข้อสำคัญต้องมีปุ๋ยให้บ้าง อย่าให้น้ำขังแฉะ วิธีไม่ให้น้ำขังแฉะไม่ใช่ว่า งดการให้น้ำอย่างนี้ไม่ถูก เพราะกุหลาบชอบให้รดน้ำเสมอ หากแต่เตรียมดินให้ร่วนโปร่งดีไม่ทึบ โดยการใส่เศษหญ้าฟาง หรือปุ๋ยหมักเคล้าทรายบ้าง ขี้เถ้าบ้าง กะว่าน้ำไม่ขังแฉะ แต่ดินนั้นอุ้มน้ำไว้ได้พอควร ควรตัดแต่งกิ่งประมาณเดือนกุมภาพันธ์คือในฤดูหนาว แผลที่ตัดจะได้ไม่เน่า เลือกตัดกิ่งเอาไว้สัก ๔—๖ กิ่ง ก็พอ ให้กิ่งที่เอาไว้แยกออกจากต้น ทรงต้นเป็นพุ่มอย่างเป็นระเบียบก็ใช้ได้ เวลาตัดแต่งกิ่งหรือตัดดอกต้องใช้มีดคม ๆ ไม่งั้นกิ่งฉีก จะเน่าได้

โรคก็มีอยู่มากเหมือนกัน เป็นโรคจากเชื้อราเป็นส่วนใหญ่ เป็นใยขาว ๆ ตามกิ่งอ่อนใบอ่อน ใช้ยากำจัดจำพวกมีปรอทอยู่ด้วย

รักเร่ จะปลูกโดยเมล็ดก็ได้ ชำกิ่งในดินไม่แฉะก็ได้ หรือปลูกโดยสกัดหัวที่งอกแล้วก็ได้ ชอบดินร่วน ชอบน้ำคือดินต้องชื้นอยู่เสมอแต่อย่าให้น้ำขังแฉะ ชอบแดด ควรปลูกกลางแจ้ง และชอบปุ๋ยมาก ควรใส่เสมอ ๆ เมื่อต้นโตแล้วต้องมีหลักปักมัดหรือล้อมไว้กันลม ถ้าจะให้แตกพุ่มมาก ๆ ก็เด็ดยอด เมื่ออายุเดือนกว่า ๆ เวลาออกดอก หากเด็ดดอกเล็ก ๆ ออกเอาไว้แต่ดอกปลายกิ่งก็จะได้ดอกใหญ่ขึ้น

โรคมีพวกรากเน่าเพราะดินแฉะ โรคเหี่ยว แคระ ถ้าเป็นโรคอย่างนี้ ก็อย่าปลูกซ้ำอีก แมลงมีเพลี้ย และแมงมุมแดง อาจขจัดโดยน้ำโล่ติ๊นต้น ส่วนแมงมุมแดงอาจขจัดโดยเอาผงกำมะถันใส่ห่อผ้า แล้วตบเบา ๆ ให้ผงกำมะถันฟุ้งจับตามใบอ่อน ๆ กันและแก้แมงมุมแดงได้

พืทูเนีย ถ้าปลูกในร่มไม่ใคร่ออกดอก เพราะชอบแดดมาก จึงควรปลูกกลางแจ้ง พอดึงบีก็ตาย แล้วบีหน้าเมล็ดก็จะงอกขึ้นมาอีก หมั่นใส่ปุ๋ยบ่อย ๆ โรคแมลงรบกวนไม่ใคร่มี แต่ถ้ามีโรคใบเหลืองใบบวม เป็นโรคเกิดจากไวรัส ให้ถอนเผาเสีย หาไม่จะเป็นแหล่งแพร่ระบาดโรคต่อไป

เยอร์บีรา อายุนานปี แต่รากตื้น จึงควรใส่ปุ๋ยในดินมาก ๆ และไม่ต้องเคล้าให้ลึกนัก จะปลูกโดยเพาะเมล็ดก็ได้ แต่ต้องบั่กเมล็ดเอาพู่ของเมล็ดขึ้นมิฉะนั้นจะไม่งอก ปกติแยกหน่อไปปลูก หรือจะเอาไปชำในที่ร่มเสียก่อนก็ได้ ระวังอย่าให้ดินทับยอดอ่อนเวลาชำไว้

หน้าวัว เป็นไม้ดอกราคาแพงแต่จะไม่พบใครปลูกเป็นสวนไม้ดอก เพราะหน้าวัวชอบที่ร่ม ถูกแดดอาจไหม้ตาย ชอบน้ำมาก รดเช้าเย็นได้ แต่น้ำต้องสะอาด ถ้าไม่สะอาดต้นก็จะเน่าไป แต่ก่อนนี้มีปลูกกันมาก แต่บัจจุบันมีปลูกเป็นอาชีพไม่แพร่หลาย เพราะการดูแลรักษาต้องเอาใจใส่มาก เช่น น้ำที่รดก็สกปรกไม่ได้ เป็นต้น วิธีปลูกไม่ได้ปลูกกับดิน แต่ทุบอิฐเผาให้เป็นก้อนเล็ก แช่น้ำไว้ให้อิ่มตัว ผสมกับใบก้ามปูผุ หรือจะใช้ขี้กบไสไม้ห้าส่วน ผสมมูลโคแห้งหนึ่งส่วน เป็นเครื่องปลูกก็ได้

ขยายพันธุ์โดยตัดยอดส่วนที่เจริญสูงขึ้นมาจากอิฐปลูกให้มีรากติดมาสัก ๑—๒ ราก แล้วเอาชำไว้ก่อนในทรายที่ไม่แฉะ ชำต้น ๆ เมื่อแข็งแรงดีจึงปลูกในเครื่องปลูก อย่าปลูกลึกเพราะยอดจะเน่าได้

แมลงมีเพลี้ยไฟ ดูดน้ำเลี้ยงใบและดอก และแมงมุมแดงดูดกินอยู่ใต้ใบ ทำให้ใบเหลืองหล่น

แวนด้า แวนด้า เป็น กล้วยไม้ ที่ ปลูกง่าย เลี้ยงง่าย ที่สุดใน บรรดา กล้วยไม้ ทั้งปวง ชอบแดด จึงควรปลูกกลางแจ้ง และถ้าให้แปลงปลูกอยู่แนวเหนือใต้ขวางแนวตะวันไว้ก็จะดียิ่งขึ้น แวนด้าชอบน้ำมาก รดน้ำอย่าให้ขาด มิฉนั้นเพลี้ยจะมากินทำให้ใบเหลืองแห้งได้ แปลงปลูกมักก่ออิฐเป็นขอบขึ้นมา ควรขุดดินภายในแปลงออกให้ลึกสัก ๒๐ เซนติเมตร แล้วใช้แกลบเผาใส่แทน กระทุ้งให้เรียบ บั่กหลักเป็นแนว เวลาปลูกใช้กิ่งตัดเอามายาวประมาณ ๗๕ เซนติเมตร มีรากติดมา ๓—๔ ราก แล้วเอามามัดกับหลัก ๆ ละ ๔—๖ กิ่ง ผึ่งโคนลงในแกลบ แล้วจึงเอาอิฐเผาทุบเป็นก้อนปานกลาง เคล้ากับโคลนทับอีกทีหนึ่ง หนาราว ๆ ๑๕ เซนติเมตร แล้วจึงใช้กาบมะพร้าวเก่าวางซ้อนคลุมชั้นบนไว้ แวนด้าชอบปุ๋ยมูลวัว เอามูลวัวส่วนหนึ่งหมักไว้ในน้ำ ๕ ส่วน เวลาจะรดปุ๋ยผสมน้ำจางลงสิบส่วน

รดเวลาเช้าทุก ๆ ๑—๒ สัปดาห์ ส่วนการให้น้ำควรให้เวลาเย็น กะว่ารดน้ำแล้วไม่ระอุเบื่นใช้ได้

จำพวกไม้ผล

องุ่น ปลูกได้ทั่วไป แต่ว่าตรงที่ปลูกนั้นดินระบายน้ำดี ไม่ชังแฉะ เพราะไม่ชอบชื้น โดยมากเราแก้ปัญหาน้ำขัง โดยใช้ไม้ทำกะบะยกดินให้สูงจากระดับเดิมพอควร ภูมิประเทศใดที่กลางวันร้อนกลางคืนเย็น จะเหมาะต่อการปลูกองุ่นมากขึ้น ถ้าอากาศชุ่มชื้นมากมักจะเบื่นโรคราง่าย

องุ่นเบื่นไม้เลื้อย ถ้าปล่อยให้เลื้อยเรื่อย ๆ จะไม่ออกดอกให้ จึงต้องตัดแต่งกิ่งเสมอ ปีแรกปล่อยให้ยาวไปก่อน แล้วจึงตัดให้เหลือแต่ตอสูงสักฟุตเดียวก็พอ กิ่งตาที่แตกใหม่ก็จะออกดอก ปีต่อ ๆ ไปก็คอยตัดแต่งกิ่งอย่าให้ยาวมากนัก กะว่าตัดเอาไว้แต่กิ่งเดิมสัก ๒—๓ ข้อก็พอ

ในฤดูแล้งใบองุ่นมักร่วง แก้ไขได้โดยขุดดินรอบ ๆ โคนออกบ้าง ปล่อยให้ตากลมสัก ๒ อาทิตย์ แล้วใส่ปุ๋ยคอกและให้น้ำก็จะแตกตาใหม่ให้

โรคมีจำพวกรา และเพลี้ย กับหนอน เบื่นต้น โรคจากรานับว่าสำคัญ ป้องกันโดยใช้ยากำจัดรา เช่นยาบอโดซ์ เบื่นต้น

เงาะ ชอบดินร่วน อุ้มน้ำได้ดีแต่น้ำไม่ขัง ถึงคราวออกดอก ต้องการน้ำมากเบื่นพิเศษ มักปลูกด้วยกิ่งตอนเพราะให้ผลเร็วกว่าปลูกด้วยเมล็ด และไม่กลายพันธุ์ด้วย

โรคมักเบื่นโรคจำพวกราจับกิ่งและลำต้น แมลงก็มีหนอนเจาะต้น ดอก ผล และเพลี้ยมาดูดน้ำหวานที่ดอก

สับปะรด เบื่นพืชรากตื้น ไม่ชอบน้ำขังแฉะ และชอบแดด ด้วยเหตุนี้จึงควรปลูกกลางแจ้ง และขจัดวัชชพืชเสมอ ๆ มิฉะนั้นพวกนี้จะแย่งอาหารจากสับปะรดไปเสียมาก เมื่อปลูกสัก ๒—๓ ปี ควรย้ายที่ปลูกใหม่เพราะดินจืดลง หรือไม่ก็ต้องใส่ปุ๋ยมาก ๆ

ทับทิม ชอบดินร่วนน้ำไม่ขัง และทนดินเค็ม (อย่างภาคอีสาน) ได้ดีกว่าพืชอื่น จะใช้กิ่งชำก็ได้ หรือเพาะด้วยเมล็ดก็ได้แต่ต้องรีบเพาะอย่าให้เกินสองสัปดาห์ เพราะจะไม่งอกการบำรุงรักษาก็มีเพียงรดน้ำพรวนดินเสมอ และ

ตัดแต่งกิ่งเมื่อได้ ๒—๓ ปี ให้เหลือต้นเป็นลำต้นเดียว แขนงเล็ก ๆ ตัดออกใช้มีดคมตัด อย่าหักกิ่งเอา

ศัตรูมีพวกหนอนเจาะผล

น้อยหน่า ชอบที่ดอน คือที่ ๆ ไม่แฉะ ทนแล้งดี นอกจากเมื่อยังเล็กอยู่ ในระยะปีแรกเท่านั้นที่ต้องทำร่มให้บ้าง พ้นไปแล้วทนแดดได้ดี การดูแลก็มีพรวนดินบ้างตัดแต่งกิ่งอย่าให้มีกิ่งมากนัก พออายุ ๓ ปีกว่าก็ควรให้ผลแล้ว ปีหนึ่งตกผล ๒ ครั้ง

ศัตรูสำคัญคือเพลี้ยแป้ง และหนอนกินผลเมื่อเวลาผลยังอ่อนอยู่ ทำให้ผลน้อยหน่าดำคาต้น บ่องกันกำจัดโดยฉีดยาดีดีที เมื่อผลอ่อน ๆ อยู่ หรือตั้งแต่เริ่มเป็นลูกเป็นผลเป็นระยะ ๆ ไปจนผลมีเปลือกหนากะว่าหนอนเจาะไม่ได้แล้วก็ควรงดยาได้ นอกจากนี้มีปลวกกินราก ก็บ่องกันโดยใช้ยากำจัดปลวกเช่นดิลดรินราดโคนและโดยรอบ ๆ ก็จะบ่องกันได้

จำพวกพืชผักสวนครัว **กะหล่ำปลี** ชอบดินระบายน้ำดี และชอบน้ำมาก ดินมีปุ๋ยมาก และควรใส่ปูนขาวบ้างในแปลงปลูก ชอบอากาศหนาวจึงต้องปลูกฤดูหนาว และอย่าลืมรดน้ำทุกวันหากว่างเว้นอาจไม่ออกปลี คือแตกแขนงเสีย ดินปลูกควรขุดลึกและย่อยดินลง ถ้าดินตื้นก็จะแตกแขนงไม่ออกปลี

ผักกาดหอม ชอบดินร่วนละมุน มีปุ๋ย และระบายน้ำดีจะปลูกฤดูแล้งก็ได้ถ้ามีร่มคลุมให้บ้าง ถ้ารดรดน้ำใบจะเหี่ยว ถ้ารดน้ำแรงใบจะหัก

ถั่วลันเตา ไม่ชอบน้ำขังแฉะ ควรเคล้าปูนขาวในดินบ้าง ถ้ารดน้ำมากหรือน้ำขังสักครึ่งวันจะแกรนเหลือง พรวนดินเสมอ ๆ พออายุได้ครึ่งเดือนก็ทำแผงไม้ให้เกาะ

โรคมีคอเน่าโคนดินถ้าน้ำแฉะ และเพลี้ย, หนอนต่าง ๆ กัดเกาะทำลายใบ

แตงกวา ชอบดินร่วนไม่ชอบฝนมากจะเหลืองไม่งาม ชอบอากาศอบอุ่น คือหนาวมากก็ไม่ชอบ เถาจะไม่ยาว ยอดหดหงิกจึงควรเลือกฤดูปลูกที่เหมาะ คือตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงกรกฎาคม ตุลาคมถึงพฤศจิกายนชุดหนึ่ง และมกราคม กุมภาพันธ์ อีกระยะหนึ่ง

โรคมีราตามใบตามเถา ถ้าเป็นแล้วแก้ไม่หันเพราะแตงอายุสั้น จึงต้องป้องกันโดยยาบอร์โดซ์ แมลงก็มีเต่าทองและหนอนต่าง ๆ ใช้น้ำโล่ติ้นต้นฉีดป้องกันได้

มะระ ปลูกได้ง่ายนอกจากฤดูหนาวที่หนาวจัดและนาน การปลูกก็ต้องอย่าให้น้ำขังแฉะ เวลารดน้ำรอบ ๆ โดยอย่ากรอกจะทำให้โคนเน่าได้ ฤดูแล้งใช้ฟางคลุมโคนต้นเสียทำร้านให้ไต่ขึ้นเวลามีผลก็ห่อเสียผลจะได้ขาวงามโรคของมะระหายาก แมลงก็มีจำพวกหนอนของแมลงคอยกินยอดกินผลอ่อนเท่านั้น

แคร็อท ชอบดินร่วน ชอบน้ำพอควร และชอบอากาศหนาว โรคมีคอเน่าโคนดิบถ้าดินแฉะ จิ้งหรีดชอบมากินใบอ่อน ส่วนหนอนไม่มีนัก ชนิดหัวสีแดงเราเรียกกันว่าผักกาดหัวแดง ปลูกไว้สัก ๒ เดือนกว่า ๆ ก็ลงหัวได้ขนาดถอนได้แล้ว อย่างพันธุ์หนักก็ไม่เกิน ๓ เดือน

เรดิช มีหัวเล็ก ๆ สีแดงสด ที่เขาเรียกว่าผักกาดหัวหนู แต่ไม่ใช่ผักกาดที่มีหัวเป็นหนู หากเป็นผักกาดหัว ที่มีหัวเล็กมากนั่นเอง อายุก็สั้น คือไม่ถึงเดือนดีก็ถอนก็ได้หัว หัวกลมเล็ก ๆ เอามาจิ้มเกลือจิ้มน้ำตาลรับประทานเป็นกับแกล้มดีจริง ๆ เชยชวนชิม

โรคมีราตามใบตามเถา ถ้าเป็นแล้วแก้ไม่ทันเพราะแตงอายุสั้น จึงต้องป้องกันโดยยาบอร์โดซ์ แมลงก็มีเต่าทองและหนอนต่าง ๆ ใช้น้ำโล่ติ้นต้นฉีดป้องกันได้

มะระ ปลูกได้ง่ายนอกจากฤดูหนาวที่หนาวจัดและนาน การปลูกก็ต้องอย่าให้น้ำขังแฉะ เวลารดน้ำรอบ ๆ โดยอย่ากรอกจะทำให้โคนเน่าได้ ฤดูแล้งใช้ฟางคลุมโคนต้นเสียทำร้านให้ไต่ขึ้นเวลามีผลก็ห่อเสียผลจะได้ขาวงามโรคของมะระหายาก แมลงก็มีจำพวกหนอนของแมลงคอยกินยอดกินผลอ่อนเท่านั้น

แคร็อท ชอบดินร่วน ชอบน้ำพอควร และชอบอากาศหนาว โรคมีคอเน่าโคนดิบถ้าดินแฉะ จิ้งหรีดชอบมากินใบอ่อน ส่วนหนอนไม่มีนัก ชนิดหัวสีแดงเราเรียกกันว่าผักกาดหัวแดง ปลูกไว้สัก ๒ เดือนกว่า ๆ ก็ลงหัวได้ขนาดถอนได้แล้ว อย่างพันธุ์หนักก็ไม่เกิน ๓ เดือน

เรดิช มีหัวเล็ก ๆ สีแดงสด ที่เขาเรียกว่าผักกาดหัวหนู แต่ไม่ใช่ผักกาดที่มีหัวเป็นหนู หากเป็นผักกาดหัว ที่มีหัวเล็กมากนั่นเอง อายุก็สั้น คือไม่ถึงเดือนดีก็ถอนก็ได้หัว หัวกลมเล็ก ๆ เอามาจิ้มเกลือจิ้มน้ำตาลรับประทานเป็นกับแกล้มดีจริง ๆ เชยชวนชิม

เกษตรกรชั้นกลาง

อดีต,
ที่เคยผิดเคยสมอารมณ์หวัง
เคยโศกเศร้าเร้ารุ่มสุมประดัง
เคยเปล่งปลั่งเคยชื่นเคยรื่นรมย์

ถึงอย่างไรมันเป็นเช่นอดีต
ที่หลอนจิตติดมานทั้งหวานขม
ลืมเสียเถิดความเศร้าคราวระทม
จงภิรมย์จำจดแต่บทดี

ปัจจุบัน,
สู้ฝ่าฟันมั่นใจในศักดิ์ศรี
พลังจิตมีพออย่ารอรี
หากยังมีชีพอยู่สู้อย่าคลาย

จงอยู่เพื่อถากถางทางชีวิต
เพื่อพิชิตอุปสรรคห่างหักหาย
เพื่อความสุขสดใสในบั้นปลาย
ไม่วางวายม้วยลงคงสุขใจ

อนาคต,
จะรันทดหรือสมหวังยังสงสัย
ตนลิขิตขีดเส้นความเป็นไป
เป็นผลได้ตามกรรมที่ทำมา

หากเคยก่อกรรมดีมีผลเกิด
อนาคตจะประเสริฐเลิศนักหนา
หากกระทำกรรมชั่วมืดมัวตา
ในไม่ช้าคงพลาดพินาศไป

อดีต.....ปัจจุบัน.....อนาคต

โดย X–14

หนึ่งในประวัติศาสตร์

โดย 79.1

ประสพการณ์ต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตของเรานั้น เปรียบเสมือน กับเครื่อง ประดับ ของชีวิตแต่ละ ชีวิต ให้มีความหมายและคุณค่าผิดแผกแตกต่าง กันออก ไป เช่นเดียวกับเครื่องแต่งกายของตัวละครใน เรื่องหนึ่ง ๆ การที่เราได้มีโอกาสไปท่องเที่ยวหรือ เยือนสถานที่ต่าง ๆ นั้น ก็เป็นประสพการณ์ที่ผ่าน เข้ามาในชีวิตของเรา เป็นกำไรของแต่ละชีวิต ซึ่งย่อมแตกต่างกันออกไป

ฉะนั้น โดยดำริของท่านรองอธิการบดีและอาจารย์ในการที่จะให้นักศึกษาได้มีโอกาสไปทัศนศึกษาและทำพิธีต้อนรับน้องใหม่ที่จังหวัดขอนแก่น อันเป็นสถานที่ที่ตั้งของมหาวิทยาลัย คณะกรรมการนักศึกษาจึงได้เริ่มมีการประชุมดำเนินการจัดแผนงานต่าง ๆ โดยมีท่านอาจารย์คอยให้คำแนะนำและช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด กรรมการทุกแผนกต่างดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมายมาอย่างเต็มความสามารถ อาทิเช่น แผนกกีฬากลางแจ้งก็เตรียมซ้อมฟุตบอลและบาสเกตบอล เพื่อไปแข่งเป็นการเชื่อมความสามัคคีกับทางจังหวัดขอนแก่น ทางแผนกสาราณียกรก็ต้องรีบจัดพิมพ์หนังสือต้อนรับน้องใหม่ ทางแผนกบันเทิงก็เตรียมซ้อมการแสดงต่าง ๆ เพื่อไปออกรายการโทรทัศน์ที่จังหวัดขอนแก่น ทางแผนกเชียร์ก็เตรียมการเชียร์โดยมีการซ้อมเพลงเชียร์กันเกือบทุกวัน ส่วนกรรมการแผนกอื่นก็ช่วยเหลือกันอย่างเต็มความสามารถ

จากการเตรียมงานต่าง ๆ เกือบ ๓ สัปดาห์ การเดินทางก็เริ่มต้นขึ้นในตอนเช้าตรู่ของวันที่ ๑๐ ก.ค. ๐๙ โดยขบวนรถถึง ๖ คัน ขบวนรถเริ่มเดินทางออกจากสภาการศึกษาแห่งชาติ ไปตามถนนพหลโยธินสู่จังหวัดสระบุรี หลังจากรับประทานอาหารเช้าและพักรถที่สระบุรีแล้วแล้วขบวนรถก็แยกเข้าถนนมิตรภาพมุ่งสู่จังหวัดนครราชสีมา เมื่อถึงนครราชสีมาขบวนรถก็เริ่มออกเดินทางไปอำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ณ ที่อำเภอพลนี้ทางเทศบาลและประชาชนได้จัดอาหารกลางวันไว้ต้อนรับคณะอาจารย์และนักศึกษาด้วยอัธยาศัยไมตรีอันดียิ่ง โดยท่านนายกเทศมนตรีได้มาเป็นประธานในการต้อนรับครั้งนี้ เมื่อท่านนายกเทศมนตรีได้กล่าวต้อนรับคณะอาจารย์และนักศึกษาแล้วก็มีการรับประทานอาหารร่วมกันเรียบร้อยแล้ว ท่านรองอธิการบดีได้กล่าวตอบขอบคุณในการต้อนรับของทางเทศบาลและประชาชนของอำเภอเภอพลในครั้งนี้ต่อจากนั้นพระสงฆ์ ๔ รูปก็เจริญพระมงคลคาถาและประพรมน้ำมนต์ให้แก่คณะอาจารย์และนักศึกษาให้ประสพแต่ความสำเร็จและปลอดภัยในการเดินทาง ไมตรีจิตที่ทางเทศบาลและประชาชนชาวพลได้มอบให้แก่คณะอาจารย์และนักศึกษาในครั้งนี้แสดงออกถึงความยินดีที่ชาวเมืองมีแก่คณะอาจารย์และนักศึกษาพร้อมกันได้แสดงออกถึงความพร้อมใจที่จะร่วมกันพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือของเราให้เจริญรุ่งเรืองขึ้น

จากอำเภอพล ขบวนรถก็บ่ายหน้าสู่จุดหมายปลายทางในการเดินทางครั้งนี้ คือ ขอนแก่น เมื่อเวลาประมาณ ๑๗.๐๐ น. ขบวนรถได้จอดแวะที่ศาลจ้าวพ่อหลักเมืองเพื่อให้คณะอาจารย์และนักศึกษาได้มีโอกาสสักการะเจ้าพ่อหลักเมือง ต่อจากนั้นขบวนรถก็มุ่งสู่บ้านสีฐาน ซึ่งอยู่ภายในอาณาเขตร้วสีอิฐ ห่างจากตัวเมืองประมาณ ๓ ก.ม. จากประตูของมหาวิทยาลัยเข้าไปประมาณ ๑ ก.ม. ตลอดสองฟากถนนเป็นทิวสนและสระน้ำธรรมชาติอันงดงามมาก ก็จะถึงที่พักในการไปทัศนศึกษาครั้งนี้ หลังจากจัดที่พักกันเรียบร้อยแล้ว คณะอาจารย์และนักศึกษาก็ไปรับประทานอาหารเย็นที่ ร.ร. การช่างสตรี จากนั้นก็กลับที่พัก ทางคณะวิศวกรรมศาสตร์ได้มีการสังสรรค์กันเล็กน้อย ซึ่งในขณะเดียวกันทางคณะเกษตรศาสตร์ก็ตั้งแคมป์ไฟและมีการสัมภาษณ์น้องใหม่

เช้าตรู่วันที่ ๑๑ ก.ค. นักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ทั้งหมดวิ่งไปที่ดึกเรียนซึ่งเป็นระยะทางเกือบ ๔ ก.ม. และทางคณะวิศว ฯ ก็มีการประชุมเกี่ยวกับการรับน้องใหม่ เมื่อนักศึกษาคณะเกษตร ฯ กลับมาแล้วเราก็ไปรับประทานอาหารเช้าที่ ร.ร. การช่างสตรี เมื่อรับประทานอาหารเช้าเรียบร้อยแล้ว นักศึกษาปีที่ ๑ ทั้งสองคณะได้มีโอกาสเดินเที่ยวชมตลาดขอนแก่น ส่วนนักศึกษาปีที่ ๒ ทั้งหมดพร้อมใจกันไปเตรียมงานและสถานที่

ที่จะใช้ทำพิธีต้อนรับน้องใหม่ จนถึงเวลาเที่ยงเราก็ได้ร่วมรับประทานอาหารเที่ยงด้วยกันอีกครั้ง แล้วนักศึกษาทั้งหมดก็กลับที่พักเพื่อเตรียมการแข่งขันกีฬา ครั้นเวลา ๑๕.๐๐ น. ขบวนรถก็เคลื่อนที่ออกจากที่พักเข้าสู่ตลาดขอนแก่นเพื่อแข่งขันฟุตบอลและบาสเกตบอล ตลอดระยะทางที่ขบวนรถแล่นผ่านจะกระหึ่มไปด้วยเสียงเพลงเชียร์ และจากการที่นักศึกษาชายทุกคนใส่เสื้อขาวสลับกับนักศึกษาหญิงซึ่งใส่เสื้อสีอิฐ ทำให้สีอิฐของเราดูเด่นเป็นสง่าขึ้น เมื่อถึงตลาดขอนแก่นขบวนรถได้แล่นรอบตัวเมืองแล้วก็เข้าสู่สนามในการแข่งขัน ในการแข่งขันครั้งนี้ฟุตบอลและบาสเกตบอลได้เริ่มการแข่งขันพร้อมกัน เราจึงต้องแบ่งกองเชียร์ออกเป็นสองพวก โดยที่พวกหนึ่งไปเชียร์ฟุตบอลและอีกพวกหนึ่งไปเชียร์บาสเกตบอล ถึงแม้ว่าการแบ่งกองเชียร์ออกเป็นสองพวกทำให้กองเชียร์แต่ละพวกดูน้อยไป แต่นักศึกษาทุกคนก็ร่วมในการเชียร์อย่างเต็มที่ เมื่อการแข่งขันสิ้นสุดลงปรากฏว่าทีมฟุตบอลและบาสเกตบอลของมหาวิทยาลัยได้แพ้ทีมของจังหวัดอย่างน่าเสียดาย แต่แทนที่จะเสียใจทุกคนกลับภูมิใจและสุขใจในการที่ได้มีโอกาสใกล้ชิดสนิทสนมกับชาวเมือง เมื่อกีฬาเลิกแล้วท่านประธานในการแข่งขันได้มอบของที่ระลึกแก่นักกีฬาทั้งสองฝ่าย ต่อจากนั้นแทนที่นักศึกษาทั้งหมดจะขึ้นรถกลับทุกคนต่างพร้อมใจกันเดินรอบเมืองซึ่งแสดงออกถึงความเข้มแข็งและพร้อมเพรียง ตลอดระยะทางชาวเมืองได้เฝ้าดูนักศึกษาด้วยความชื่นชมยินดี จากนั้นเราก็ไปรับประทานอาหารเย็นที่ ร.ร. การช่างสตรี

หลังจากทุกคนอิ่มหนำสำราญแล้ว ทางแผนกบันเทิงก็นำรายการบันเทิงเตรียมไว้ออกรายการโทรทัศน์ ที่สถานีโทรทัศน์ช่อง ๔ ในขณะที่นักศึกษาคนอื่นได้มีโอกาสไปเที่ยวในตลาด ก่อนที่รายการแสดงจะเริ่มขึ้นท่านผู้อำนวยการจัดตั้งมหาวิทยาลัยขอนแก่นได้ให้สัมภาษณ์ชี้แจงถึงมหาวิทยาลัยและจุดมุ่งหมายในการจัดตั้งมหาวิทยาลัยขอนแก่นขึ้น ต่อจากนั้นเวลาประมาณ ๒๑.๓๐ น. การแสดงก็เริ่มขึ้นโดยเปิดรายการด้วย "รำวงมาตรฐาน" ต่อด้วย "ตะลุง" แล้วปิดรายการแสดงด้วยละครจากบทประพันธ์ของ สด กูระมะโรหิต เรื่อง "ผัวหาย" ซึ่งการแสดงดังกล่าวนักศึกษาได้แสดงให้เห็นถึงความสามารถในด้านการแสดงนอกจากทางด้านการศึกษา และปรากฏว่าการแสดงครั้งนี้เป็นที่สบอารมณ์ของประชาชนชาวขอนแก่นเป็นอันมากจนเป็นที่สังเกตได้จากการสนทนาของชาวเมืองทั่ว ๆ ไป เมื่อการแสดงสิ้นสุดลงแล้ว นักศึกษาทุกคนก็กลับที่พัก จากนั้นนักศึกษาปีที่ ๒ ก็ไปช่วยกันทำซุ้มและเตรียมงานต้อนรับน้องใหม่ที่บ่อลูกรังต่อไปอีกจนเกือบถึงรุ่งเช้า ซึ่งการไปร่วมเตรียมงานในครั้งนี้ นักศึกษาปีที่ ๒ ทุกคนได้แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกต่อพิธีการต้อนรับน้องใหม่ว่ามีความสำคัญ และมีความหมายต่อนักศึกษามากมายเพียงไร

เช้าตรู่วันที่ ๑๒ ก.ค. ๐๘ อันจะเป็นวันสำคัญวันหนึ่งในประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัย คือ "วันต้อนรับน้องใหม่" ทางคณะเกษตร ฯ เริ่มต้นด้วยการแจกเนคไทและหูกระต่ายแก่น้องใหม่ โดยนักศึกษาปีที่ ๒ เป็นผู้ทำการผูกให้ ซึ่งแสดงออกถึงความเต็มใจของรุ่นพี่ที่จะคอยให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษารุ่นน้อง ส่วนทางคณะวิศว ฯ ได้มีการเรียกประชุมน้องใหม่แล้วประธานนักศึกษาคณะวิศว ฯ ได้กล่าวชี้แจงถึงพิธีการต้อนรับน้องใหม่ที่จะมีขึ้น แล้วได้มีการวิ่งออกกำลังกายเล็กน้อยเพื่อเป็นการแสดงถึงความพร้อมเพรียงของกำลังกายและกำลังใจของน้องใหม่ที่จะให้ความร่วมมือเพื่อให้พิธีต้อนรับน้องใหม่ลุล่วงไปด้วยดี

จากนั้นก็ออกเดินทางโดยรถยนต์ไปสู่บ่อลูกรังอันเป็นสถานที่ ๆ จะกระทำพิธีต้อนรับน้องใหม่ ณ ที่บ่อลูกรัง ท่านปลัดจังหวัด ท่านผู้อำนวยการจัดตั้งมหาวิทยาลัยขอนแก่น และคณะอาจารย์ได้ให้เกียรติไปเป็นประธานในวันนั้น รวมทั้งชาวเมืองก็ได้ไปชมพิธีการนี้ด้วยพิธีการเริ่มขึ้นเมื่อเวลา

ของฟาร์มได้ให้การต้อนรับเป็นอย่างดี โดยชี้แจงให้เห็นถึงการปฏิบัติงานของแผนกต่าง ๆ ในฟาร์ม และชี้ให้เห็นถึงผลดีที่ได้จากการเลี้ยงโคนม ว่ามีผลดีต่อทางการเกษตรกรรม และเศรษฐกิจของประเทศชาติเพียงไร อีกทั้งยังได้นำนมสดมาจำหน่ายให้แก่นักศึกษาในราคาถูกเป็นพิเศษอีกด้วย หลังจากเข้าชมกิจการของฟาร์มโคนมจนทั่วแล้ว ประธานกรรมการกลางนักศึกษาได้กล่าวตอบขอบคุณในการต้อนรับและการอนุญาตให้เข้าชมกิจการของทางฟาร์ม แล้วเราก็เดินทางกลับโดยมิได้แวะพักที่ใดอีก จนถึงสภาการศึกษาแห่งชาติเมื่อเวลาพลบค่ำ จากนั้นนักศึกษาก็แยกย้ายกันกลับบ้าน

จากการเดินทางในครั้งนี้ นักศึกษาทุกคนเหน็ดเหนื่อยอ่อนเพลียแต่ทุกคนก็เป็นสุขใจ เพราะตลอดการเดินทางทุกคนได้รับความสนุกสนาน เราทุกคนได้มีโอกาสใกล้ชิดซึ่งกันและกันอันเป็นก้าวแรกของความสามัคคีอันดีที่จะมีขึ้น สิ่งที่สร้างความภาคภูมิใจให้แก่เราทุกคนก็คือ เราได้มีโอกาสได้เห็นสภาพที่ตั้งของมหาวิทยาลัย ได้มีโอกาสใกล้ชิดกับชาวเมืองขอนแก่น ซึ่งถึงแม้เราจะมีโอกาสและเวลาเพียงเล็กน้อยในการที่จะกระชับความสนิทสนมกับชาวเมือง แต่เราทุกคนก็ได้พยายามอย่างดีที่สุดแล้วและผลที่ได้ก็คือความชื่นชมยินดีของชาวเมืองที่ได้แสดงออกมาให้พวกเราได้เห็น อีกทั้งความช่วยเหลือ และการต้อนรับที่ชาวเมืองขอนแก่นได้ให้แก่พวกเรา

ฉะนั้น เราทุกคนจะพากันจดจำเหตุการณ์เดินทางในครั้งนี้ไปชั่วชีวิต และเฝ้าภาวนาให้เหตุการณ์เช่นนี้มีขึ้นอีก ซึ่งนั่นก็หมายถึงการที่เราจะได้ย้ายไปศึกษาที่มหาวิทยาลัยของเราอันเป็นความปรารถนาอย่างยิ่งยวดของพวกเราทุกคน แต่ทุกคนก็ได้แต่รอ และรอ..... ....

ร ว ม กั น เ ร า อ ยู่ แ ย ก กั น เ ร า ต า ย

เข้มแข็ง สิคะธนี

When pleasure becomes a habit it ceases to become a pleasure

นิ่มนวล สิคะธนี

จนกว่า.... วันนั้น

ก.ท.

๒๓ กุมภาพันธ์ ๐๘

อ้อยที่รัก

ผมขอโทษอ้อยด้วย ที่เขียนจดหมายมารบกวนเวลาของอ้อย อ้อยอาจจะลืมผมหรือยังคิดถึงผมอยู่ในขณะนี้ แต่เมื่ออ้อยได้รับทราบเรื่องของผม อ้อยอาจหัวเราะเยาะผม ผมขอบอกอ้อยตะว่าผมผิด ผิดในทุก ๆ ทาง ผมสัญญาไว้กับอ้อยและคุณแม่ว่าจะพยายามศึกษาเพื่ออนาคตของเรา แต่เมื่อถึงกรุงเทพ ฯ ผมกลับหลงระเริงกับสิ่งต่าง ๆ ผมลืมอ้อยลืมบ้าน ลืมคำสัญญา ลืมความปรารถนาที่วาดเอาไว้ทุกสิ่งรอบตัวทำให้ผมพึ่งเพื่อนมิตรเทอมผมไม่ยอมกลับบ้าน แต่กลับขอเงินเพิ่มขึ้นทั้ง ๆ ที่ยังมีคนทางบ้านรอผมอยู่ คุณแม่และอ้อยฝากอนาคตไว้กับผม แต่ผมกลับทำลายมันจนหมดสิ้น ผมไม่รู้สึกตัวเลยว่ากำลังทำอะไรลงไป แต่ละวันที่ผ่านไปผมมีความสุขโดยไม่คำนึงว่าอ้อยจะเป็นทุกข์กับข่าวของผมในที่สุดผมก็พบกับความจริงมันอาจสายจนสุดที่จะต่อสู้ใหม่ แต่ผมก็ยังคิดจะสู้เพื่อแก้ตัวสำหรับความผิดต่าง ๆ ที่ผมได้กระทำขึ้นมา อ้อยคงทราบจากเพื่อน ๆ ของผมที่กลับมาบ้านว่าผมสอบตก ทั้ง ๆ ที่ครั้งหนึ่งผมเคยเป็นนักเรียนที่เรียนดีเป็นที่รักของครูบาอาจารย์ ผมไม่เคยคาดฝันมาก่อนว่า จะตื่นมาพบกับความจริงโดยที่รับความเจ็บปวดอย่างที่เป็นขณะนี้ ผมคิดว่าผมคงผิดหวังในการสอบเพียงอย่างเดียว แต่อ้อยครับ รับทราบไว้ด้วยเถิดว่าเพียงการพลั้งพลาดของผมเพียงครั้งเดียว เปรียบเสมือนผมผิดหวังในทุก ๆ สิ่ง ผิดหวังในทางชีวิต เพื่อน ๆ หลายคน เมิน หนีผม เหยียดผมต่าง ๆ นา ๆ ผมได้รับรสความผิดหวังในครั้งนี้เอง ผมเคยมีเกียรติ แต่เดี๋ยวนี้ผมเปรียบเหมือนตัวอะไรดี ๆ นี่เอง ผมหมดกำลังใจส่วนอ้อยล่ะยังเป็นอ้อยคนเดิมอยู่หรือเปล่า อ้อยพร้อมที่จะอภัยในความผิดของผม เป็นกำลังใจให้ผมได้ต่อสู้ชีวิตใหม่ได้หรือไม่ หรือว่า.....ผมไม่อยากคิด. แต่ผมขอร้องว่าวันที่ ๔ มี.ค. นี้ผมจะกลับบ้าน กลับมาสร้างพลังใจใหม่ อ้อยอย่าหนีผมไปเสียก่อนนะ ถึงแม้ว่าอ้อยจะไม่ให้อภัยผมก็ขอให้พบหน้าอ้อยเพียงเพื่อรับฟังคำพูดของอ้อยบ้าง อ้อยจะด่าว่าผมอย่างไร ผมยินดีจะรับฟัง ผมจะได้คลายความอัดอั้นในใจไปบ้าง อ้อยรับผมด้วยนะ ผมอยากเห็นอ้อย แล้วผมจะรอวันนั้น

รัก

ราม

จิตวีร์ พับจดหมายอย่างมีนงง ระคนไปกับความคิดที่เตลิดไปสู่จุด ๆ หนึ่ง.....

เสียงหวูดรถไฟเตรียมที่จะเข้าเทียบชานชาลา ทำให้หญิงสาวสลัดความคิดต่าง ๆ พลันความตื่นเต้นก็ได้ฉายวูบขึ้นมา เธอสอดสายตาหาบุคคลที่ต้องการจะพบ

อ้อย !

เสียงทุ้มที่เรียกอยู่ใกล้ตัว ทำให้หญิงสาวเหลียวกลับตามเสียงนั้นทันที ทุกอย่างในตัวเขาไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง มีแต่ประกายตาของเขาเท่านั้นที่วูบขึ้นเพียงเล็กน้อยแล้วก็กลับวูบลง ทำให้หญิงสาวทราบได้ดีถึงทุก ๆ สิ่ง

อ้อย ! รอผมนานหรือเปล่าครับ ?

ไม่ค่ะ รู้สึกว่ารถไฟตรงเวลาพอดีนี่คะ รามมีของเยอะไหม ?

ชายหนุ่มสั่นศีรษะพร้อมกับพูดว่า

ไม่ครับ ผมถือลงมาหมดแล้วละ ไปเถอะอ้อย.....

อ้อย ! ผมกลับมาถึงบ้าน ๒ วันแล้ว อ้อยรู้เรื่องทุกอย่างของผมแล้ว อ้อยจะอภัยให้ผมได้ไหม.....

.....

อ้อย ! พูดบ้างซี อย่าให้ผมต้องพูดคนเดียวจะด่าว่าอย่างไร ผมทนได้ทุกอย่าง ขอเพียงพูดกับผมบ้าง อภัยให้ผม ผมอยากไปต่อสู้ชีวิตใหม่ อ้อยเชื่อผมไหม

ความเงียบเกิดขึ้นชั่วขณะหนึ่ง มีแต่เสียงขยับตัวของร่างที่อยู่ตรงหน้า หญิงสาวหันกลับมามองเขา

ราม ! มั่นใจแล้วหรือว่าใจของรามพร้อมแล้วที่จะต่อสู้กับชีวิตใหม่ คิดว่าจะไม่ทำความผิดหวังให้เกิดขึ้นอีกเป็นครั้งที่สอง หากว่ารามทำได้ อ้อยก็ดีใจด้วย และความทุกข์ความผิดหวังที่เกิดขึ้นกับราม รามจะได้จดจำไว้เป็นบทเรียน ถ้าหากรามไม่พบกับความผิดหวัง ชีวิตของรามก็ไม่ใช่ชีวิตที่แท้จริง คนเราจะพบกับความสมหวังเสมอไปคงไม่มี เมื่อพบกับความผิดหวังแล้วต่อไปคงไม่พบอีก รามต่อสู้ชีวิตใหม่นะจ๊ะ ในเมื่อรามมีกำลังใจที่เข้มแข็งกว่าเดิม มีทั้งแรงมานะ และแรงแห่งความหลัง แต่อย่าให้ความหลังบั่นทอนอนาคตของรามเสียนะ เราถือเสียว่ามันเป็นฉากผ่านของชีวิตบทหนึ่ง ซึ่งจะต้องจดจำไว้ และพยายามอย่าให้มันเกิดขึ้นอีก สำหรับอ้อยนั้นไม่เคยคิดเลยที่จะโกรธรามและรามไม่เคยมีความผิดสำหรับอ้อยคนนี้

ชายหนุ่มเงยหน้าขึ้นเมื่อหญิงสาวพูดจบ ประกายตาของเขาฉายแววสดใสเชื่อมั่นความปวดร้าวหายไปสิ้น ชายหนุ่มรวบมือทั้งสองของหญิงสาวไว้ สายตาที่มองเธอบอกความมุ่งหวังอีกครั้งหนึ่ง

อ้อย ! ผมสัญญาว่าความหลังที่ผ่านมา ผมจะถือว่ามันเป็นบทเรียนที่มีค่ามากที่สุด ผมเกือบเตลิดไปทุกหนทุกแห่งที่จะทำให้ลืมความทุกข์ แต่สิ่งสุดท้ายที่จำได้ก็คือ แม่พระของผมคนนี้ไงล่ะ อ้อยรอผมนะ ผมจะกลับมาที่นี่อีกครั้งหนึ่งพร้อมกับความสำเร็จ

ค่ะ....

เสียงที่ตอบรับแม้เพียงแผ่วเบา แต่บอกถึงความเชื่อมั่นของหญิงสาว ทำให้ชายหนุ่มมองเธออย่างบูชา

อาทิตย์ลับเหลี่ยมเขาไปแล้ว ภวังค์ของเขาทั้งสองโลดแล่นไปสู่.....
เขาเท่านั้นที่รู้ว่ากำลังคิดอะไรอยู่ แต่จุดสุดท้ายของความคิดย่อมบรรจบ
พบกันพร้อมที่จะพ้นผ่าอุปสรรคของชีวิต เพื่อสิ่งที่.....ในวันนั้น

ค ค น า น ต์

แม้คัลลองของชีวิตจะผิดพลาด
อย่าพึงหวาดหวั่นใจให้เศร้าหมอง
สักวันหนึ่งคงมีนาทีทอง
ชื่นเบิ่นของเราบ้างหนาเธออย่ากลัว

อันชีวิตคนเรายอมมีทุกข์
จะเบิ่นสุขเสมอไปหาใช่ทั่ว
จะต้องทุกข์คลุกเคล้าเศร้าพันพัว
แล้วอย่ามัวเศร้าตรมอารมณ์จินต์

แม้ผิดหวังพลั้งไปในคราหนึ่ง
ก็จงพึงถือไว้อย่าผันผิน
ยึดให้มั่นเบิ่นพลังผั่งอาจินต์
อย่าไปยินคำไยไพที่ใครราน

หากใครเมินหมิ่นเราในวันนี้
วันหน้ามีใช่หรือไม่คำใครขาน
คนหัวเราะที่หลังดังได้นาน
จะชื่นบานกว่าเขาคราเราชม

หากเธอหมดกำลังใจในวันนี้
ข้างหน้ามีวันอื่นอย่าขื่นขม
ตัดความทุกข์เอาความชื่นเข้ารื่นรมย์
เธออย่าตรมให้นานผ่านเวลา

ขอให้เธอยึดมั่นในดวงจิต
จำเบิ่นนิจจิตนั้นสำคัญหนา
ต้องคิดสู้ต่อไปไม่คลาดคลา
วันข้างหน้าสุขสมอารมณ์เอย

แด่ .....

..... กันย์

"ไร่วัฒนา" เขียน

นายสา ถึง ตาสี

๒๐ มิถุนายน ๒๕๐๘

สีเพื่อนยาก

กันได้รับจดหมายของแกแล้วด้วยความดีใจเป็นอย่างยิ่งที่อุตส่าห์เขียนจดหมายไปถึงกันตั้งยาวเหยียด สำหรับกันแกไม่ต้องออกตัวดอกว่ากันจะทนอ่านลายมือของแกไม่ได้ เพื่อนเอ๋ยถึงอย่างไรกันก็ไม่มีวันที่จะลืมแกซึ่งเคยกอดคอเล้ียงควายอยู่กลางทุ่งมาด้วยกัน ก่อนอื่นกันต้องขอแสดงความดีใจต่อแกด้วยที่ได้ลูกชายเป็นคนหัวบี๋ หวังว่าแม่ของหลานชายของกันก็คงมีสุขภาพดีและปลอดภัย สำหรับเหตุการณ์และความลำบากต่าง ๆ ที่แกพรรนามานั้น กันรู้สึกเศร้าสลดใจอย่างบอกไม่ถูก ไม่เข้าใจเลยว่าทำไมชนชั้นปกครองในส่วนภูมิภาคที่ห่างไกลเช่นนั้น จึงชอบทำตัวเป็นนายราษฎร ขู่เข็ญเอารัดเอาเปรียบราษฎรชาวนาไทยตาดำ ๆ ที่ไม่ประสีประสาเหล่านั้น อย่างเช่น เรื่องต้นไม้ที่ถูกพายุพัดล้มระเนระนาดในที่ของแก แต่เมื่อชักลากออกเพื่อจะจัดการไถหว่าน ซึ่งฤดูทำนาก็เริ่มแล้วก็กลับถูกจับเสียอีก ถ้าจะพูดกันในทางทฤษฎีหรือในแง่กฎหมายก็ผิดจริง แต่เมื่อพิจารณาประมวลดูข้อเท็จจริงแล้วก็รู้สึกว่าจะเกินไปจริง ๆ สำหรับค่าปรับอะไรนั้นนะกันไม่ค่อยสนใจหรอก จะสดุดใจก็ตรงที่ว่า ถ้าใครไม่มีเงินเสียค่าปรับก็ต้องเสียข้าวเป็นถังเป็นเกวียนก็ได้ แล้วแต่จะตกลงกัน แล้วนำข้าวนั้นไปฝากไว้ที่โรงสีในนามของผู้กองคนนั้น เอาละไหน ๆ มันก็ล่วงเลยมาแล้ว ขอให้แกคิดเสียว่าเขาเป็นแกะดำในหมู่ "ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์" ดี ๆ ก็แล้วกัน ตำรวจดี ๆ ที่เขายอมเสียสละชีวิตเพื่อหน้าที่ต้องบาดเจ็บสาหัสแทบเอาชีวิตไม่รอด ควรแก่การชมเชยก็มีไม่น้อย

เรื่องชีวิตและการเรียนในมหาวิทยาลัยที่แกถามมานั้นนะหรือ กันไม่รู้จะเล่าให้แกฟังอย่างไรถูก แต่ละคนก็อาจจะมองได้หลายแง่ หลายมุม หลายทัศนะ ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับสภาพของแต่ละตัวบุคคลไป ในบางสิ่งบางอย่างบางทีก็ต้องฝืนใจทำ ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าเป็นการหลอกตนเองลวงตนเอง ทั้งนี้ก็เพื่อให้เหมือนกับเขา ไปกับเขาได้ อย่างที่เขาว่า "เข้าเมืองตาหลิ่ว ต้องหลิ่วตาตาม" ทำนองนั้นแหละ อย่างเรื่องเน็คไท เออ ! แกคงไม่รู้จักสินะว่ามันคืออะไร เพราะแถวบ้านป่าของเราไม่เคยมีใครเขาใช้กัน มันก็คือผ้าผูกคอธรรมดาชนิดหนึ่งนั่นเอง เข้าใจว่าแกคงเคยเห็นบ้างในหนังขายยาที่เขาอุตส่าห์บุกป่าฝ่าดงเข้าไปฉายให้ดู ถ้าให้ผูกคอเป็นครั้งคราวในตอนมีงานพิธีกันก็คงจะพอทนไหว แต่นี่ให้ผูกกันทุกวันยันเตเลย แกก็คงจะรู้ว่าบ้านเรามันเมืองร้อน ดังนั้นเมื่อผูกคอเข้ามันก็อึดอัดร้อนในกระหายน้ำเหงื่อออกท่วมตัวทุกวันเป็นธรรมดา ความจริงมันก็โก้ดีอยู่หรอกแต่บางทีพอส่องกระจกดูรู้สึกทุเรศตาตัวเองอยู่ครามครัน ถ้าอยู่ในทุ่งนาไอ้ทุยก็คงไล่ขวิดใส่ทะลักลงไปแล้ว หรือไม่งั้นถ้าอยู่ในหมู่บ้านป่าของเราหมามันไม่ไล่พุ่ด ก็คงจะเห่าเกรียวกราวครึกครื้นไปทั้งหมู่บ้าน

เมื่อตอนกันเรียนอยู่ปีหนึ่งใหม่ ๆ อาจารย์บอกให้ไปค้นคว้าตำหรับตำราประกอบการเรียนไปด้วยในห้องสมุด กันก็เคยลองเข้าไปดูเหมือนกันแหละ แต่จะหาหนังสือภาษาไทยทำยาสักเล่มเดียวก็ไม่มี ไทยเรานี่ไม่ค่อยชาตินิยมเหมือนญี่ปุ่นเลย คือไม่ยอมแปลเป็นภาษาตัวเองเลย นับว่าเราเก่งกว่าญี่ปุ่นหนึ่งละ แรก ๆ กันก็ไม่รู้เรื่องได้แต่ทำเป็นนั่งเต๊ะท่า พลิก ๆ ดูอย่างสนใจ เพื่อจะให้คนนั่งอยู่ข้างเคียงเข้าใจว่าเราแน่อ่านรู้เรื่องหรือไม่งั้นก็ยืมหนังสือพวกนั้นแหละเล่มโต ๆ จากห้องสมุด ถือแนบอกเดินก้าขึ้นรถเมล์กลับบ้านโก้ดี ครั้นต่อมาถึงค่อยพอจะดูไดไปได้บ้าง อ้อ ลืมบอกแกไปห้องสมุดหรือห้องปาฐกถาตรงที่กันเรียนอยู่นั้น บางห้องเขาก็ติดเครื่องปรับอากาศหรือเครื่องทำความเย็นนั่นเอง กันไม่ชอบห้องพวกนี้เลย เข้าไปนั่งหรือเข้าไปเรียนทีไรกลับออกมาต้องปวดหัวตัวร้อน เป็นหวัดทุกครั้ง เสียค่ายาแอสไพริน ยาแก้ลมดมแก้หวัดเดือนละหลายบาท

แล้วก็เรื่องการอยู่กินที่แกถามมานั่นนะ ตอนนี้กันไม่ต้องพึ่งทางบ้านแล้ว กันสงสารและเห็นใจพ่อและแม่เหลือเกินที่ต้องขายควาย ๒ ตัว หมู ๑ ตัว และเบิ้ดไก่อีกหลายสิบตัวเพื่อส่งเงินไปให้เป็นค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายเมื่อตอนเข้ามหาวิทยาลัยปีที่แล้ว ซึ่งทำให้แกต้องมีควายไว้ใช้งานน้อยตัวลงอีก กันได้งานทำบ้างเล็ก ๆ น้อย ๆ หลังจากเลิกเรียนแล้ว พอมีรายได้เลี้ยงตัวไปเดือนหนึ่ง ๆ หรือไม่งั้นก็พึ่งข้าวจากบาตรพระท่านบ้าง ตอนแรกกันก็ลองทำเป็นกินไข่ลวกดื่มนมกับขนมปังบ้างตอนจะไปเรียนและเลิกเรียน เพราะเห็นว่าสะดวกและประหยัดดี แต่ที่ไหนได้ เดือนเดียวผอมลงตั้งเยอะน้ำหนักตัวลดอย่างน่าใจหาย ก็เลยหันมาหุงข้าวกินเอง ชดน้ำแกงชัดน้ำพริกอย่างเคยถึงค่อยผ่องใสมีเรี่ยวแรงขึ้นบ้าง

เออ ! กันเขียนมาก็คงยืดยาวพอดูสินะ ขอจบเสียที ว่าง ๆ กันจะเขียนมาหาแกใหม่ คิดว่าแกพร้อมทั้งครอบครัวน้อย ๆ ของแกคงปกติดี

รักคิดถึงเพื่อน

สา ณ บ้านนา

ข้อคิดเกี่ยวกับการพัฒนา

และ สิ่ง ที่ ได้ เห็น มา จาก จัง หวัด ขอน แก่น

การพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ ของภูมิภาคส่วนนี้ น่าจะทำให้เป็นอัตราส่วนกับการศึกษาของประชาชน เพราะวิทยาการแผนใหม่จะได้ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ก็ต่อเมื่อผู้ที่จะใช้มีความรู้ความสามารถจะใช้มันได้เท่านั้น

นับตั้งแต่ผู้เขียนได้มีโอกาสเป็นนักศึกษาของมหา วิทยาลัยขอนแก่นนี้ก็ย่างเข้าปีที่ ๒ แล้ว ที่ยังคงอาศัยสถานที่เรียนอยู่ที่กรุงเทพ ฯ เพราะงานก่อสร้างมหาวิทยาลัย ฯ ยังไม่เรียบร้อย ซึ่งคาดว่าปีการศึกษาหน้าคงจะได้หนีความวุ่นวายสับสนของเมืองหลวงเสียที แต่อย่างไรก็ตามผู้เขียนก็ได้มีโอกาสไปเที่ยวชมลักษณะโดยทั่วไปของภูมิภาคส่วนนี้ถึง ๓ ครั้งด้วยกันนับตั้งแต่ได้เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่นแล้วครั้งสุดท้ายผู้เขียนได้มีโอกาสไปแต่ เพียงจังหวัดขอนแก่นซึ่งที่ตั้งของมหา-วิทยาลัยขอนแก่นเท่านั้น โดยไปพร้อมกับคณะนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น วัตถุประสงค์ในการไปครั้งนี้ก็เพื่อ จะทำพิธีต้อนรับน้องใหม่ แข่งขันฟุตบอลเชื่อมความสามัคคีระหว่างพวกนักศึกษากับประชาชน จังหวัดขอนแก่น และยังเป็นการแสดงออกเพื่อผลทางด้านจิตใจกับประชาชน เพื่อให้เขาเห็นถึงนิมิตรอันดีของพวกเขาเอง

การเดินทางไปจังหวัดขอนแก่นครั้งนี้ ผู้เขียนรู้สึกประทับใจมากที่ได้รับการต้อนรับ จากประชาชนทั่วไป ซึ่งสิ่งเหล่านั้น พวกเขาได้กระทำออกมา จากส่วนลึกของจิตใจ โดยที่ไม่มีผู้ใดคอยประกาศให้พวกเขาเหล่านั้นทำขึ้นเลย นับตั้งแต่การเลี้ยงต้อนรับพวกเราที่อำเภอพล โดยมีพิธีพรมน้ำมนต์ด้วย และพิธีรับขวัญบายศรีที่ชาวบ้านจัดทำขึ้นในบริเวณมหาวิทยาลัยขอนแก่น ถึงแม้ว่าพิธีการต่าง ๆ ที่จัดมีขึ้นนี้จะไม่ใหญ่โตนัก เพราะสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ประชาชนจัดทำขึ้นเอง และพวกเราทุกคน ก็กล่าวเป็นเสียงเดียวกันว่าเป็นการต้อนรับ ที่อบอุ่นที่สุด ซึ่งจะจารึกอยู่ในความทรงจำของพวกเราตลอดไป การแข่งขันฟุตบอลของพวกเรา กับชาวเมืองที่จัดให้มีขึ้น ก็ทำด้วยสมัครใจทั้งฝ่ายผู้เล่นและผู้ที่ไปดู ไม่มีการเอาบัตรไปยัดเยียดขายให้ใครต่อซึ่งเป็นการขอร้องแกมบังคับเพื่อให้เขาจำเป็นต้องมานั่งดู และเงินรายได้ทั้งหมดเราก็ยกให้โรงเรียนชายประจำจังหวัดไป การกระทำของพวกเราครั้งนี้คงจะทำให้ ท่านผู้ที่เคย เข้าใจพวกเรา ผิดตั้งแต่ ตอนแรก

ที่เราไปติดต่อด้วย โดยมีความเห็นว่าการกระทำของพวกเราเป็นการกระทำที่บังคับ เพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งอาหารสักมื้อหนึ่ง และท่านผู้นั้นคงจะทราบแล้วว่าการกระทำของเราเป็นอย่างไรเพราะตลอดระยะเวลาที่พักอยู่ที่ขอนแก่นนั้น อาหารที่เรากินกันทุกวันนั้นทางโรงเรียนการช่างสตรีเป็นผู้จัดให้ โดยเราเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเองทั้งหมด เท่าที่ผู้เขียนเล่าเรื่องนี้มาบ้างก็เพื่อเป็นความรู้แก่พวกเราความจริงผู้เขียนไม่ได้ตั้งใจจะว่าผู้หนึ่งผู้ใดเลยเพราะความเข้าใจของทุก ๆ คนย่อมจะเกิดขึ้นได้เสมอ โดยเฉพาะผู้ที่มีประสพการณ์มามากก็ย่อมจะมีความคิดมากเช่นกัน ซึ่งความคิดของเขาจะเป็นได้ทั้งทางดีและทางร้ายนั้นมันก็ย่อมขึ้นอยู่กับประสพการณ์ที่เขาได้รับ และเวลาเท่านั้นที่จะเป็นเครื่องตัดสินความคิดของเขาว่าเป็นการถูกหรือผิด ซึ่งบางทีก็อาจจะเป็นประสพการณ์ใหม่ ๆ ที่เขายังไม่เคยพบมาก่อนก็ได้

เมื่อผู้เขียนกลับมาถึงกรุงเทพ ฯ ก็มานั่งคิดถึงข่าวการพัฒนาภูมิภาคส่วนนี้ ภัยคุกคามจากคอมมิวนิสต์ และสภาพที่ได้ไปเห็นมาแม้ว่าจะเป็นเพียงส่วนน้อยก็เป็นสิ่งที่จริงไม่ใช่เกิดจากการกระทำของบุคคลบางคนที่ทำขึ้นให้เราดูเลย ปัจจุบันจังหวัดขอนแก่นมีอาคารสถานที่ราชการและหน่วยราชการต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย โดยทางการได้เลือกเอาจังหวัดนี้เป็นศูนย์กลางภาคอีสาน ในการพัฒนาภาคนี้ซึ่งมี ๑๕ จังหวัด การพัฒนาภูมิภาคส่วนนี้วัตถุประสงค์ก็เพื่อจะยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชน ให้มีการอยู่ดีกินดี และป้องกันภัยคุกคามจากคอมมิวนิสต์ อันเป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาของพวกเราชาวไทยทุกคน

เท่าที่ผู้เขียนได้ไปเห็นสภาพของประชาชนชาวจังหวัดนี้แล้ว ทำให้ผู้เขียนมีความเห็นว่า "การพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ ของภูมิภาคส่วนนี้ น่าจะทำให้เป็นอัตราส่วนกับการศึกษาของประชาชน เพราะวิทยาการแผนใหม่จะได้รับผลสำเร็จตาม วัตถุประสงค์ก็ต่อเมื่อผู้ที่จะใช้มีความรู้ ความสามารถจะใช้มันได้เท่านั้น" ขอให้เรามาได้คิดดูว่าประเทศญี่ปุ่นซึ่งเป็นชาวอาเซียเหมือนเราและเป็นประเทศที่ประเทศไทยเราเสียดุลย์การค้าทุกปี สภาพของประชาชนเขาเป็นอย่างไร ? ผู้เขียนมีความรู้อยู่ข้อหนึ่งว่าประชาชนของเขารู้หนังสือสามารถอ่านออกเขียนได้ถึง ๙๙ เปอร์เซนต์

เท่าที่ผู้เขียนยกเอาเรื่อง การศึกษาของประชาชนมาเป็นข้อคิดในการพัฒนาก็เพราะเห็นว่า การพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ นั้นจะได้ผลสมตามวัตถุประสงค์ก็ต่อเมื่อประชาชน ในภูมิภาคส่วนนี้รู้จักการพัฒนาตนเองเสียก่อนแล้วจึงนำเอาวิทยาการแผนใหม่ที่ทางการทำขึ้น หรือแนะนำ ไปใช้ แต่ปัญหามีอยู่ว่าทำอย่างไรจึงจะทำให้ประชาชนรู้จักพัฒนาตนเอง เรื่องนี้ผู้เขียนเห็นว่าถ้าหากพวกเรามีระดับการศึกษาดี อย่างน้อยที่สุดก็สามารถอ่านออกเขียนได้ และสิ่งนี้เองจะเป็นเหตุให้เขาได้มีโอกาสศึกษาเรียนรู้ถึงความเจริญต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโลกปัจจุบันเมื่อเขาได้มีโอกาสรู้เรื่องต่าง ๆ มาก เขาก็จะเกิดความต้องการขึ้นและความต้องการนี้เองจะเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เขามีความกระตือรือล้นในการสร้างความมั่นคงให้กับฐานะของตนเองและครอบครัว ที่นี้ขอให้พวกเราซึ่งอาจเป็นนักพัฒนาการในอนาคตมาคิดดูเถิดว่าถ้าหากประชาชนทุก ๆ คนเป็นเช่นนี้แล้ว ความเจริญจะเกิดขึ้นแค่ไหนและปัญหาภัยคุกคามจากคอมมิวนิสต์ที่กระทำต่อภูมิภาคส่วนนี้โดยวิธีการโฆษณาชวนเชื่อให้ประชาชนผู้ที่ไม่รู้หลงเชื่อนั้น จะไม่บังเกิดผลสำเร็จขึ้นมาเลย เพราะประชาชน มีความคิดของตนเองและได้เรียนรู้มาแล้วว่าอะไรดีหรือไม่ดี

หนังสือพิมพ์ภายในมหาวิทยาลัย

ในสหรัฐอเมริกา มหาวิทยาลัยใหญ่ ๆ หลายแห่งมีการพัฒนาในสิ่งเดียวกันที่เป็นพิเศษ สิ่งนั้นคือการจัดทำหนังสือพิมพ์ภายในมหาวิทยาลัยโดยนักศึกษา หนังสือพิมพ์กลายเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตของนักศึกษาชาวอเมริกัน ทั้งยังเป็นรากฐานที่สำคัญอันมีอิทธิพลต่อกิจกรรมทุกด้านของมหาวิทยาลัย

ในสหรัฐ ฯ เกือบทุกวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมีหนังสือพิมพ์ที่ออกโดยนักศึกษาซึ่งมีทั้งรายวัน รายสัปดาห์ รายปักษ์ และรายเดือน ในสถิติครั้งหลังสุด พบว่าในมหาวิทยาลัยใหญ่ ๆ ๒๓ แห่งในสหรัฐ ฯ มีหนังสือพิมพ์นักศึกษาที่กำลังรุดหน้า และเกือบทั้งหมดในจำนวนนี้พิมพ์ออกจำหน่ายถึง ๕ ฉบับต่ออาทิตย์

ถึงแม้ว่าจะต้องมีข้อผูกพันกับสภานักศึกษาแห่งชาติและคณะกรรมการกิจกรรมของมหาวิทยาลัยอยู่ก็ตาม หนังสือนี้ก็สามารถเสนอข่าวที่สำคัญเกี่ยวกับการศึกษาของชาติและของท้องถิ่นนั้นให้แก่นักศึกษา และยังเสนอข่าวข้อวิจารณ์เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น หนังสือพิมพ์นี้อ่านกันทั้งในหมู่นักศึกษา คณาจารย์และคณะกรรมาธิการของมหาวิทยาลัย ดังนั้นทุกคนจึงได้ทราบถึงความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ในวงการศึกษาอย่างถูกต้อง

เพื่อให้สารคดีเรื่องนี้มีสาระอย่างแท้จริง ผู้เขียนขอยกตัวอย่างการบริหารงานหนังสือพิมพ์ของนักศึกษาที่มีชื่อเสียงฉบับหนึ่ง นั่นคือ หนังสือพิมพ์ของมหาวิทยาลัยมิชิแกน ซึ่งมีชื่อว่า มิชิแกน เดลี่

สมาชิกของคณะผู้ดำเนินงานหนังสือพิมพ์นี้มีอุดมการณ์ว่า หนังสือพิมพ์ที่ออกโดยนักศึกษาจะต้องมีมาตรฐานเท่าเทียมกับหนังสือพิมพ์อาชีพ ทั้งในด้านสาระและรูปเล่ม เว้นแต่ขบวนการจัดทำและการพิมพ์เท่านั้นที่จัดขึ้นโดยนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย ตลอดเวลา ๖๐ ปีที่ผ่านมาหนังสือพิมพ์นี้ได้ต่อสู้เพื่อรักษาอิสสระเสรีภาพของนักหนังสือพิมพ์อย่างหวงแหน ซึ่งก็เป็นกฎเกณฑ์อันเดียวกับหนังสือพิมพ์อาชีพ และมีอยู่บ่อย ๆ ที่หนังสือพิมพ์นี้ได้เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยโดยไม่เห็นแก่หน้าใครทั้งสิ้น และแทนที่คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยจะสั่งเซนเซอร์บทความนั้น คณะกรรมการ ฯ กลับนำข้อคิดเห็นนั้นไปพิจารณาเป็นอย่างดี และก็มีบางครั้งที่หนังสือพิมพ์นี้จะเป็นผู้ริเริ่มการเปลี่ยนแปลงในนโยบายของทางมหาวิทยาลัย

เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์นักศึกษาอื่น ๆ หนังสือพิมพ์นี้ดำเนินงานโดยองค์การนักศึกษาของตนเอง และทำหน้าที่ช่วยเหลือในด้านสวัสดิภาพแก่

นักศึกษา ทั้งยังเป็นที่แสดงความคิดเห็นที่เป็นส่วนตัวหรือความคิดเห็นของคณะกรรมการองค์การนักศึกษา เรื่องที่จะนำลงต้องถูกพิจารณาจากกองบรรณาธิการผู้มีอาวุโส ๗ ท่าน ซึ่งต่างก็รับผิดชอบร่วมกันในข้อเขียนที่นำลงพิมพ์

ความมีอิสระเสรีของหนังสือพิมพ์นี้อยู่บนรากฐานการเงินที่มั่นคง มีคณะบรรณาธิการธุรกิจคอยวิ่งเต้นหาโฆษณา และสมาชิกที่ส่งค่าบำรุงให้เสมอ และจากผลกำไรนี้เองทำให้สามารถมีเงินนำไปสร้างตึกที่ทำการพิมพ์ที่มีอุปกรณ์ครบครัน

จำนวนผู้อ่านของหนังสือพิมพ์นี้ขึ้นอยู่กับจำนวนนักศึกษาและจำนวนอาจารย์ในมหาวิทยาลัย หนังสือพิมพ์นี้มีทั้งภาพและเรื่องราวต่าง ๆ พร้อมกับบทความเกี่ยวกับการกระทำที่มีผลสะท้อนมาถึงมหาวิทยาลัย แต่อย่างไรก็ดีในฐานะที่เป็นหนังสือพิมพ์เช้าฉบับเดียวของเมืองที่เป็นที่ตั้งมหาวิทยาลัยหนังสือพิมพ์จึงลงข่าวที่สำคัญทั้งข่าวในและนอกประเทศที่ได้รับทางวิทยุโทรเลข โดยเฉพาะอย่างยิ่งข่าวการเมือง เพราะในมหาวิทยาลัยในสหรัฐฯ นักศึกษาให้ความสนใจกับการเมืองเป็นอย่างมาก

หนังสือพิมพ์นี้ออกตอนเช้าอาทิตย์ละ ๖ ฉบับ เป็นหนังสือพิมพ์ที่ ๘ หน้า ออกตลอดปีการศึกษา เป็นเวลาปีละ ๑๐ เดือน มีผู้ร่วมงานเป็นนักศึกษามากกว่า ๑๐๐ คน รวมทั้งมีโรงพิมพ์ที่มีเครื่องมือครบ และยังมีห้องทำงานของกองบรรณาธิการ ซึ่งเป็นที่ซึ่งต้นฉบับถูกเขียน และเรื่องที่นำลงถูกพิจารณาทุก ๆ วัน ในตึกสำนักพิมพ์มีห้องพิมพ์ที่ทันสมัย มีเครื่องเรียงพิมพ์ที่สามารถหล่อตัวพิมพ์ได้เอง ๔ เครื่อง แท่นพิมพ์หมุน ๑ แท่น และมีอุปกรณ์ที่จำเป็นอื่น ๆ อีก สำหรับการพิมพ์ที่ต้องเร่งให้เสร็จภายใน ๒ นาฬิกา และให้หนังสือพิมพ์ถึงมือผู้อ่านภายใน ๗ โมงเช้า

ในการทำงานเพื่อผลิตหนังสือพิมพ์นี้ นักศึกษาที่ร่วมงาน กองบรรณาธิการและผู้หาข่าว ต้องทำงานไม่น้อยกว่าอาทิตย์ละ ๓๐ ชั่วโมง และตามปรกติต้องทำอาทิตย์ละ ๔๕ ชั่วโมง นักศึกษาเหล่านี้ก็มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญอย่างเดียวกับนักศึกษาอื่น คือเรียนให้สำเร็จตามหลักสูตรอย่างคร่ำเคร่ง นักศึกษาเหล่านี้ถูกขอให้อธิบายอยู่เสมอถึงเหตุผลที่ใช้เวลาอย่างมากมายไม่ถูกส่วนในการทำหนังสือที่ไม่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียนเลย และสมาชิกในคณะผู้ดำเนินงานก็ถามตัวเองอยู่เสมอ ๆ ว่า ทำไมเขาจึงใช้เวลาส่วนมากในการทำหนังสือพิมพ์นี้ ในเมื่อเขาสามารถใช้เวลานั้นในการศึกษา และในการสนุกสนานรื่นเริงอื่น ๆ

คณะผู้จัดทำบางคนหวังไว้ว่า จะออกไปเป็นนักหนังสือพิมพ์อาชีพต่อไป และหนังสือพิมพ์นี้ก็ให้การฝึกฝนอย่างดีเยี่ยม และการฝึกฝนอันนี้เองกลายเป็นจุดสำคัญในความสำเร็จในการงานต่อไปภายภาคหน้า แต่ผู้ดำเนินงานหนังสือพิมพ์นี้ส่วนมากเป็นนักศึกษาในแขนงวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ วรรณคดี รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และสังคมศาสตร์ หนังสือพิมพ์นี้เป็นช่องทางให้เขาสามารถทำงานอย่างได้ผลในการฝึกฝนแก้ปัญหาต่าง ๆ และเป็นการแสดงออกของเขาในการที่จะออกไปผจญเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมภายนอกมหาวิทยาลัยด้วยความเชื่อมั่นว่า ความคิดริเริ่มของเขาจะต้องเป็นประโยชน์แก่สังคมนั้น ๆ ผู้ที่ผ่านงานในตำแหน่งบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์นี้คนหนึ่งให้เหตุผลต่อการทำงานในหนังสือพิมพ์นี้ว่า เป็นโอกาสที่จะฝึกฝนตนเองให้ใช้ความคิด ซึ่งนักศึกษาอื่น ๆ ไม่สามารถจะเรียนรู้ได้จากการสอนในห้องเรียนเลย

ยอดรัก

แด่วันแรกพบ

เห็นนงรามงามซึ้งตะลึงหลง
เบิ่นอนงค์นางพ่ำมาแต่ไหน
ทุกทุกส่วนล้วนเลิศเพริศพิไล
โน้มฤทัยชายระทึกนึกอยากชม
ตกเบิ่นทาสสวาทแล้วแก้วใจเอ๋ย
หวังชื่นเชยแนบชิดสนิทสนม
สตรีใดในหล้าเลิกปรารมภ์
มีตาคมคู่เดียวไว้เหลียวแล

แด่การเข้าครองหัวใจ

เบิ่ดหัวใจให้สมรแผลงศรรัก
ไว้ดูเล่นเบิ่นหลักสักหนึ่งแผล
รีบยิงพลันขวัญตาอย่าเชือนแช
พร้อมจะแพ้เพียงเธอเสมอมา
เมื่อเธอครองห้องใจฉันได้แล้ว
อย่าแยกแนวหนีไปให้ห่วงหา
วันใดเธอเผลอหมางและร้างรา
จะหลับตาตายตามความอาลัย

แด่ความซึ้งอันแสนหวาน

เมื่อแรกพบสบตาน่าฉงน
เสมือนมนต์มัดใจให้คิดถึง
มองลักยิ้มพริ้มพร่างอย่างตลึง
งามประหนึ่งนางสวรรค์ลั้นมาดิน
ไฝเม็ดหนึ่งซึ่งมีที่ริมปาก
ประหนึ่งฝากผั่นไว้ให้ถวิล
จะจูบไล้ไฝงามยามสุบิน
แอบสูดกลิ่นเกลือกแก้มแย้มยวนใจ

ยอดรัก

แด่ใจที่เป็นทาส

ใจที่หวงดวงนี้มีเพียงหนึ่ง
เธอเข้าถึงทุกห้องครอบครองขวัญ
ที่สรรค์ถ้อยร้อยคำมารำพัน
แม้จะสั้นคงซึ้งถึงฤทัย
เปลือกตาปิดนิทราราตรีนี้
ดวงฤดีดื่มฝันอันสดใส
คิดถึงกาลหวานชื่นติดตรึงใจ
และวันใหม่เหมือนเก่าจะเฝ้าคอย

แด่ความฝันและการรอคอย

เธอเป็นสิ่งยิ่งค่าน่าถนอม
จะไม่ยอมถูกแย่งไปแห่งไหน
ขอปกป้องของหวงดั่งดวงใจ
ถ้ามีใครหวังครองต้องชีพพลี
พร้อมจงรักภักดียิ่งชีวิต
เป็นคู่ชิดชื่นชมสมศักดิ์ศรี
ขอยึดมั่นสรรค์สร้างแต่ทางดี
รักเรามีมัดใจไว้ต่อกัน

ประวิตร โพธิอาศน์

SO YOU WANT TO BE A CIVIL ENGINEER

Generally an **Engineer** is a person who utilizes his knowledge of the natural laws of Science, Physics Mathematics, and the behaviour of materials to help construct a suitable environment for the population of his time - and to dream and devise ways to improve this environment for future generations.

A **Civil Engineer** is one who provides professional services over a very wide range of human needs. In ancient times he helped to build the roads and aqueducts of the Roman civilization ; he helped to build the Sphinx and Pyramids in Egypt; he helped to construct the klongs and Wats in Thailand; and he also helped to produce many of the magnificient cities that existed in ancient times

In more recent times he has helped to build the highways, railroads, and canals that transport people and goods from place to place. He has helped to build large Dams and irrigation projects that enable people to produce more and better food. He has helped to construct Water Distribution Systems and Sewerage Collection systems which provide a healthier environment in which to live.

But these are the same things the engineer provided in the past! What then is the difference between the engineer of the past and the engineer of today?

The difference is that whatever he designs or builds today is **BETTER** than it was in the past **he knows more of the natural laws** of the various sciences.

However, the environment of man has been very rapidly changing in recent years. World population is increasing at a very rapid rate. Cities are becoming larger. This in turn means that the human demand for transportation, housing, storage, sanitary facilities, educational facilities, food production, consumer goods and servises, and adequate employment opportunities has risen very rapidly in a very short period of time.

Supply must keep up with demand.

Nature, in her innimitable way is continuously changing and replacing the past to make room for the present and to prepare for the future. So the modern civil engineer must change, prepare and adapt to the demands of both man and nature.

The vast stores of human knowledge that have been accumulated from the past are presently doubling approximately every ten years due to the rapid advance of human technology.

It has therefore become an impossible task for one individual to perform **all** of the skills that are requested of Civil Engineers.

It has become necessary for the people who enter the profession of Civil Engineering to **specialize** in **one** of the many fields in this discipline.

In each case they provide their individual services to the people they serve. When **all** of these services are performed simultaneously they collectively provide the environment demanded by the majority of the population.

For those of you young students who are interested in a career in Engineering-it is no longer sufficient to just say CIVIL ENGINEERING. You must ask yourself . . . **What kind of Civil Engineering ?**

Prof. Edward Dolhun
Canadian Colombo Plan Adviser
Khon Kaen University

When I was one-and-twenty

When I was one-and-twenty
I heard a wise man say,
"Give crowns and pounds and guineas
But not your heart away,
Give pearls away and rubies
But keep your fancy free"
But I was one-and-twenty,
No use to talk to me

When I was one-and-twenty
I heard him say again
"The heart out of the bosom
Was never given in vain,
'Tis paid with sighs a-plenty
And sold for endless rue"
And I am Two-and-twenty
And oh, 'tis true, 'tis true.

A.E. Housman.

คำสอน

หวนคิดถึงครั้งยังเด็ก ลุยี่สิบเอ็ด
ปราชญ์หนึ่งเคยสอนวอนว่า
สมบัติพัสถานเงินตรา ให้ไปเถิดหนา
แต่อย่าให้ใจใครครอง
เพชรนิลจินดาทั้งผอง เชิญเขาครอบครอง
แต่ต้องหวงผื่นมั่นไว้
อนิจจาฉันเยาว์เกินไป ประโยชน์อันใด
มาพร่ำสอนสั่งดังนี้

วัยลุยี่สิบเอ็ดปี ท่านเผ้าพาที
พร่ำเตือนอย่าเลือนคำไข
แม้หากมอบใจให้ไป มิใช่จะไร้
ผลพาเศร้าจิตคิดตรม
ต้องปวดรวดร้าวชื่นชม อกหักระบม
มิมีวันจางห่างหาย
ลุยี่สิบสองปีปลาย ตระหนักความหมาย
คำสอนนั้นจริงแท้เทียว

นิยะดา นิธังกร

รอรัก

ณ.....แห่งนี้ สายลมอันเยือกเย็นของลมหนาวที่เพิ่งกรายเข้ามาเยือน ถึงแม้มันจะทำให้ใครต่อใครหนาวเย็นก็ตาม แต่ไม่สามารถทำให้ฉันซึ่งจิตใจร้อนรุ่มด้วยความคิดถึงเธอเยือกเย็นลงได้

ณ.....แห่งนี้ เบื้องบนนั้น ปุยเมฆสีขาว ลอยละล่อง ในความอ้างว้าง และเปล่าเปลี่ยวของท้องฟ้า เหมือนกับจิตใจของฉันซึ่งลอยไปสู่เธอขณะนี้ เต็มไปด้วยความอ้างว้าง และเปล่าเปลี่ยว

ณ.....แห่งนี้ ท้องฟ้าสีคราม พร้อมกับ แสงเงินแสงทองของอาทิตย์ ที่กำลังจะลับเหลี่ยมเขาลงไป ช่วยให้บรรยากาศ ณ ที่นี้ช่างสวยงามและเต็มไปด้วยความสดชื่น ซึ่งตรงข้ามกับจิตใจของฉันซึ่งมีแต่ความเศร้า ความขมขื่น และสิ้นหวัง

ณ.....แห่งนี้ เสียงร้องของนกที่พากันกลับรัง หลังจากออกหากิน เพื่อนำมาฝากลูกเมีย เสียงร้องแสดงความดีใจของลูกนกและแม่นกต้อนรับการกลับของพ่อนก ฉันอยากเป็นพ่อนกขณะนี้เหลือเกิน มันมีแต่ความสมหวังส่วนฉันนั้น จิตใจของฉันไม่รู้จะไปหาใครเพราะคนที่ฉันรักเป็นใจให้กับคนอื่นเสียแล้ว

ณ.....แห่งนี้ ฉันยังจำอดีตของเราได้เสมอ ฉันยังจำได้ เมื่อเย็นวันนั้น เธอชี้ให้ฉันมองดูฝูงนกที่พากันกลับรังฉันบอกเธอว่า วันหนึ่งเธอคงจากฉันไปเหมือนกับฝูงนกที่ลับสายตาเราไปนั้น แต่ฉันจำได้ว่า เธอบอกฉันว่า เธอจะรักฉันเพียงคนเดียวและจะไม่จากฉันไป แต่นั่นเป็นอดีตซึ่งคงไม่หวนกลับมาอีกแล้ว เธอคงจะลืมมันไปแล้วและคงไม่กลับมาหาฉันอีก

ณ.....แห่งนี้ แสงอาทิตย์ค่อย ๆ หายไปพร้อมกับเสียงเซ็งแซ่ของนกกาค่อย ๆ เงียบหายไป ความมืดของรัตติกาลซึ่งกลืนทุกสิ่งทุกอย่าง ทำให้ฉันไม่สามารถมองเห็นเหลี่ยมเขาที่อาทิตย์เพิ่งลับสายตาไป เหมือนกับจิตใจของฉันซึ่งแทบว่าจะสูญไปพร้อมกับการจากของเธอ ขณะนั้น จิตใจของฉันมอบให้เธอเสียแล้ว ฉันอยากให้เธอรู้ถึงจิตใจของฉันขณะนี้เหลือเกิน

ณ.....แห่งนี้ ดวงจันทร์ค่อย ๆ โผล่ขึ้นมาบนท้องฟ้าอย่างแช่มช้า ดวงจันทร์วันนี้ช่างแจ่มใสราวกับใบหน้าอันผุดผ่องของเธอซึ่งเป็นเหตุให้ ฉันหลงรักเธอ แสงจันทร์ยามนี้ คงทำให้เธอมีความสุขสดชื่นอยู่กับคนที่รักคนใหม่ ฉันจำได้ถึงใบหน้าของเธอที่กำลบสายตาของฉันที่จ้องเธออย่างลืมตัว จิตใจของฉันซึ่งขณะเมื่อมีเธอเป็นยอดดวงใจ ช่างสดชื่น ชาบซึ้ง และเปี่ยมล้นไปด้วยความสุข

แต่บัดนี้จิตใจของฉันมีแต่ความอ้างว้างขมขื่นและผิดหวัง ฉันไม่อยากโทษเธอที่จากฉันไป แต่ฉันอยากโทษตัวเองมากกว่าที่หลงรักเธอตั้งแต่แรก ถ้าขณะนั้นฉันไม่ได้รักเธอจิตใจของฉันคงไม่ช้ำเหมือนขณะนี้

แต่ถึงเธอจะทำให้ฉันช้ำอย่างไรก็ตาม ฉันคงรักเธอเสมอ ฉันอยากให้เธอรับรู้ไว้ด้วยว่าถ้าเธอผิดหวังยังมีคนที่รักเธออยู่ จิตใจของฉันขณะนี้ล่องลอยไปอย่างไม่มีจุดหมายปลายทาง เปล่าเปลี่ยว และเดียวดาย ฉันอยากให้เธอรู้ว่าฉันยังรักและรอเธออยู่

แด่เธอผู้ที่ฉันยังรัก

๑๑ พ.ย. ๐๘

วิจ โกศัยนคร

ขอนแก่นแดนของเรา

ขอนแก่น เป็นเมืองที่ตั้งอยู่บนที่ราบสูง ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พื้นที่อุดมไปด้วย ทุ่งนา ป่าไม้ ภูเขาและคุ้งน้ำ ขอนแก่นได้ชื่อว่าเป็นเมืองที่มีความ จริญมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขณะนี้ก็ยังมีการพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ ไม่มีที่สิ้นสุด แม้อากาศค่อนข้างจะร้อนจัด หนาวจัด แต่ชาวขอนแก่นก็เป็นผู้ที่มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร อาชีพที่ทำกันมากที่สุดคือการทำนา รองลงมาได้แก่ ปลูกผักทำสวนและเลี้ยงไหมจะเห็นได้ว่าเมืองขอนแก่นเป็นเมืองเกษตรกรรมโดยแท้ เนื้อที่ใช้ในการเกษตรกรรมมีถึง ๔,๔๑๐,๔๕๖ ไร่ จากเนื้อที่ทั้งหมดของจังหวัด ๖,๖๕๐,๙๕๖ ไร่ ซึ่งก็ใช้ไปในการทำนา ๑,๓๙๑,๒๖๔ ไร่ นอกนั้นก็ปลูกยาสูบ ปอ ป่าน ถั่ว งา ข้าวโพด ฝ้าย อ้อย และน้ำมันละหุ่ง สำหรับน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูกก็อาศัยจากน้ำฝนเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็มีแหล่งน้ำของกรมชลประทาน และหนองน้ำ เช่น หนองหัวช้าง แก่งละว้า บึงเมืองเก่า (บึงแก่นนคร) บึงทุ่งสร้าง เป็นต้นนอกจากนั้นก็ยังอาศัยน้ำจากลำน้ำ ๒ สายคือ ลำน้ำชี และลำน้ำพอง ลำน้ำชีเกิดจากภูเขาระหว่างจังหวัดชัยภูมิกับจังหวัดเพชรบูรณ์ ไหลผ่านชัยภูมิ ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์ ไหลลงแม่น้ำมูลที่อุบลราชธานี ส่วนลำน้ำพองเกิดจากภูเขาภูกระดึงระหว่างจังหวัดเพชรบูรณ์ ไหลผ่านขอนแก่นทางทิศตะวันตกแล้วอ้อมไปทางเหนือ ไหลลงสู่ลำน้ำชีที่บ้านแพในจังหวัดมหาสารคาม ลำน้ำทั้งสองนี้ คดไปเคี้ยวมาไปตามพื้นที่ต่าง ๆ ช่วยให้พื้นดินใกล้ลำน้ำชุ่มชื้นเหมาะแก่การเพาะปลูกมาก

ประวัติเมืองขอนแก่นเริ่มแต่ พ.ศ. ๒๓๓๒ เป็นต้นมาก่อนหน้านั้น ไม่ทราบประวัติที่แน่นอน ด้วยว่าในปีนั้นเพียเมืองแพน บ้านชีโหล่นแห่งเมืองท่งกับสมัครพรรคพวกประมาณ ๓๓๐ คน ตั้งเมืองขึ้นที่บ้านบึงบอน เพียผู้นี้มีบรรดาศักดิ์เป็นพระนครศรีบริรักษ์ ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกและนามนี้ก็ได้เป็นนามเจ้าเมืองขอนแก่นหลายคน เป็นที่เข้าใจกันว่าเมืองนี้ คงเคยเป็น

เมืองมาก่อน พ.ศ. ๒๓๓๒ แต่ได้ร้างไปเสียแล้ว เพราะมีโบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ อันแสดงถึงวัฒนะธรรมของชนสมัยก่อน ดังเช่น กู่ปรางค์ พระเจดีย์ และพระพุทธรูปหิน (ยืน) ปรากฏอยู่แสดงว่ามีอายุมานานก่อน พ.ศ. ๒๓๓๒ เฉพาะอย่างยิ่ง คือ พระเจดีย์ที่ตั้งอยู่ที่บ้านขาม ตำบล บ้านขาม อำเภอน้ำพอง สันนิษฐานว่าคงเป็นที่ตั้งเมืองเดิม เพราะเป็นสถานที่สำคัญ และเป็นที่มาแห่งนามเมืองนี้ กล่าวคือมีเรื่องเล่าว่า มีตอมะขามใหญ่อยู่ตอหนึ่งซึ่งได้ตายไปนานแล้ว กลับมีใบงอกงามขึ้นมาอีก เป็นที่อัศจรรย์ยิ่งนัก พวกชาวเมืองจึงพากันสร้างเจดีย์ครอบต่อมะขามนี้ไว้เป็นที่สักการะบูชาบรรจุคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๙ บทไว้บนตอมะขามนั้น เรียกว่าพระเจดีย์ขามแก่น ชาวเมืองถือว่าศักดิ์สิทธิ์นัก ถ้าใครเข้าไปในบริเวณนั้น แสดงอาการไม่เคารพสักการะหรือในเชิงดูหมิ่นดื่นแคลนแล้ว จะมีอันเป็นไปขึ้นทันทีทันใด ชาวพื้นเมืองนับถือเป็นปูชนียสถานที่สำคัญยิ่งของจังหวัดจึงถือเอานิมิตรอันนั้นมาตั้งชื่อเมืองว่า "เมืองขามแก่น" ต่อมาเรียกเพี้ยนไปเป็น "ขอนแก่น" ขั้นต่อมาได้มีการย้ายเมืองไปตั้งที่ตำบลต่าง ๆ อีกหลายแห่ง ครั้งสุดท้ายย้ายศาลากลางมาตั้งที่บ้านพระลับ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น

สำหรับประเพณีซึ่งชาวบ้านชาวเมืองขอนแก่นกระทำกันมาแต่โบราณกาล และยังเป็นประเพณีอยู่ตลอดทุกวันนี้ ดังจะได้กล่าวเป็นเรื่อง ๆ ดังนี้

พิธีทำบุญมหาชาติ คือการฟังเทศน์เรื่องพระเวสสันดร นิยมกันว่าได้กุศลแรง เรียกกันว่าเทศน์มาลัยหมื่นและมาลัยแสน และจะต้องฟังเทศน์ให้เสร็จภายในวันเดียวจึงจะได้อานิสงค์มาก
พิธีทำบุญเดือนหกของชาวจังหวัดขอนแก่น นอกจากวิสาขะบูชาแล้ว ที่น่าจะกล่าวเป็นที่สุดก็คือ

บุญบั้งไฟการทำบั้งไฟก็มีการทำหลายแบบ เช่นบั้งไฟหมื่น บั้งไฟแสน บั้งไฟนี้ทำได้ไม่ง่ายนัก คนทำไม่เป็นก็จุดไม่ขึ้น และยังเป็นอันตรายอีกด้วย ถ้าเผลอแล้วเกิดไฟไหม้บ้านเรือนก็มี สำหรับบั้งไฟแล่นต้องทำให้แน่นหนา และต้องผสมดินตำให้มีความแรง เมื่อใส่บั้งแล้วต้องความละเอียด ความตำให้แน่น จุดจึงจะแตกแต่ถ้าตำแรงเกินไปแตกก่อนก็จุดไฟขึ้นเหมือนกัน การทำบั้งไฟจึงต้องใช้ทั้งชำนาญและประกวดประขันกันมาก จะแพ้ชนะกันในเรื่องของใครขึ้นสูงกว่ากันและเอาแพ้ชนะกันในเรื่องประดับตกแต่ง ที่เรียกกันว่า "เอ้บั้งไฟ" แขกเหลื่อที่ได้รับเชิญมารวมงานเพื่อเพิ่มรสสนุกและต้องทำบั้งไฟมาแข่งกันทั้งนั้น มีประเพณีอีกอันหนึ่ง คือ ในขณะที่แห่บั้งไฟ ผู้ชายจะต้องดื่มเหล้าดีกันฉันท์มิตรอีก ชาวบ้านเมื่อก่อนจะมีงานจึงหมักเหล้าโทกันทุกหนทุกแห่งพอถึงวันรวมชาวบ้านก็จะยกบั้งไฟไปตั้งบน ขาเขียบั้งไฟ (ฐานรองบั้งไฟ) ขณะนั้นก็จะมีการเซิ้งกาพย์กลอนเป็นที่สนุกสนาน ส่วนการเลี้ยงอาหารก็แล้วแต่ว่าต้องใจอยากจะขึ้นไปกินบนบ้านใครก็ได้ทั้งนั้น เช้าวันต่อมาผู้ชายจะนุ่งผ้าควบผ้ารั้งโจงกระเบนอย่างสุภาพเรียบร้อยทุกคน ผู้หญิงนุ่งซิ่นหมี่ตามประเพณีพื้นบ้านพื้นเมือง ต่างช่วยกันหาบ กระช้า และถือขันข้าวไปใส่บาตรถวายพระ ครั้นถึงเวลาสำคัญก็ลำเลียงบั้งไฟขึ้นร้านซึ่งทำขึ้นที่ต้นไม้ใหญ่ ๆ ทำบันไดไม้ไผ่ขึ้นไปบนร้าน แล้วลำเลียงบั้งไฟขึ้น แล้วโยงชะนวนยาวลงมาตามทางบันไดแยกไปตามบั้งไฟทุกบั้ง เมื่อจุดชะนวนบั้งไฟแต่ละบั้งก็จะทะยานขึ้นสู่ท้องฟ้าทันทีซึ่งเป็นภาพที่น่าชมอย่างยิ่ง

การลงข่วง เป็นประเพณีซึ่งทำกันในฤดูหนาว คือพวกสาว ๆ ก่อไฟผิงและทำงานในเวลากลางคืน เช่นปั่นฝ้าย ปั่นด้าย กรอไหม ทอเสื่อ เป็นต้น พวกหนุ่ม ๆ ก็พากันมาสนทนา บ้างก็เกี้ยวพาราสีกันไปด้วยความสนุกสนาน อันเป็นวิธีเลือกคู่ไปในตัว

กินดองหรือการแต่งงาน เกิดขึ้นภายหลังที่เจ้าหนุ่มพูดพาราสีบนเรือนของหญิงสองต่อสองในขณะที่ฝ่ายหญิงก็ถือโอกาสทำงานไปด้วย ภายหลังที่ตกลงกันเรียบร้อยแล้วก็เป็นเรื่องที่ผู้เฒ่าผู้แก่ฝ่ายชายไปสู่ขอต่อบิดามารดาฝ่ายหญิงตามประเพณี แล้วจัดให้มีพิธีแต่งงานขึ้นทั้งบ้านฝ่ายชายและฝ่ายหญิง มีพิธีสู่ขวัญบายศรีเอาด้ายผูกข้อมือถวายชัยให้พรเสร็จแล้วส่งตัวเจ้าบ่าวไปบ้านเจ้าสาวซึ่งมักทำกันในตอนเช้า

การตาย เป็นประเพณีที่ชาวบ้านลูกหลานผู้ตายมาแสดงความเสียใจ มีหมากพลูบุหรี่ ข้าวของตามมีตามเกิดมาช่วยในงานศพ ตอนกลางคืนก็มีการเผ่าศพ เรือกว่า "เฮือนดี" จะมีหนุ่ม ๆ สาว ๆ มาอยู่เป็นเพื่อนเจ้าภาพงานศพ มีการเล่นต่อรองหรือพูดเกี้ยวพาราสีกันสนุกสนานจนกว่าจะครบสามวัน ชาวขอนแก่นไม่นิยมเก็บศพไว้ที่วัด มักเก็บไว้ที่บ้าน ๒–๓ วัน แล้วนำไปเผาทีเดียว ถ้าเป็นผีตายโหงจะต้องนำศพนั้นไปผึ่งไว้จนครบ ๓ ปีขึ้นไป จึงจะทำการเผาได้

ขอนแก่นยังมีศิลปและการเล่นพื้นเมืองที่พอจะอวดแขกเมืองได้ เช่น ขิดและหมี่ อันเป็นศิลปที่เกี่ยวแก่การทอผ้าไหม ผ้าด้าย ผ้าฝ้าย มีการทอเป็นลวดลายต่าง ๆ ส่วนการเล่นพื้นเมืองนิยมเล่นกันในงานเทศบาล มีเล่นสะบ้า ดึงหนัง รำโทน รำเต้ย แคนวง ซึ่งเป็นดนตรีที่มีความไพเราะซาบซึ้งยิ่งนัก และยิ่งประกอบกับการพรรณนากาพย์กลอนไปด้วยตามทำนองเสียงแคนด้วยแล้ว ก็ทำให้เกิดความประทับใจแก่ผู้ได้ยินและฟังเป็นอันมาก แคนวงที่ประกอบการร้องพรรณนานี้เรียกว่าหมอลำ ซึ่งปัจจุบันก็เป็นอาชีพอย่างหนึ่งของชาวขอนแก่นที่ให้ความบันเทิงได้มาก

คิดว่าสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ เท่าที่ได้เขียนมานี้คงเป็นประโยชน์บ้างไม่มากก็น้อย อย่างน้อยที่สุดก็พอจะทำให้ท่านรู้จัก เมืองขอนแก่น ดินแดน ของเราได้ดีขึ้นบ้าง หรือไม่ก็อาจจะ อวดใครเขาได้บ้างว่าเมืองของเรามีของดีเหมือนกัน มีประเพณีอันดีงาม มีศิลปะการเล่นพื้นเมืองเป็นของตัว มีสถานที่สำคัญต่าง ๆ มากมายหลายแห่ง และยังมีประวัติความเป็นไปที่น่าสนใจยิ่ง ขอนแก่นเป็นเมืองที่กำลังเจริญรุดหน้าไปไกลอย่างรวดเร็ว แต่จะเจริญไปไกลแค่ไหนนั้นย่อมขึ้นอยู่กับพวกเราชาวมหาวิทยาลัยขอนแก่นด้วยที่จะสำเร็จออกมาปรับปรุงบ้านของเราเมืองของเราให้งามสง่า สมกับเป็นเมืองศูนย์กลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับเรื่องต่าง ๆ ที่ได้เล่ามาขอรับรองว่า เมื่อท่านได้ไปอยู่ขอนแก่นแล้ว จะต้องได้พบได้เห็นยิ่งกว่าที่ได้เล่ามาซึ่งเป็นเพียงย่อเอาแต่บางส่วนมาเล่าเท่านั้น

การตาย เป็นประเพณีที่ชาวบ้านลูกหลานผู้ตายมาแสดงความเสียใจ มีหมากพลูบุหรี่ ข้าวของตามมีตามเกิดมาช่วยในงานศพ ตอนกลางคืนก็มีการเผ้าศพ เรือกว่า "เฮือนดี" จะมีหนุ่ม ๆ สาว ๆ มาอยู่เป็นเพื่อนเจ้าภาพงานศพ มีการเล่นต่อรองหรือพูดเกี้ยวพาราสีกันสนุกสนานจนกว่าจะครบสามวัน ชาวขอนแก่นไม่นิยมเก็บศพไว้ที่วัด มักเก็บไว้ที่บ้าน ๒–๓ วัน แล้วนำไปเผาทีเดียว ถ้าเป็นผีตายโหงจะต้องนำศพนั้นไปผึ่งไว้จนครบ ๓ ปีขึ้นไป จึงจะทำการเผาได้

ขอนแก่นยังมีศิลปและการเล่นพื้นเมืองที่พอจะอวดแขกเมืองได้ เช่น ขิดและหมี่ อันเป็นศิลปที่เกี่ยวแก่การทอผ้าไหม ผ้าด้าย ผ้าฝ้าย มีการทอเป็นลวดลายต่าง ๆ ส่วนการเล่นพื้นเมืองนิยมเล่นกันในงานเทศบาล มีเล่นสะบ้า ดึงหนัง รำโทน รำเต้ย แคนวง ซึ่งเป็นดนตรีที่มีความไพเราะชาบซึ้งยิ่งนัก และยิ่งประกอบกับการพรรณนากาพย์กลอนไปด้วยตามทำนองเสียงแคนด้วยแล้ว ก็ทำให้เกิดความประทับใจแก่ผู้ได้ยินและฟังเป็นอันมาก แคนวงที่ประกอบการร้องพรรณนานี้เรียกว่าหมอลำ ซึ่งปัจจุบันก็เป็นอาชีพอย่างหนึ่งของชาวขอนแก่นที่ให้ความบันเทิงได้มาก

คิดว่าสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ เท่าที่ได้เขียนมานี้คงเป็นประโยชน์บ้างไม่มากก็น้อย อย่างน้อยที่สุดก็พอจะทำให้ท่านรู้จักเมืองขอนแก่น ดินแดน ของเราได้ดีขึ้นบ้าง หรือไม่ก็อาจจะ อวดใครเขาได้บ้างว่าเมืองของเรามีของดีเหมือนกัน มีประเพณีอันดีงาม มีศิลปะการเล่นพื้นเมืองเป็นของตัว มีสถานที่สำคัญต่าง ๆ มากมายหลายแห่ง และยังมีประวัติความเป็นไปที่น่าสนใจยิ่ง ขอนแก่นเป็นเมืองที่กำลังเจริญรุดหน้าไปไกลอย่างรวดเร็ว แต่จะเจริญไปไกลแค่ไหนนั้นย่อมขึ้นอยู่กับพวกเราชาวมหาวิทยาลัยขอนแก่นด้วยที่จะสำเร็จออกมาปรับปรุงบ้านของเราเมืองของเราให้งามสง่า สมกับเป็นเมืองศูนย์กลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับเรื่องต่าง ๆ ที่ได้เล่ามาขอรับรองว่า เมื่อท่านได้ไปอยู่ขอนแก่นแล้ว จะต้องได้พบได้เห็นยิ่งกว่าที่ได้เล่ามาซึ่งเป็นเพียงย่อเอาแต่บางส่วนมาเล่าเท่านั้น

ฉากรักของสโรชิน

เสียงวิทยุที่เปิดดังลั่น ทำให้ผมแทบเต้นด้วยความโมโห หมู่นี้ผมอารมณ์เสียเรื่อย ๆ ตั้งแต่บ้านใหม่ที่ปลูกเสร็จแล้วมีเจ้าของย้ายมาได้สัก ๒—๓ อาทิตย์ ผมแทบจะเป็นบ้าตาย เพราะว่าทุกวันทั้งเช้าและเย็น ผมต้องทนฟังเพลง (ซึ่งความจริงก็เพราะดี) ซึ่งเปิดดังแสบแก้วหูทุกวัน ๆ จนไม่มีสมาธิจะทำอะไร คุณแม่ผมท่านก็บ่นว่า บ้านนี้น่ากลัวจะมีแต่คนหูตึงทั้งนั้น คุณพ่อไม่เคยออกความเห็นตามปกติท่านเป็นคนไม่ค่อยพูด มีเหตุผลและเป็นหัวหน้าครอบครัวที่ดี ด้วยเหตุนี้ผมจึงไม่เคยเห็นคุณพ่อกับคุณแม่เถียงกันซักที ท่านช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเสมอ ผมเติบโตมาท่ามกลางความรักและความอบอุ่นใจของพ่อและแม่ ผมมีพี่ชายคนหนึ่งตอนนี้เขากำลังเรียนรัฐศาสตร์อยู่เมืองนอก อีกปีเดียวก็สำเร็จแล้ว คุณพ่อท่านให้ผมเรียนแพทย์ ผมก็ตามใจท่าน ฟัง ๆ ดูเหตุผลก็ดีเหมือนกัน ใจผมนั้นอยากเรียนสถาปัตย์มากกว่า ท่านพูดเสมอว่า

"ตานก แกรู้ไหมทำไมพ่อถึงอยากให้แกเรียนหมอ" ท่านตั้งคำถาม

"ผมอยากรู้เหมือนกันฮะ" ผมตอบเรื่อย ๆ ขณะที่ใช้มือทั้งสองปั้นรูปเล็ก ๆ จากดินน้ำมัน จวนจะเสร็จแล้ว ผมชอบใช้เวลาว่างประดิษฐ์อะไรแปลก ๆ เสมอ

"พ่ออยากให้แกทำงานเป็นตัวของตัวเองได้ ไม่ต้องรับคำสั่งจากใคร เป็นที่พึ่งของพ่อแม่ได้ และได้ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ทำงานเป็นอิสระก็ได้ พ่อไม่อยากให้ลูกของพ่อต้องอยู่ใต้อำนาจของใคร ไม่ต้องคอยประจบประแจงจ้าวนาย พ่อมีเงินพอที่จะไม่ต้องให้แกทำอย่างนั้น พ่ออยากให้แกเรียนเพื่อได้ช่วยเหลือคนอื่น ๆ ที่เจ็บไข้ ช่วยให้เขาพ้นจากความทุกข์ทรมาน เป็นที่พึ่งของคนอื่น"

คุณพ่อพูดอย่างมีเหตุผล ผมเคารพรักคุณพ่อมาก ท่านมีวาทะศิลป์ในการพูดจาเกลี้ยกล่อมใจคนอื่นเสมอ ผมคิดอะไรไปเรื่อยเปื่อยขณะที่นั่งเสก็ตภาพวิวตามมโนภาพ แต่เจ้าเสียงเพลงนี่สิมันกวนประสาทเหลือหลาย ธรรมดาผมกลับจากมหาวิทยาลัยในตอนเย็นไม่ค่อยได้สนใจบ้านข้าง ๆ ผมมักจะใช้เวลาที่มีทำงานศิลปที่ผมรักเสมอ วาดรูปปั้นดินน้ำมันหรือเขียนแบบอะไรต่าง ๆ ว่าง ๆ ก็กระชากตำรามาดูเสียที่ตามประสาคนขยัน (น้อย) การเรียนของผมอยู่ในระดับดีพอสมควร คุณพ่อคุณแม่ท่านจึงรักผมมากเพราะผมไม่เคยทำให้ท่านผิดหวัง

บ้านข้างหลังผมนี้เพิ่งย้ายมา ผมเคยมองผ่าน ๆ รู้เพียงแต่ว่าเป็นบ้าน ๒ ชั้นทาสีฟ้า ล้อมรั้วด้วยต้นพุระหง รอบ ๆ บ้านมีต้นเฟมพู่แผ่กิ่งก้านสาขาครึ้มไปทั้งบ้าน ความจริงที่ดินนี้มีต้นไม้ขึ้นอยู่ก่อนแล้ว เจ้าของมาปลูกบ้านแล้วก็เพิ่งย้ายมาอยู่ ผมทราบจากคุณแม่ภายหลังว่า เจ้าของบ้านเป็นเพื่อนกับคุณพ่อนั่นเอง รอบ ๆ สนามมีกอดอกไม้เต็มไปหมด และมีสุนัขไทย ๒ ตัว ซึ่งชอบเห่าเสียงขรมไปหมดเวลาเจ้าของมันกลับมา ความจริงวันนี้เป็นวันเสาร์ ผมอยากจะนอนตื่นสาย ๆ ให้สมกับเป็นวันหยุดราชการ แต่ก็นอนไม่ได้เพราะเสียงวิทยุนั่นจึงลุกขึ้นนั่งบนเตียง ผมต้องทำการบิดขี้เกียจอย่างเคยชิน ผมมีนิสัยเสียอยู่อย่างคือชอบยืดเส้นยืดสายเวลาตื่นนอน เพราะผมชอบนอนแบบงอก่องอขิงบนที่นอน เนื่องจากขาแขนผมมันยาวจนเกือบจะยื่นออกไปนอกเตียงเสียแล้ว ห้องผมน่ะรึครับรกเหมือนกับรังหนู บนเตียงมีตำราแพทย์หลายเล่ม รวมทั้งดินน้ำมัน สีน้ำ ปากกา แว่นตา อ้อ! ผมลืมบอกไปว่าผมสายตาสั้น คงจะเป็นเพราะกรรมพันธุ์ คุณพ่อผมท่านสายตาสั้น คุณปู่ก็เหมือนกัน ไอ้ผมมันเชื้อไม่ทิ้งแถวก็เลยต้องสั้นตามมัง เวลาใส่แว่นตาผมแสนจะรำคาญ รู้สึกว่ามันทำให้ใบหน้า

อันหล่อเหลา (เพื่อนมันว่ายังงั้น ไอ้ผมก็อดที่จะยินดีเสียมิได้) ของผมต้องเคร่งขรึมขึ้นอีกนิด กางเกงขายาวหลายตัวกองอยู่ปลายเตียง เสื้อโปะอยู่บนโต๊ะเขียนหนังสือ กีร์ต้าอยู่บนหลังตู้เสื้อผ้า หาความเป็นระเบียบมิได้ คุณแม่ท่านก็ใจดี ชอบมาเก็บให้พลางบ่นไปพลาง

"ตานก เมื่อไหร่แกจะเรียบร้อยเสียที แม่เบื่อที่จะต้องให้แกเต็มประดา อายุตั้ง ๒๑ แล้วยังต้องให้แม่มาจัดของให้"

ผมก็ได้แต่ยิ้ม ปล่อยให้คุณแม่บ่นชักพัก แล้วห้องก็เรียบเอง อีกสักอาทิตย์เดียวมันก็รกตามเดิม

เสียงแหลมปร๊ดของผู้หญิงคนหนึ่งดังมาจากบ้านนั้น ทำให้ผมต้องกระโดดจากเตียงจนตัวลอยด้วย-ความตกใจ

"โอ๊ย ! เด็กบ้าอย่ามาแหย่นะ เดี๋ยวจัดการเลย"

"ตัวนั่นแหละบ้า อยู่เฉย ๆ ก็เลยแต่งตัวประหลาด" เสียงเด็กผู้ชายตอบทันควัน

"ประหลาดยังไงยะ ตาตัวดำนะชิมาว่าเขา" อีกเสียงหนึ่งโต้อย่างไม่ลดละ

"เจ้าข้าเอ๋ย มาดูยายเพ้งนุ่งกางเกงเหลืองใส่เสื้อแดงเร็ว" เสียงตะโกนเย้าแหย่ต่อไป

"อนิจจา สมเพศคนไม่มีจะใส่ ไปให้พ้นไป๊" เสียงตอบสวนออกมา

"ไปก็ได้ แต่จะไปดี๊ปี๊บให้ชาวบ้านมาดู" เสียงค่อย ๆ เงียบหายไป และเสียงวิทยุเกิดขึ้นมาแทน

เฮ้อ! อ่อนใจ รบกวนเวลาสงบของผมจริง ๆ วันนี้ผมตั้งใจจะไปสำรวจหลังบ้านซะหน่อย ทำไมมันถึงเอ็ดตะโรกันแบบนี้ ความจริงผมเคยได้ยินเสียงทำสงครามกันหลายหนแล้ว แต่ไม่ได้สนใจ เพราะคิดว่าเบิ้นเด็ก ๆ ทะเลาะกัน แต่วันนี้ผมรู้สึกประหลาดตัวเองเหมือนกันที่มีความอยากเห็น "ยายเพิ้ง" ที่นุ่งเหลืองใส่แดงเสียเร็ว ๆ กำลังคิดเพลิน ๆ ก็ได้ยินเสียงเรียกของคุณพ่อดังมาจากห้องกินข้าว

"ตานก พ่อรอแกจนหายหิวแล้วนา

"ครับ ผมกำลังจะลงไปเดี๋ยวนี้" ผมพูดพลางกระโดดลงมาจากชั้นบนแล้ว (รีบ) ยิ้มอย่างประจบคุณพ่อก่อน

"ขอโทษฮะ นกมัวแต่นอนอยู่เลยช้าไปหน่อย" ผมแก้ตัวอย่างขุ่น ๆ เช้านี้อาหารมี แกงจืดผักตำลึงผัดลูกชิ้น และก็ไข่เจียวกับน้ำปลาใส่พริกซึ่งเบิ้นอาหารโปรดของผม แม่ครัวของเรามีนามกรว่าแม่ผ่อง (ความจริงชื่อผิวผ่องฮะ แต่ไม่สมชื่อเลยเพราะตัวดำปี๋ ผมเลยตัดสินใจเรียกว่าผ่องเฉย ๆ) ลูกมือของแกคือนางสาวจำเนียร คนซักผ้านั่นเอง สองคนนี่ถูกมือกันดี และเบิ้นคนรับใช้ที่ซื่อสัตย์ที่เดียว ปีนี้แม่ผ่องซึ่งผมเรียกแกว่า บ้ำผ่อง อายุอานามก็ราว ๖๐ กว่า ๆ ส่วนนางสาวจำเนียรก็อายุราว ๔๐ หน้าตาก็สวยดี เคยคุยกับผมว่า มีคนรักเบิ้นหมออยู่แถวตลาด สืบไปสืบมาได้ความว่าเบิ้นหมอนวด แต่ไม่ได้แต่งงานกันเพราะพ่อหมอนวดเกิดไปมีแฟนใหม่เบิ้นแม่ค้าขายปลา หรืออะไรเทือก ๆ นั้น เฮ้อ! โลกมันยุ่งกันจริงเชียว ผมนั่งกินข้าวอย่างเงียบ ๆ

"นก เดี๋ยวพ่อกับแม่จะไปบ้านลุงช่วยเขาทำบุญ แกจะไปไหม" คุณแม่ถาม

"ถ้าพ่อไม่ว่า นกอยากอยู่บ้านฮะ" ผมตอบ
"ตามใจ ตามใจ ไม่ต้องรอกินข้าวนะ พ่อจะอยู่ถึงเย็นเลย" คุณพ่อพูดเบา ๆ
"ครับ" แล้วคุณพ่อคุณแม่ก็ออกจากบ้านไป

ผมลากเก้าอี้ผ้าใบมาตั้งตรงระเบียงชั้นล่าง เปิดวิทยุหาเพลงฟัง ผมชอบเพลงเย็น ๆ และเก่า ๆ เพราะรู้สึกสบายใจดี ผมนอนคิดอะไรไปเรื่อย ๆ จนเกือบจะเคลิ้มหลับก็ได้ยินเสียงดังโครมและเสียงร้องของแม่จำเนียรอย่างตกใจ เสียงเจ้าปุยหมาของคุณแม่เห่าเสียงขรม และเสียงบ่นพึมพำของบ่าผ่อง

"เตะอะไรไม่ดูตาม้าตาเรือ"

ผมลองไปสืบดูก็ได้ความว่า เด็กผู้ชายรุ่นหนุ่มบ้านข้างหลังเตะบอลเบี้ยนโคลนมาลงชามอ่างซักผ้าของแม่จำเนียรนั่นเอง ซึ่งบัดนี้หน้าบึ้งและงอแบบบอกบุญไม่รับทีเดียว บ่าผ่องบงการให้แม่จำเนียรคืนลูกบอลให้ พร้อมทั้งรับคำขอโทษของเด็กคนนั้นอย่างเสียมิได้ เด็กคนนั้นเงยหน้าขึ้นสบตาผม พอดี ผมก็ยิ้มให้เป็นการผูกมิตร เขาก็ยิ้มตอบและกระโดดตุ๊บหายเข้าไปในบ้าน ผมกำลังจะนอนต่อบังเอิญสายตาเจ้ากรรมก็เหลียวไปพบชาคนเข้า น่องเรียวงามได้ส่วนบึ่นบ่ายอย่างว่องไวบนต้นชมพู่ทำเอาผมตกตะลึง สักครู่ก็เห็นเจ้าของทั้งตัวหันหลังให้ กางเกงชาสั้นสีเหลืองสด ทำให้ชาที่ขาวผ่องอยู่นั้นยิ่งขาวนวลยิ่งขึ้น เสื้อเชิ๊ตสีแดงเลือดนกสลับกับทาง ๆ สีขาวดูแปลกตาและเป็นทอมบอยทีเดียว ผมรู้สึกว่าสีมันสดุดตาแต่ไม่น่าเกลียดแบบเด็กผู้ชายว่าซักนิด ผมมองดูเพลินและได้ยินเสียงแหย่จากข้างล่างใต้ต้นชมพู่

"ยายเพ็งเอ๊ย ไม่อายคนเหรอ โตแล้วยังบื่นต้นไม้อยู่ได้"

"เด็กบ้าไปให้พ้น มาเรียกฉันยายเพ็งเดี๋ยวพ่องแม่เลย ฉันกำลังจะลงย่ะ อย่ากินชมพู่ก็แล้วกัน" เจ้าหล่อนตอบอย่างเหลืออด

เสียงทะเลาะกันเหมือนเด็ก ๆ ทำให้ผมอดยิ้มไม่ได้ จนกระทั่งเธอกระโดดลงมาจากต้นชมพู่ พร้อมทั้งชมพู่พวงใหญ่ รูปร่างของเธอสูงโปร่งพอ ๆ กับเด็กชาย ผมกระจายไปทั่วศีรษะมันบิดไปมาแถวต้นคอดูงามเป็นธรรมชาติ ผมมองดูเธออย่างทึ่ง เธอค่อนข้างจะสูงโปร่ง ว่องไวปราดเปรียว และได้ส่วนงดงาม ผมคิดตามแบบของนักสถาปัตย์ สวยจริงแฮะ ผมนึกในใจ หันมาทางผมพอดี บ้านเราอยู่ไม่ห่างกันนัก ผมมองเห็นได้ถนัด ตาเธอกลมโตดำเป็นมัน จมูกโด่ง ปากงามได้รูป ใบหน้ารูปไข่เสียด้วย โอ้โฮ ! ตั้งแต่ผมเป็นผู้ใหญ่มาไม่เห็นมีใครสวยประหลาดแบบนี้เลย ท่าทางชนชมัด แล้วเธอก็หอบชมพู่พวงใหญ่เข้าไปในบ้าน พร้อมทั้งเด็กชายรุ่นหนุ่มคนนั้น ที่เดินกัดชมพู่ไปพลางแหย่ไปพลางระคนเสียงพึมพำของเธอ

เอาละซี ผมชักรู้สึกสนใจเธอซะแล้ว ตามธรรมดาผมไม่ค่อยสนใจผู้หญิงนัก แต่ให้รู้สึกถูกชะตากับผู้หญิงคนนั้นเป็นบ้าเลย ตกลงผมนอนไม่หลับกำลังคิดหาวิธีพูดกับเธอให้ได้ แต่ก็ยังคิดไม่ออก และแล้วผมก็ยิ้มได้ เมื่อได้ยินเสียงกระจกแตกดังโครมหน้าต่างฝั่งเศสบ้านผมนั่นเอง เฉียดหัวผมไปนิดเดียว มีเสียงอย่างตกอกตกใจของแม่จำเนียรและบ่าผ่อง ผีมือเตะลูกบอลล์ของเด็กคนนั้นนั่นเอง คราวนี้แหละผมได้รู้จักกับครอบครัวนี้แน่ เด็กคนนั้นก็เข้ามาข้างในบ้านผม ขอโทษขอโพยเป็นการใหญ่ ผมก็ต้อนรับเป็นอย่างดีพร้อมทั้งชวนคุยด้วย ภายหลังก็รู้ว่าเขาชื่อนายนัท หรือโดนัดอายุกำลังวัย-

รุ่นทีเดียวอ่อนกว่าผมถึง ๓ ปี คือแกอายุ ๑๖ ปี ชอบเล่นกีฬามากจึงตัวสูงเกินอายุ ผมลองเลียบ ๆ เคียง ๆ ถามถึงเธอคนนั้น นายโดนัทท่าทางจะรู้ทัน มีการยิ้มแบบมีเลศนัย ได้ความว่าเป็นพี่สาวอายุแก่กว่ากันปีเดียว แต่เรียนเร็วกว่าเพราะได้ pass ขึ้นเรื่อย ๆ คงจะเรียนเก่ง ผมนึกในใจ แล้วจากนั้นเราก็ผูกมิตรกันอย่างดี ผมคิดอย่างครึ้มใจว่า เสียกระจกหนึ่งแผ่นได้เพื่อนใหม่ ๒ คนก็นับว่าคุ้มดี

วันนั้นทั้งวันผมไม่ได้ดูตำราอย่างเคย ไม่ได้วาดรูปหรือบั้นอะไรเล่นอย่างเคย เพราะมัวแต่ฝอยกับนายโดนัท เราถูกคอกันดีมาก แม้จะวัยต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเราถูกชตากันก็เป็นได้ ตามปกติผมเป็นคนไม่ค่อยพูด แต่ช่างคิดมาก ใคร ๆ ก็ว่าผมเป็นคนขรึม น้ำนิ่งไหลลึกหรือคมในฝักอะไรแบบ ๆ นี้ เพื่อน ๆ ที่คณะกันชอบกระเซ้าผมว่า "ไอ้นกมันรูปหล่อโว้ยเลยชอบเตะ บี้หนึ่งมาชอบมันตั้งหลายคน"

"มันเรียนเก่ง รูปหล่อ พ่อรวย ชักอิจฉาแฮะ"..... เพื่อน ๆ มักชอบพูดแบบนี้ผมก็ได้แต่ยิ้ม ๆ โดยเฉพาะเรื่องผู้หญิงผมไม่เคยสนใจ คงเป็นเพราะผมยังไม่เจอใครที่ถูกใจก็เป็นได้ เย็นวันนั้นนายนัทก็ชวนไปเล่นแบดมินตันผมก็ไม่ปฏิเสธเพราะกำลังหาทางจะรู้จักกับพี่สาวเขาอยู่ทีเดียว

นายนัทบ่นว่า "ยายเพ็งล่ะก็ชอบทะเลาะกับผมเรื่อย จนไม่อยากเรียกพี่ ความจริงเขาก็สวยดีหรอกนะ เห็นมีคนมาชอบเขาตั้งเยอะ แต่ไม่เห็นเขาชอบใครสักคน เขาชอบฟังเพลง ชอบปีนต้นไม้ ชอบชน แต่งบทประพันธ์อะไรของเขาก็ไม่รู้"

ผมออกจะได้เปรียบที่ได้รู้จักเธอบ้างเล็กน้อย เข้าใจว่าเธอจะชื่อเล่นว่าเพ็ง ชื่อนี้ว่าผมสันนิษฐานเอง เพราะเห็นนายนัทเขาเรียกอย่างนั้น ชื่อเชยดีจังแต่ก็น่ารักดี ไม่สมตัวเลย ผมแอบตำหนิในใจ ผมชักชอบเธอขึ้นมาจริง ๆ แล้วซิฮะ เย็นวันนั้นผมก็ลอดรั้วไปบ้านนายนัท ตามที่นัดกันไว้ คุณพ่อคุณแม่ของนายโดนัทเป็นคนสมัยใหม่ดี ท่านชักไช้ผมหลายอย่าง และบอกว่า ท่านสนิทกับคุณพ่อผมสมัยเป็นนักเรียนด้วยกัน ท่านออกจะเอ็นดูผมเลยอนุญาตและชักชวนให้ไปเที่ยวที่บ้านบ่อย ๆ ให้ช่วยติวนายนัทเพื่อสอบเข้าเตรียม ช่วยซ้อมกีฬาให้ รู้สึกวันนั้นผมออกจะโชคดีดูอะไร ๆ มันราบรื่นไปหมด

ผมไม่กล้าถามถึง "ยายเพ็ง" ตอนนี้เห็นเงียบหายไป คงจะไม่อยู่บ้านผมคิดในใจ สักครู่ก็ได้ยินเสียงรถยนต์แล่นเข้ามาในบ้าน และเสียงเจ้าหมา ๒ ตัว มันเห่ากันลั่น และเสียงแจ๋ว ๆ ของใครคนหนึ่ง ซึ่งถ้าผมจำไม่ผิดก็ต้องเป็น "ยายเพ็ง" นั้นเอง ผมรู้สึกดีใจอย่างไม่มีเหตุผล เธอเพิ่งกลับมาจากนอกบ้านจริง ๆ ผมรู้สึกว่าเวลา "เพ็ง" ไม่อยู่บ้าน นายนัทเงียบเหงาไปเยอะ เพราะไม่รู้จะไปทะเลาะกับใคร.....

"พี่นกฮะ นี่พี่ผม" นายนัทแนะนำเธอให้ผม

ผมตกตะลึงเพราะมัวแต่มองดูเธอเพลิน ภาพของเด็กสาวรูปร่างระหงที่ยืนอยู่ต่อหน้า เธออยู่ในชุดติดกันสีโศก รองเท้าส้นสูงสีขาว และสร้อยไข่มุกสีขาว เส้นเดียวรอบคอ ทำให้เธอสดใสมาก ผมรู้สึกว่าเธอมี Taste ในการแต่งตัวดี ผมรีบรับไหว้ของเธอ เธอไหว้ผมคงเป็นเพราะผมสูงมากนั่นเอง เธอจึงคิดว่าผมอายุมากแล้ว ไอ้ผมก็ดันใส่แว่นตาด้วยเลยดูขรึม ๆ ยังกับโปรเฟสเซอร์ เธอยิ้มน้อย ๆ

เห็นพี่นชี่เล็ก ๆ เบี่นระเบียบ และเอียงคอดูผมน้อย ๆ คงขันในท่าทางตะลึงของผม
"สวัสดีฮะ คุณนก" เธอเอ่ยทำลายความเงียบ

"สวัสดีฮะ คุณเพ็ง" ผมรีบตอบ แต่ทันใดนั้นผมรู้สึกว่าผมต้องทำอะไรผิดแน่ ๆ ที่เดียว เพราะดูหน้า "ยายเพ็ง" ตีหน้าประหลาดอยู่จะร้องไห้ก็ไม่ใช่ จะหัวเราะก็ไม่เชิง ทันใดนั้นก็ได้ยินเสียงหัวเราะลั่นของนายนัท

"ฮะฮะฮะ พี่นกฮะยายเพ็งเขาไม่ได้ชื่อเพ็งหรอกฮะ ผมตั้งให้เขาเองฮะ ความจริงเขาชื่อ ลูกเกดฮะ" นายนัทหัวเราะชอบอกชอบใจ แต่ผมนั้นแทบเบี่นลมตาย ตายจริงแล้วนี่เธอมิโกรธผมแย่หรือ ? ยังไม่ทันที่ผมจะคิดทำอะไรเลย เธอก็กล่าวว่า "ขอโทษฮะ จะไปเปลี่ยนเสื้อผ้า เชิญตามสบาย สนุกให้เต็มที่นะตานัท" แล้วเธอก็วิ่งเข้าบ้านไป ผมชักกลุ้มใจเพราะไม่รู้ว่า เธอโกรธหรือเปล่า ผมปล่อยไก่ตัวเบ่อเริ่มเข้าแล้วเลยทีเดียว เฮ้อ ? กรรมของผมแท้ ๆ ผมเล่นแบดมินตันครึ่งหลังอย่างใจคอไม่อยู่กับเนื้อกับตัว จนกระทั่งค่ำลูกเกดไม่ลงมาอีก ผมจึง (ช้ำใจ) ลากลับบ้านโดยมีนายนัทเดินมาส่งคุยกันไปพลาง ๆ

คืนนั้นทั้งคืนผมนอนไม่หลับ เพราะไม่สบายใจที่ผมได้แสดงความเบี่นบ้า ๆ ออกไป นี่แหละหนาเขาว่ารู้อะไรไม่รู้จริงแล้วทำให้เกิดความลำบากแบบนี้ ผมได้แต่ภาวนาขออย่าให้เธอโกรธ ผมคิดได้ดังนั้นแล้วก็ม่อยหลับไป พอเช้านายนัทก็มาตะเบ็งเรียกผมลั่นบ้าน เพราะคุณพ่อคุณแม่ผมให้ทำ ผมชักอายนายนัทที่ผมตื่นสาย ความจริงผมไม่อายนายนัทหรอกแต่อายพี่สาวคนสวยของนายนัทมากกว่า

"พี่นกฮะ ยังไม่ ๔ โมงเช้าเลย ไม่เล่นปิงปองเหรอฮะ" นายนัทประชดที่ผมตื่นสาย เช้านี้ก็เช่นกัน ดูคุณพ่ออ่อนใจกับผมจนไม่รอทานข้าวแล้ว ท่านทั้งสองจัดการกับอาหารเรียบร้อยแล้ว ยังอุตส่าห์ให้แม่ครัวจัดไว้ให้ผมอีกที่หนึ่ง ดูซิท่านดีกับผมยังไง หลังจากกระทุ้งอาหารเช้าเข้าไปอย่างรีบ ๆ เพราะอยากพบลูกเกดมากกว่า

"นัท พี่ลูกเกดเขาโกรธพี่หรือเปล่า" ผมถามอย่างลังเลใจ

"ไม่ทราบฮะ คงไม่มั๊ ไม่เห็นพูดว่าอะไร" นายนัทตอบอย่างไม่สนใจ เพราะรู้สึกเบื่อของธรรมดาผิดกับผม

"ถ้าพี่นกอยากพบ ผมจะเรียกให้" นายนัทเอ้อเฟ้อราวกับรู้ใจ

"ลูกเกด ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ลงมาข้างล่างเดี๋ยวชิ" นายนัทตะโกนตามเคย

"จะทำไม นายยานัดดุ๋ ฉันยังไม่ว่าง" เสียงลูกเกดตะโกนตอบสวนลงมา

"เดี๋ยวเดียว มีธุระด่วน"

"ไม่ มีธุระก็ขึ้นมาเองชิ"

"น่าขอร้อง มีคนอยากพบ" นายนัทอ้อนวอน

"ยุ่งจังเลย เดี๋ยวย่ะใครอยากพบฉัน" เสียงกุกกักจากชั้นบนเรือยลงมาจนถึงบันได เธอกระโดดลงมาตามบันไดอย่างว่องไว พอเห็นหน้าผมก็ยิ้มให้นิดเดียว แทนที่จะอายที่มีชายหนุ่ม (ที่ค่อนข้างหล่อ)

แบบผมนั่งอยู่แล้วเดินให้เรียบร้อย เธอก็กลับกระโดดลงมาเหมือนเดิม จนมานั่งบนเก้าอี้รับแขกตรงข้ามผม เพียงแต่เธอยิ้มผมก็ดีใจแทบตายแล้ว เพราะแสดงว่าเธอไม่โกรธผม

"นึกว่าใคร สวัสดีฮะ มีธุระกับสโรชินหรือเปล่า" เธอเอ่ยทำลายความเงียบ

"อา! ผมรู้ชื่อเธอแล้ว สโรชิน สโรชิน เพราะเหลือเกิน" ผมนึกในใจโดยเรียกชื่อจริงของเธอ นายนัทดูเหมือนจะรู้ใจผม จึงหายไปไหนก็ไม่รู้ เรานั่งอยู่กัน ๒ คน ผมชักประหม่าเพราะไม่ค่อยได้ใกล้ชิดกับผู้หญิง โดยเฉพาะผู้หญิงสวย ๆ แบบลูกเกด ผมตัดสินใจตอบไปว่า

"ผมอยากขอโทษฮะ ที่เมื่อวานเรียกชื่อผิด"

เธอยิ้มและผมก็ยิ้ม รู้สึกว่าลูกเกดยิ้มได้สวยมาก ทำให้บรรยากาศในบ้านสว่างไสวขึ้นอีกเยอะ ผมโล่งใจจัง

"ไม่โกรธหรอกค่ะ นายนัทเขา ชอบเรียกเกดแบบนั้นเสมอ" เธอแทนสรรพนามตัวเองอย่างน่ารัก ทำให้ผมนึกชอบขึ้นอีกม๊ากมาก

"เราทะเลาะกันเสมอ คุณนกคงได้ยิน" เธอชวนคุย

"ฮะ คุณเกดเรียกผมว่า นก และผมก็เรียกคุณว่าเกดดีไหมฮะ" ผมให้ข้อเสนอ

"ตกลงฮะ นกรำคาญไหมเราทะเลาะกันเหมือนเด็ก ๆ รวมทั้งเปิดวิทยุดังลั่นด้วย เกดแกล้งเปิดแข่งกับของนายนัทต่างหาก เขาชอบฟังเพลง Rock หรือแบบ Twist เกดชอบฟังเพลงเย็น ๆ" ตลอดเวลาที่เกดคุยผมรู้สึกว่าเธอเปิดเผยดี น่ารักคุยสนุก มีนิสัยแบบเด็ก ๆ และไม่มีจริตตามแบบหญิงสาว

ทั่วไป ผมก็ชอบฟังเพลงอะ แต่ไม่ชอบเปิดดัง" ผมตอบตรง ๆ ลูกเกดยิ้มอย่างชอบใจ

"พูดตรงจัง นกเรียนที่ไหน" เธอถามผมซื่อ ๆ

"แพทย์อะ อีกหลายปีกว่าจะจบเพราะผมเพิ่งอยู่ปี ๒ เกดล่ะ" ผมถามเธอบ้าง

"อักษร เกด ชอบอ่านหนังสือจนเพื่อน ๆ เรียกหนอนหนังสือ แต่เป็นหมอก็ดี ได้รักษาคนไข้ อาชีพนี้ก้าวหน้า แต่ต้องเสียสละมากใช่ไหมอะ" ลูกเกดเสถามความคิดเห็น เธอพูดจามีเหตุผลดี ซึ่งขัดกับกิริยาท่าทางของเธอ ผมออกจะแปลกใจมาก เราคุยกันหลายเรื่อง ผมกลายเป็นคนพูดเก่งไปได้อย่างไม่น่าเชื่อ ผมชื่นชมในความบริสุทธิ์ไร้เดียงสาและเปิดเผยของลูกเกด ผมสงสัยว่าผมจะรักเธอหรือเปล่า ผมอยากปฏิเสธว่าไม่จริงหรอก ในขณะที่อีกใจหนึ่งผมกำลังรับรู้อยู่เต็มอกว่าผมรักเธอเข้าแล้วอย่างช่วยไม่ได้ ผมนึกถึงคำพูดที่ว่ารักแรกพบ ผมเคยรู้สึกขบขันในคำเหล่านั้น แต่พอเจอกับตัวเองเข้าผมก็ต้องยอมรับอย่างหมดทางที่เดียว

ตั้งแต่นั้นมา ครอบครัวของเราทั้งสองก็สนิทสนมกันมากขึ้น ตอนเย็น ๆ ว่าง ๆ คุณพ่อคุณแม่ผมก็จะไปบ้านเกด นั่งคุย กันถึงเรื่องอดีตตามประสาผู้ใหญ่ ผมมักจะหอบเอาตำราไปนั่งท่องใต้ต้นชมพู่ นายนัทและลูกเกดก็มานั่งคุยข้าง ๆ ลูกเกดมักอ่านหนังสือไปเงียบ ๆ พอถึงตอนขัน ๆ ก็จะหัวเราะแล้วยิ้มคนเดียว โดยไม่รู้ว่าผมแอบมองอยู่ ลูกเกดเป็นเด็กสาวที่เปิดเผยอย่างที่สุด เธอไม่เคยมีความทุกข์หรืออะไรที่ปิดบังในดวงใจเลย นายนัทถึงแม้จะชอบทะเลาะกับพี่สาวเสมอ แต่ก็รักพี่สาวมาก เวลาดี ๆ กันก็เชื่อฟังกันดี และมักติดพี่สาวเสมอ พี่สาวว่าอย่างไรก็เห็นด้วย วันนี้ก็เช่นกัน นายนัทไปลากผมมา

จากบ้าน หอบเอาเสื่อ หมอน ขวดขนมและวิทยุมานอนใต้ต้นชมพู่ซึ่งร่มเย็นหลังบ้าน พร้อมทั้งไปชวนลูกเกดลงมาจากข้างบน สักครู่นายนัทก็หายไป และออกไปนอกบ้านพร้อมทั้งคุณอาทั้งสอง ตกลงทั้งบ้านเหลือลูกเกด หมา ๒ ตัว คนครัวและคนรับใช้ซึ่งทำงานอยู่ในบ้าน วันนี้ลูกเกดนุ่งกางเกงชายาวสีเม็ดมะปราง เสื้อคอกลมปล่อยชายจุดสีม่วงอ่อนสลับเขียว คาดผมด้วยริบบิ้นสีเขียวเข้าชุดกับเสื้อ ดูน่ารักและสะดุดตา ผมนึกชมเกดเสมอว่า แต่งตัวดี แต่ผมไม่เคยพูดให้เธอรู้ เธอนั่งอ่านหนังสืออยู่ใกล้ ๆ ผม เหยียดขาตามสบาย ชวนคุยขึ้นว่า

"นายนัทไม่อยู่บ้าน เงียบจัง"

"ถ้าเกดไม่รู้จะทะเลาะกับใคร ทะเลาะกับผมก็ได้ฮะ" ผมพูดแล้วก็อมยิ้ม

"เห็นเกดเบื่นเด็กแค่ไหนฮะ" ลูกเกดถามแล้วหันมาจ้องหน้าผม พร้อมกับทำตาโตรอคำตอบ

"เห็นเบื่นเด็กไม่รู้จักโต แต่ก็น่ารักดี" ผมตอบ พร้อมกับตีหน้าตาย

"เข้าใจชมคนดีนี่ ใคร ๆ ว่าเกดไม่รู้จักโต" เธอบ่น

"บื่นี้เกดอายุเท่าไหร่แล้ว" ผมแกล้งถามทั้ง ๆ ที่รู้คำตอบ

"๒ ขวบฮะ" ตอบหน้าตาเฉย

"อ๋อ! ยังไม่อดนม" ผมแกล้งยั่ว

"ตายแล้ว! นกนี่ อยากทะเลาะกับเกดหรือ?"

"อยากดูเกดงอนฮะ" ผมตอบอย่างที่คิดจริง ๆ

"เกดงอนแล้วหน้าเหมือนผีทะเล นกเคยเห็นไหม หน้าบึ้นก็ยากแล้ววาดก็ยากรู้ไหม"

"สวยดี ผมชอบ" ผมชักจะเก่งกล้าขึ้นตามลำดับ

"โลกจะแตก อุตส่าห์มีคนเห็นว่าเกดสวย นายนัทเขาว่าหน้าตาดูไม่ได้ ไม่มีใครเขารักคนบ้า ๆ แบบเกดหรอก" เธอพูดเรื่อย ๆ เหมือนไม่ได้มีความรู้สึกพิเศษใด ๆ

"นัทพูดไม่จริง ผมรักเกด" ผมตัดสินใจตอบไปทันที

ลูกเกดตีหน้าเหลอ สำหรับผมเห็นว่า น่าเอ็นดูอย่างที่สุด ทั้งนี้เพราะเธอคงคิดไม่ถึงว่าผมจะกล้าพูด เพราะผมไม่เคยพูดจาแบบนี้ซักที ผมสังเกตเห็นหน้าเธอแดง และแก้อายด้วยการไถลพูดเรื่องอื่นโดยแกล้งทำเป็นไม่ได้ยินที่ผมพูด

"อยากทานชมพู่ไหม เกดจะปีนไปเก็บ" เธอไถลไปนอกเรื่อง

"เกดได้ยินที่ผมพูดหรือเปล่า" ผมคาดคั้น

"ชมพู่หวานดีออก" เธอตอบไม่ตรงคำถาม

"ไม่อยากกินชมพู่หรอก อยากกินลูกเกด" ผมพูดอย่างจริงจัง

"ไม่อร่อยหรอกฮะ นกทานไม่ลงหรอก" เธอตอบ

"เกดรู้ตัวหรือเปล่าว่าน่ารัก และนกรักเกด"

ลูกเกดไม่ตอบ ก้มลงอ่านหนังสือ เหมือนกับไม่มีผมอยู่ในที่นั้น บรรยากาศในที่นั้นเงียบยังกับป่าช้า ได้ยินแต่เสียงหายใจของเราทั้งสอง ผมเกิดรู้สึกน้อยใจที่ลูกเกดไม่ยอมพูดอะไรซักคำ ผมจึงลุกขึ้นและบอกลากลับทั้ง ๆ ที่ไม่มีเหตุผล ลูกเกดตกตะลึงและก่อนที่เธอจะทันพูดอะไร ผมก็ออกมาจากบ้านนั้นแล้ว ผมมาคิดดูภายหลังผมทำผิดมาก ทำอะไรบ้า ๆ อย่างไม่ได้คิดมาก่อน ความจริงไม่ใช่

ความผิดของเกดเลย ผมรักเกดตลอดมาโดยที่ไม่รู้เหมือนกันว่า เกดรักผมหรือเปล่า เกดเอง ไม่เคยแสดงความรู้สึกเป็นพิเศษต่อผม และผมไม่รู้ว่าเธอรักผมหรือเปล่า ไม่รู้แม้แต่ว่าเธอรู้สึกอย่างไรต่อผม ผมพึ่งได้คิดว่า การที่จะเหมาอะไร ๆ เอาอย่างที่ใจนึกนั้นมันไม่เป็นผล เช่นผมขณะนี้เหมาเอาว่าเกดต้องรักผม ซึ่งผิดถนัด จริงสินะผมยังไม่เคยรู้ใจเกดเลย ไม่รู้เลยจริง ๆ

ผมพยายามจะสลัดความคิดนี้ทิ้งแต่ก็ทำไม่สำเร็จ ผมไม่กล้าไปพบหน้าเกดหลายวัน จนกระทั่งคุณพ่อคุณแม่สงสัยว่าผมเป็นอะไรไป ผมซึ่งไม่ค่อยพูดอยู่แล้วยิ่งเงียบหนักขึ้น ผมกลับบ้านเกือบค่ำทุกวัน โดยใช้เวลาอยู่ในห้องสมุดที่คณะ พยายามหาอย่างอื่นทำเพื่อให้ลืมเกด แต่ก็ไม่เป็นผล หลังจากทำอย่างนี้ได้เพียง ๒ อาทิตย์ ผมก็ทนไม่ได้ วันนั้นผมกลับบ้านตามปกติ ขณะที่เดินเข้าบ้านก็ครุ่นคิดว่าทำอย่างไรถึงจะแก้ปัญหานี้ได้ การที่เกดเงียบผมไม่รู้ว่าเกดรู้สึกอย่างไร ธรรมดาเกดเป็นคนเปิดเผย แต่พอเกดเงียบขึ้นมา ผมเดาใจเธอไม่ถูกเลย ผมขึ้นไปเปลี่ยนเสื้อผ้า อาบน้ำและลงมาข้างล่าง เปิดวิทยุพึ่งเบา ๆ ผมเดินไปหลังบ้านเวียนไปเวียนมาแถวนั้น ไม่กล้าตัดสินใจเข้าไปในบ้านเกด ขณะที่กำลังลังเลอยู่นั้น ผมต้องสะดุ้งสุดตัวเพราะรู้สึกถูกปาอย่างแรงตรงหัวไหล่ ลูกชมพู่นั่นเอง ผมคิดว่าคงเป็นผีมือนายนัทแน่ ๆ รู้สึกดีใจนิด ๆ ที่จะได้ใช้นายนัทเป็นทนายแก้ต่างให้ นายนัทเองก็คงแปลกใจที่ผมไม่ไปคุยอย่างเดิม แต่ที่ไหนได้พอเงยหน้าขึ้นไปก็พบลูกเกดยืนอมยิ้มอยู่คนเดียวในมือถือชมพู่พวงใหญ่ สีชมพูสด และกำลังกัดกินอย่างน่าอร่อย วันนี้ลูกเกดนุ่งกางเกงสีน้ำเงินขาสั้นตามเคย แขนสามส่วนสีส้มมีลายรูปสมอสีน้ำเงิน ดูเด่นและแปลกตา ผมยิ้มตอบ เสียงลูกเกดถามลงมาว่า

"นกไปไหนหลายวัน ไม่มาหาหน้าเลย เข้ามาข้างในซิ" เสียงหายไปพร้อมทั้งเสียงกระโดดลงพื้น

ผมรีบตามเข้าไปในบ้านทันที อ้อ ! ผมลืมบอกไป บ้านของเราทั้งสองเจาะรั้วถึงกันแล้ว เป็นความคิดของคุณพ่อผมและคุณพ่อเกด ท่านตัวโตเกินกว่าจะลอดรั้วไปคุยกันแล้ว

"เกดผมดีใจที่พบเกด ทำไมบ้านเงียบจัง"

"พ่อแม่ยังไม่กลับ นายนัทไปบ้านเพื่อน วันนี้เกดเลิกเร็ว เล็คเชอร์ชั่วโมงสุดท้ายงด เลยกลับบ้าน" เธอตอบ

ผมมองดูเกดอย่างเพลิดเพลิน สมกับที่ไม่ได้เจอมาหลายวัน ผมคิดถึงจะแย่แล้ว เกดชักจะรู้สึกตัวว่าถูกมอง เลยไถลพูดเรื่องดอกไม้ ผมรู้นิสัยเกดดี เธอรักดอกไม้มาก มักหอบเอาไปโรงเรียนฝากเพื่อนเสมอ เกดมีใจคอโอบอ้อมอารีมาก ผมชื่นชมในตัวเธอ ขนาดเธอทะเลาะกับนายนัทก็ยังมีแก่ใจช่วยห่มผ้าห่มในเวลากลางดึกให้ ผมรู้เพราะว่านายนัทบอก สองคนพี่น้องถึงแม้จะทะเลาะกันบ่อย ๆ แต่ก็เป็นพี่น้องที่รักกันดี

"ดอกกุหลาบสวยไหม นก" พูดพลางลุกขึ้นและหายเข้าไปในบ้าน ครู่ใหญ่จึงกลับออกมาพร้อมทั้งแก้วน้ำส้ม และกุหลาบดอกงาม ๆ หลายดอก พร้อมทั้งหนังสือแปล เกดชอบอ่านหนังสือมาก อ่านหมดทุกอย่างตั้งแต่วรรณกรรมชั้นเอกของโลก จนกระทั่งการ์ตูนและโฆษณา แต่เธอมีข้อคิดสำหรับหนังสือดี เกดพูดว่า

"หนังสือมีหลายอย่าง เกดอ่านทั้งนั้น และเลือกเอาแต่ข้อคิดดี ๆ มาปฏิบัติ เกดพยายามเลือกและจดจำแต่สิ่งที่สมควรไว้ในสมอง นกมีความเห็นว่ายังไง"

"เหมือนเกด" ผมตอบง่าย ๆ

"ตอบให้ดี ๆ กว่านี้ไม่ได้เหรอ" เกดถามผม

"ได้ซิ หนังสือเขามีคติไว้สอนใจทุกเรื่องแหละ นอกจากหนังสือที่ไร้สาระ มีทั้งความดีและความชั่ว เอาความดีไว้สอนใจ เอาความชั่วไว้เป็นบทเรียน และเอาความสนุกสนานในเนื้อหาของมันมาเป็นการผักผ่อนอารมณ์และสมองของเรา"

"นกพูดเก่งจัง" เกดชมอย่างเปิดเผย ผมยิ้มเรื่อย ๆ ในขณะที่ตามองดูขาเรียวยาวของเกด เกดกระเซ้าว่า

"นกมองอะไร"

"มองเกดน่ะซิ ขาสวยจัง" เกดก้มลงมองขาของตัวเองอย่างไม่สนใจ พร้อมทั้งพูดว่า

"ขายาวเหมือนยีราฟ แม่ว่าวันหลังต้องตัดออกบ้าง นกรู้ไหมเกด เกือบยาวกว่าเตียงแล้ว" พูดพลางหัวเราะพลาง ไม่ได้สนใจกับความสวยงามของตัวเองเลย

ผมอยากพูดเรื่องนั้นกับเธอให้รู้เรื่องกันไป ผมจะได้ไม่ต้องทรมานใจแบบนี้ ผมตัดสินใจถามไป

"เรื่องนั้นว่าอย่างไรเกด"

"เรื่องไหน" เกดถามอย่างสงสัย ผมเข้าใจว่าเธอคงไม่รู้จริง ๆ เพราะเกดไม่เคยเก็บเอาอะไรมาเป็นอารมณ์มากเหมือนผม

"เรื่องวันนั้นน่ะ ก็ผมบอกว่ารักเกด" ผมพูดอย่างเป็นการเป็นงาน "เกดมีความเห็นว่ายังไง"

"เกดไม่มีความเห็น" เกดตอบคราวนี้ หันมาจ้องหน้าผมอย่างจริงจัง ผมชักหวั่นใจเพราะไม่รู้ว่าเกดจะมาไม้ไหน

"ทำไมนกรักเกดล่ะ" สีหน้าซื่อ ๆ และคำถามอย่างไร้จริตของเธอก็ให้ผมตื้นตันบอกไม่ถูก

"ผมรักเกดตั้งแต่เห็นครั้งแรกบนต้นชมพู่แล้ว ผมชอบทุกสิ่งทุกอย่างที่ประกอบขึ้นเป็นตัวเกด เข้าใจไหม" ผมถามเสียงอ่อนโยน

"เข้าใจฮะ นกอยากรู้ไหมว่าเกดรู้สึกยังไงต่อนก" เธอถามผม

"อยากซิฮะ" ผมรีบตอบทันที

"เกดรู้สึกว่านกเป็นเพื่อนที่เกดชอบนิสัยนก แค่นี้พอไหมฮะ" เธอหันมามองหน้าผม

"แล้วเกดจะรักผมไหม" ผมถามเธอยิ้ม ๆ

"ไม่ทราบเหมือนกัน เกดไม่เคยรักใครและไม่รู้ด้วยว่าเขารักกันยังไง" เธอพูดซื่อ ๆ ยิ่งทำให้ผมรักเธออย่างจับใจ

"ถ้าวันหนึ่งเกดรักใครเกดก็คงรู้เองนั่นแหละว่าเป็นอย่างไร ความรักเท่าที่ผมรู้จักมันเกิดจากรากฐานของความเข้าใจและเห็นใจซึ่งกันและกัน ความรักเป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อน ต้องอาศัยความอดทนการรอคอย และความมั่นคงซื่อสัตย์ต่อกันความรักแท้นั้น บริสุทธิเกินกว่าที่มนุษย์จะเข้าถึง เกดยังไม่รักผมก็ได้ เกดจะรักใคร ๆ ในโลกก็ได้ แต่ผมจะรอเกดคนเดียวเท่านั้น ผมจะเลิกพูดถึงเรื่องนี้จนกว่าจะถึงวันข้างหน้า ถ้าเกดมีความคิดเห็นอย่างอื่น" ผมพูดอย่างใช้ความคิด เกดบอกสบตาผมด้วยสายตาแห่งความอ่อนโยน เธอเริ่มจะเข้าใจในตัวผมได้ราง ๆ แล้ว อย่างน้อยเธอก็รู้ว่าผมหวังดีต่อเธอ และหวังจะเห็นเธอก้าวหน้าเห็นเธอมีความสุข ไม่ว่าจะอยู่ในความคุ้มครองของใคร แม้ชายคนนั้นจะไปใช่ผม ขณะนี้เกดไร้เดียงสาเกินไป เธอไม่เคยสนใจใครเป็นพิเศษ และก็ไม่เคยรักใครจริง ๆ อย่างที่เธอบอกผม

เธอยื่นกุหลาบหอบนั้นให้ผม "นกเอาไปบักแจกันให้คุณป้า สวยดีคุณป้าคงชอบ" เธอหมายถึงคุณแม่ผม

"ขอบใจจ๊ะ ผมจะตั้งหน้าตั้งตาเรียนและทำตัวเป็นเพื่อนและพี่ที่ดีของเกดจนกว่าจะถึงเวลา เลิกพูดเรื่องนี้นะ"

ตั้งแต่นั้นมาเกดกับผมก็สนิทสนมกันยิ่งขึ้น ผมทำตามสัญญาที่ให้กับเธอ ผมไม่เคยล่วงเกินเกดเลย ไม่ว่า จะเป็นคำพูดหรือการกระทำ เกดรู้สึกจะไว้ใจผมมาก เธอเคยชมว่า

"นกเป็นสุภาพบุรุษดี สอนนัทบ้างนะ โตแล้วไม่รู้จักโต"

"เกดด้วยเหมือนกันจ๊ะ ยกเว้นเรื่องชนเรื่องเดียว นอกนั้นเกดก็เป็นสุภาพสตรีน้อย ๆ ได้แล้ว"

ผมสั่งสอนเกดเสมอให้ทำในสิ่งที่ดี เกดเชื่อฟังผมเสมอแต่ต้องชักถามให้เป็นที่พอใจก่อน ที่จะทำตาม

"เกดรู้ไหม เกดมีบุคคลิกที่น่ารัก แต่ไม่สมวัย" ผมพูดตรง ๆ

"ผมเห็นว่าเกดน่ารักน่าเอ็นดู ที่หน้าตาเป็นเด็ก ๆ แต่ในสายตาคนอื่นผมไม่รู้ ผมหวังดีอย่างจริงใจจึงเตือนเกด"

"อย่างที่เกดนุ่งกางเกงขาสั้น ปีนต้นไม้แบบนี้ใช่ไหม" เกดตั้งคำถามมีสีหน้าไม่สบายใจ "เกดนึกแล้วเชียว แม่ว่าเกดไม่รู้จักโตเสียทีเพื่อน ๆ เกดเขาเป็นสาวสวยกันหมดแล้ว ไม่มีใครนุ่งกางเกงขาสั้น ไม่มีใครมอมแมมเหมือนเกด" เธอพึมพำ

"ผมไม่อยากให้ใครตำหนิเกดได้ ไม่ว่าจะเป็นด้วยสายตาหรือวาจา" ผมชอบให้เกดเป็นตัวของตัวเอง แต่ต้องเป็นผู้ใหญ่ขึ้นบ้าง ผมเห็นบ้านถัดไปมีผู้ชายมาก พวกนั้นเขาชอบเกดรู้หรือเปล่า ยิ่งรูปร่างแบบเกดด้วย ผมเคยเห็นพวกเขาลอบมองดูเกดหลายหนแล้ว" ผมพูดตามที่รู้สึก

"เป็นยังไง ยาวเป็นก่อแบบนี้ที่เขาเรียกว่าต้นตาลนี่นะหรือ สวยตายแล้วนี่ หรือนกว่าสวย ฮิ"
เธอเอียงคอถามผม

ผมได้แต่ตอบในใจว่า สวยชิ สวยมากเสียด้วย แต่ผมไม่อยากชมให้เธอเหลิง ผมภูมิใจอยู่เสมอว่าเกดสวย และในขณะเดียวกันก็แอบหึงหวงไว้โดยที่ไม่มีใครรู้ แม้แต่เกด

หลังจากนั้นผมก็ไม่เคยเห็นเกดนุ่งกางเกงขาสั้นอีก ไม่ได้ยินเสียงหะเลาะกับนายนัท เกดแต่งตัวเรียบร้อยขึ้น ผมเผ้าถูกหวีมากกว่าเดิม วันเวลายังคงผ่านไปเหมือนเดิม ผมสำเร็จเป็นนายแพทย์แล้ว และต้องเป็นอินเทอร์นอีก ๑ ปี ขณะนี้ผมเริ่มทำงานเป็นส่วนใหญ่ อาชีพแพทย์นั้นเต็มไปด้วยการเสียสละ และงานโดยไม่เห็นแก่การตอบแทน ผมได้พบชีวิตภายนอกมากขึ้น ไม่มีเวลาได้นอนสบายอย่างเดิม ไม่ว่าผมจะง่วงสักปานใด ผมก็ต้องลุกเวลาถูกปลุกให้ไปดูคนไข้ แต่ถึงอย่างไรผมก็ยังมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน เกดก็จบอักษรศาสตร์แล้ว เธอเรียนครุศาสตร์ต่ออีก และจะจบในปีนี้ แต่ก็ยังเป็นเกดคนเดิมน่านักน่าทะนุถนอม แต่ไม่ชนมากเหมือนเดิม เธอมักมาดูรูปที่ผมวาดเสมอ ผมหาเวลาว่างวาดรูปวิวสวย ๆ แล้วให้เกดเขียนคำบรรยายใต้ภาพหรือตั้งชื่อภาพ เรามีความคิดเห็นคล้าย ๆ กัน ทำตัวเป็นเพื่อนที่ดีต่อกัน และผมก็ยังรักเกดอย่างไม่เปลี่ยนแปลง เกดมีความสามารถ สมกับที่เลือกเรียนอักษรศาสตร์มาก เธอสามารถท่องโคลงกลอนได้ยาว ๆ บางทีก็แต่งกลอนให้ผมอ่าน ความสัมพันธ์ของเราก็ดำเนินไปเรื่อย ๆ อย่างดี และเป็นไปอย่างถูกทำนองคลองธรรม บัดนี้เราเข้าใจนิสัยกันดีแล้ว แต่ผมก็ยังไม่รู้ใจเกดอยู่ดี ผมได้แต่คอยและคอยเกด ผมไม่กล้าพูดอะไรกับเกด เพราะเกรงว่าจะเป็นการผิดสัญญา

วันหนึ่งขณะที่เรานั่งคุยกันใต้ต้นชมพู่ต้นเดิม เกดนุ่งแสล็คสีดำ เสื้อคอกลมแขนสั้นปล่อยชายสีชมพู

สลับสีพ้ำดูสดใสสะดุดตา นั่งครึ่งนอนครึ่งบนเสื่อจันทบูรณ์สีแดงผืนเดิม หมอนอิงสีสด ๆ หลายใบกองเกลื่อนกลาด เราคุยกันเรื่อย ๆ ในที่สุดเกดก็ถามขึ้นว่า

"ถ้ามีคนเขามารักเกด เกดจะต้องทำยังไง" เธอเอามือท้าวคางตัวเองมองจ้องผมทำตาโตรอคำตอบ

"ใครหรือ" ผมถามใจคอไม่ค่อยดี เพราะกลัวจะมีคนอื่นมาแย่งลูกเกดไปจากผม

"หลายคน เพื่อน ๆ เกดรุ่นพี่ก็มี เขาชอบทำแปลก ๆ เกดได้รับของฝากเสมอ เกดให้นั่นหมด ไม่รู้จะเอามาทำไม ความจริงเกดก็ไม่เคยไปทำอะไรให้เขาถูกใจซักหน่อย ทำไมมารักเกดก็ไม่รู้" เกดบ่นไปใช้มือเขี่ยหมอนเล่นอย่างไร้ความหมาย

"ความรักน่ะมันเกิดได้หลายอย่างจ๊ะ บอกไม่ถูกหรอก" ผมตอบเธอ

"เวลาจะปฏิเสธ จะตอบว่ายังไงดีล่ะ นกช่วยเกดคิดหน่อยซิฮะ"

"ก็บอกว่าเกดยังไม่พร้อมที่จะรักใครซิฮะ ขอให้คบกันแบบเพื่อน ๆ ดีกว่า เกดต้องพูดแบบบัวไม่ให้ช้ำน้ำไม่ให้ขุ่นนะ หรือเกดจะบอกเขาก็ได้ว่า เกดรักคนอื่นแล้ว" ผมแนะนำเธออย่างดี

"บอกเขาว่ารักใครดีล่ะ เกดโกหกไม่เป็นซะด้วย" เธอเบ่นเหมือนรำคาญ

"บอกว่ารักนกก็แล้วกัน" ผมแอบอ้างสิทธิ

"นกคงจะพูดถูก" เกดตอบออกมาโดยที่ไม่รู้ตัวว่า เพียงคำพูดของเกดแค่นี้ก็มีความหมายแก่ผมอย่างลึกซึ้ง เกดยอมรับว่ารักผมแล้ว หลังจากที่ให้ผมคอยมาถึง ๔ ปีเต็ม ผมแน่ใจเหมือนกันว่าเกดก็รักผม แต่เกดไม่เคยแสดงเลย ครั้งนี้นับเป็นครั้งแรกนับตั้งแต่เรารู้จักกันมา ผมดีใจจนพูดแถบไม่ถูก

"นะฮะ บอกว่ารักนกและ นกก็รักเกดมากที่สุดในโลกด้วย" บอกเธอได้เท่านั้นก็พูดต่อไปไม่ออก ผมได้แต่ยิ้ม เกดยิ้มตอบและสบตาผม ดวงตาเธอมีแววประหลาด แบบที่ผมไม่เคย เห็นมาก่อน ใบหน้าของเกด กลายเป็นสีชมพูเรื่อๆ ผมปรกหน้าผาก นัยตาที่หวานซึ้งสบตาผม ยามนี้เกดช่างสวยซึ้งจนผมจนบัญญาที่จะไปหา คำชมมาได้

"เกดจะจบปีนี้แล้ว นกไปงานเลี้ยงรับปริญญาด้วยนะ" เกดบอกผมอย่างดื้นดัน ผมก็รับคำอย่างยินดี บัดนี้เราเข้าใจกันดีแล้ว ผมชนะใจเกดเองโดยความอดทน การรอคอยและการรักษาคำมั่นสัญญา ผมชนะใจเกดได้อย่างขาวสะอาด ไม่มีอะไรที่จะเป็นอุปสรรคของความรักของเราต่อไปอีก เกดผู้บริสุทธิ์และน่ารักผมนั่งคิดเพลินจนเกดเอาลูกชมพู่ป้าจึงได้สะดุ้งตื่น จากภวังค์

"นกหลับในเหรอ เกดพูดด้วยแล้วไม่ได้ยิน"

"กำลังฝันถึงเกด" ผมตอบยิ้มๆ

"บ้าจัง เกดชวนว่าวันนี้ มาทานข้าวเย็นด้วยกันนะ

"เกดจะทำอะไรให้กิน หรือฮะ" ผมถาม

"นกอยากกินอะไรล่ะ จิ้งจกทอดกรอบ ตุ๊กแกต้มยำ ผัดแมลงสาบ หรือหลนไส้เดือนก็ได้ เกดทำเป็นทุกอย่าง" เธอพูดอย่างสนุกสนาน

"ถ้าเกดทำได้ ผมก็กินได้" ผมเล่นสำนวน (อันไม่เข้าท่า) นิดหน่อย

"นกรู้ไหม เกดทำกับข้าวได้จริงๆ เคยช่วยแม่ทำ แต่ไม่อร่อยหรอกนะ" เกดพูดซื่อๆ เพราะเปิดเผยตามเคย

"จริงหรือ แปลกจัง ผมตกใจที่เกดชนๆ ไม่น่าทำงานเป็น"

"เกดทำได้ทุกอย่างแต่ไม่ดี แม่บอกว่าโตขึ้นเกดต้องกินข้าวเจ๊กทุกวัน แต่เกดไม่เห็นชอบกับข้าวร้านเจ๊กเลย เกดชอบกินข้าวกับปลาทู น้ำพริกมากกว่า" ผมได้แต่ยิ้ม เอ็นดูในความเบื่อเผยและไม่มีจริตกริยาของเธอ

"ตกลงสะ เดี๋ยวผมกลับบ้านไปถ่ายยาก่อน เตรียมกินกับข้าวผีมือเกดให้อร่อย

"เชี้ยวจัง" เกดบ่นพึมพำ

เย็นวันนั้นผมก็มาทานข้าวบ้านเกด พร้อมกันทั้งคุณพ่อคุณแม่ของผม เพราะคุณอาทั้งสองอุตส่าห์มาตามตัวไป กับข้าวมื้อนั้นมีไข่เจียวใส่หอมหัวใหญ่ที่ผมชอบ แกงเผ็ดเนื้อ ขนมจีน ผัดผักกาดขาวกับลูกชิ้นกุ้งและก็น้ำพริกปลาทู ผมทานข้าวได้มากกว่าปกติ

"ยายเกดทำกับข้าวได้ดีขึ้นเยอะ" คุณอาผู้ชายพูด

"โอ้โฮ นี่ผีมือ ยายเพ็งเหรอ ผมพุงกางเสียทรงไม่ยอมนะ" นายโดนัทกระเซ้า เดี๋ยวนี้นายนัทโตเป็นหนุ่มเต็มตัวแล้ว เขาเลือกเรียนวิศวกรรมอย่างที่เขาชอบ แต่ก็ยังมีนิสัยเป็นเด็ก ๆ ไม่หาย ชอบแหย่เกดเสมอ ทุกคนพากันหัวเราะ แม้แต่เกดเอง หลังอาหารมื้อนั้น ผู้ใหญ่ก็ลุกจากห้องอาหาร ไปห้องนั่งเล่น คุยกันตามประสาผู้ใหญ่ที่เจอกันทีไร ต้องขุดคุ้นเอาเรื่องเก่า ๆ มาเล่าสู่กันฟัง

ผม, เกดและนายนัทลงมาข้างล่าง หน้าบ้านมีชุ้มกระดังงาต้นสูงใหญ่ ใต้ต้นของมันร่มเย็นดี เรานั่งคุยกัน ๓ คน พระอาทิตย์จวนจะลับจากท้องฟ้า เมฆขาวค่อย ๆ กลายเป็นสีแสดและสีชมพูเพราะแสงอาทิตย์ นกกากำลังบินกลับรัง สักครู่นายนัทก็ขอตัวขึ้นไปข้างบน เหลือผมกับเกดสองคน ผมชวนคุย

"เกดฮะผมภูมิใจในตัวเกดจังเลย เกดมีผีมือหลายอย่างผมไม่เคยรู้เลย"

"ก็เกดไม่ได้บอกนี่ ขอบคุณที่ชม" เธอตอบพลางมองดูท้องฟ้าเบื้องบน บัดนี้รัตติกาลค่อย ๆ คืบคลานเข้ามา ความมืดปกคลุมไปทั่ว แสงจันทร์สาดส่องไปทั่วพื้นดิน ตรงที่เรานั่ง ไม่มืดจนเกินไป กลิ่นหอมเย็นของดอกราตรีและเฉียวกระแตผสมมากับสายลม ผมนั่งอยู่ห่าง ๆ เกดเพราะไม่กล้านั่งใกล้ ผมให้เกียรติเกดเสมอ และผมไม่เคยถือโอกาสใด ๆ เลย เสียงเพลง Always แผ่วมาจากชั้นบน "ผีมือนายนั่นนั่นเอง" ผมแอบคิดในใจ

"เกดฮะ ผมรักเกดที่สุดในโลกเราจะรักกันตลอดไปนะ"

เงียบไม่มีเสียงตอบจากเกด

ผมร้องเพลง Always ไปแผ่ว ๆ ไม่อยากคาดคั้นคำตอบจากเธอ I'll be bring you always.....

เกดก็ร้องตามทำให้ผมหยุดอย่างทันทีทันใด

"อ้าว ! หยุดทำไมละนก กำลังเพราะ"

"เหรอ" ผมอุทานอย่างไม่รู้จะพูดอะไรดีกว่านั้น แต่ผมดีใจและปลื้มใจจนบอกไม่ถูกต่างหาก เราร้องเพลงไปพร้อม ๆ กัน เนื้อเพลงมีความหมายดีมาก สายตาของเราประสานกันในความสลัว และแสงนวลของดวงจันทร์ ท่ามกลางความอบอวลของบุบพชาติ สายลม เสียงเพลง ความรักและความเข้าใจอันดียิ่ง ความบริสุทธิ์ใจของเราทั้งสองที่มีต่อกัน ผมอยากจะพูดว่า นกรักเกดและเกดก็รักนกเช่นกัน นานเท่านานตราบที่คำว่า always ยังคงความหมายของมันอยู่

ศจี.

ABOUT HYDRAULIC ENGINEERING I THINK

I believe I was supposed to write about **Hydraulics** and **Engineering** as the topic for this article but I am not sure. I had trouble understanding the young men who came to me with the request. So I think I will write about understanding instead.

Misunderstanding is a major cause of trouble in the world today. If there was better communication of words and ideas and ideals amongst the peoples of the world, a great amount of money that is now spent on defense budgets could be spent on more worthwhile projects.

Much misunderstanding is created because of the differences in our languages, and the difficulty in interpretings meanings from one language to another. This problem can only be solved by learning each others language well. To help this become possible, it would be wonderful if all the schools in the world agreed to teach **one language**, whatever it may be, to all their students. Then, within a generation, we would have families all over the world who would all able to speak one common language.

A second major cause of misunderstanding, and one which has much simpler solution than the idealistic one proposed above, is the inability to listen. All of us, and I am guiltier than most, love to talk, but sometimes are not so prepared to listen. This is a bad fault, for if everyone talked and no one listened, no exchange of ideas would take place. The listener is the person who broadens his understanding and becomes better educated; the talker is the person who gets a sore throat.

We Canadians have come to Thailand to help start a new University in which young people can broaden their outlooks and obtain an education. But we are also here because we want to learn about and come to understand other parts of the world and other ways of life.

So you people come to us to ask questions, and we will also stop you to ask questions. Then we'll all do a little talking and a lot of listening. This way, everyone will learn, and no one will get too sore a throat.

And what about Hydraulics and Engineering? There is very little to say. Water is wet and hardly ever flows uphill, and an Engineer drives a train.

Prof. Marshall Gysi.

วิศวกรนั้น พอใจในความเป็น
วิศวกรของตนยิ่งกว่าสิ่งอื่นใด
เขาแน่ใจว่าเขาเป็นอิสระแก่ตน
ยิ่งกว่าอาชีพอื่นเขาแน่ใจว่าผลงานของเขา
ช่วยประโยชน์แก่ส่วนรวมเป็นมหาศาล

รำพึง

งานของเขาเป็นงานบุญ ไม่มีบาป งานของเขาเป็นงานสร้างสรรค์ ไม่ใช่ทำลาย

เมื่อยืนอยู่บนหลังคามณฑปวัดศรีชุม สุโขทัย มองเห็นถนนพระร่วงเบื้นทิวลิบ ๆ ดูแล้วใจหายเสียดาย เพราะถ้าคนต่อมาขยันตัดถนนเหมือนอย่างสมัยพระร่วง ระยะเวลา ๕๐๐—๖๐๐ ปีที่ผ่านมา เราคงมีถนนมากกว่านี้ บ้านเมืองคงมีที่ทำกินมากกว่านี้ ผู้คนคงอยู่ดีกินดีมากกว่านี้ เราไม่รู้ว่าความผิดของใคร ของพระเจ้าอู่ทองหรือที่มาเลือกอยุธยาอันอยู่ในที่ลุ่มเบื้นเมืองหลวง เบื้นเหตุให้เราต้องขุดคลองกันน้ำท่วมกันเบื้นการใหญ่ และเบื้นผลให้เราเคยต่อการใช้การคมนาคมทางน้ำจนพูมใจว่าเบื้นเวนิสตะวันออก โทษท่านไม่ได้ เราไม่รู้ตื้นลึกหนาบางพอ เรารู้แต่ว่าเราต้องทำสงครามมากเหลือเกินใน ๕๐๐--๖๐๐ ปีที่ล่วงมาเราเหนื่อย การที่จะคิดตัดถนนหนทางไม่ใช่ของทำได้ง่ายนัก

แต่ทุกวันนี้ไม่เหมือนเมื่อก่อน การสงครามไม่เบื้นเหตุขัดขวางในการตัดถนน ตรงกันข้ามการตัดถนนเบื้นของจำเบื้นสำหรับสงคราม ถ้าไม่อยากเสียเปรียบ สภาพการณ์ในเอเชียอาคเณย์อันมีผลต่อการปฏิบัติการด้านยุทธการนั้น นักยุทธศาสตร์การทหาร ในบั่จจุบันเน้นให้ได้มีการพิจารณาเบื้นพิเศษ ในเรื่องลมฟ้าอากาศ ลักษณะของพลเมือง กำลังทหารและภูมิประเทศ โดยให้เหตุผลว่าอิทธิพลในการพัฒนาแผนการรบทั่ว ๆ ไปนั้น เบื้นสิ่งที่ผู้วางแผนต้องคำนึงมากที่สุด ซึ่งผิดกับทางด้านยุโรป เพราะนักยุทธศาสตร์ในยุโรปจำเบื้นต้องสนใจพิเศษในเมืองสำคัญ ๆ ที่เบื้นแหล่งอุตสาหกรรม ศูนย์การขนส่ง เขตที่ตั้งบ้องกัน แต่ถึงกระนั้นก็ดี ก็ยังไม่พ้นไปได้จากเรื่องภูมิประเทศ ด้วยเหตุนี้เราจึงเห็นถนนแผ่กระจายไปทั่วภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปัญหาจึงมาถึงว่าใครเป็นคนตัดถนนนั้น คำตอบที่สั้นที่สุดก็คือ วิศวกร คนญี่ปุ่นเขามีคำปลอบใจคนของเขาว่า ถึงเจ้าไม่ได้เป็นดอกซากุระ เจ้าก็คงพอใจในความเป็นดอกไม้นั้นของเจ้า เคยมีคนปลอบใจให้วิศวกรพอใจในความเป็นวิศวกรของตน ถึงแม้ว่าจะไม่มีบุญหนักศักดิ์ใหญ่ แต่คนที่ปลอบนั้นไม่รู้จักวิศวกรไม่รู้เลยว่า "วิศวกรนั้นพอใจในความเป็นวิศวกรของตนยิ่งกว่าสิ่งอื่นใด เขาแน่ใจว่าเขาเป็นอิสระแก่ตนยิ่งกว่าอาชีพอื่น เขาแน่ใจว่าผลงานของเขาอวยประโยชน์แก่ส่วนรวมเป็นมหาศาล" เขาเชื่อใจว่ารายได้ของเขาไม่น้อยหน้าใครและเขาไม่เคยคิดเลยเขาจะไม่มีงานทำ งานของเขาเป็นงานบุญไม่มีบาป งานของเขาเป็นงานสร้างสรรค์ ไม่ใช่งานทำลาย

วิศวกรอาจจะไม่ได้ใช้ชีวิต อยู่ในกรุงหรืออยู่ในเมือง ขาดแสงขาดสี ขาดเสียง อันมาจากวิทยาศาสตร์ แต่วิศวกรจะไม่ขาดแสงแดดแสงเดือน แสงดาว ไม่ขาดสีครามของท้องฟ้า สีเขียวของใบไม้ สีม่วงของตะแบก สีขาวของเข้ยวกระแต วิศวกรจะไม่ขาดเสียงลมลู่กิ่งไผ่ ไม่ขาดเสียงนกร้อง ไม่ขาดเสียงไหลของน้ำ นอกนั้นวิศวกรยังได้ไอดิน กลิ่นป่าหนัน นอกเหนือไปจากเสียงเครื่องจักร์ เครื่องยนตร์ เสียงปืน เสียงหมัดแลกกับไม้ เสียงดาบกระทบกับพลอง ที่ว่ากำไรของชีวิตอันคนเที่ยวหากันนั้น วิศวกรไม่ต้องเที่ยวหา วิศวกรมีของตนอยู่พร้อม เก็บเกี่ยวเอาไปใช้ได้โดยไม่ต้องกลัวว่าจะชักทุน วิศวกรมีกำไรเสมอในชีวิต วิศวกรไม่เคยขาดทุน

สมภพ จันทรประภา

ละมัยหนี

"มาชวนกันไปเที่ยวดีกล่ะชี" แม่เจ้าอันซึ่งนั่งหุงข้าวอยู่กลางนอกชานทักข้าพเจ้า

"โธ่ บ่ำแดง" ข้าพเจ้าว่า "เห็นใจเถอะ เดือนหงายอย่างนี้มันอดเที่ยวไม่ได้ ไอ้จะเที่ยวคนเดียวมันก็เสียว เดี๋ยวใครเอาขวานจามหัวเสียกลางทางก็จะไม่มีคนส่งข่าว เถอะน่า บ่ำ ให้ไอ้อันมันไปเป็นเพื่อนผมหน่อย"

ส่วนเจ้าอันไม่พูด มันหยิบเสื้อมาสวม เอากางเกงมานุ่ง เสร็จแล้วจึงไปยืนหวีผมอยู่หน้ากระจก

"บ้านเมืองเราเดี๋ยวนี้มันไม่เหมือนเมื่อก่อน พ่อก๊อก" บ่ำแดงว่า "ผิดอกผิดใจกันนิดเดียวก็ยิงกันพั่นกัน บ่ำน่ะห่วงอย่างนี้ถึงไม่อยากให้ออกไปเที่ยวไปเดินค่ำ ๆ มืด ๆ"

"เราไม่ไปเกะกะระรานใครนี่บ่ำ คงไม่มีใครทำอะไรเราหรอก ถ้าใครมันจะทำร้ายก็ขอให้มันทำให้ตายไปเสียเลย ถ้าไม่ตายก็ต้องตามล้างแค้นมันจนสะใจแหละบ่ำ" ข้าพเจ้าพูดพร้อมกับหันไปดูเจ้าอัน

"เฮ้ยไปวะ" เจ้าอันเดินออกมานอกชาน สายตาที่ชำเลืองดูแม่แสดงความไม่พอออกพอใจ จากนั้นมันก็เดินลงเรือนไปคอยข้าพเจ้าอยู่ข้างล่าง

"ผมไปละนะ" ข้าพเจ้าลาบ่ำแดงแล้วเดินตามเจ้าอันลงมา

"อย่ากลับกันให้ดึกนักนะ" บ่ำแดงสั่งด้วยความเป็นห่วงเป็นใย

เจ้าอันหน้าตาเคร่งขรึมชอบกล

"เป็นอะไรไปวะไอ้อัน" ข้าพเจ้าถามมัน "หน้างอเป็นจวักตักแกงบูดไปได้"

"ร้าคาญแม่วะ . . ตะวันไม่ตกดินก็ไม่ตั้งหม้อข้าว"

"อย่าไปรำคาญแกเลย" ข้าพเจ้าว่า "แกทำให้เอ็งกินน่ะดีเท่าไหร่แล้ว วัน ๆ เอ็งก็ได้แต่ลากหางอยู่ตามกลางบ้าน เขาทำให้กินเมื่อไหร่ก็กินเข้าไปเถอะ เกิดเขาไม่ทำให้เอ็งกินเข้าแล้วเอ็งจะต้องโวยยิ่งกว่านี้นา"

เจ้าอ้นเดินเฉย ไม่ยอมต่อล้อต่อเถียงกับข้าพเจ้า

จุดหมายของเราจุดแรกคือบ้านตาดวน ตาดวนคนนี้มีลูกสาวสวย ชื่อละมัย เจ้าอ้นไปติดพันอยู่กับสาวละมัยนานแล้ว เรากะกันว่าพอไปถึงบ้านสาวละมัยแล้วก็จะปล่อยให้เจ้าอ้นจู๋จี๋กับละมัยตามสบาย ส่วนข้าพเจ้าก็จะเลยไปบ้านสาวตุ้ยซึ่งข้าพเจ้าก็กำลังติดพันอยู่เช่นเดียวกัน และกำลังคลั่งเอามาก

แต่เมื่อเราไปถึงบ้านตาดวนแล้วเราก็ต้องแปลกใจ เพราะแทนที่สาวละมัยจะนั่งบิ้นผ้ายรอเจ้าอ้นอยู่เหมือนคืนก่อน ๆ กลับไม่ยังงั้น ละมัยกำลังนั่งคุยอยู่กับตุ้ยสุดที่รักของข้าพเจ้า ข้าพเจ้านึกเอาว่าคืนนั้นละมัยคงชวนตุ้ยมานอนกับเธอที่บ้าน

"แหม คืนนี้พี่ก๊อกมาแต่หัวค่ำเชียวนะ คงคิดถึงมากละมั้ง ตุ้ยเขามารอพี่ก๊อกอยู่นี่ตั้งแต่เย็นแน่ะดีใจใหม่ล่ะ" ละมัยทักข้าพเจ้าเมื่อเราไปยืนอยู่ที่เชิงบันได

ข้าพเจ้าเห็นตุ้ยแอบหยิกละมัยที่แขนหมับหนึ่ง

"พี่ก๊พา เจ้าอ้นมาหาละมัยแต่หัวค่ำเหมือนกัน" ข้าพเจ้าโต้ "ละมัยควรจะขอบใจพี่ให้มาก ๆ นา"

ข้าพเจ้าได้รับค้อนวงหนึ่งจากสาวละมัยแทนคำตอบ

"อ้าว" ตุ้ยเอ่ยขึ้น "จะยืนคุยกันอยู่เชิงกะไดนั่นหรือไง ขึ้นมานั่งบนเรือนไม่ได้หรือ หรือว่าเรือนชั้นทูดหลังนี้มันไม่สมกับกันทองคำของพี่อ้นกับพี่ก๊อก ละมัยก็เมื่อไหร่จะไปหาขันน้ำพานบุหรีมาก็ไม่รู้ พี่อ้นเขามาหาเข้าหน่อยเลยดีใจจนทำอะไรไม่ถูก แย่จริง"

ละมัยลุกไปหาขันน้ำกับพานบุหรี ข้าพเจ้ากับเจ้าอ้นขึ้นไปบนเรือนแล้วนั่งลงที่ระเบียง

"ตุ้ย คืนนี้ทำไมมาอยู่ที่บ้านละมัยนี่ล่ะ" เจ้าอ้นเอ่ยถามตุ้ยเป็นประโยคแรก

"ก็อยากมาเฉย ๆ นะแหละ หรือว่าพี่อ้นไม่พอใจที่ตุ้ยมาขัดขวางความสุขของพี่กับละมัย ถ้าไม่พอใจก็บอกนะ ตุ้ยจะได้กลับไปบ้าน" ตุ้ยย้อนเจ้าอ้นเข้าให้

"พี่ไม่กลัวตุ้ยจะขัดความสุขพี่หรอก กลัวแต่ว่าพี่เองแหละจะมาขัดขวางความสุขของตุ้ยกับเจ้าก๊อก ถ้าหากว่าพี่ต้องเบี่ยงก้างขวางคอแล้วก็ขอให้บอก พี่จะกลับบ้านเดี๋ยวนี้" เจ้าอ้นพูดจ้อย ๆ

พอดีละมัยยกขันน้ำพานบุหรีมาตั้งไว้ข้าง ๆ ตะเกียงน้ำมันก๊าดตรงหน้าเรา แล้วละมัยก็นั่งลงข้าง ๆ ตุ้ย ข้าพเจ้านึกอยู่ในใจว่าคงสนุกกันละ หนุ่มสองสาวสอง คอยดูว่าคู่ไหนจะมีผีปากดีกว่ากันข้าพเจ้าเอง ไม่ค่อยจะมีที่เด็ดหรือคารมมากนัก ใจจริงอยากจะพึ่งคารมเจ้าอ้นมันมากกว่า อยากดูชั้นเชิงมัน

แต่ข้าพเจ้าออกจะผิดหวังเล็กน้อย เจ้าอ้นซึ่งทุกวันเคยเกี้ยวผู้หญิงเป็นน้ำไหลไฟดับกลับนั่งขรึมไม่ค่อยจะยอมพูดยอมจา สาวละมัยของมันก็หันมาเย้าข้าพเจ้ากับตุ้ยเสียเป็นส่วนมากข้าพเจ้านึกเอาว่าเจ้าอ้นคงไม่อยากจะตีผีปากให้ข้าพเจ้าได้ยิน หรือไม่งั้นก็คงจะอายตุ้ย เมื่อเป็นเช่นนั้นข้าพเจ้าก็ต้องนั่งคุยอยู่กับตุ้ยไม่ยอมหยุด ปล่อยให้เจ้าอ้นนั่งซึมกะทือตามใจชอบ

"เอ พี่อ้นไหงหน้างอเป็นเคียวอยู่ยังงั้นล่ะ" ตุ้ยตั้งข้อสังเกตขึ้นในตอนหนึ่งของการสนทนา "ไปผิดอกผิดใจกะใครมาหรือเปล่านะพี่อ้น"

"อย่ามาสนใจพี่เลยตุ้ย คุยกับเจ้าก้อกมันไปเถอะ" เจ้าอ้นว่า "พี่จะขอเป็นฝ่ายนั่งฟังอย่าเข้าใจว่าพี่ไปผิดอกผิดใจกะใครมาเลย"

"เอ พี่อ้น" ตุ้ยว่า "พี่อ้นก็มาติดละมัยเขาอยู่ตั้งนานหลายปีแล้ว เมื่อไหร่พี่อ้นจะให้เฒ่าแก่มาขอละมัยเสียทีล่ะ น้ำขึ้นควรรีบตักนาพี่อ้น ขืนชักช้าเดี๋ยวผู้หญิงเขาจะรอไม่ไหวจะรับรักชายอื่นเดี๋ยวพี่อ้นก็จะอด แล้วจะมาหาว่าตุ้ยไม่เตือนไม่ได้นะ"

"โฮ้ย" เจ้าอ้นร้อง "คนจน ๆ อย่าง พี่จะมีปัญญามีหน้ามาขอเขาได้ยังไงกัน ปัญญาจะหาเลี้ยงตัวคนเดียวก็ยังไม่คุ้ม หาสมบัติติดตัวสักชิ้นก็ไม่ได้ แล้วใครเขาจะมาเอาพี่ไปเป็นลูกเขยไว้ให้หนักเรือน"

"พี่อ้นพูดอะไรอย่างนั้นก็ไม่รู้ แกล้งถ่อมตัวไปได้ หรือเห็นว่าละมัยไม่สมกับพี่อ้น อย่านะขืนไม่แต่งงานกับละมัยแล้ว เดี๋ยวละมัยไปผูกคอตายเปล่า ๆ" ตุ้ยเย้าเจ้าอ้น

ละมัยทำหน้าเจ้าใส่ตุ้ยและหน้าแดง

"จริงนะตุ้ย" เจ้าอ้นพูดต่อ เดี๋ยวนี้พี่ไม่มีเงินมาทำสินสอด ไม่มีเงินซื้อทองหมั้น ไม่มีเงินปลูกเรือนหอ แล้วจะมาขอเมียได้ยังไงกัน"

"งั้นก็พาหนีเลยซีพี่อ้น" ตุ้ยว่า "สบายดีไม่ต้องหาสินสอดไม่ต้องหาเรือนหอ"

"พี่ก็ว่างั้นแหละ แต่ใครเล่าจะหนีไปกับพี่" เจ้าอ้นว่า

"ตุ้ยนี่พูดอะไรบ้า ๆ ก็ไม่รู้" ละมัยพูดพร้อมกับค้อนให้ตุ้ย

"อย่าทำเป็นโกรธหน่อยเลยน่า เขาพอจะรู้ ๆ อยู่หรอกว่าความรักมันไม่เข้าใครออกใคร" ตุ้ยลูบหลังละมัยแล้วหันไปพูดกับเจ้าอ้นต่อ "คนที่เขาจะหนีไปกับพี่อ้นก็คือละมัยนี่แหละ จะต้องไปหาใครที่ไหนอีก"

ละมัยเอากำปั้นทุบหลังตุ้ยดังบึก "ปากดีนัก" ละมัยว่า

"ละมัยเขาคงไม่หนีตามไปกับไอ้คนจน ๆ โง่ ๆ อย่างพี่หรอกตุ้ยเอ๊ย" เจ้าอันทำเป็นไม่ได้ยินมันก็พูดขึ้นดัง ๆ "จะกลับรึยังวะ ดึกมากแล้วโว้ยไอ้ก๊อก"

"มีห่วงอยู่ที่ไหนอีกหรือเปล่านะพี่อ้น คอยแต่จะกลับท่าเดียว ไม่รักละมัยแล้วรึไง" ตุ้ยยังค่อนขอดเจ้าอันต่อไป

"ไม่มีห่วงมีใยที่ไหนหรอก แต่พี่อยากลับบ้าน มันดึกมากแล้ว" เจ้าอันพูดเสียงอ่อย ๆ ไม่ต่อล้อต่อเถียงอีก

"เขาคงชังน้ำหน้าเราเต็มทีแล้วมั้งตุ้ย" ละมัยว่า

ข้าพเจ้ากระซิบบอกเจ้าอันว่าให้รออีกสักครู่เพราะยิ่งดึกยิ่งคุยกันสนุก

เจ้าอันไม่ว่ากระไร มันนั่งอยู่สักครู่แล้วจึงชวนข้าพเจ้าอีก

"เดี๋ยวน่าอ้น" จะรีบไปไหนกันวะ" ข้าพเจ้าชักยั๊วะขึ้นมาบ้าง

คราวนี้เจ้าอันไม่ว่ากระไร มันลุกขึ้นแล้วเดินลงเรือนไปเฉย ๆ

ข้าพเจ้าคิดเอาว่าเจ้าอันคงจะไปรออยู่กลางทาง มันคงเปิดโอกาสให้ข้าพเจ้าได้คุยกับตุ้ยอย่างเต็มที่ เพราะถ้าหากมันยังนั่งอยู่บนเรือนละมัยก็คงจะไม่เข้านอน ตุ้ยกับข้าพเจ้าก็จะไม่มีโอกาสพร่ำพรอดกันได้ชาบซึ้งเท่าที่ควร

หลังจากที่เจ้าอันลงไปแล้วละมัยก็ยังคงนั่งคุยอยู่กับข้าพเจ้าและตุ้ย ข้าพเจ้าชักไม่ค่อยจะพอใจที่ละมัยไม่ยอมปล่อยให้ข้าพเจ้าได้พูดเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ กับคนรักของข้าพเจ้าบ้าง

เราคุยกันถึงเรื่องอนาคตว่าใครจะได้แต่งงานก่อนกัน ข้าพเจ้ามีความเห็นว่าเจ้าอันคงจะได้แต่งงานกับละมัยก่อนข้าพเจ้าแน่ เพราะข้าพเจ้ายังไม่มีสมบัติพัสถานอะไรเลย บัญญาจะหาเงินสินสอดหาของหมั้นก็ยังไม่มี ครั้นจะคิดพาตุ้ยหนีก็นึกคร้ามผู้ใหญ่ผู้พ่อของตุ้ย ละมัยออกความเห็นบ้างว่าถึงแม้ข้าพเจ้าจะได้แต่งงานทีหลังเธอก็คงจะต้องแต่งกับตุ้ยแน่นอน เพราะตุ้ยเคยบอกกับละมัยไว้ว่าแม้จะต้องรอข้าพเจ้าสักกี่ปีกี่เดือนก็ตาม ละมัยบอกว่าตุ้ยหวั่นอยู่อย่างเดียวเท่านั้นคือหวั่นว่าข้าพเจ้าจะไปพบหญิงอื่นที่สวย รวย ดี กว่าเธอเข้าแล้วข้าพเจ้าก็จะเปลี่ยนใจและลืมตุ้ย ข้าพเจ้าก็ให้สัญญาเป็นมั่นเป็นเหมาะว่าจะพยายามแต่งงานกับตุ้ยให้ได้ ต่อให้มีหญิงอื่นสักร้อยสักพันที่ลอยลงมาจากฟ้าข้าพเจ้าก็จะไม่แยแส

ขณะที่เรานั่งคุยกันอยู่ก็ได้ยินเสียงเจ้าอันผิวปากเป็นเพลง "โปรดเถิดดวงใจ" ดังมาแว่ว ๆ แสดงว่าเจ้าอันยังไม่ได้กลับ มันยังคงรอข้าพเจ้าอยู่ "เออ รออยู่ก่อนเถอะนะไอ้อันเอ๋ย" ข้าพเจ้านึกในใจ แล้วข้าพเจ้าก็ยังนั่งคุยกับตุ้ยและละมัยอยู่ต่อไป

อีกสักครู่ละมัยก็ลุกลงไปที่นอกชาน หารองเท้าสวม แล้วเดินลงเรือนไปโดยไม่พูดจา
"อ้าว ละมัย จะไปกับพี่อันเขาจริง ๆ รึไง" ตุ้ยร้องขึ้นเป็นเชิงเย้า

ละมัยไม่ตอบแต่เดินหายไปในความมืด
"ละมัย จะไปไหนน่ะ" ตุ้ยถามอีก
ไม่มีเสียงตอบจากละมัย

เสียงตาดวนพ่อของละมัยกระแอมดังมาจากในเรือนแล้วจึงพูดพึมพำขึ้น "ละมัยมันไปไหน แม่ตุ้ย"
"ตุ้ยไม่รู้เหมือนกันลุงดวน" ตุ้ยตอบ
ตาดวนโผล่ออกมาจากในเรือนพร้อมกับส่งเสียงเอ็ดอึงสามบ้านแปดบ้านก็ได้ยิน ละมัย.....ละมัย.....ละมัยไปไหน"

ข้าพเจ้าเองก็ไม่ทราบเหมือนกันว่าละมัยไปไหน เสียงผิวปากของเจ้าอันก็พลอยเงียบไปด้วย ก็น่าสงสัยอยู่

ตาดวนมองหน้าข้าพเจ้าเหมือนจะจับพิรุธ แกคงจะเข้าใจว่าข้าพเจ้ามีส่วนรู้เห็น และร่วมกันวางแผนให้เจ้าอันพาลูกสาวแกหนีไป

"ละมัย ละมัย" แกคงตะโกนอยู่ต่อไปไม่ขาดระยะ หนักเข้าแกก็โมโหเป็นฟืนเป็นไฟขึ้นมา "เอ๊ะอีลูกคนนี้นี่มันจะเอายังไงกับพ่อมันวะ มันอยากจะลองดีนพ่อมันรึไง"

ข้าพเจ้ากับตุ้ยนั่งเงียบกันอยู่ ข้าพเจ้าเองชักจะไม่ค่อยพอใจตาดวนที่ด่าออกมาอย่างนั้น มันเหมือนกับด่าประชดข้าพเจ้า ซึ่งแท้ที่จริงแล้วข้าพเจ้าไม่ได้มีส่วนรู้เห็นเป็นใจกับละมัยหรือเจ้าอันเลย และข้าพเจ้าเองก็ไม่ทราบด้วยว่าเจ้าอันได้วางแผนพาละมัยหนีจริงหรือเปล่า

ตาดวนลงไปเดินพล่านอยู่กลางนอกชาน ปากก็ร้องเรียกลูกไม่ยอมหยุด เรียกไปด่าไป "มึงนะอีละมัย กูเลี้ยงมึงมาโตแล้วมึงก็.....ฮึม กูเจอะหน้าจะต้องสั่งสอนมันให้รู้รสตีนพ่อมันเสียบ้างอีละมัย.....อีละมัย" ตาดวนตะโกนเรียกไม่ขาดปาก

ข้าพเจ้าเห็นไม่ได้การ ขืนนั่งอยู่บนเรือนเดี๋ยวก็ได้เกิดเรื่องกับตาดวนแน่ ในที่สุดข้าพเจ้าก็ตัดสินใจกลับ เพราะใจหนึ่งก็อยากจะเจอเจ้าอ้น อยากรู้ต้นสายปลายเหตุว่ามันยังไงกันแน่ อยากจะรู้ว่าละมัยหนีตามไปกับเจ้าอ้นจริงหรือเปล่า

"คืนนี้พี่กลับละนะตุ้ย" ข้าพเจ้าบอกลาหญิงคนรักโดยไม่หันไปมองหน้าตาดวน "แล้วคืนหลังพี่จะไปคุยกับตุ้ยที่บ้านตุ้ย มันดึงจะค่อยสะดวกหัวใจหน่อย"

"ไปดีเถอะจ้ะพี่ก๊อก" ตุ้ยอวยพร

"อย่าลืมผ่านดึงพี่บ้างนะ" ข้าพเจ้าพล่อยออกไปตามนิสัยที่เคยชินทั้งที่ตอนนั้นอารมณ์อยู่ข้างจะขุ่นมัว พูดจบข้าพเจ้าก็เดินลงเรือนตาดวน อย่างหยิ่ง ๆ พอข้าพเจ้าลงมาแล้ว ตาดวนก็ซักถามตุ้ยวุ่นไปทีเดียว แต่ถามว่าอย่างไรบ้างนั้นข้าพเจ้าได้ยินไม่ถนัด

ข้าพเจ้าเดินกลับบ้าน เจ้าอ้นไม่ได้รออยู่กลางทางเหมือนที่คิด เบื่นอันว่าคืนนั้นข้าพเจ้าต้องเดินกลับบ้านคนเดียว

เจ้าอ้นหายไป ละมัยหายไป ไปไหนกัน เจ้าอ้นพาละมัยหนีจริง ๆ หรือ ข้าพเจ้านอนคิดเรื่องนี้อยู่คนเดียวตลอดคืน

เช้ารุ่งขึ้นข้าพเจ้ารีบไปดูเจ้าอ้นว่าอยู่ที่บ้านหรือไม่ ก็ปรากฏว่ามันไม่ได้หายไปไหน มันนั่งสานชะลอมอยู่บนนอกชาน

"เฮ้ย ไอ้อ้น เมื่อคืนเรื่องมันเบื่นยังไงกันแน่วะ ข้างงไปหมดแล้ว"

"อ๋อ คงหาว่าข้ายวะแล้วกลับก่อนงั้นซีท่า" เจ้าอ้นว่า "คนห่าอะไรก็ไม่รู้นั่งคุยแล้วไม่ยอมลุก มันน่าเตะจริงว่ะ"

"เอ็งอย่ามาโก่หน่อยเลยวะไอ้อ้น เอ็งเอาละมัยไปซ่อนไว้ที่ไหน บอกข้ามาเสียดี ๆ"

"เอ๊ะมันเรื่องอะไรกันโว้ย แม่ละมงละมัยที่ไหนกัน"

"อย่า ไอ้อ้น อย่ามาโกหกคนอย่างข้า จะพาแม่ละมัยหนีก็บอกข้าเสียหน่อยก็ไม่ได้จะได้ช่วยกันวางแผนให้มันแนบเนียนเสียหน่อย ว่าแต่ตอนนี้เอ็งเอาแม่ละมัยไปไว้ที่ไหนของเอ็งวะ ฮะอ้น"

"นี่เอ็งพูดเรื่องอะไรข้ายังไม่เข้าใจ เอ็งลองบอกข้าให้แจ่มแจ้งกว่านี้ทีเถอะวะ ข้าชักงงจริง ๆ แล้วไอ้ก๊อก"

"นี่เอ็งไม่รู้เรื่องจริง ๆ หรือแกล้งโก่กันแน่วะเจ้าอ้น

"ข้าจะโก่หาหอกอะไรกันเว้ย"

"อ้าว ไอ้อ้น ก็แม่ละมัยลงเรือนมาเมื่อตอนที่ข้านั่งคุยอยู่กับตุ้ย ละมัยไม่ได้มาหาเอ็งหรอกหรือวะ"
"มีใครมาหาข้าที่ไหนกัน"
"ตาดวนคงนึกว่าละมัยลงมาหาเอ็ง แกโวยวายเอ็ดตะโรทั้งกลางคืนเลย"
"เอ็งน่ะ มันน่าเตะเหลือเกิน คนชวนกลับไม่ยอมกลับ ตอนนั้นน่ะ"
"เอ็งจะรีบกลับหาห่าอะไร ไอ้อ้น ทุกคืนตีสามตีสี่ เอ็งยังทนไหว"
"ก็ข้าหิวข้าวจนไส้จะขาดจะให้ข้านั่งอยู่ได้ยังไง ไอ้ครั้นจะบอกเอ็งตรง ๆ ก็กลัวว่าแม่พวกนั้นจะได้ยินเข้า รู้ว่าข้ายังไม่ได้กินข้าว มันน่าขายหน้าถ้าสาว ๆ รู้ว่าเราไปหาเขาโดยที่ยังไม่ได้กินข้าวเย็นไปเดี๋ยวแม่ก็นึกว่าเราคลั่งแม่เอามาก คราวหลังก็จะได้ใจใหญ่ คิดแล้วยัวะว่ะ ข้าวกลางวันก็ไม่ได้กิน ข้าวเย็นก็ไม่ได้กินแล้วต้องนั่งหิวรอเองอยู่อีก เอ็งจำไม่ได้หรือ ตอนข้าออกจากบ้านข้ายังโมโหแม่ที่ทำกินค่ำ ตอนนั้นน่ะข้าชักเริ่มหิวแล้ว
ข้าพเจ้าเองก็งง เพราะเจ้าอ้นไม่ได้รู้เห็นเรื่องที่ละมัยลงมาจากบ้านเมื่อคืนนั้นเลย แล้วถ้างั้นละมัยลงมาข้างล่างเพื่อจะพบกับใคร.....ข้าพเจ้ายังคิดไม่ตก
"งั้นเอ็งก็ไม่รู้เรื่องแม่ละมัยเลยซี่ ใช่ไหมไอ้อ้น" ข้าพเจ้าว่า "เมื่อคืนแม่ละมัยเขาเดินลงมาจากเรือนตอนที่เอ็งกลับมานั่งผิวปากอยู่กลางทาง ทุกคนรวมทั้งข้าก็นึกว่าแม่ละมัยลงมาหาเอ็ง หนีตามมากะเอ็ง"
"ตลกว่ะ" เจ้าอ้นว่า "ข้าไม่รู้เรื่องด้วยเลย ให้ตายซี"
"เอ งั้นละมัยลงจากบ้านไปไหนหว่า" ข้าพเจ้าพึมพำ
"ทำไมละมัยทำบ้า ๆ งั้นวะ" เจ้าอ้นถาม
"ข้าจะไปรู้เหรอ" ข้าพเจ้าว่า
ข้าพเจ้าคิดไม่ออกว่าเมื่อคืนละมัยหนีไปกับใครหรือหายไปไหน ด้วยความอยากรู้ข้าพเจ้าจึงเสไปหาตุ้ยที่บ้านเพื่อถามข่าวเรื่องละมัย
"ตุ้ย เมื่อคืนละมัยกลับมาหรือเปล่า พี่ไปถามเจ้าอ้นที่บ้านมันแล้วมันบอกว่าไม่รู้เรื่องด้วยเลย" ข้าพเจ้าตั้งคำถามทันทีที่เห็นหน้าตุ้ย

"พี่ก๊อกรู้หรือเปล่า ชาวบ้านเขาลือกันแซ่ดว่าละมัยหนีตามพี่อันไป" ตุ้ยว่า

"ไม่จริงหรอกตุ้ย เมื่อคืนเจ้าอ้นมันกลับบ้านก่อนตั้งนาน มันหิวข้าวจัด เพราะข้าวกลางวันก็ไม่ได้กิน ข้าวเย็นก็ไม่ได้กิน และมันก็บอกพี่ว่ามันไม่ได้พบได้เจอกับละมัยเลย ตาดวนคงโวยวายมากไปจนชาวบ้านใกล้เรือนเคียงเขาเข้าใจผิดละซี" ข้าพเจ้าอธิบาย "ว่าแต่ตอนนี้ละมัยอยู่ที่ไหนตุ้ยรู้หรือเปล่า"

"ทำไมจะไม่รู้" ตุ้ยว่า

"อยู่ไหนล่ะ"

"ก็อยู่บ้านเขาน่ะซี" ตุ้ยหัวเราะ "กรรมแท้ ๆ"

"เขากลับมาตั้งแต่เมื่อไหร่" ข้าพเจ้าชัก

"ก็กลับมาตั้งแต่เมื่อคืน"

"แล้วไปไหนมาล่ะ ตุ้ยรู้หรือเปล่า"

"ทำไมจะไม่รู้ แต่ไม่อยากบอก"

"ละมัยไปหาใครหรือเปล่า" ข้าพเจ้าชักอยากรู้หนักขึ้น

"เปล่า"

"งั้นละมัยไปไหนมา"

"ไม่อยากบอกเลยจริง ๆ พี่ก๊อก"

"บอกหน่อยเถอะตุ้ย พี่จะได้หายสงสัยเสียที"

"พี่ต้องสัญญาก่อนว่าจะไม่พูดเรื่องนี้ต่อไปให้ใครรู้เป็นอันขาด"

"เอาละ พี่ขอสัญญาว่าจะเก็บเรื่องที่ตุ้ยจะบอกไว้เป็นความลับ บอกทีเถอะว่าเมื่อคืนละมัยเขาหายไปไหนมา" ข้าพเจ้าวิงวอน

"ไม่ไปไหนหรอก เมื่อคืนละมัยเขาปวดท้องน่ะ พี่ก๊อก"

"บุญมาก" เขียน

บทเศร้า

ใบหน้าของเธอฟุบกับท่อนแขนปล่อยให้ผมยาวสรวยสยายพริ้วเล่นลม
บรรยากาศเต็มไปด้วยความวังเวงและเงียบเชียบจนได้ยินเสียงหัวใจที่เต้นไม่เป็นจังหวะ
ท้องฟ้าที่เคยมองดูสดใสในตอนนี้กลับเศร้าซึมและอ้างว้างอย่างบอกไม่ถูก
น้ำค้างยังมีเกาะอยู่ตามใบเขียวชอุ่มของต้นคูนที่เริ่มสลัดใบต้นนั้น
ความคิดของเธอคงจะล่องลอยไปไกลแสนไกลไม่มีที่สิ้นสุด เพราะเป็นความคิดของคนเศร้า
ที่จะต้องเผ้าถามตัวเองว่า ทำไมนะ ทำไมนะ และทำไมนะ
ทั้ง ๆ ที่รู้ตัวดีว่าตัวเองก็ตอบไม่ได้ว่าทำไม
ในที่สุดเธอก็เงยหน้าขึ้นสบตาฉัน และทำให้ฉันชงักงันด้วยความรู้สึกที่บอกไม่ถูกประดังกันเข้ามา ถึงแม้ว่าดวงตาคู่นั้นของเธอจะไม่มีหยาดน้ำตามาปรากฏให้เห็น
แต่แววที่ฉายออกมาจากดวงตาคู่นั้นของเธอแสดงออกมาอย่างเด่นชัด ยิ่งกว่าหยดน้ำตาหรือคำคร่ำครวญใด เพราะมันเป็นดวงตาของความร้าวรันทดและผิดหวัง
เธอผืนยิ้มเศร้า ๆ แล้วถามว่า เธอผิดหรือเขาผิด
น้องจ๋า ไม่มีใครในโลกนี้ที่มีความผิดในเรื่องของความรัก
และก็ไม่มีใครทำถูกในเรื่องของความรักเช่นกัน
เพราะสิ่งซึ่งวัดความผิดถูกในเรื่องของความรักไม่ใช่เส้นบันทัดที่ตรงเป็นแนว

แต่เป็นเส้นที่คดเคี้ยวและตั้งอยู่บนขอบเขตของการเข้าใจซึ่งกันและกัน
สิ่งหนึ่งที่ทุกคนเห็นว่าผิดแต่สิ่งเดียวกันนี้เองที่เป็นสิ่งที่ถูกสำหรับความรัก
เพราะพี่เคยปวดร้าว ผิดหวัง และเสียน้ำตาให้กับความรักมาแล้ว
จึงรู้ดีถึงความรู้สึกของเธอในขณะนี้ว่าเป็นอย่างไร
พี่จะไม่ว่าเธออ่อนแอถึงแม้ว่าถ้าเธอจะระบายความทุกข์ด้วยน้ำตา
ทั้ง ๆ ที่รู้ดีว่าต่อไปภายหน้าเธอจะต้องนึกเสียใจในการต้องเสียน้ำตาครั้งนี้
น้องจ๋า เธอยังดีกว่าพี่ที่มีโอกาสจะลืมเรื่องนี้ได้
เพราะเธอจากกันก็ด้วยความไม่เข้าใจกัน
ผิดกับพี่ที่ต้องจากกันทั้งที่เข้าใจกันและมีความปรารถนาซึ่งกันและกัน
โลกที่ไร้ความแน่นอนได้ให้บทเรียนพร้อมด้วยความเศร้าแก่เธออีกบทหนึ่ง
บทเรียนบทนี้ผิดกับบทอื่น ๆ ที่เธอเคยผ่านมา เพราะมันยากแก่การลืมแม้ว่าอยากจะลืม
น้องจ๋า อย่าท้อใจและระย่อต่อเกมชีวิตที่รออยู่ข้างหน้า
เพราะโลกนี้ยังมีอีกหลายรสเศร้าให้เธอได้ลองลิ้ม
ถึงหวใจเธอจะเศร้าสร้อยเพราะคิดว่าต้องสูญเสียทั้ง ๆ ที่ความจริงเธอยังไม่ได้สิ่งนั้นมา
ก็จงหยิ่งทรนงแม้ว่าหัวใจจะกำลังร้องไห้ก็ตาม

ช่อฟ้า ณ วังชล

๘/๑๑/๐๘

จะไม่โศก

ปีใหม่ใกล้เข้ามาทุกขณะ ทุกคนดูสดชื่นแจ่มใสเตรียมต้อนรับปีใหม่กันเหมือนกับปีก่อน ๆ ที่ผ่านมา และฉันเองก็ได้แสดงว่าฉันรู้สึกมีความสุขในการที่ฉันสามารถพาชีวิตผ่านเวลา ๑ ปีที่แล้วมาได้ แต่ในส่วนลึกของหัวใจฉันนั้นมันค้านกับการกระทำของฉันทุกเวลา ปีใหม่คราวนี้ไม่เหมือนกับครั้งก่อน ๆ ทุกสิ่งทุกอย่างมันเปลี่ยนไปหมดแม้กระทั่งจิตใจคน ครั้งหนึ่งฉันเคยทนงตัวว่าฉันทำทุกอย่างถูกต้องเสมอ และประการสำคัญที่สุดฉันจะต้องไม่พบกับคำว่า "ผิดหวัง" ฉันทนงว่าถ้าหากฉันตั้งใจอยากจะได้อะไรสักอย่างหนึ่ง ฉันจะต้องพยายามเอาจนได้ และต้องไม่มีคำว่าผิดหวังตลอดกาล แต่แล้วฉันก็ทนงตัวอยู่ได้เพียงชั่วครู่ของชีวิต ความทนงของฉันพลันขาดสะบั้นลงจนฉันตั้งตัวแทบไม่ทัน

ปีใหม่คราวก่อน ฉันมีความสุขที่สุด ชีวิตของฉันมีความหมายขึ้นเพราะได้รับทุกสิ่งที่ฉันหวัง เป็นครั้งแรกที่ฉันนึกถึงอนาคต และรู้ตัวเองว่ามีค่ามากเกินกว่าที่ประเมินไว้ จึงมุมานะที่จะเสริมสร้างอนาคตให้รุ่งเรือง เพื่อปริญญาอันเป็นสิ่งที่ฉันใฝ่ฝันที่สุด อะไรล่ะที่ทำให้ฉันทนงตัวว่าชีวิตของฉันมีความหมายขึ้น ไม่ใช่เพราะเพียงว่า "จงจำไว้นะว่าพี่รักน้องคนเดียว" ที่เขาพูดเพียงแค่นี้เองหรือ ความจริงฉันก็ดีใจเหมือนกัน แต่ความเป็นผู้หญิงสอนให้ฉันว่าไม่ควรจะแสดงอะไรออกไปมาก ฉันจึงนิ่งเสีย แต่เมื่อถูกรบเร้าเข้ามาก ๆ ฉันก็ตอบเขาคำเดียวว่า "ค่ะ" เมื่อรับปากออกไปแล้ว ทำให้ใจหายอย่างไรพิกล นี่เราคิดดีแล้วหรือที่ตัดสินใจในครั้งนี้ ฉันตั้งใจไว้ว่าจะทำดีที่สุดเพื่อที่จะได้เป็นขวัญใจของเขาตลอดไป

ถ้าชีวิตนี้เป็นไปตามที่ฉันนึกหวัง ฉันก็คงจะมีความสุขไม่น้อย แต่เพราะชีวิตนี้มันไม่แน่นอน ดังทฤษฎีชีวิตที่บอกว่า

เราพบกันก็เพื่อคอยวันที่จะพรากจากกัน

เรารัก เราหวัง ก็เพื่อที่จะสูญเสียสิ่งทั้งสองไปในวันหนึ่ง

แต่! เราเกิดมานอกจากจะเพื่อการแตกดับไปทั้งร่างกายและจิตใจแล้วยังเกิดมาเพื่อ "พบ" กัน เพื่อ "รัก" กัน เพื่อหวัง เพื่อสร้างสรรค์

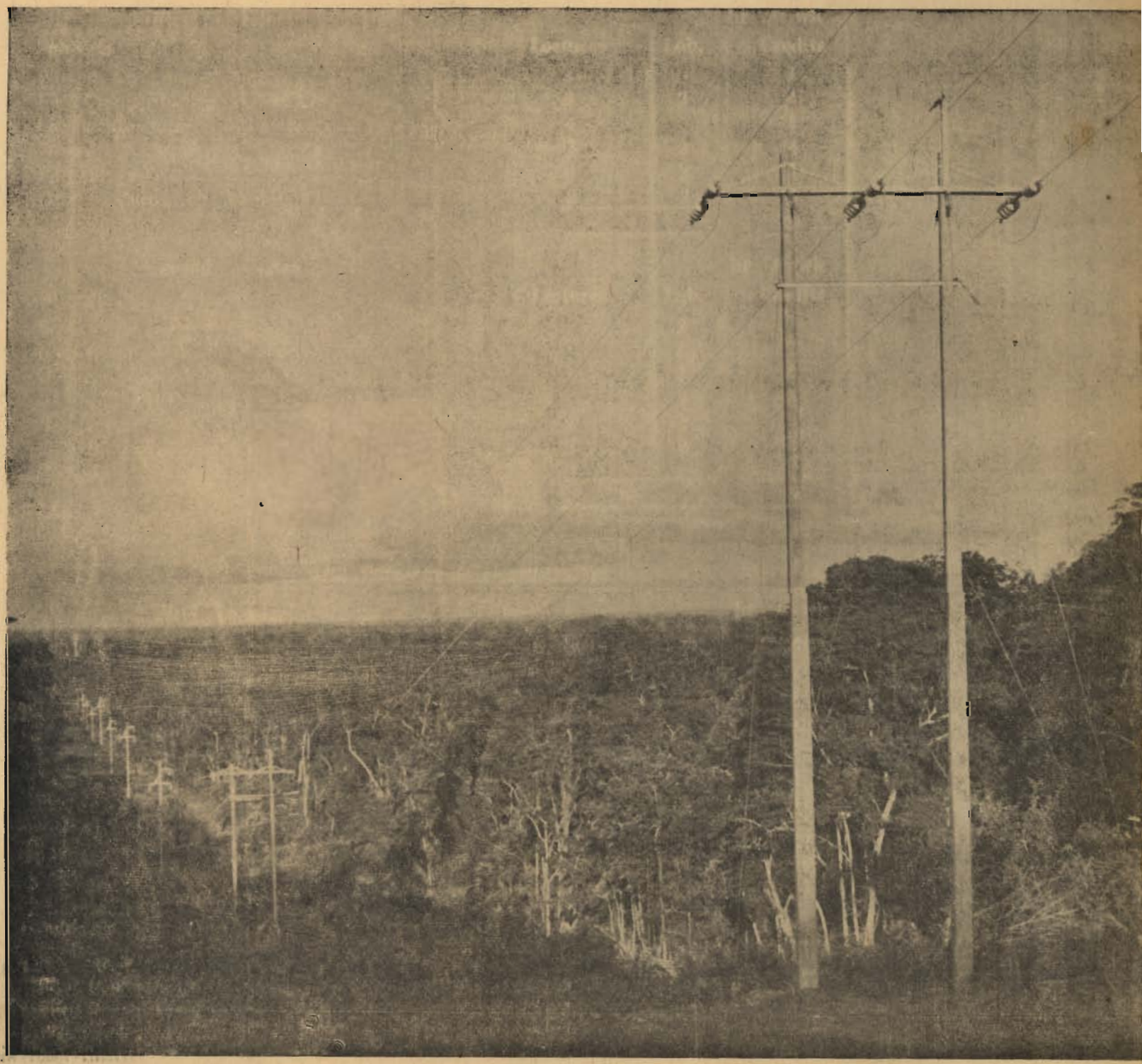
ฉันหลงระเริงในเกมชีวิตมากเกินไป ฉันไม่ได้เตรียมใจไว้สำหรับสิ่งจะตามมาสิ่งที่ทำให้ฉันแทบเอาตัวไม่รอด อะไรมีอานุภาพที่ทำให้คนเราเปลี่ยนเป็นคนละคน อะไรที่สามารถละลายทุกสิ่งทุกอย่างได้สามารถเปลี่ยนหัวใจคนดีให้เป็นคนชั่ว เปลี่ยนชีวิตมนุษย์ให้เป็นเปรตนรก จะอะไรเสียอีกมันก็คือ "ความรัก" สองคำแค่นั้นเอง แล้วฉันจะหัวเราะอย่างสดชื่นต่อไปอย่างไรได้ในเมื่อรู้ว่า "เขา" มีหญิงอื่นเสียแล้ว ข่าวนี้มันช่างเชือดเฉือนใจอะไรเช่นนั้น ชั่วขณะหนึ่งที่ฉันนึกไม่ออกว่าฉันจะทำอะไรอย่างไรต่อไปดี รู้สึกว่าโลกทำท่าจะหยุดหมุนชั่วระยะเวลาหนึ่งต่อไปนี้ฉันจะทำอะไร? เพื่อใคร? ที่ไหน? ฉันรู้สึกว่าตัวฉันไม่มีค่าสำหรับใครอีกต่อไป แต่ความทนงยังไม่เหือดหายไปจากสันดานทำให้สามารถประคองดวงใจที่บอบช้ำผ่านพ้นมรสุมนี้ไปได้ อะไรหนอที่ทำให้ฉันก็มาพบกับเหตุการณ์เช่นนี้ ก็ไม่ใช่เพราะความอ่อนต่อโลกหรอกหรือคอยจะนึกว่าทุก ๆ คนจะพูดความจริงกับฉันเหมือนกับที่ฉันพูดกับคนอื่น ๆ และได้รู้แล้วว่าฉันคิดผิดถนัดคนเราในโลกนี้ที่จะมีความจริงใจต่อกันนั้นหายากนัก คน ๆ หนึ่งสามารถเล่นละครชีวิตได้หลายบทบาท และแนบเนียนยิ่งกว่านักแสดงอาชีพ บทเรียนอันนี้ฉันคงจำไปจนตาย ต่อไปนี้ฉันจะไม่หยายามหวังอะไรให้มากนัก จะทำทุกอย่างเพื่อปริญญาสิ่งเดียวเท่านั้น จะไม่เชื่อคำพูดของใครง่าย ๆ ได้อย่างสนิทใจเหมือนที่แล้ว ๆ มา

พอกันทีสำหรับชีวิตที่แสนซื่อและโง่ทึ่ม ฉันไม่ต้องการความสงสารจากใคร ฉันสานมันขึ้นมาเองทำใจฉันจะแก้ด้วยตัวเองไม่ได้ ฉันไม่ต้องการกำลังใจใด ๆ จากใครทั้งนั้นฉันจะเสียใจไปทำไมในเมื่อฉันเองยังไม่ได้เป็นเจ้าของสิ่งนั้น ก็ย่อมเป็นธรรมดาอยู่ดีที่ใคร ๆ ก็สามารถที่จะเข้ามาครอบครองได้ ฉันมั่นใจว่าต่อไปนี้ ฉันสามารถที่จะเดินต่อไปบนเส้นทางข้างหน้าอย่างทรนงโดยไม่หวั่นไหวกับเหตุการณ์ใด ๆ ทั้งสิ้น จะขอจำอยู่อย่างเดียวคือ จะแกร่งกล้าท้าโลกไม่โศกตรม

รุ่งนิจ

ไม่ว่าจะทำสิ่งใดก็ตาม
จงตั้งใจทำให้ดีที่สุด

วรรณศรี บุณยรัตพันธุ์

งานช่างสร้างชาติ

ในระยะเริ่มแรกของการพัฒนาบ้านเมือง สิ่งที่จำเป็นต้องมี คือการสร้างอาคารซึ่งจะใช้เป็นที่พักอาศัยที่ทำการ เมื่อชุมชนขยายตัวขึ้นก็จำเป็นต้องมี โรงเรียน โรงพยาบาล โรงมหรสพ หอประชุม โรงงาน ฯลฯ พร้อม ๆ กันนั้นก็จำต้องมีการติดต่อไปมาถึงกัน มีการสร้างถนนหนทาง สะพาน และขยายตัวออกไปเป็นทางรถไฟ ตลอดจนท่าอากาศยาน และท่าเรือ ประเทศบ้านเมืองยิ่งพัฒนามากขึ้นเท่าใด งานวิศวกรรมก็ย่อมขยายตัวตามไปเป็นเงาตามตัว ดังจะเห็นได้จากการก่อสร้างใหญ่ ๆ เช่น เขื่อนภูมิพล เป็นต้น งานเหล่านี้จะสำเร็จก็ได้โดยอาศัยวิศวกร ซึ่งจะต้องศึกษาให้เข้าใจการวางแผน ออกแบบ และดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงไปตามความประสงค์ ในปัจจุบันนี้เป็นที่ยอมรับกันว่า เรายังขาดแคลนวิศวกรเป็นจำนวนมาก รัฐบาลจึงมีความจำเป็นจะต้องเร่งรัดการศึกษาในสาขานี้เป็นพิเศษ

การจัดตั้งคณะวิศวกรรมศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยขอนแก่นขึ้น จึงเป็นการสนองความต้องการของประเทศในด้านนี้ได้ส่วนหนึ่ง หลักสูตรวิชาดังกล่าวที่สมบูรณ์จะประกอบด้วยวิชาต่าง ๆ เช่น มนุษยวิทยา (Humanities) สังคมศึกษา (Social Studies) คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ นอกเหนือไปจากวิชาชีพทางช่าง การศึกษาในด้านมนุษยวิทยา และสังคมศึกษา จะช่วยให้นักศึกษาเป็นผู้มีหูตากว้างขวาง สามารถเข้ากับคนทั่วไปได้ดี วิชาคณิตศาสตร์นั้นก็นับว่าเป็นเครื่องมือที่มีค่ามาก บรรดาวิศวกรได้อาศัยในการคำนวณออกแบบ เพื่อสร้างอาคาร สะพาน ฯลฯ ถ้าหากการคำนวณผิดพลาดไป ก็หมายถึงความพินาศของโครงสร้างนั้น อย่างไรก็ดีคณิตศาสตร์ ไม่เป็นแต่เพียงเครื่องมือที่สำคัญเท่านั้น แต่ยังเป็นข้อบังคับทางใจอีกด้วย เพราะว่าคณิตศาสตร์สอนให้เป็นผู้มีเหตุผล มีระเบียบ สัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันเป็นลูกโซ่ ตั้งแต่ระยะต้นจนระยะสุดท้าย ในด้านวิชาวิทยาศาสตร์นั้นก็เป็นการจัดระเบียบข้อเท็จจริงเข้าเป็นหมวดหมู่ ซึ่งทำให้ได้กฎเกณฑ์ขึ้น เช่น ในวิชาฟิสิกส์ นักเรียนจะได้เรียนกฎความดึงดูดของโลก ว่าด้วยวัตถุตก และกฎว่าด้วยการเคลื่อนไหว แรงคืออะไร วัดได้อย่างไร จะเห็นได้ว่า กฎเกี่ยวกับแรงนี้มีอยู่ในทุกสาขาของการช่าง การออกแบบโครงหลังคาก็ดี สะพานก็ดี ฯลฯ ล้วนแต่ต้องอาศัยกฎของแรงเป็นหลักในการคำนวณทั้งนั้น เพื่อจะได้แบบที่

ประหยัด และแข็งแรง สำหรับภาษาอังกฤษนั้น นับว่าสำคัญมาก เพราะจะช่วยให้ผู้ศึกษาได้อ่านตำราช่างภาษาอังกฤษ ที่มีอยู่มากหลาย เป็นการเพิ่มพูนความรู้ และให้ประโยชน์ในการติดต่อกับชาวต่างประเทศ ซึ่งนับวันจะมากขึ้น

อย่างไรก็ดี ผู้ที่จะเข้าศึกษาวิชานี้ ควรจะได้สำรวจตัวเองเสียก่อนว่า มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด การเข้าเรียนเพราะคำแนะนำของบิดามารดา ผู้ปกครอง เพื่อนฝูงก็ดี หรือเพราะคิดว่าอาชีพนี้จะให้รายได้ดี ก็ตาม ทั้งที่นิสัยไม่ชอบ ย่อมจะเรียนไม่สำเร็จ และเสียเวลาเปล่า กล่าวโดยทั่วไปแล้วคุณสมบัติที่สำคัญที่บรรดาผู้ที่เข้าศึกษาวิชาวิศวกรรมจะต้องมีก็คือ

สัญชาติญานสร้างสรร คนบางคนประกอบการสิ่งใดโดยไม่มีจุดหมาย แต่วิศวกรจะทำอย่างนั้นไม่ได้ เพราะวิศวกรได้ชื่อว่าเป็นผู้สร้าง จะต้องมีสัญชาติญานในการสร้างสรร วิศวกรจะต้องทำตามความคิดสร้างสรรโดยมีหลักการถูกต้องและปฏิบัติเป็นขั้น ๆ จนสำเร็จ

ความกระหายอยากรู้ เด็ก ๆ มักจะชอบหมุนพวงมาลัยรถแล่น เด็กบางคนก็กดปุ่มเพื่อพึ่งวิทยุหรือให้พัดลมหมุน ความประสงค์ก็คืออยากจะรู้ว่าเครื่องทำงานได้**อย่างไร** วิศวกรก็จะต้องมีความกระหายนี้เหมือนกัน แต่ที่สำคัญจะต้องรู้ว่า **ทำไม** ถึงเป็นอย่างนั้นด้วย ใคร ๆ ก็ถอดนาฬิกาออกเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยได้ แต่ผู้ที่เป็นช่างจะต้องรู้วิธีประกอบชิ้นส่วนเหล่านั้นเป็นนาฬิกาให้ใช้การ และการจะทำเช่นนั้นได้เขาจะต้องรู้เหตุผลว่า **ทำไม** เครื่องนาฬิกาจึงเดินได้

ความคิดลำนึง นี่ก็เป็นคุณสมบัติที่สำคัญอย่างหนึ่ง เพราะว่าวิศวกรจะต้องสามารถมองเห็นภาพตึกสะพานที่สำเร็จรูปแม้ในขณะที่ยังเป็นภาพวาดอยู่บนแผ่นกระดาษ ความคิดของเขาจะต้องสร้างภาพให้ปรากฏ จนสามารถมองเห็นได้ทลุปรุโปร่ง ตั้งแต่ขั้นออกแบบจนถึงการสร้าง นอกจากนี้คุณสมบัติอื่น ๆ ที่วิศวกรจักต้องมีอีกก็คือ

๑. ด้านวิชาการ

จะต้องมีความสามารถในวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์
มีความคิดพิจารณาหาเหตุผลได้ละเอียดถี่ถ้วน สามารถรู้ต้นสายปลายเหตุ
สนใจในปัญหายุ่งยากและสิ่งที่เป็นนามธรรม
มีจิตใจชอบค้นหาเหตุผลสิ่งต่าง ๆ

ชอบทำงานกับสิ่งของที่ไม่มีชีวิต

มีความคิดริเริ่ม

มีความรู้ทางหลักวิชาช่างเป็นอย่างดี

๒. **ทางร่างกาย**

มีอนามัยดี

มีความอดทน

มีรูปร่าง และการแต่งกายสะอาดเรียบร้อย

ไม่มีอุปสรรคทางร่างกาย หรือพิกลพิการ

แคล่วคล่องว่องไว

๓. **ทางสังคม**

มีความสามารถเข้ากับคนได้เร็ว

มีความสามารถทำให้ผู้อื่นสนใจได้ในระยะแรก

มีความปรารถนาเป็นมิตร

มีความสามารถในการพูด

มีความสนใจกว้างขวาง

มีลักษณะเป็นผู้นำ

ผู้ที่ประสงค์เข้าเรียนวิชานี้ น่าจะลองให้คะแนนแก่ตัวเองในคุณลักษณะ ๑๐ ข้อ ต่อไปนี้ ทั้งนี้ให้เปรียบเทียบกับเพื่อน ๆ ที่มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน คะแนนมีตั้งแต่ ๑ (ต่ำสุด) ถึง ๑๐ (สูงสุด) เมื่อให้คะแนนแต่ละข้อแล้ว ให้รวมกันทั้งหมด ผู้ที่ได้คะแนนรวม ๑๐—๒๕ นับว่าต่ำ ๒๖—๔๕ ยังไม่พอใช้ ๔๖—๖๕ ดี และ ๘๖—๑๐๐ ดีมาก

ลุคลักษณะมีดังนี้

๑. กิริยาและมารยาท (ข้าพเจ้าพูดได้ดี ? มีคนนิยมชมชอบ ? สง่าผ่าเผย)

๒. ทรรศนะคติ (ข้าพเจ้าเป็นคนมีเหตุผลหรือเข้าข้างตัว ? เห็นโลกในแง่ดี ? ควบคุมตัวเองได้ ?)

๓. อุปนิสัยใจคอ (ข้าพเจ้าเป็นคนที่เชื่อถือได้ ? เป็นตัวของตัวเอง ? ซื่อตรง ? กล้ารับผิดชอบ ? ยุติธรรม ?)

๔. ความสามารถในการร่วมมือ (ข้าพเจ้าทำงานร่วมกับคนอื่นได้ ? เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ? มีความภักดี ? รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น ?)

๕. อารมณ์ (ข้าพเจ้าเป็นคนร่าเริง ? สำรวม ? ใจดี ? กระตือรือร้น ?)

๖. ความอดทน (ข้าพเจ้าเป็นคนทำงานจริงจัง ? มีความบากบั่น ? อดทน ?)

๗. ความริเริ่ม (ข้าพเจ้าเป็นคนออกหัวคิด ? เป็นคนเริ่มแรก ? ทำให้มีโอกาสประสพความสำเร็จ ?)

๘. ความพินิจพิจารณา (ข้าพเจ้าเป็นคนมีสามัญญาน ? ช่างสังเกตและช่างคิด ? เห็นกาลไกล ? รอบคอบ ?)

๙. ความเป็นผู้นำ (ข้าพเจ้าเข้าใจคนดีและได้รับความนับถือ ? สามารถในการบริหาร ? สั่งงานได้ ?)

๑๐. คุณลักษณะประจำตัว (ข้าพเจ้าเป็นคนพิถีพิถัน ? เจ้าระเบียบ ? ฉลาด ? ว่องไว ? รู้ข้อเท็จจริงได้ละเอียดถี่ถ้วน ? มีใจคอจดจ่อหรือวอกแวก ?)

ในการศึกษาในมหาวิทยาลัยปีแรก ผู้เข้าศึกษาจะรู้สึกผิดแผกไปจากที่เคยเรียนตามโรงเรียนสามัญ เพราะในการเรียนในโรงเรียนนั้น มีครูควบคุมแนะนำตลอดเวลา แต่ในมหาวิทยาลัย นักศึกษาเป็นผู้ควบคุมตัวเองในการจะเรียนวิชาใด อย่างไร การต้องควบคุมตัวเอง ความจริงแล้วเป็นการเพิ่มความรับผิดชอบแก่ตนเองโดยทำงานมากขึ้น แต่มีคนควบคุมน้อยลง นักศึกษาในมหาวิทยาลัยตามปกติจะต้องใช้เวลามาก เพราะจะต้องออกแบบ เขียนแบบ ทำการทดลอง ผู้ที่แบ่งเวลาไม่ถูกย่อมเรียนไม่ได้ดี และการเรียนที่ขาดการตระเตรียมย่อมทำให้เสียเวลาและเสียผลได้มาก ฉะนั้นผู้ที่เรียนได้ดีจึงมีตารางแสดงเวลาเรียน และเวลาสำหรับเตรียมการเรียนแต่ละวิชาตลอดอาทิตย์ ซึ่งเขาปฏิบัติตามได้ด้วยโดยไม่มีใครเป็นผู้ควบคุม กล่าวกันว่าผู้ที่จัดระเบียบในเรื่องเวลาไม่ได้ ย่อมไม่สามารถรับผิดชอบดำเนินงานใหญ่ต่อไปในอนาคต

มีหลักธรรมะอยู่ข้อหนึ่งที่ใช้ได้ดี ในอันที่จะยังความสำเร็จให้แก่การประกอบงานใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนหรือการทำงาน ธรรมะนี้ก็คือ อิทธิบาท ๔ ได้แก่

๑. ฉันทะ ความพอใจใคร่ที่จะเรียนรู้ ซึ่งเป็นสิ่งแรกที่จะต้องมี ผู้ที่ขาดความพอใจในวิชาใดย่อมเรียนสำเร็จได้ยาก

๒. วิริยะ มีความพากเพียร บากบั่นไม่ท้อถอย แม้ว่าวิชาที่เรียนจะเข้าใจยากลำบากแสนเข็ญประการใดก็ตาม

๓. จิตตะ มีความเอาใจใส่จดจ่อ ไม่วอกแวก เช่นไม่ดูหนังสือพร้อมกับฟังวิทยุ ซึ่งทำให้ขาดประสิทธิภาพในการเรียน

๔. วิมังสา ความตริตรองพิจารณาหาเหตุผล วิชาช่างเป็นวิชาที่อาศัยหลักวิทยาศาสตร์จึงมีเหตุผล เมื่อผู้ศึกษาได้ศึกษาโดยพิจารณาเหตุผลประกอบก็จะเข้าใจได้ง่าย

หลัก ๔ ประการนี้ มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันเหมือนลูกโซ่ จะขาดหลักใดไปเสียหาไม่ และได้ช่วยให้เกิดความสำเร็จในการประกอบการงานมามากแล้ว โดยที่ผู้นั้นจะรู้หรือไม่ก็ตาม จึงสมควรที่บรรดานักศึกษาจะได้นำไปใช้เป็นหลักในการปรับปรุงตัวเพื่อความสำเร็จในการศึกษา เป็นคุณประโยชน์แก่ตนเองในอันดับแรก และจะได้ช่วยกันไปประกอบการงานพัฒนาชาติบ้านเมืองให้ก้าวหน้าในอันดับต่อไปในอนาคต

ชัย มุกตพันธ์

พัฒนา

คูณ จิรานนท์

ด้วยพลังแรงใจจากใยฟ้า
ด้วยศรัทธากล้าแกร่งจากแสงสูรย์
อาจเป็นด้วยพรายน้ำตาที่อาดูร
มาเพิ่มพูนแผ่นดินนี้มีสิ่งรัก

จากที่ไร้ที่ร้างที่ว่างเปล่า
กลับมาคราวนี้ได้เห็นเด่นประจักษ์
มีความหวังมีรากฐานมานได้พัก
ซึ้งใจนักเกินค่ามาประเมิน

ด้วยพลังแรงใจจากใยฟ้า
สุดจะหาพจนามาสรรเสริญ
จากที่โล่งว่างเปล่าเคยก้าวเดิน
เมื่อทำเมินสักพักจักเปลี่ยนไป

ที่เคยแล้งเคยทอนเคยวอนฟ้า
หลั่งฝนมาล้างลบกลบหมองไหม้
บัดนี้เล่ามีมหาวิทยาลัย
เป็นที่น่าชื่นใจให้ปวงชน

จากโคนรุ้งสุดโคนรุ้งมุ่งขยัน
ภัยพิบัติความลำเค็ญให้เห็นผล
ความทุกข์ยากลำเค็ญชั่วชุรุดหัวหน
หลีกหนีพ้นด้วยแผนพัฒนา

ผู้เป็นที่รักดังดวงใจ

พรวิวัฒน์

แต่ก่อนฉันเคยมีทุกสิ่งทุกอย่าง มีทั้งความสุข...ความหวัง...ความฝันและพลังใจอันแรงกล้า ..ยิ้มให้กับโลกด้วยความชื่นฉ่ำ ความมีชีวิตชีวาด้วยดวงตาอันสดใสและดวงใจที่สุขสันต์ . บัดนี้ฉันมีแต่เพียงความอาลัยอาวรณ์ในอดีต.....อดีตที่ผ่านเข้ามาแล้วก็จากไป.....ไม่มีอะไรเหลือไว้ นอกจากความระลึกถึงด้วยดวงใจที่ปวดร้าว และเป็นเสมือนรอยแผลจารึกอยู่กับฉันอย่างไม่มีวันลืมเลือน.....

ถึงแม้มันจะเป็นความเศร้าใจและสุดแสนเสียดายเมื่อนึกถึงวันคืนเหล่านั้น แต่มันเป็นความสุขอย่างหนึ่ง...ความสุขในความทุกข์...ความชื่นใจที่แฝงด้วยความขมขื่น ความหวานชื่นที่มาพร้อมกับความปวดร้าว...ถึงกระนั้นฉันก็ยังเต็มใจที่จะนึกถึง เพราะสิ่งที่ฉันนึกถึงนั้นคือ เธอ...ฉันระลึกถึงเธอเสมอทั้งยามหลับและยามตื่น.....ความรักที่ฉันมีต่อเธอเพียงอย่างเดียวคือสิ่งที่ฉันมีในขณะนี้ เพราะทุกอย่างสลายลงไปและถูกลืม ถูกทอดทิ้งเหมือนกับกาลเวลาที่ผ่านไป วันแล้ววันเล่า จากวันเป็นเดือนและจากเดือนก็เป็นปี....

ฉันเคยมองดูความสดสวยของธรรมชาติในฤดูร้อนด้วยความสุขใจ เพราะฤดูร้อนนั้นมีเธอ... ใบไม้ที่ล่วงลงสู่พื้นดินครั้งแล้วก็ครั้งเล่า มันยังทำให้ฉันเกิดความซาบซึ้งได้ เพราะมันหล่นลงสู่ผมของเธอขณะที่เรานั่งอยู่ด้วยกัน...ฉันเคยนึกอยากเป็นใบไม้เหล่านั้นเสียจริง ๆ ..หากฉันได้มีโอกาสแตะต้องผมของเธอที่นุ่มสลวย...ฉันคงไม่อยากล่วงลงสู่พื้นดินต่อไปเป็นแน่... ฉันไม่สนใจกับลมร้อนที่พัดผ่านเราไป ..ไม่สนใจกับสิ่งอื่นใดทั้งสิ้นในยามที่ฉันอยู่ใกล้เธอ..... ฉันมองเธอด้วยดวงตาของความเทอดทูนบูชา...ฉันรักเธอเกินกว่าที่จะทำให้เธอมีราคีด้วยวิธีใดๆ ทั้งสิ้น ..ในความชื่นชมของฉันนั้นเธอมีริมผีปากบาง...เล็กสีกลีบกุหลาบที่ระบายไปด้วยรอยยิ้ม อยู่เสมอ .....พันซีเล็กขาวเป็นระเบียบเหมือนเด็ก ๆ ... .. ดวงตาของเธอแจ่มใสและมี

ประกายร่าเริงผิดกับจมูกที่เชิดอย่างดื้อรั้น น่ารักและน่าตีเป็นที่สุด ..ฉันไม่ได้รักเพียงความอ่อนหวานและน่ารักของเธอ ไม่ใช่แต่เพียงความอ่อนโยนและความเอื้ออารีของเธอ..ไม่ใช่รูปสมบัติคุณสมบัติที่เธอมีเท่านั้น แต่ฉันรักเธอเพราะเธอคือเธอ...ผู้เดียวที่ฉันรักและเป็นความหวังในชีวิตของฉัน

วสันตฤดูผ่านเข้ามา พร้อมกับความชื่นฉ่ำ สีสดใสของใบไม้เริ่มประปรายอยู่ทั่วไป ท้องฟ้าแจ่มใสยามเช้าหลังจากที่พระพิรุนได้โปรยปรายมาตลอดราตรี ฉันเห็นสายรุ้งที่ทอดโค้งข้ามท้องฟ้า สว่างไสวและดูมีความหมายสำหรับฉัน...ฉันรู้สึกว่าฉันโชคดีทุกครั้งที่ได้เห็นสายรุ้ง...เธอเคยชี้ให้ฉันดูและชมความงามของมัน ด้วยวาจาอันไพเราะอ่อนหวานของเธอซึ่งไม่เคยเปลี่ยนแปลงสำหรับฉันเลยตั้งแต่เรารู้จักกันมา...ยามที่ฝนตกกลางคืน ฉันนั่งคิดถึงเธอในยามดึก เสียงสายฝนตกลงกระทบกับพื้นน้ำและพื้นดิน เสียงกบเขียดที่ร้องระงมและความเยือกเย็นของอากาศ มันทำให้ฉันเกิดอารมณ์ซาบซึ้งใจอย่างสุดพรรณา... หน้าฝนอากาศทำให้นอนหลับสบาย ใคร ๆ เขาว่าอย่างนั้น แต่สำหรับฉัน ฉันนอนหลับสบายเพราะฉันเต็มไปด้วยความฝัน...และในฝันนั้นมีเธอ...

ฉันเคยมองความชุ่มฉ่ำของต้นไม้ใบหญ้าหลังฝนตก หยาดฝนมันคงเกาะอยู่ตามกลีบและกิ่งเหล่านั้น หยาดฝนบนกลีบกุหลาบดูชื่นฉ่ำเหมือนกับประกายแห่งความสดใสในดวงตาคู่นั้นของเธอ.. ยามใดที่พระพายพัดมาหยาดฝนนั้นก็จะร่วงพรูลงสู่พื้นล่าง ... พื้นที่ฉันเคยนั่งอยู่ใกล้ ๆ เธอ...มันเป็นความซาบซึ้งใจและความประทับใจ ที่ฉันลืมไม่ลง และฝังใจอยู่ตลอดมา...

ลมหนาวผ่านมาพร้อมกับความแห้งแล้ง ความเยือกเย็นที่พัดผ่านลึกลงไปถึงขั้วหัวใจ...ยามเช้าอากาศมืดสลัวเต็มไปด้วยเมฆหมอก ..ทุกครั้งที่ลมหนาวพัดกระโชกมา ผมของเธอก็ปลิวไสว...ใบหน้าของเธอเป็นสีชมพูเรื่อทั้งวัน เพราะความหนาวเย็นของอากาศ...เป็นสีชมพูด้วยวัยแห่งความแรกรุ่น ความบริสุทธิ์และความน่ารักสวยงามทั้งปวง...แต่ถึงกระนั้นยิ้มของเธอก็ยังสดใส หวานชื่นสำหรับฉันตลอดเวลา...ฉันนึกถึงสิ่งเหล่านี้ด้วยความพึงใจ...แต่เดี๋ยวนี้... มันเป็นภาพลวงตาสำหรับฉันเสียแล้ว... ฉันไม่เคยได้เห็นรอยยิ้มเช่นนั้นอีกเลยเป็น

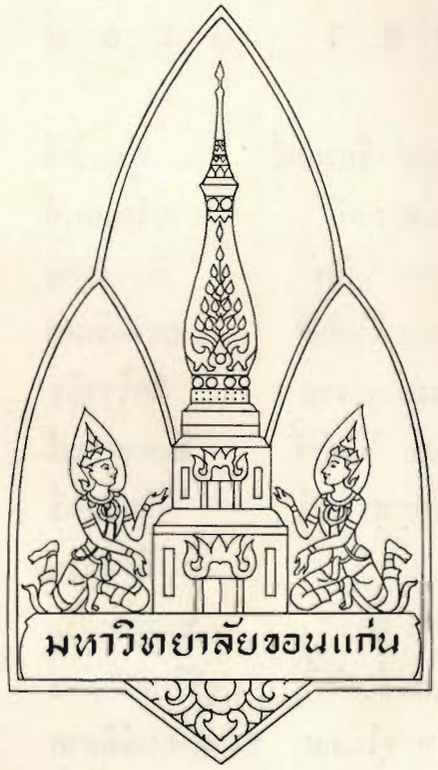
เวลานาน...นับตั้งแต่เธอจากฉันไป . วันที่เราจากกัน... ฉันไม่อยากจะกล่าวว่าเราจากกัน..... เพราะฉันไม่อยากจากเธอเลย..แต่เธอจากฉันไป ... จากฉันไปด้วยความเกลียดชังและปราศจากความเข้าใจในตัวฉัน ...คำสุดท้ายของเธอที่ฉันยังคงได้ยินก้องอยู่ในโสตประสาทของฉันตลอดมา นับแต่วันนั้นถึงวันนี้...คือประโยคที่ว่า...เราคงจะไม่พบกันอีกตลอดชีวิต เพียงประโยคสั้น ๆ เพียงประโยคเดียวเท่านั้น มิตรภาพและความรักของเราก็สลายลงราวกับถูกของมีคมกรีด... ฉันรู้สึกเหมือนดวงใจของฉันได้ตายลงเสียแล้ว..... ตายลงด้วยความปวดร้าวและชอกช้ำ เสียใจและผิดหวังเกินกว่าที่มันจะทนทานได้...บาดแผลเพราะพิษรักของมันรุนแรงเกินไป ไม่มียาวิเศษขนานใดในโลก...และแม้แต่ฉันเองก็ไม่สามารถจะรักษามันได้ ...นอกจากเธอ...และเธอคนเดียวเท่านั้น

...ฉันรักเธอมากเกินกว่าที่จะขัดขวางไม่ให้เธอไป... . ไปเป็นสุดที่รักของคนอื่น ...คนที่เธอรักมากกว่าฉัน รักแท้คือการเสียสละ... ฉันเสียสละเธอด้วยความรักและสุดแสนเสียดาย.....แต่สิ่งใดที่เป็นความสุขของเธอ...สิ่งนั้นคือความปรารถนาและความสุขของฉันเสมอ แม้ฉันเองจะปวดร้าวและทรมานจิตใจเพียงใดฉันก็ยอมทนได้... ฉันยินดีที่เธอได้พบคนอื่นที่จะให้ความสุขแก่เธอได้มากกว่าฉัน...คนที่ไม่มีอะไรเลย ..นอกจากความรักแท้ และความเทอดทูนบูชาในตัวเธอ ..ฉันมีแต่ความห่วงใย ความหวังดี และความเข้าใจต่อเธอเสมอมา...ฉันไม่เคยนึกอิจฉาเขาคนนั้นผู้มีโชคดี...ที่เขาได้เธอไปและได้หัวใจของเธอไปด้วย เขามีทั้งรูปสมบัติคุณสมบัติและทรัพย์สมบัติเพียงพอที่จะให้ความสุขแก่เธอได้ ..... เธอไม่ต้องได้รับความทุกข์หรือความลำบากใจใด ๆ ทั้งสิ้น...เธอคิดถูกแล้วที่เลือกเขา ... ความรักที่แท้จริงนั้นมันเป็นไปได้หลายอย่าง ..อะไรนะที่เรียกว่าความรัก... ฉันไม่รู้จะไปหาคำตอบที่ไหนในโลกที่เหมาะสมมากล่าวได้...ฉันเพียงแต่รู้ว่าความรักคือความรัก ฉันเข้าใจและรู้จักมันดี แต่ไม่สามารถอธิบายถูก... หากความรักคือการเสียสละเพื่อคนที่เรารักจริงแล้วไซร้... ฉันก็ควรเปิดทางและเปิดโอกาสให้เธอ . คนที่ฉันรักมีความสุขมิใช่หรือ ... และฉันก็ทำเพื่อเธอ... เพื่อเธอคนเดียวเท่านั้น.....

...ฉันไม่ได้พบเธออีกเลย...เราไม่ได้เจอกัน...ไม่มีแม้แต่ข่าวคราว ฉันเหลือเพียงบาดแผลอันสุดจะเยียวยา ดวงใจอันตายด้านสำหรับหญิงอื่น ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ไร้ความหมาย

สำหรับฉันทั้งสิ้น เหลือแต่เพียงอย่างเดียวสำหรับฉันที่ไม่มีวันตาย ... นั่นคือความรักสำหรับเธอ ..อันเป็นอมตะ...เป็นสิ่งเดียวที่ฉันหวงแหน ฉันทะนุถนอมรักษาอดีตนี้ไว้เพื่อความสุขทั้งหมดในชีวิตเท่าที่ฉันจะพึงมี...สิ่งเดียวจริง ๆ ที่มีค่าสูงยิ่งในความรู้สึกของฉัน มันเป็นทั้งอดีต ปัจจุบันและอนาคตของฉัน ...บัดนี้ฉันต้องเดินอยู่ในความอ้างว้าง...ความทุกข์ระทม ..ฉันยิ้มให้กับตัวเองด้วยความสมเพชเวทนา ฉันมองดูกลีบกุหลาบด้วยความอาลัยอาวรณ์ ถึงคิมหันต์ วสันต์และเหมันตฤดูที่ผ่านมาและผ่านไป...ล้วนแต่เป็นเครื่องเตือนความทรงจำและความระลึกของฉันถึงเธอเสมอ..... เป็นอาวุธที่คอยสะกิดบาดแผลของฉันให้เจ็บช้ำยิ่งขึ้นอยู่เสมอ เป็นเสมือนเข็มแหลมที่คอยทิ่มแทงความรู้สึกให้เสียดายอาลัยรักตลอดเวลา ..ฉันรู้และแน่ใจว่าขณะนี้เธอคงลืมฉันเสียแล้ว . ...หรือไม่ก็พยายามลืมฉัน ฉันไม่โกรธเธอเลยที่เธอจะทำเช่นนั้น...ฉันไม่โกรธเธอที่จากฉันไป แม้ว่าแต่ก่อนเราเคยรักกันมากเพียงใด.....ไม่ตำหนิเขาคนนั้นผู้โชคดีที่แย่งหัวใจของฉันไป ... ไม่อยากโทษตนเองว่าไม่มีวาสนาพอที่เธอจะรักฉันต่อไป ..ไม่มีใครเป็นคนผิดในเรื่องนี้ ...แน่นอนที่ว่าไม่เคยมีใครชนะพรหมลิขิต ฉันเองก็ไม่ได้เกิดมาเพื่อเธอ...เธอเกิดมาสำหรับเป็นเพียงที่รักดังดวงใจของฉันเท่านั้น...เท่านั้นเอง...จะหวังอะไรให้มากไปกว่านี้ มันยากนัก...แต่ถึงอย่างไรฉันก็ยังดีใจที่จะได้เห็นเธอมีความสุข...แม้ว่าฉันจะเต็มไปด้วยความทุกข์ทรมานเพียงใด... ทุกครั้งที่ฉันนึกถึงเธอ...นึกถึงความรักของเรา . นึกถึงอดีตที่ผ่านไปและไม่มีวันคืนอย่างนั้นอีก...ฉันต้องร้องไห้อยู่ภายใน.....ฉันต้องปลอบตนเอง ต้องเตือนหัวใจว่า ฉันเองไม่มีสิทธิ์จะทำเช่นนั้น...ไม่มีสิทธิ์จะทำให้เธอรักฉันได้อีก ... แม้เพียงสักครึ่งเดียว . แต่ฉันคิดว่าฉันมีสิทธิ์ที่จะรักเธอ...เหมือนกับอดีตอันชอกช้ำของฉัน ปัจจุบันที่ไร้ความหมายและอนาคตที่ไม่แน่นอน ตราบชั่วนิจนิรันดร์ ตราบจนกว่าฉันจะจากโลกนี้ไปพร้อมกับความรักเดียวอันจริงใจสำหรับเธอ...ผู้เป็นที่รักดังดวงใจ .....

๒๕ พฤศจิกายน ๐๘

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คณะกรรมการกลางนักศึกษา
ประจำปีการศึกษา ๒๕๐๔

ประธานคณะกรรมการ	นาย เรืองฤทธิ์	พูลสวัสดิ์
นายกชุมนุมนักศึกษาหญิง	น.ส. ผุสดี	ปริยานนท์
เลขานุการ	นาย อนันต์	พิทยารักษ์
เหรัญญิก	นาย จิรพันธ์	อรรถจินดา
ปฏิคม	นาย สุธรรม	ใคร้วานิช
สวัสดิการ	นาย วีระศักดิ์	จินดานุสรณ์
สาราณียกร	นาย สุขวัฒน์	เลิศวิสุทธิ์
ประธานเชียร์	นาย กวี	นิติธรรม
รองประธานเชียร์	นาย สุนทร	ชนะสงคราม
ประธานกีฬากลางแจ้ง	นาย สืบศักดิ์	สุจริตธนารักษ์
ประธานกีฬาในร่ม	นาย คุโณดม	ธรรมาภรณ์พิลาศ
ประธานแสงและเสียง	นาย ชจร	มณีรัตนโชติ
ประธานถ่ายภาพ	นาย กิตติ	จงพุฒศิริ
ประธานบันเทิง	น.ส. ฉวีวรรณ	วิรุฬหมาศ
ผู้แทนคณะเกษตรศาสตร์	นาย สุวัฒน์	อุยานนทรักษ์
ผู้แทนคณะวิศวกรรมศาสตร์	นาย ชาตรี	กุลชล

ประธานนักศึกษา

เลขานุการ

ผู้แทนคณะเกษตรศาสตร์

ผู้แทนคณะวิศวกรรมศาสตร์

ประธานเชียร์

นายกชุมนุมนักศึกษาหญิง

รองประธานเชียร์

ประธานเสียงและแสง

เหรัญญิก

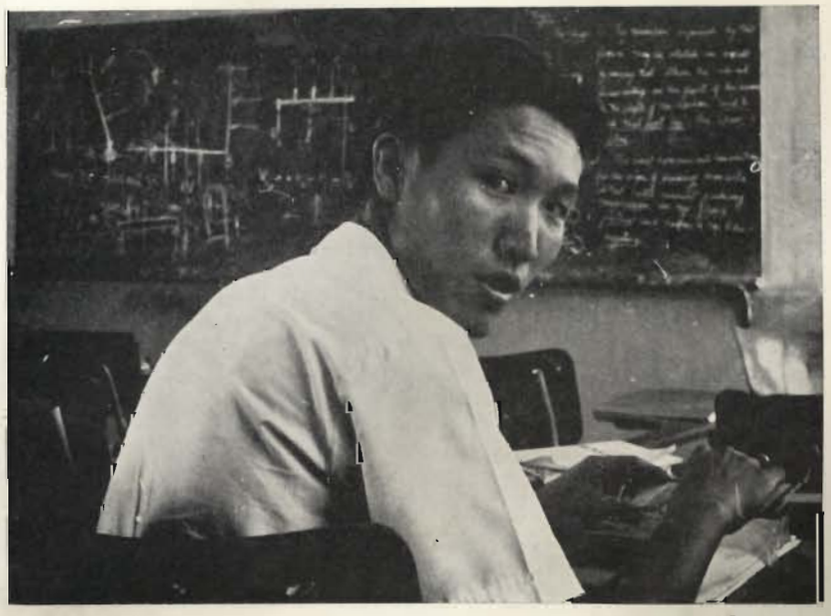

ประธานกีฬากลางแจ้ง

ปฏิคม

ประธานถ่ายภาพ

ประธานบันเทิง

สวัสดิการ

ประธานกีฬาในร่ม

สาราณียกร

กิจกรรมมหาวิทยาลัย

๒ ๕ ๐ ๙

ระยะเวลา แห่ง กิจกรรม

๒๕ ม.ค. ๐๘ เลือกตั้งคณะกรรมการนักศึกษา

ด้วยความเห็นและดำริของ ดร. วิทยา เพียรวิจิตร คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ ที่จะให้มีคณะกรรมการนักศึกษา บริหารงานของนักศึกษาที่ได้จัดขึ้นในระหว่างปีหนึ่งๆ และตลอดจนเป็นผู้แทนนักศึกษาทั้งหมดในกิจกรรมต่างๆ จึงได้ทำการเลือกตั้งคณะกรรมการขึ้นโดยมี ดร. วิทยา เพียรวิจิตร เป็นประธาน ให้มีอายุของการบริหารงานเป็นเวลา ๑ ปีการศึกษา และจะต้องทำการเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ขึ้น เพื่อรับหน้าที่ไปบริหารต่อไปก่อนที่คณะกรรมการชุดเดิมจะหมดอายุลง

๒๘ ก.พ. ๐๘ จัดทำสมุดมหาวิทยาลัย

โดยมติของที่ประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๐๘ วันที่ ๒๘ ก.พ. ๐๘ ได้มอบหมายให้ สาราณียกร เป็นผู้ดำเนินงานการจัดทำสมุดมหาวิทยาลัยครั้งนี้ และได้แต่งตั้งให้ ประธาน และเหรัญญิก เป็นที่ปรึกษา การจัดทำเป็นไปอย่างเรียบร้อยเพราะได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย และทุกแผนก เงินรายได้ทั้งหมดได้รวมมอบให้เป็นเงินสำหรับค่าใช้จ่ายในกิจกรรมพิเศษของนักศึกษา

๑๗ มิ.ย. ๐๘ จัดพิมพ์หนังสือ "ต้อนรับน้องใหม่ ๒๕๐๘"

โดยมติของที่ประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๐๘ วันที่ ๑๗ มิ.ย. ๐๘ ได้ตกลงให้สาราณียกรทำการจัดพิมพ์หนังสือ "ต้อนรับน้องใหม่ ๒๕๐๘" ขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกในวันต้อนรับน้องใหม่ความขลุกขลักในเรื่องการงานนั้นมีอยู่บ้างเป็นบางครั้ง ซึ่งมักจะเนื่องมาจากเวลาเป็นส่วนใหญ่ แต่ถึงอย่างไรก็สามารถแสดงผลงานให้เห็นชัดได้ทันพอดีในวันต้อนรับน้องใหม่

๑๐ - ๑๓ ก.ค. ๐๘ เดินทางไปทัศนาจรจังหวัดขอนแก่น

เป็นดำริและความเห็นชอบของท่านอาจารย์ ในการที่จะให้มีการจัดไปทัศนาจรจังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยของเรา ในการเดินทางไปครั้ง

นี้ได้แวะไปเยี่ยมฟาร์มโคนมเดนมาร์คด้วย ที่จังหวัดขอนแก่น เราได้จัดให้มีการแข่งขันฟุตบอล์และบาสเกตบอลล์ ระหว่าง ทีมของนักศึกษากับทีมของจังหวัด ซึ่งรายได้ครั้งนี้ได้มอบให้กับโรงเรียนชายประจำจังหวัด

๑๒ ก.ค. ๐๘ งานต้อนรับน้องใหม่

ได้จัดขึ้นในมหาวิทยาลัยของเรา ที่จังหวัดขอนแก่น โดยความร่วมมือจากประชาชนชาวขอนแก่นได้จัดให้มีการประกอบพิธีสู่ขวัญบายศรี และเชิ้งบ้องไฟขึ้น ซึ่งเป็นประเพณีของชาวเมืองในการต้อนรับผู้มาอยู่ใหม่ งานทุกอย่างได้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

๑๗ ก.ค. ๐๘ การแข่งขันกีฬาร่วมกับนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์การแพทย์มหาวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์

เป็นการแข่งขันกีฬาประจำปี ซึ่งมีการแข่งขันกีฬาประเภท เกมส์เป็นส่วนใหญ่ การเชียร์และการเล่นนั้นถึงแม้ว่าจะไม่เด่นเท่าไรนัก แต่ก็ได้รับความสนใจไม่น้อย

๑๐ ส.ค. ๐๘ เป็นเจ้าภาพงานศพ

ได้จัดการเป็นเจ้าภาพงานศพ นายดิลก พงษ์ศิริพันธ์ นักศึกษาปีที่ ๑ คณะวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งถึงแก่กรรมด้วยโรคหัวใจ และได้ตั้งศพบำเพ็ญกุศล ณ วัดมกุฏกษัตริยาราม

๒๓ ต.ค. ๐๘ ถวายบังคมพระบรมรูปทรงม้า

ได้จัดพวงหรีดไปถวายบังคม พระบรมรูปทรงม้า ในวันปิยะมหาราช เพื่อเป็นการระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ ที่ทรงมีต่อประเทศและชาวไทยทุกคน

๒๘ พ.ย. ๐๘ จัดการแข่งขันกีฬากับคณะเภสัชศาสตร์มหาวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์

เพื่อเชื่อมความสามัคคีในกลุ่มคณะนักศึกษา จึงได้จัดให้มีการแข่งขันกีฬาและงานรื่นเริงขึ้น ณ บริเวณตึกคณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยจัดให้มีการแสดงดนตรีและชุดการแสดงในตอนค่ำเพื่อความบันเทิง

รับน้องของพี่

พิธีรับน้องใหม่

12 ก.ค. 2508

เชียร์

ละคร ที่
ทีวี ช่อง 5

น้องรัก รักบูชาพี่ พี่มานะ พี่มานะอดทน

เมืองพล น้ำใจ และ คำอำลา

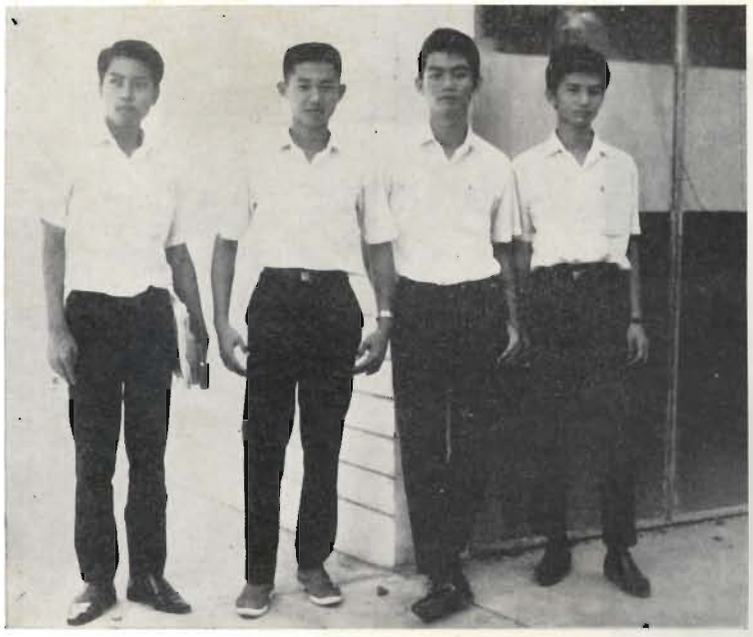

นักศึกษา

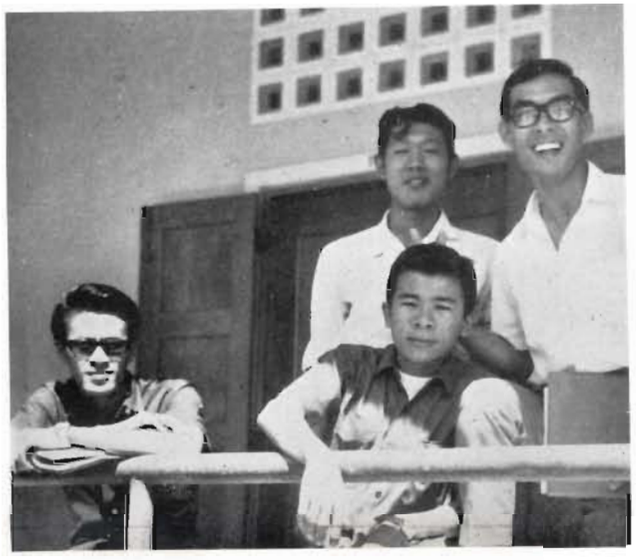

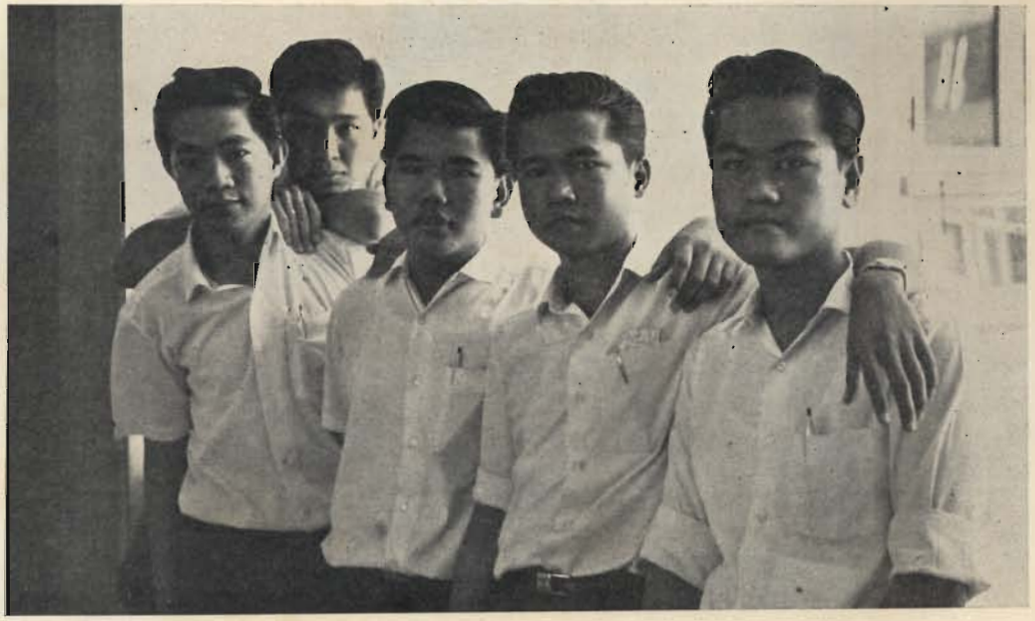

ข่าวคณะ
ข่าวคณะ

ข่าวจากคณะวิศวกรรมศาสตร์

ต้นปีการศึกษาใหม่ รุ่นพี่ทุกคนเต็มไปด้วยความคึกคัก, ตื่นเต้น, กระปรี้กระเปร่าที่จะได้มี "น้อง" มาร่วมคณะ และร่วมมหาวิทยาลัยเดียวกัน ในขณะเดียวกัน ก็มีความผิดหวังที่โครงการณ์ย้ายไปเรียนที่ขอนแก่นต้องล้มเหลวลง บางคนบ่นออกมาด้วยความเสียดาย บางคนไม่ยินดียินร้าย เพราะถือว่าจะอยู่ที่ไหนก็เหมือนกัน บางคนก็ยินดีที่จะได้ศึกษาที่คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์อีกปีหนึ่ง และแล้ว ความสับสน ยุ่งยากใจ สนุกสนานเฮฮา ก็สิ้นสุดลงพร้อมกับการเรียนที่ติดตามมา

สองสัปดาห์ต่อมา "รุ่นพี่ และ "น้องใหม่" ก็ได้พบหน้าและรู้จักกัน ถึงแม้ว่าน้องใหม่บางคนตามความจริงแล้วอาจเป็น "เพื่อน" หรือ "พี่" ทว่าเราถือว่าบุคคลที่เข้ามาเรียนในสถานที่ใหม่ต้องเป็น "น้องใหม่" ของบุคคลที่มาก่อนเสมอ ทุกคนมิอาจหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตนตามระเบียบประเพณีของคณะอย่างเคร่งครัด มันอาจจะเป็นระเบียบที่ขัดต่อความรู้สึกของบางคน แต่ไม่นานนัก เมื่อพวกเราทุกคนได้ร่วมศึกษาร่วมคณะกับเรา ก็ได้มีความเข้าอกเข้าใจซึ่งกันและกัน ภายหลังที่การต้อนรับน้องใหม่อัน "ประทับใจ" ณ ขอนแก่น ผ่านไปแล้ว ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้กระชับและแน่นแฟ้น เป็นที่ชาบซึ้งแก่ใจพวกเราทุกคนเป็นอันดี

การเรียน พวกเราได้ศึกษาตามหลักสูตรที่ได้กำหนดขึ้น โดยศาสตราจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิจาก แคนาดา, นิวซีแลนด์ และไทย ในระยะแรกนี้คณะวิศวกรรมศาสตร์มีเพียงแผนกเดียว คือ วิศวกรรมโยธา (Civil Engineering) การศึกษาจึงหนักไปทางนี้โดยเฉพาะตั้งแต่ปีที่ ๑

พวกเราจะแยกเรียนในสาขาของวิศวกรรมโยธา ในปีที่ ๓ ซึ่งจะแบ่งออกเป็น ๕ สาขาวิชา ดังนี้

๑. วิศวกรรมการทาง
๒. วิศวกรรมชลศาสตร์
๓. วิศวกรรมสุขาภิบาล
๔. วิศวกรรมโครงสร้าง
๕. วิศวกรรมสถาปัตย์

ปีนี้ ส่วนใหญ่ เราเรียนที่คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ ถนนศรีอยุธยามี Manufacturing Process, Work shop, Engineering Geology เราต้องไปเรียนที่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การปกครอง

เมื่อต้นปี พวกเราได้มีการคัดเลือกกรรมการคณะวิศวกรรมศาสตร์ แทนคณะกรรมการชุดเก่าซึ่งสิ้นสุดลง ในเมื่อทุกคนเป็นนักประชาธิปไตย ซึ่งมีสิทธิมีเสียงเท่ากันหมด ก็ย่อมมีการขัดแย้งกันเป็นของธรรมดาเสียเหลือเกิน ภายหลังที่ได้คัดเลือกมีประธานบางแผนกได้ลาออกเพื่อรับหน้าที่อันเหมาะสม ในที่สุด ปรากฏว่า คณะกรรมการวิศวกรรมศาสตร์ มีดังนี้

ประธานคณะ	ชาตรี กุลชล
รองประธานคณะ	จีระพันธ์ ปานะกุล
ประธานเชียร์	พงษ์ศักดิ์ เยี่ยงศรีเมือง
รองประธานเชียร์	วีรานันท์ นิรมร
เลขานุการ	อุทิศ ทองประเสริฐ
เหรัญญิก	ธีระพันธ์ ทองประวัติ
ประธานกีฬากลางแจ้ง	เกรียงศักดิ์ พรเลิศนครินทร์
ประธานกีฬาในร่ม	อดุลย์ วิเชียรฉันท์
ประธานแสง—เสียง	สิทธิศักดิ์ ฆนากรมงคล
ประธานถ่ายรูป	กิตติ จงพุฒิศิริ
ประธานบันเทิง—ศิลป	ไพโรจน์ นันทลาภอำรุง
ปฏิคม	สุธรรม ไคร้วานิช
สวัสดิกร	วิเชียร องค์วาสิฐ
สาราณียกร	สุชวัฒน์ เลิศวิสุทธิ์
ผู้แทนนักศึกษาปีที่ ๑	สมภพ ไชยวัต

กิจกรรมของคณะ

๑. การสาบานตัว และงานสังสรรค์ภายในคณะ

เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๐๘ ภายหลังที่ได้ผ่านการต้อนรับน้องใหม่รวมของมหาวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว พี่วิศวฯทุกคนก็ได้เตรียมตัวอย่างแข็งขัน ติดตั้งเครื่องขยายเสียง ต่อไฟฟ้า จัดสถานที่ ประมาณเวลา ๑๙.๐๐ น. น้องใหม่วิศว ฯ ทุกคนก็เข้ากระทำพิธีสาบานตัวอันศักดิ์สิทธิ์ และแล้วต่อจากนั้นการสังสรรค์ตามแบบของผู้ชายก็เริ่มขึ้น งานนี้สิ้นสุดลงประมาณ ๕.๐๐ น. ของวันใหม่ด้วยความราบรื่น

อนึ่ง ในงานนี้มีอาจารย์หลายท่านได้มาร่วมด้วย ทางคณะขอขอบพระคุณไว้ในโอกาสนี้

๒. การจัดดนตรีเพื่อหารายได้บำรุงสวัสดิการนอกหลักสูตรของคณะ

เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๐๘ ทางคณะได้จัดให้มีการแสดงดนตรีขึ้นที่หอประชุมจุฬาลงกรณ-มหาวิทยาลัย โดยคณะวงดนตรีสุนทราภรณ์, Perfidia และ Beat Clark ในการนี้ได้รับความร่วมมือจากคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์ และจากจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ในการให้ยืมหอประชุม การจัดดนตรีครั้งนี้ได้รับผลสำเร็จเป็นอันดี โดยผลจากการจัดดนตรี ทางคณะมีเงินสำรองในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไปถึง ๔๓๔๔.๐๐ บาท

๓. เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๐๘ นายดิลก พงศ์ศิริพันธ์ นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ปีที่ ๑ ได้ถึงแก่กรรมด้วยโรคหัวใจ ณ. โรงพยาบาลสงฆ์ นักศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ทุกคนต่างรู้สึกเศร้าสลดใจในการจากไปอย่างไม่มีวันกลับของเพื่อนร่วมคณะคนนี้ขอให้วิญญาณของดิลก พงศ์ศิริพันธ์ไปสู่ที่สุขคติเถิด

วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๐๘ ทางคณะได้เป็นเจ้าภาพจัดการสวดอภิธรรมในงานศพครั้งนี้ พวกเราได้อยู่เฝ้าศพจนกระทั่ง ๖.๐๐ น. ของวันใหม่ ญาติของผู้ตายจึงได้นำศพกลับไปประกอบพิธีที่ชุมพร ซึ่งเป็นบ้านเกิดของนายดิลก พงษ์ศิริพันธ์

รายงานการประชุมที่สำคัญของคณะวิศวกรรมศาสตร์

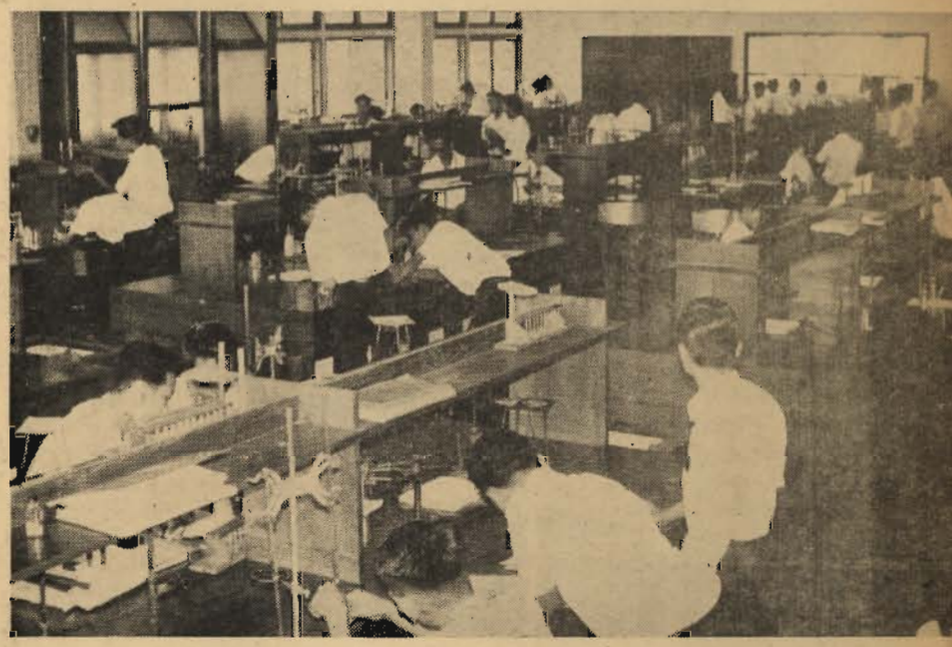
วันที่				เรื่อง
ศุกร์ที่	๑๑	มิถุนายน	๒๕๐๘	แจ้งระเบียบของคณะให้น้องใหม่ทราบ พร้อมกับแนะนำกรรมการคณะกรรมการคณะทุกคน
ศุกร์ที่	๑๘	มิถุนายน	๒๕๐๘	การต้อนรับน้องใหม่ ที่จังหวัดขอนแก่น
จันทร์ที่	๑๓	กรกฎาคม	๒๕๐๘	การจัดทำธงสีเลือดหมูประจำคณะ
จันทร์ที่	๙	สิงหาคม	๒๕๐๘	การทำหัวเข็มขัด
พฤหัสที่	๒๖	สิงหาคม	๒๕๐๘	การจัดการแสดงดนตรี เพื่อเป็นกิจกรรมของคณะ
อังคารที่	๗	กันยายน	๒๕๐๘	หน้าที่ต่าง ๆ ของทุกคนในการจัดดนตรีที่จุฬาลงกรณ-มหาวิทยาลัย
ศุกร์ที่	๑๐	กันยายน	๒๕๐๘	เรื่องการถึงแก่กรรมของนายดิลก พงษ์ศิริพันธ์

การกระทำอันใดจะสำเร็จลุล่วงไปได้ก็เนื่องจากความร่วมมือจากพวกเราเป็นประการแรก หากพวกเราร่วมมือกันด้วยดีแล้ว แน่นอนที่สุด เมื่อเราขอความร่วมมือจากผู้ใด ก็ย่อมจะได้รับความร่วมมือด้วยดี แม้ว่าบางคนไม่สามารถร่วมมือในทางตรงได้ การเอาใจช่วย และสนับสนุนก็เป็นเหมือนยาทิพย์ที่บำรุงใจของผู้ปฏิบัติงานเป็นอย่างดี.....

X 14.....รายงาน

อุทิศ ทองประเสริฐ.....บันทึก

AGRICULTURE

กะใช้เงิน ๗ ล้านบาทสร้างตึกเกษตร ฯ

ตึกเกษตรศาสตร์ที่จะก่อสร้างนี้จะเป็นทั้งตึกเรียนและตึกอำนวยการที่ทันสมัยโดยได้รับเงินทุนช่วยเหลือจากประเทศนิวซีแลนด์ เป็นจำนวนเงินประมาณ ๗ ล้านบาท

ข่าวที่ได้รับเปิดเผยว่า รัฐบาลประเทศนิวซีแลนด์ได้ให้งบประมาณช่วยเหลือการสร้างตึกของคณะเกษตรศาสตร์ ซึ่งเงินทุนที่อยู่ในข่ายการพิจารณาเป็นจำนวนเงินประมาณ ๗ ล้านบาท นอกจากนั้นประเทศนิวซีแลนด์ยังจัดส่งผู้เชี่ยวชาญทางด้าน การเกษตร กรรมมาให้คำแนะนำและทำการสอนนักศึกษาคณะ เกษตรศาสตร์เป็นจำนวนหลายคน

ขณะนี้ แบบแปลนตึกนี้กำลังอยู่ในการพิจารณาของรัฐบาลนิวซีแลนด์ ซึ่งคาดว่าการก่อสร้าง จะได้ลงมือ ดำเนินการ ภายใน ต้นปี ๒๕๐๙ นี้ ตึกนี้จะ ประกอบ ด้วย ห้องบรรยายและห้องปฏิบัติการณ์สำหรับ งานเกษตร กรรมโดยตรง นอกจากนี้ยังมีเรือนรวบรวมกล้วยไม้ และเตรียมพันธุ์ไม้ [Greenhouse] ซึ่ง

(อ่านต่อหน้า๒)

เริ่มเกษตรศิลป์ปีหน้า

เนื่องจากขณะนี้สถานที่ไม่อำนวยโครงการณ์เกษตรศิลป์จึงต้องเริ่มในปีการศึกษาหน้า ซึ่งเป็นปีที่เราได้ย้ายไปเรียนที่ขอนแก่นแล้ว การผึกภาคปฏิบัติ หรือ เกษตรศิลป์ ของคณะ เกษตร ศาสตร์นี้ในปี ๒๕๐๙ นักศึกษาปีที่ ๒ และ ๓ เท่านั้นที่ทำการผึกภาคเกษตรศิลป์ ส่วนนักศึกษาปีที่ ๑ ในปีหน้ายังไม่มีการผึก แต่จะทำการผึกในปี ๒๕๑๐ ร่วมกับนักศึกษาปีที่ ๑ ของปีนั้น

เนื้อที่ที่จะใช้ในการปฏิบัติเกษตรศิลป์นี้เป็นที่ราบสูงที่สูงที่สุดอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๕๐๐ ใช้ในขั้นแรก ส่วนพื้นที่ตอนล่างจะใช้เป็นที่เลี้ยงสัตว์ ผู้เชี่ยวชาญได้

(อ่านต่อหน้า๖)

AGRICULTURE

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 พ.ศ. ๒๕๐๘

รักษาการคณบดีเดินทางไปดูงานรอบโลก

อาจารย์ประสพ บูรณมานัส รักษาการคณบดีคณะเกษตรศาสตร์ได้ออกเดินทางจากประเทศไทยไปเมื่อต้นเดือนตุลาคมนี้ เพื่อเริ่มการดูงานเกษตรกรรมของโลก โดยมีคณะอาจารย์ และนักศึกษาไปส่งอย่างคับคั่ง ขณะนี้ได้ทราบว่าท่านได้เสร็จสิ้นการดูงานในสหรัฐอเมริกา และคานาดาแล้ว คงเหลือการดูงานในประเทศทางทวีปยุโรป ซึ่งในไม่ช้าเราก็จะทราบกำหนดกลับอันแน่นอน ซึ่งประมาณไว้คงจะเป็นต้นปีหน้า เมื่อท่านกลับมาแล้วก็เชื่อได้ว่าคงจะมีการปรับปรุงและเร่งรัดโครงการณ์ต่าง ๆ ของคณะ ฯ ให้ดีและรวดเร็วยิ่งขึ้น

นักศึกษาต้องได้ ๗๐% จึงต่อปริญญาได้

ตามหลักสูตรการ ศึกษาของคณะ เกษตรศาสตร์ ที่ได้ รับความ เห็นชอบจากสภาการศึกษาแห่งชาติแล้ว ในปีที่ ๓ จะเป็นปีที่ตัดสินว่า ใครจะสามารถเรียนต่อในชั้นปีที่ ๔ เพื่อทำปริญญาได้บ้าง โดยถือคะแนน ๗๐ % เป็นคะแนนตัดสิน นักศึกษาที่สามารถทำคะแนนได้ถึง ๗๐ % จึงจะได้เรียนต่อเพื่อทำปริญญาตรี ส่วนนักศึกษาที่คะแนนไม่ถึง ๗๐% ก็จะได้รับอนุปริญญา และถ้ายังมีความประสงค์จะเรียนต่อจะต้องออกไปทำงานรับราชการอยู่ไม่ต่ำกว่า ๒ ปี จึงมีสิทธิสมัครเข้าศึกษาต่อได้ โดยจะมีการทดสอบความรู้อีกครั้งหนึ่ง และดูผลการศึกษาในระหว่างที่ศึกษาอยู่ในชั้นปริญญาด้วย

บัณฑิตที่สำเร็จได้รับปริญญาตรีตามหลักสูตร ๔ ปีนี้ จะได้รับเงินเดือนขั้นต้น ๑,๒๐๐ บาท ส่วนผู้ได้รับอนุปริญญาจะได้เพียง ๘๐๐ บาท

กะใช้เงิน ๗ ล้านบาทสร้างตึกเกษตร ฯ (ต่อจากหน้า ๑)

ได้เริ่มก่อสร้างตั้งแต่เดือนกันยายนปีนี้ ในบริเวณเดียวกันซึ่งเสร็จในเดือนกุมภาพันธ์ที่จะถึงนี้

สำหรับโครงการณ์ในขั้นต่อไป คณะเกษตรศาสตร์จะต้องมีคอกปศุสัตว์ โรงโคนม, โรงเตรียมอาหารสัตว์, โรงพักไก่ โรงฆ่าสัตว์ขนาดเล็ก, โรง เก็บผล ผลิตจาก ไร่นา, Greenhouse สำหรับ พืชไร่ และพืช สวน, โรงผึ่งงานและศูนย์เก็บรักษาพาหนะ, โรงสีข้าว, ศูนย์เก็บเมล็ดพันธุ์พืช, โรงเก็บหญ้าแห้ง (Field Service Building) พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ และบ่อเลี้ยงปลา นอกจากนี้ยังมีภาควิชาพืช ๒ แขนง คือทางกีฏวิทยากับทางโรคพืช

การดำเนินงานขั้นแรก ก็ดำเนินตามความต้องการทั้งหมด ข้างต้นเกี่ยวกับเครื่องมือและสถานที่ตั้งของอาคารแต่ละหลัง

คณะกรรมการนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์
ประจำปีการศึกษา ๒๕๐๘—๐๙

ผู้แทนคณะ	นายสุวัฒน์ อุยานนทรักษ์
	น.ส. ผุสดี ปริยานนท์
เลขานุการ	น.ส. กันยา คติการ
เหรัญญิก	น.ส. อารมย์ อักษรนันท์
ปฏิคม	นายจำรูญ วงศ์วิวัฒน์
	นายถวิล ศรีสมชัย
	น.ส. เพชร เจษฎาพรพันธ์
สวัสดิการ	นายอนันต์ ทิพยารักษ์
	นายวิเชียร เธียรอัจฉริยะ
	นายจิระ ทัศนาญชลี
สาราณียกร	นายวิทูรย์ วิเชียรพันธ์
ประธานเชียร์	นายสุนทร ชนะสงคราม
รองประธานเชียร์	นายโสภณ ปรุงสุวรรณ
ประธานกีฬากลางแจ้ง	นายวิฑูรย์ วรรธนะภูติ
ประธานฟุตบอล	นายวีระศักดิ์ จินดานุสรณ์
ประธานบาสเกตบอลชาย	นายปรีชา อร่ามวิทย์
ประธานบาสเกตบอลหญิง	น.ส. สุณีนาฏ บุญเรือง
ประธานเนตบอล	น.ส. กันยา คติการ
ประธานกีฬาในร่ม	นายสากร สุวรรณเทน
ประธานบันเทิงชาย	นายมนัส กิจนุกูล
รองประธานบันเทิงชาย	นายโอสถ ชาญเวชช์
ประธานบันเทิงหญิง	น.ส. ฉวีวรรณ วิรุฬหมาศ
ประธานศิลปกรรม	นายวรพงษ์ สุวิยจันทราทอง

บทนำ

ความก้าวหน้าในคณะเกษตร ฯ

ในปีนี้ทางคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้มีความก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างมาก ทางด้านอาจารย์ก็มีจำนวนมากขึ้นเป็นลำดับ และในด้านนักศึกษาก็มีมากขึ้นอย่างมากมาย จนสามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ทัดเทียมกับมหาวิทยาลัยอื่นโดยไม่น้อยหน้า

ทางด้านการปกครอง รุ่นพี่ก็สามารถปกครองและผึกฝนให้รุ่นน้องมีความเคารพรุ่นพี่และมีน้ำใจ ช่วยงานต่าง ๆ ของคณะให้ลล่วงไปได้ และพร้อมกันนั้นก็สามารถปลูกฝังความสามัคคีพร้อมเพรียงกันที่จะเป็นมรดกตกทอดไปสู่รุ่นหลังให้แก่รุ่นน้องได้เป็นอย่างดี จากผลงานต่าง ๆ ของคณะที่สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ก็เพราะอุปกรณ์สำคัญ คือ ความพร้อมเพรียงกันอันนี้นี่เอง

ทางด้านการศึกษา นักศึกษาก็มีความขยันขันแข็งในการเรียนเป็นส่วนมาก ที่ไม่ค่อยสนใจในการเรียนมีเป็นส่วนน้อยมาก ซึ่งเป็นที่ชื่นชมแก่อาจารย์ทุกท่าน และจากผล

(อ่านต่อหน้า 6)

น้องใหม่พูมใจในการต้อนรับของพวกพี่

ขอนแก่น

เมื่อคืนวันที่ ๑๒ มิ.ย. ๐๘ หลังจากที่ได้สมบุกสมบันกับการต้อนรับน้องใหม่ที่บ่อรังเรียบร้อยแล้ว คณะเกษตรศาสตร์ได้จัดงานรับขวัญน้องใหม่ขึ้น ณ ตึกวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น งานนี้นักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ปีที่ ๒ ทั้งหมด เป็นเจ้าภาพ เมื่อรับประทานอาหารเย็นที่โรงเรียนการช่างสตรีประจำจังหวัดแล้ว นักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ทั้งหมดได้เดินทางตรงไปยังตึกวิทยาศาสตร์ที่ตึกสว่างไสวด้วยแสงไฟที่เกิดขึ้นโดยผีมือของนักศึกษาชายปีที่ ๒ เมื่อคณะนักศึกษาเดินทางไปถึงได้สักครู่ คณะอาจารย์ก็เดินทางไปถึงในเวลาต่อมา

งานได้เริ่มขึ้น เมื่อนักศึกษาทั้งหมดมาพร้อมกันเรียบร้อยแล้วผู้แทนคณะเกษตรศาสตร์ คือ คุณสุวัฒน์ อุยานนทรักษ์ ได้กล่าวคำปลอบขวัญแก่น้อง ๆ โดยกล่าวถึงความรู้สึกดีใจที่การต้อนรับน้องใหม่เป็นไปโดยเรียบร้อย ซึ่งนำความปลื้มปีติแก่รุ่นพี่เป็นอันมาก ทั้งพี่และน้องยังไม่เคยประสบกับคำว่า "การต้อนรับน้องใหม่" มาเลย เมื่อมาประสบเข้าจึงมีความรู้สึกหลายประการ ทั้งดีใจ ปลื้มใจ และภูมิใจ ที่น้อง ๆ ให้ความร่วมมือในครั้งนี้ โดยการที่พี่ให้ทำอะไรน้อง ๆ ทุกคนก็ยอมทำตาม ด้วยความเต็มใจ และยิ้มแย้มผ่องใส ถึงแม้ว่าพี่จะทำแก่น้องรุนแรงไปหน่อย เช่น ให้เคี้ยวพริกทั้งเม็ด เป็นต้น ซึ่งการจัดต้อนรับน้องใหม่นี้มีจุดประสงค์ คือ "เพื่อเพิ่มความสามัคคีและสนิทสนมแก่พี่และน้องให้มากยิ่งขึ้น ประเพณีอันดีงามเช่นนี้ เราควรจะรักษาไว้ให้ตลอดไป และกระทำสืบเนื่องกันไปเรื่อย ๆ ซึ่ง

(อ่านต่อหน้า ๖)

◀ ผูกไท—ติดโบว์

พี่ชาวเกษตรกำลังแสดงความยินดีต้อนรับน้อง ๆ ด้วยการช่วยกันผูกไทให้น้องชาย และติดโบว์ให้น้องสาว ในเช้าตรู่วันต้อนรับน้องใหม่ที่ขอนแก่น

เกษตร ฯ จัด Freshy Meeting ที่บ้านพัทยา

ชลบุรี

คณะเกษตรศาสตร์ปีที่ ๑ ได้จัด Meeting ขึ้นที่พัทยา เราได้จัดงานนี้ขึ้นมาด้วยสาเหตุหลายประการ เรามีเวลาสำหรับเตรียมงานนี้ ๑ เดือนพอดี ด้วยความพร้อมใจของ Freshy ทั้งหมด Freshy Meeting นี้ได้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และที่สำคัญที่สุดก็คือ งานนี้เราได้สิ่งหนึ่งเพิ่มขึ้นมาอีกหนึ่ง คือ หัวเข็มขัดของคณะ

จุดนัดพบก่อนออกเดินทางคืออนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ เวลานัดคือบ่ายโมงตรงของวันที่ ๑๔ ส.ค.แต่กว่าพวกเราจะพร้อมเพรียงพร้อมที่จะออกเดินทางก็เป็นเวลาบ่าย ๒ โมง การเดินทางเป็นไปด้วยความสนุกสนาน ส่วนมากรถยนต์คอยจะหยุดพักอยู่ด้วย แต่ก็เป็นการดีที่ให้เวลาเราสำหรับยืดแข้งยืดขา ฉะนั้นการเดินทางของเราจึงล่าช้าเกินควร ถึงพัทยาประมาณ ๑ ทุ่มครึ่ง เนื่องจากบ้านพักที่พวกเราจะพักอยู่ลึกลับมากจนเราไม่สามารถจะหาพบ เดือดร้อนถึงเจ้าของบ้านคือ คุณบัณฑิต ฮุนตระกูล ต้องขับรถตระเวนพัทยาหากันใหญ่ กว่าจะถึงที่พักได้ก็ประมาณ ๒ ทุ่มครึ่ง ถึงที่พักด้วยความอ่อนเพลียและหิวมาก พวก

(อ่านต่อหน้า 6)

■ ท่องเที่ยวไปในสหรัฐ ■

อัศนี ปาจีนบูรวรรณ์

นักศึกษาผู้โชคดีได้มีโอกาสไปท่องเที่ยวสหรัฐฯ เป็นเวลา ๑ ปี ซึ่งเมื่อกลับมาก็คงหนีไปไหนไม่พ้น เพราะหัวใจอยู่กับเกษตรเสียแล้ว

ภายในเกษตร ฯ

△ บุคคลที่น่าจะกล่าวถึงเป็นอันดับแรกก็คือ สุวัฒน์ อุยานนทรักษ์ ผู้แทนคณะเพราะเห็นบ่นเรียกร้องความเห็นใจอยู่แทบทุกวัน มีน่าเห็นมีคนเห็นใจอยู่หลาย ๆ คน△ หลังจากจัดภาพยนตร์คราวนี้ ผุสดี ปริยานนท์ คงจะผอมไปเยอะ ถ้าใครต้องการลดน้ำหนักโดยวิธีลัดก็ขอเชิญลองดูบ้าง △ ผู้ที่พร้อมจะสอบอยู่เสมอ มนัส กิจนุกูล ผู้สอบได้เป็นอาชีพ ก็กำลังใจเขาดีนี่นะ △ ผู้ที่น่าสงสารประจำปี สุนีนาฏ บุญเรือง บ่นว่าดูหนังสือแทบตาย ยังสอบไม่ได้ดีสมใจเลย ก็ทีหลังเวลาดูหนังสือก็อย่าใจลอยสิจ๊ะหนู △ คนชอบยุ่ง ปรีชา แสงวานิชย์ จองบัตรหนังทีละ ๕ ใบ คงไม่ได้ดูหนังเสียแล้วมั้ง △ ใครก็ไม่รู้บ่นดัง ๆ ว่า เมื่อไหร่ กันยา คติการ จะย้ายไปเรียนเชียงใหม่เสียที รอไปก่อนนะถึงไม่ไปเรียนสำเร็จแล้วก็คงจะไปทำงานที่เชียงใหม่แน่ ๆ △ ตั้งแต่ลาออกจากสาราณียกรมหาวิทยาลัย วิทูรย์ วิเชียรพันธ์ รู้สึกว่าชักมือขึ้น ทำอะไร ๆ ก็สำเร็จไปหมด ยกเว้นแต่เรื่องแฟนยังไม่อยากหา △ บ่นเจ็บใจมาตลอดทางกลับจากสัตหีบ กริช ไทยกล้า ทำไมฉลามไม่ลากไปกิน จะให้ฉลามกัดใครไม่ทราบ ?△ ตากล้องมือดีไม่แปไม่เป็นหิต สุรศักดิ์ อินทรกำแหง ณ ราชสีมา คิดจะเปิดบริการถ่าย (ภาพ) ไม่ยอมล้างทั่วราชอาณาจักร ก็น่าจะลองดู ∠ ผู้ชยันเข้าประชุม อำนาจ เกตุใหม่ อุส่าห์อดข้าวมารอประชุม ถ้างั้นเสียงจ๊อก ๆ วันนั้นก็ไม่ใช่เสียงไก่นะซี △ "พี่ ๆ เกษตรดี ๆ ทั้งนั้นเลยนะ ให้น้อยยืมหนังสือด้วยล่ะ" จรรยา แสงทอง เที่ยวกระซิบบอกใคร ๆ ระวังเน้อคนอยู่เมืองมะริกาจะนอนผวาทุกคืน ทุกคืน △ เพราะความร้อนตัว วรภา เลาเศรษฐกุล มานั่งอ้อนวอนถึงโรงพิมพ์ว่าอย่าเขียนลงนะไม่ทราบว่ามีความลับอะไร บอกมั่งซิ ? △

ส. ก. ว. พ.

นักกีฬาจากคณะเกษตร ฯ ร่วมสร้างชื่อเสียงให้มหาวิทยาลัย

ทีมมหาวิทยาลัยขอนแก่นซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ ร่วมกับนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ที่ได้ส่งเข้าแข่งขันหลายครั้ง ซึ่งแต่ละครั้งก็ได้รับผลสำเร็จอย่างน่าชื่นชม แม้บางครั้งเราจะพลาดจากชัยชนะ แต่นักกีฬาของเราก็เล่นด้วยใจนักกีฬาจริง ๆ และเป็นที่น่ายินดีที่ทีมเนตบอล ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาจากเกษตรล้วน ได้ครองความชนะเลิศในการแข่งขันเชื่อมสัมพันธไมตรีระหว่างแผนกต่าง ๆ ในคณะวิทยาศาสตร์การแพทย์

ในปีนี้มหาวิทยาลัยของเรา เริ่มการกีฬาตั้งแต่ต้นปีด้วยการคัดเลือกทีมมหาวิทยาลัยไปแข่งขันกับทีมขอนแก่นที่จังหวัดขอนแก่นในคราวไปต้อนรับน้องใหม่ เป็นการแข่งขันเพื่อการกุศล ซึ่งในครั้งนั้นก็มี 2 อย่างคือ บาสเกตบอล กับ ฟุตบอล ซึ่งได้รับการสนใจจากชาวเมืองเป็นจำนวนมาก

ต่อมาได้ส่งทีมนักกีฬา เข้าแข่งขันในการแข่งขัน กีฬาเชื่อมสามัคคีระหว่างแผนกใน คณะวิทยาศาสตร์-การแพทย์ ซึ่งผลเป็นที่น่าพอใจ นักกีฬาของคณะเกษตรศาสตร์ที่ได้รับเกียรติเข้าร่วมทีมของมหาวิทยาลัยมีดังนี้

ฟุตบอล วีระศักดิ์ จินดานุสรณ์ โสภณ ปรุงสุวรรณ ไพโรจน์ ปานิกบุตร

บาสเกตบอลชาย ปรีชา อร่ามวิทย์, สากร สุวรรณเทน, อภิชัย จันทร์ฉาย, วิเชียร เธียรอัจฉริยะ, ภูมินทร์ กิตติสุวรรณกุล, ปาน บั้นเหน่งเพชร, สุวิทย์ ประเสริฐสุข โกเมศ มัทยาท

บาสเกตบอลหญิง สุนีนาฏ บุญเรือง อารมย์ อักษรนันท์ ผุสดี ปริยานนท์ กันยา คติการ บุญนาค วิธีสอน พัชรี ศรีทองสุข วรภา เลาเศรษฐกุล และ จินดา สุขสุโชค

เนตบอล กันยา คติการ สุนีนาฏ บุญเรือง ผุสดี ปริยานนท์ พรรณา โกวิทวที อารมย์ อักษรนันท์ พัชรี ศรีทองสุข สุรางค์ รัตนโสภา วรภา เลาเศรษฐกุล

ปิงปอง สุวัทนา เปรมใจ ฉวีวรรณ วิรุฬหมาศ

สกา สุรางค์ รัตนโสภา

ห่วงข้ามตะข่าย จินดา สุขสุโชค สุวัทนา เปรมใจ พัชรี ศรีทองสุข วรภา เลาเศรษฐกุล

เกียรติประวัติการกีฬานี้ เราได้รักษาเทิดหูนไว้ตลอดมา เพื่อเป็นมรดกความเก่งกล้าให้แก่รุ่นน้องต่อไป

เกษตร ฯ จัดภาพยนตร์หารายได้เข้าคณะ

หลังจาก ปล่อยให้ คนอื่น ๆ เขาจัดอะไร ต่ออะไรกันจนเบื่อแล้ว คณะเกษตร ฯ ก็เลยจัดภาพยนตร์หารายได้มาบำรุงสวัสดิการบ้าง โดยกำหนดวันที่ 5 ธันวาคมนี้เป็นวันมหาอุดมฤกษ์

จากการคัดเลือกอย่างรอบคอบก็ตกลงใจจัดภาพยนตร์ยอดนิยม "Get Yourself A College Girl" หรือนิสิตสาวเริงรัก ที่โรงภาพยนตร์แกรนด์ โรงดังหน้าวังบูรพา โดยเปิดม่านกำมะหยี่ของแกรนด์ด้วย วงดนตรี Silver Sand วงดนตรีผู้ชนะเลิศประจำปี รายได้จากการจัดภาพยนต์นี้จะได้นำไปเป็นทุนสวัสดิการของนักศึกษา คณะเกษตรศาสตร์ต่อไป ซึ่งปรากฏว่าได้รับผลสำเร็จเป็นอย่างดี สามารถชักชวนใครต่อใครไปอุดหนุนอย่างหนาแน่นพอสมควร แต่กว่างาน จะเสร็จสิ้น ก็เล่นเอาคนจัดวิ่งวุ่นและเหนื่อยอ่อนไปหลายคน

Freshy Meeting ปีนี้ที่พัทยา (ต่อจากหน้า ๔)

เราจึงเริ่มลงมือรับประทานอาหารทันที จากนั้นพวกเราก็ช่วยกันจัดสถานที่สำหรับ Meeting เรามีเครื่องขยายเสียงและปิคอัพ สำหรับทวีความครื้นเครงให้แก่งาน กว่าการ Meeting จะเริ่มก็ประมาณ ๔ ทุ่ม อาหารที่ใช้ในการ Meeting ทั้งหมดเราได้เตรียมไปจากกรุงเทพฯ ระหว่างการ Meeting เราก็มีการดื่มกันด้วย มีทั้งน้ำชมและน้ำหวาน พร้อมกับแกล้มและผลไม้ ส่วนด้านบันเทิงเราก็มีการรำวง เต้นรำกันบนทราย ทุกอย่างดำเนินไปอย่างสนุกสนาน จนกระทั่งเวลาตี ๓ พวกเราจึงพร้อมใจกันขึ้นที่พัก เช้าตรู่ของวันใหม่เราได้เดินทางไปยังหาดจอมเทียนเพื่อลงเล่นน้ำทะเลเป็นการอำลาพัทยา จากนั้นเราเดินทางไปยังสัตหีบ เพื่อลงเรือชมเกาะ การล่องเรือชมเกาะนี้เราได้รับอนุญาตและความสะดวกจากทางทหารเรือ เราทอดสมอตอนใกล้ ๆ เกาะคราม ตั้งใจว่าจะขึ้นไปบนเกาะแต่เรือใหญ่เกินไปเราจึงเข้าไปไม่ถึงเกาะ นักศึกษาชายได้ลงไปดำน้ำหาปะการังสวย ๆ เพื่อนำกลับกรุงเทพฯ ด้วย จนกระทั่งเวลาประมาณบ่าย ๓ โมงเราจึงกลับเข้าฝั่งและขึ้นรถกลับกรุงเทพฯ ถึงกรุงเทพฯ เวลาประมาณ ๒ ทุ่มกว่า ๆ

จะเริ่มเกษตรศิลป์ปีนี้หน้า (ต่อจากหน้า ๑)

ตรวจสอบแล้วว่าการปลูกพืชบนที่สูงจะได้ผลดีกว่า และค่าใช้จ่ายก็จะน้อยกว่า

สำหรับ น้ำที่ จะใช้ในการ ปลูกพืชนั้น จะอาศัยน้ำ จากเขื่อน ที่อยู่ ติดกับ คณะวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งอยู่ในที่ตอนล่าง ดังนั้นจึงจะได้พิจารณาหาวิธีจัดส่งน้ำขึ้นไปยังที่ ๆ ใช้ในการเพาะปลูก โดยจะทำการขุดคลองหรือต่อเป็นท่อขึ้นไปอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งกำลังพิจารณากันอยู่อย่างรอบคอบ

ความก้าวหน้าในเกษตร ฯ (ต่อจากหน้า ๓)

การสอบกลางปี ก็ปรากฏว่า เป็นที่พอใจของทุกฝ่าย

ทางด้านกิจกรรมของคณะ ก็มีคณะกรรมการผู้สามารถดำเนินงานต่างๆ อย่างขันแข็งไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยาก จนงานทุกอย่างที่จัดขึ้นได้รับผลสำเร็จอย่างงดงาม

จากความก้าวหน้าในปีนี้ก็ย่อมจะเป็นตัวอย่างดีที่สำหรับรุ่นน้อง ๆ ที่จะดูเป็นแบบอย่าง เพื่อส่งเสริมให้คณะเกษตรศาสตร์นี้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไปอีกในอนาคตกาลข้างหน้า

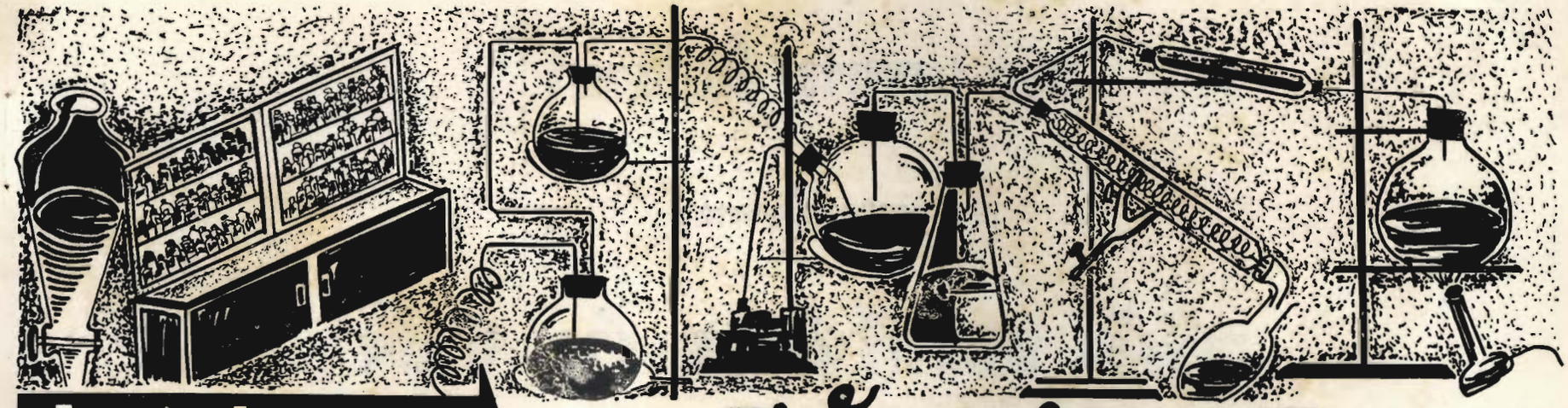
น้องใหม่พูมใจ (ต่อจากหน้า ๓)

ยิ่งนานไปประเพณีอันดีงามนี้ก็จะยิ่งเพิ่มความซาบซึ้งมากยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงสมควรที่เราควรจะรักษาไว้ให้ได้ตลอดไป

หลังจากปฏิญาณตนเสร็จแล้ว เป็นการโชว์รำวงมาตรฐานซึ่งเราได้นำไปแสดงทางทีวีช่อง ๕ มาแล้ว ต่อจากนั้นก็มีการรับประทานอาหารร่วมกันระหว่างพี่กับน้องและอาจารย์ การเลี้ยงจัดเป็นแบบกันเอง สำหรับเรื่องอาหารนักศึกษาหญิงปีที่ ๒ เป็นผู้ประกอบขึ้นที่บ้านของนายกชุมนุมนักศึกษาหญิง คือคุณผุสดี ปริยานนท์ ระหว่างรับประทานอาหารก็มีการดื่มกันนิดหน่อย เมื่อรับประทานอาหารเรียบร้อยแล้ว นักศึกษาชายและหญิงได้เปิดฟลอร์รำวงกับอาจารย์ที่ได้ ไปร่วมในงาน จากนั้นนักศึกษาทั้งหมดต่างก็ออกไปรำวงและเต้นรำกันอย่างสนุกสนาน นอกจากนี้มีการร้องเพลงโชว์สลับกับรำวง

งานได้ดำเนินไปอย่างกันเอง เรียบร้อยและสนุกเต็มที่ ถึงแม้จะมีการดื่มกันบ้าง แต่ทุกคนก็น่ารัก ทำให้งานดำเนินไปด้วยดี

แผนกเลขานุการกรรมการนักศึกษา
คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
จัดทำข่าว
กันยา..... .....ทำเรื่อง
สุรางค์.....ทำข่าว

เครื่องมือเพื่อ

เคมีภัณฑ์ทุกชนิด
อุปกรณ์วิทยาศาสตร์

- ☐ การศึกษา เคมี ฟิสิคส์ ชีววิทยา
- ☐ การ วิเคราะห์ วิจัย

และ อุตสาหกรรม

บริษัท อุตสาหภัณฑ์ จำกัด

57 อาคาร 8 ถนนราชดำเนิน พระนคร โทร 21556

ด้วยอภินันทนาการจาก

นาย บรรหาร ศิลปอาชา

กรรมการผู้จัดการ

บริษัท สหะศรีชัยก่อสร้าง จำกัด

รับเหมาก่อสร้าง

- อาคาร
- การประปา
- ถนน
- สพาน

เลขที่ ๒๒๖ ถนนจักร์พรรดิพงษ์ อ. บ้อมปราบ พระนคร

โทร. ๒๗๙๗๒

รังสิมาพานิช

เลขที่ 217–221 ถนนหลังเมือง จ. ขอนแก่น

โทรศัพท์ 6430

จำหน่าย ปูนซีเมนต์–กระเบื้อง กระดาษไทย

เป็นตัวแทนสี **I.C.I.** *และตัวแทน แผ่น เซลโลกรีต*

และอุปกรณ์การก่อสร้างทุกชนิด

RANGSIMA PANICH

217-221 Lang Muang Road Khon Kaen Tel. 6403

DEALER IN CEMENT PAPER TILES

AGENT FOR

I.C.I. PAINT AND CELLOCRETE AND

ALL KINDS OF CONSTRUCTION MATERIALS

อภินันทนาการ

จ า ก

ห้างหุ้นส่วนจำกัด วันชัยก่อสร้าง

84 ถ น น ต า นี

บ า ง ล ำ ภู พ ร ะ น ค ร

โ ท ร . 2 6 8 1 3

ด้วยอภินันทนาการ

จาก

บริษัทอินเตอร์แนช่นเนิลเอนจีเนียริงจำกัด

30–32 ตรอกชาเตอร์แบงค์

ตู้ไปรษณีย์ที่ 39

พระนคร

ผู้แทนจำหน่าย

รถแทรกเตอร์ขนาดต่าง ๆ	ของ	CATERPILLAR
อุปกรณ์ไฟฟ้าทุกชนิด	ของ	WESTINGHOUSE
เครื่องมือวัดไฟฟ้า	ของ	WESTON
อุปกรณ์และเครื่องมือทดลองดิน	ของ	SOILTEST
เครื่องคมนาคมและโทรศัพท์	ของ	ITT (International Telepone & Telegraph)
สวิทช์บอร์ดโทรศัพท์ประจำโรงแรม	ของ	ITT-FACE

บริษัท ประมวลมิตร จำกัด

๗๕๒-๗๕๔ วังบูรพา

(ด้านขวาของโรงภาพยนต์ควีนส์)

มีตำราสำหรับนักศึกษาทุกชนิด

รับสั่งและจำหน่ายตำราต่างประเทศ

เตียงผ้าใบสนาม แข็งแรง ทนทาน และเบา สะดวกในการขนย้าย

ประตูโรงรถ เป็นประตูเหล็ก ที่แข็งแรง บีดเบี้ดขึ้นลงได้สะดวกและเบาแรง

ฉากประตูเลื่อน เหมาะสำหรับใช้กั้นห้องสำนักงาน และห้องประชุม

ด้วยอภินันทนาการ

จาก

บริษัทอินเตอร์แนชั่นเนิลเอนจีเนียริงจำกัด

30–32 ตรอกซาเตอร์แบงค์

ตู้ไปรษณีย์ที่ 39

พระนคร

ผู้แทนจำหน่าย

รถแทรกเตอร์ขนาดต่าง ๆ	ของ	CATERPILLAR
อุปกรณ์ไฟฟ้าทุกชนิด	ของ	WESTINGHOUSE
เครื่องมือวัดไฟฟ้า	ของ	WESTON
อุปกรณ์และเครื่องมือทดลองดิน	ของ	SOILTEST
เครื่องคมนาคมและโทรศัพท์	ของ	ITT (International Telepone & Telegraph)
สวิทช์บอร์ดโทรศัพท์ประจำโรงแรม	ของ	ITT-FACE

บริษัท ประมวลมิตร จำกัด

๗๕๒-๗๕๔ วังบูรพา

(ด้านขวาของโรงภาพยนต์ควีนส์)

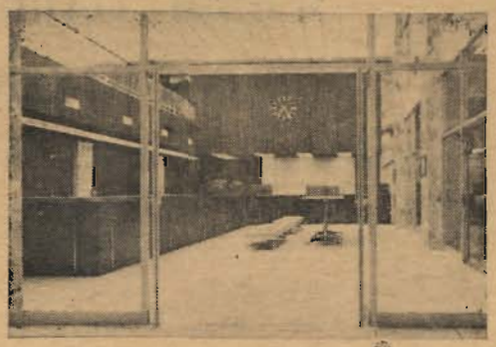
มีตำราสำหรับนักศึกษาทุกชนิด

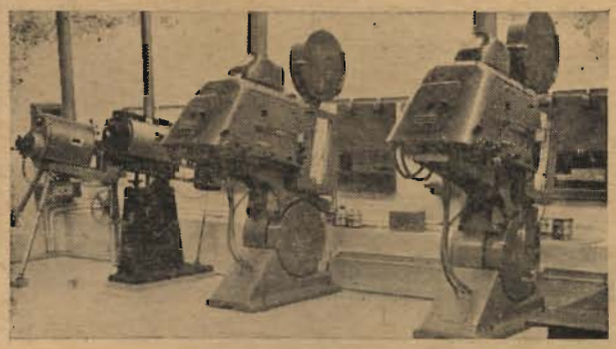
รับสั่งและจำหน่ายตำราต่างประเทศ

เตียงผ้าใบสนาม แข็งแรง ทนทาน และเบา สะดวกในการขนย้าย

ประตูโรงรถ เป็นประตูเหล็ก ที่แข็งแรง บีดเบี้ยขึ้นลงได้สะดวกและเบาแรง

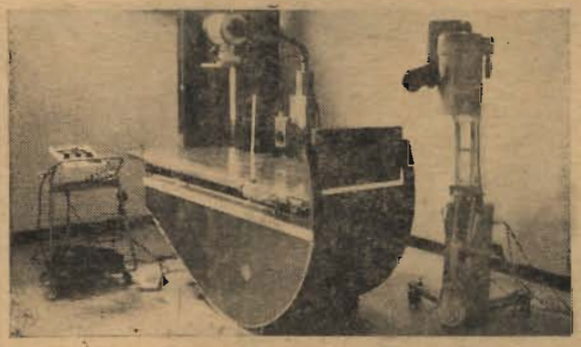
ฉากประตูเลื่อน เหมาะสำหรับใช้กั้นห้องสำนักงาน และห้องประชุม

Just a few of the

97

MAJOR PHILIPS PROJECTS

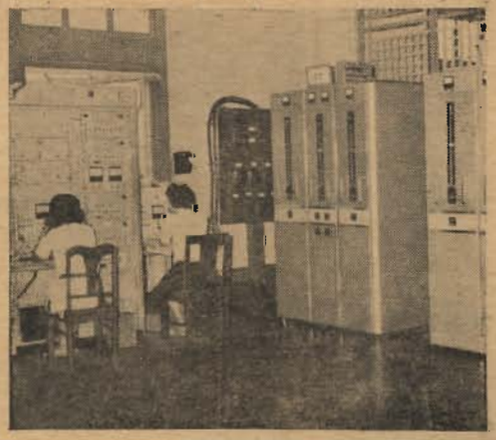
IN BANGKOK.....

Sound installations, major indoor and outdoor lighting projects, cinema, X-Ray and telecommunications and telephone equipment. These and many other specialty electronic systems are supplied by Philips. In fact, 97 projects in Bangkok alone have already specified Philips.

For advice on any lighting or electronic project, large or small, contact our Project Dept. free technical advisory service at Philips 36985.

PHILIPS

THE BRAND OF QUALITY

กล้องจุลทัศน์ สำหรับนักเรียน

Neutron

แบบใหม่ทันสมัย แข็งแรงทนทาน
กำลังขยาย 900 เท่า ราคาเยา

วิทยาภัณฑ์

152 สามยอด เจริญกรุง โทร.20441

ผู้แทนจำหน่ายกล้องจุลทัศน์ *Neutron*

นิวโอเค เบเกอรี่

NEW O. K. BAKERY

43 ถนนเย็นอากาศ ช่องนนทรี่ พระนคร

จำหน่าย ขนมเค็ก ขนมปั่ง และขนมหวานทุกชนิด

รสอร่อย ถูกอนามัย ราคาย่อมเยา

โทรศัพท์ ๓๐๒๖๗

สีเบอร์เยอร์

ทนนาน สดใสตลอดกาล
รักษาอาคาร บ้านเรือน-
ของท่านด้วยสีเบอร์เยอร์

BG.11

คลังแห่งรองเท้า

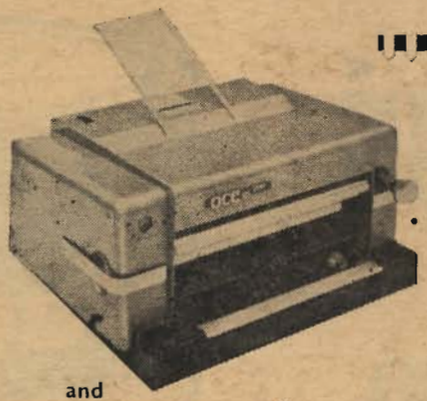
แก้วฟ้า
KAEWFAR

สถานที่ตัดรองเท้าชายหญิง ชั้น ๑

เลขที่ ๑๕๙–๑๖๑ ถนนจักรพงษ์

บางลำภู พระนคร

VANDER GRINTEN®

OCE®

APPARATUS FOR
DOCUMENT
REPRODUCTIONS

and

OCE®

APPARATUS FOR
PLAN REPRODUCTIONS
(diazo machines)
ALL SIZES & CAPACITIES
AVAILABLE FROM STOCK
PLEASE WRITE OR CALL:-

® = REGISTERED

SOLE DISTRIBUTORS IN THAILAND:-
SAKOL PHAN CO., LTD.
294/9 Phya Tai Road. (Siyek Rachataevee) Bangkok. Tel. 7324

ด้วยอภินันทนาการจาก

บริษัท สเปเชี่ยลตี้เอนจีเนียริง จำกัด

เลขที่ ๒๖๔ มุมถนนเจริญกรุง-ถนนวรจักร พระนคร

ผู้แทนจำหน่าย

- อุปกรณ์ไฟฟ้า "Westinghouse" "Bryant" "Royal Noark" Plug Fuse, Safety Switch, Circuit Breaker, Varnish oil, Electrical Tape,
- อุปกรณ์ป้องกันภัยปฏิบัติงาน "American Optical" Personal Protective Equipment.
- เครื่องมือไฟฟ้า "Block & Decker" Electric Tools.
- เครื่องมือช่าง "Blackhawk" Hand Tools.
- เครื่องมือไฮดรอลิค "Applied Power Int , Inc." Blackhawk Hydraulic Tool.
  Auto. Performance Testing Equipment.
  Porto Power Automotive Tool.
  Ener Pac Hydraulic Equipment.
- เครื่องมือสตาเรท "Starrett" Measuring Tools.
- เครื่องพ่นสี "De Vilbiss" Sprayer
- เครื่องกลึง "South Bend" Lathe & Accs.
- เครื่องมือช่างไม้ "Delta" Woodworking Machine & Accs.
- เครื่องมือวัดไฟฟ้า "Weston" Electrical Measuring Instrument.
- เครื่องมือมาตินเดล "Martindale" Tools.
- พัดลมดูดอากาศ "Ilg" Electric Ventilating Fan.
- เครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ "Westinghouse" "Hobart" Electric Appliances.
- ตู้เย็นไฟฟ้า "Westinghouse" Refrigerator & Freezer.
- เครื่องทำน้ำเย็น "Cordley" Electric Water Cooler.

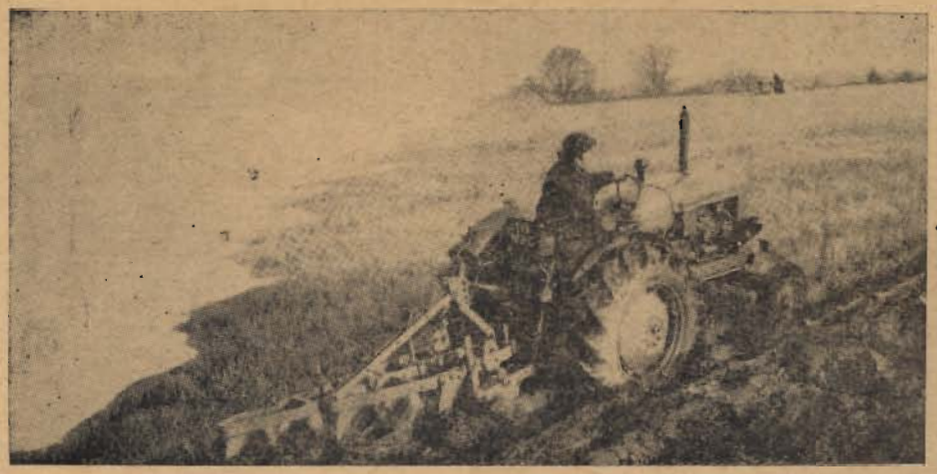
อาจารย์

ธีรกุล ศรีจันทพงษ์

ผู้ออกแบบปก

แผนกสาราณียกร

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

- คุณภาพเชื่อถือได้
- แข็งแรง ทนทาน
- ราคาเยา

คือ

รถแทร็กเตอร์

แม็ฟเฟิลด์ 10/42 และ 10/60

ขนาด 42 และ 60 แรงม้า

บริษัท เอี๊ยวิทยาพาณิชย์ จำกัด

แผนกรถยนต์

79 อาคาร 10 ถนนราชดำเนินกลาง พระนคร

หรือผู้แทนจำหน่ายต่างจังหวัด

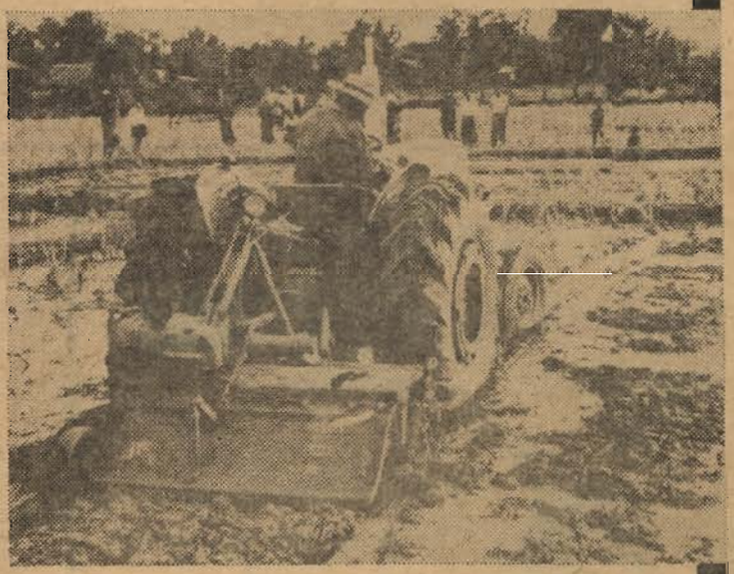
รถแทรกเตอร์

เดวิด บราวน์

แชมเปี้ยนไถไร่แห่งประเทศไทย

ไถไร่
ไถนาดำ
ไถนาหว่าน

เพิ่ม
พืช
ผล
ผลิต

ทุกหนทุกแห่งท่านจะพบ
เดวิด บราวน์
ทำงานไม่หยุดหย่อน
ทุกฤดูกาล

บริษัท ยิบอินซอย จำกัด

523 ถนนมหาพฤฒาราม พระนคร โทร.34961 โทรเลข. ดินแบงค์

บริษัท ไทยประดิษฐ์ จำกัด

ผู้แทนจำหน่ายรถแม็กกีรุสดอยซ์

เดินรถประจำทางสาย ๒๘

ออกแบบสร้างรถนำเที่ยว รถโดยสาร รถบรรทุก รถทิปเปอร์ รถเทรเลอร์
คุณภาพเป็นที่เชื่อถือทั้งในและนอกประเทศ รับซ่อมเครื่องยนต์ รับพ่นสีรถทุกชนิด
มีรถท่องเที่ยวทางไกลแบบพิเศษให้เช่า บริการสะดวกและปลอดภัย

โทร. ๔๘๐๔๒ ๓–๔ ๗๒๕/๓ถนนจรัลสนิทวงศ์ ธนบุรี

FOR HARD WORK

People choose Olympia

SM...semi-standard typewriter

Full size standard keyboard--44 keys
Non-glare & spring-loaded keytops
New type-bar action
10-12 clear copies
Correcting space-bar
Carriage lock

UDOM VIDHYA CO LTD
1003-1007 NEW ROAD PHONE 30529-30628
SOLE-OLYMPIA-AGENTS

โอลิมเปีย SF De Luxe

ภาษาไทย

A NEW STAR
COMES OVER THAILAND

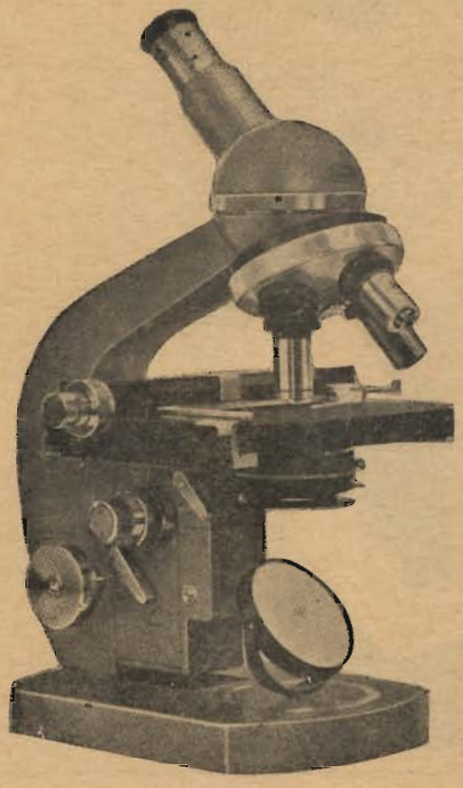
- อักษรไทย 44 แป้นเหมือนตั้งโต๊ะ เรียนพิมพ์สัมผัสได้สบาย
- น้ำหนักเบา พิมพ์เบา ราคาเยา รูปสวย อักษรงาม สีสมผู้ดี
- ก้านอักษรไม่หัก เหล็กกล้าทั้งเครื่องใช้ได้ตลอดชีวิตของท่าน

บริษัท อุดมวิทยา จำกัด

แผนกขาย และโชว์รูม
ตรงข้ามตึกนายเลิด
โทร. 30529-30628-38325

แผนกบริการทั่วไป
666-688 มุมถนนสี่พระยา
โทรเลขย่อ "อุดมวิทยา"

อุปกรณ์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา วิเคราะห์วิจัย เกษตรกรรม อุตสาหกรรม

- กล้องจุลทัศน์ "โอลิมบั๊ส"
- เครื่องวัดกรด-ด่าง
- เครื่องมือวิจัยในด้านอุตุนิยมวิทยา และ สมุทรศาสตร์
- เครื่องมือแพทย์
- เครื่องมือวิทยาศาสตร์ และ ฟิสิคส์
- เคมีภัณฑ์

ผู้แทนจำหน่าย และ บริการ

ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล **จตุกรพาณิชย์**

เลขที่ ๓๘๐ มุมถนนพิษณุโลก/ถนนสามเสน สี่เสาเทเวศน์

พระนคร

โทร. ๔๘๓๑๗

ใช้น้ำหมึก **เกฮา** ซิคะ!

เป็นน้ำหมึกที่รักษาปากกาได้ดี ไม่จับปากกา
ทำให้ปากกาเขียนคล่องอยู่เสมอ
สีสดใส แห้งเร็ว เหมาะสำหรับนักเรียน
และนักธุระกิจทั้งหลาย.

เป็นผลิตภัณฑ์ของโรงงาน"เกฮา" แห่งประเทศเยอรมัน

ห้างเบอร์ลี่ยุคเกอร์

เป็นผู้แทนจำหน่าย

ส ศิลป

ทุนการศึกษา
ของเอสโซ่
มีอยู่ทั่วทุกจังหวัด

ช่วยเด็กอัตคัด
แต่เรียนดี

เอสโซ่ Esso ช่วยส่งเสริมการพัฒนาชาติไทย

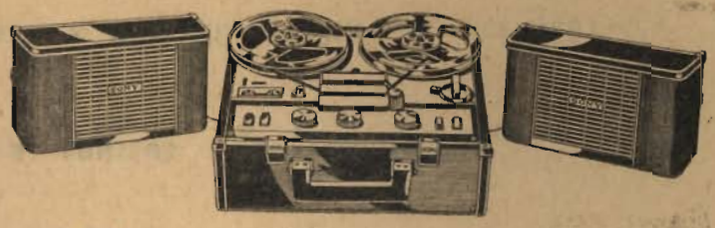
PRD.

SONY

RESEARCH MAKES THE DIFFERENCE

มีคุณภาพและประสิทธิสูง
เป็นที่นิยมแพร่หลายทั่วทุกมุมโลก

โซนี่ ทีซี ๒๐๐

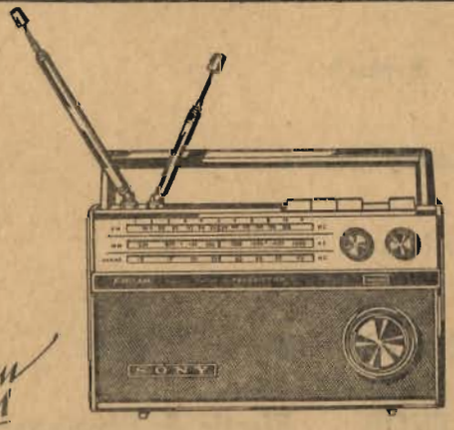
แบบสเตริโอโฟนิคขนาดกลาง เหมาะสำหรับใช้ในครอบครัว ๔ แทร็กเสียง ๒ สปีด ๗.๕ และ ๓.๗๕ ips. มีลำโพงพิเศษ ๒ ชุด สร้างอยู่บนฝาครอบเครื่องและคุณสมบัติอื่น ๆ

โซนี่ ค้นคว้าจนเป็นผู้นำในด้านเสียง

แบบ ที เอฟ เอ็ม 951 B

9 ทรานซิสเตอร์ ใช้ถ่านไฟฉายเพียง 4 ก้อน รับระบบคลื่น เอเอ็ม - เอฟเอ็ม 3 แบนด์ เสาอากาศจะหมุนหาจุดชัดเจนได้รอบทิศทาง เปิดแบบกระเป๋าหิ้วก็ยังสุปกรณ์ใช้ติดกับรถยนต์ได้ด้วย

แบบ TFM 116 A.

3 แบนด์ (เอฟเอ็ม/เอเอ็ม/และคลื่นสั้น) ใช้ทรานซิสเตอร์ระบบเมซ่า (MESA) ของ "โซนี่" 11 ตัว จึงทำให้รับเสียงภาคเอฟเอ็มได้ไกล และดึงชัดเจนเกินคาด ตู้สีขาวดงามสง่าตา

ใช้ถ่านไฟฉายธรรมดา 4 ก้อน

บริษัท สามชัย จำกัด

806 วังบูรพา พระนคร โทร. 26470 เป็นผู้แทนจำหน่ายแต่ผู้เดียวในประเทศไทย

บริษัท ชุมแสง จำกัด

เลขที่ 321-329 ถนนมหาพฤฒาราม อ. บางรัก จ. พระนคร

โทร. 30820 โกดัง 1 รองเมือง ซอย 5, 30876

โทรเลขย่อ "CHOOM SAENG"

จำหน่าย ไม้ต่างๆ และเครื่องอุปกรณ์ก่อสร้างทุกชนิด

ผู้แทนจำหน่าย กระเบื้องลูกฟูก "อาร์เด็กซ์"

THE EAST ASIATIC CO., LTD.

Worrachak Branch

Oriental Machinery Stores

Sole Distributors

- ELLIOTT Machine Tools
- THOR Electic & Pneumatic Tools

  WILLIAMS
- VULCAN & Hand Tools

เก้าโภชนา

เลขที่ 608/30 ถนนเพชรบุรี (ในตลาดประแจจีน)

รับจัดอาหารทั้งในและนอกสถานที่

บริการสะดวก พนักงานสุภาพ ราคาเป็นกันเอง

ด้วยอภินันทนาการจาก

ร้าน วิวิธพาณิชย์

จำหน่าย :-

เครื่องเขียน

แบบเรียนต่าง ๆ ทุกชนิด

โทร.

4

8 *125 ถนนนครไชยศรี พระนคร*

4

1

0

ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล

ลี ไทย มุ้ย

เลขที่ 1620/4 ถนนเชียงกง ข้างวัดปทุมคงคา พระนคร

ตู้ ป.ณ. 1571 P.O. BOX 1571

เอเย่นต์ : ลวดสลิงอังกฤษของ (ฮอลล์ บาร์ตั้น)

เลื่อยวงเดือน (*ของ สวีเดน*) **รอกแม่แรงสามขา**

โซ่เหล็ก และ เครื่องอุปกรณ์ต่าง ๆ

LEE THAI MUI

REGISTERED ORDINARY PARTNERSHIP

No. 1620/4 Siangkong Road, Bangkok.

AGENT : ENGLAND, RED STRAND WIRE ROPE, HARD-WARE. AND BUILDINGDEALERS.

โทร. 31262 สาขา: 32427

Black & White Co., Ltd.

1151 New Road Opp, G.P.O, Bangkok

TEL. 30066

Sole Agent for :—

Rank Organisation s' **Language Laboratory Equipments**

England. 35 mm. 70 mm. Movie Projector and Theaterical Equipments.

Charles Beleser Company s' Overhend Projector, Opeque Projector,

U.S.A. X-Ray Projector, and Allequipments.

Paillard S.A., Sainte—Croix Bolex 8mm , 16mm., Movie Cameras, Movie Projector

Switzerland and All equipments.

Various brand of Phonograph Records, Photocopying Mechine

Photographic Matarial Suppliers,and Audio Visual Equipments

ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล

โลหะภัณฑ์

เลขที่ 6-8 นครเขษม ถนนเจริญกรุง พระนคร โทร. 23874

จำหน่ายเครื่องเหล็ก เครื่องก่อสร้าง เครื่องมือใช้ในอุปกรณ์การช่างทุกประเภท

บริษัท ธูไนเต็ดแมชชีนเนอรี่ จำกัด

ทะเบียนการค้า กท/ปป. ๑๗๗๑

เลขที่ ๔๐๖—๔๑๔ ถนนวรจักร ใกล้สี่แยก เอสเอบี พระนคร

โทรศัพท์ ๒๑๑๖๓,๒๗๒๒๓,๒๑๗๐๙

ทำการสั่งและตัวแทนจำหน่าย

เครื่องมือช่างกล, เครื่องมือบริการอัดฉีด, เครื่องสูบลม, เครื่องเชื่อม เครื่องกลึง, มอเตอร์ไฟฟ้า, รอกแม่แรงไฟฟ้า และ แม่แรงไฮดรอลิก ฯลฯ

ตัวแทนจำหน่ายแต่ผู้เดียวในประเทศไทย

เครื่องกลึง "โคลเชสเตอร์" เครื่องไสกบเหล็กและเครื่องกัดเพื่อง "วาร์นาโม" เครื่องมือบริการอัดฉีดน้ำมันหล่อลื่น "เกรโก" และ "พีไอ" รอกแม่แรงและเครื่องยกรถ "โกลบ" แม่แรง "ดัฟฟ นอร์ต้น" แม่แรงไฮดรอลิค "เอฟโก" เครื่องเชื่อม "มาร์เควท์" เครื่องห้าลม "แชมเปี้ยน" เครื่องอัดแบตเตอรี่ "ฟอกซ์" เครื่องพ่น ทราย "เอมไพร์" เครื่องสูบน้ำดับเพลิง "เฮล" เครื่องสูบน้ำ "อีเคเอม" เครื่องมือไฟฟ้า "แสตนเล่ย์" พลาสติกสตีลกาววิเศษ "เดฟคอน", ปะเก็นวิทยาศาสตร์ "เซสเตอรต้น" และอื่น ๆ อีกมาก

ใหญ่ยิ่ง
ยิ่งใหญ่
ใหญ่ยิ่ง–ในคุณภาพ
ยิ่งใหญ่–ในปริมาณ
เปปซี่ ดีที่สุด
PEPSI-COLA
PEPSI-COLA
PEPSI-COLA

อภินันทนาการ

จาก

บริษัทโรงกลั่นน้ำมันไทย จำกัด

๓ พัฒน์พงษ์ พระนคร
โทร. ๓๗๙๒๑ – ๕

ด้วยอภินันทนาการ

จาก

บริษัท เชลล์แห่งประเทศไทย จำกัด

๑ ถนนพัฒนพงศ์ กรุงเทพ ฯ

โทร. ๓๑๐๓๐

พยาบาลรู้จักดี-!

ขอบใจเปี๊ยก

จริง ๆ

ที่ช่วยตั้งแต่ต้น

นมสด และ นมข้น "ตราหมี"

จนงานเสร็จ

.....เป็นอาหารธรรมชาติที่เหมาะสมยิ่ง สำหรับบริบาลทารก. และ บำรุงสุขภาพของผู้ป่วย, ผู้พักฟื้น. นมตราหมี บริสุทธิ์,คุณค่าสูง

พยาบาลรู้จักดี-!

ขอบใจเป็นยก

จริง ๆ

ที่ช่วยตั้งแต่ต้น

นมสด และ นมข้น "ตราหมี"

จนงานเสร็จ

.....เป็นอาหารธรรมชาติที่เหมาะสมยิ่ง สำหรับบริบาลทารก. และ บำรุงสุขภาพของผู้ป่วย, ผู้พักฟื้น. นมตราหมี บริสุทธิ์,คุณค่าสูง

อภินันทนาการ

จาก

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปริญญากิจ

เลขที่ ๗๘ สุดซอยสมประสงค์ ๔

ถนนเพชรบุรี พระนคร โทร. ๕๘๒๐๐

รับ

ออกแบบ คำนวณ และรับเหมาก่อสร้างอาคารทั่วไป

โดย นายบึ่ง แซ่อุน ผู้จัดการ

อภินันทนาการ

จาก

บริษัทนพวงศ์ พานิชย์

เลขที่ ๑๔๗๔ ถนนกรุงเกษม เชิงสะพานนพวงศ์พระนคร

โทร. ๒๕๗๕๖

ทำการรับเหมาก่อสร้างสะพานถนนและงานโยธาทั่วไป

Unique Import & Export Limited Partnership

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ยูนิคอิมปอร์ต และ เอ็กซ์ปอร์ต

ตรายูนิค

๘๙๗/๙—๑๐ ตลาดสมเด็จเจ้าพระยา เชิงสะพานพุทธฯ ธนบุรี

โทรเลขย่อ "ยูเน็ก กรุงเทพฯ" โทรศัพท์ ๖๓๕๕๕

Represented in Thailand For:–

Ward's Natural Science Establishment Inc., U.S.A

Live Materials	Preserved Materials
Demonstration Preparations	Bio—Plastic Mounts for Zoology, Botany
Models	Fossie Collections
Entomological Equipment	Optical Equipment
Projection Equipment	Lab Equipment
Field Equipment	Microtechnigue
Microscopes	Collections for Earth Science
Collections for Economic Geology	Geologic Models etc.

Owen-Illinois Glass Company, U.S.A.

"KIMAX" Laboratory Glassware:—

Beaker, Bottles, Burets, Contrifuge, Tubes,

Clinical Ware, Condensers, Containers,

LABSET Microware, Pipets, VITAX Hospital Glassware etc.

August Sauter KG, Germany

Micro balances	Analytical balances
Precision balances	Weights of all types

High—speed precision scales, also with electronic weight transmission and print—out

Fully automatic rapid scales, also with electronic weight transmission and print—out

Fully automatic price calculating scales

Laboratory Equipment Corp., U.S.A.

Casometric Carbon Analyzers	Oxygen Analyzer
Hydrogen Analyzer	Vacuum Fusion Analyzer
Nitrogen Analyzer	Combustion Sulfur Analyzer Apparatus

- สะสมทรัพย์ เพียงเดือนละเล็กละน้อย
- เพื่อเป็นทุนการศึกษา ให้แก่บุตรหลาน ของท่าน ในอนาคต

โดยฝากเงินประเภท...

สินมัธยะ

ไว้กับ.. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด

บริษัท, ห้าง, ร้าน ที่กรุณาลงแจ้งความในหนังสือเล่มนี้

บริษัท นานมี จำกัด
บริษัท รังสิมา จำกัด
บริษัท ประมวลมิตร จำกัด
ห้าง หุ้นส่วนจำกัดปริญญากิจ
ร้าน แก้วฟ้า
ห้าง ยูนิคอิมปอร์ต–เอคปอร์ต
บริษัท อุตสาหภัณฑ์ จำกัด
ห้าง ลีลายนต์
บริษัท สหะศรีชัยก่อสร้าง จำกัด
ห้าง วันชัยก่อสร้าง
บริษัท ไฟฟ้าพีลิปป์ จำกัด
บริษัท สามชัย จำกัด
บริษัท สากลภัณฑ์ จำกัด
บริษัท ลอคล์เล่ย์ (กรุงเทพฯ) จำกัด
ร้าน ขนมปั๋ง นิวโอเค เบเกอรี่
บริษัท ยิบอินซอย จำกัด
บริษัท อินเตอร์เนชั่นแนลเอนจิเนียริ่ง จำกัด
บริษัท ดีทแฮมล์ จำกัด
บริษัท เอ็อวิทยา จำกัด
ห้าง วิทยาภัณฑ์
บริษัท สเปเชียลตี้เอนจิเนียริ่ง จำกัด
บริษัท ไทยประดิษฐ์ จำกัด
บริษัท อุดมวิทยา จำกัด
ห้าง เบอร์รี่ ยุคเกอร์ แอน โก
บริษัท เอสโซ่ อีสเทอรน์ แสดนดาร์ด จำกัด
บริษัท จตุกรพาณิชย์ จำกัด
บริษัท โรงกลั่นน้ำมันไทย จำกัด
บริษัท ไทยน้ำทิพย์ จำกัด
บริษัท เสริมสุข จำกัด
ห้าง ลี้ไทยมุ้ย
ร้าน โลหะภัณฑ์ จำกัด
ร้าน วิวิธพาณิชย์
บริษัท Black & White Co, Ltd.
บริษัท ยูไนเต็ดเมชีนเนอรี จำกัด
ร้าน เก้าโภชนา
บริษัท เชลล์แห่งประเทศไทย จำกัด
บรษัท นพวงศ์พาณิชย์ จำกัด
บริษัท ชุมแสง จำกัด
บริษัท Hast Asiatic Co., Ltd.
บรษัท ยั่งยืนประกันภัย
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด
บริษัท PCC 1965 จำกัด
บริษัท ไทยวิศวกรรม จำกัด
ห้าง ไพศาลศิลป์เฟอร์นิเจอร์

ความช่วยเหลือของบรรดา บริษัท, ห้าง, ร้าน ต่าง ๆ นี้ เป็นสิ่งผสานให้หนังสือ ขอนแก่น ได้สำเร็จลงได้

ขอขอบคุณ
สุขวัฒน์ เลิศวิสุทธิ์
สาราณียกร

ขอขอบพระคุณ

ศาสตราจารย์	พิมล	กลกิจ	อาจารย์	นีมนวล	สีตะธานี
อาจารย์	เข้มแข็ง	สีตะธานี	อาจารย์	นิพนธ์	เปาโรหิต
อาจารย์	วรรณศรี	บุณยรัตพันธ์	อาจารย์	สมศักดิ์	บวรสิน
อาจารย์	หลาบ	รับศิริ	อาจารย์	โฆษิต	สุขดี
อาจารย์	เพ็ญแข	ชนะวงศ์	อาจารย์	สมใจ	ศิริเวช
อาจารย์	วิโรจน์	พงศ์สกุล	อาจารย์	บุญมาก	พรหมพ้วย
อาจารย์	ณรงค์	กิจพาณิชย์	อาจารย์	ปรีดา	บุญโสภณ
อาจารย์	รังษี	นันทสาร	อาจารย์	ขาว	เหมือนวงศ์
และ					
อาจารย์	ดร. ชัย	มุกตพันธ์	อาจารย์	สมภพ	จันทรประภา

หัวหน้าองการในพระองค์

พ.อ. อาทร ชนเห็นชอบ

และรู้สึกซึ้งในพระคุณของ

อาจารย์	ธีรกุล	ศรีจันทพงษ์
อาจารย์	ไพศาล	เหล่าสุวรรณ
อาจารย์	นิยะดา	นิธังกร
คุณ	ณรงค์	

รวมทั้งเพื่อนร่วมมหาวิทยาลัยที่ช่วยเหลือทุกคน

โดยเฉพาะกรรมการกลางทุกท่าน

ด้วยความจริงใจต่อมหาวิทยาลัย

เราอาจสละได้ทุกอย่าง

แม้แต่จะเป็นเพียงความสบายใจ

เล็ก ๆ น้อย ๆ ก็ตาม

แผนกสาราณียกร มหาวิทยาลัย ๒๕๐๘

เลขานุการ	ยรรยง	ตันนิรัตน์
	สุรางค์	รัตนโสภา
ติดต่อ	สมภพ	ไชยวัติ
	จิระ	ทัศนาญชลี
ถ่ายรูป	บุญดี	สุภัควงศ์
ธุระการ	วีรพล	ไชยเสนะ
สาราณียกรผู้ช่วย	วิเชียร	เธียรอัจฉริยะ
สาราณียกร	สุขวัฒน์	เลิศวิสุทธิ์

ที่ปรึกษา ไพศาล เหล่าสุวรรณ

ด้วยใจที่ศรัทธาต่องานอย่างสูง
ทำให้เราทุ่มเททุกสิ่งทุกอย่างลงไปในงานนี้
มันอาจเป็นการลงทุนที่ไร้ผลกำไร เมื่อคิดในแง่การค้า
แต่เรารู้สึกว่าเราได้กำไรมากเหลือเกิน
เป็นกำไรทางใจ ที่ไม่อาจประเมินเป็นค่าเงินตราได้

ถูกละ เราย่อมพูมใจที่ได้มีส่วนตอบแทนสิ่งที่เรารัก
เราเริ่มทำงานจากจุดที่มีความว่างเปล่าอยู่ตรงนั้น

ค่อยๆ ก้าวไป
และด้วยหลายๆ สิ่งมาผสานกัน ทำให้เราก้าวไปสู่จุดสุดท้ายได้
จุดสุดท้ายที่ มีความสำเร็จอ้าแขนต้อนรับอยู่
หลายๆ สิ่งนั้นมากมายเหลือเกิน จนเราไม่อาจกล่าวได้หมด
และไม่มีสิ่งใดที่จะสนองตอบได้ นอกจากวลีสั้นๆที่ กล่าวย้ำมาหลายหนแล้วว่า
"ขอขอบคุณ"

เป็นผลงานที่ไม่ดีนัก และเรายังไม่รู้ว่าความดีของงานชิ้นนี้อยู่ที่ไหน

ขอมอบผลงานชิ้นนี้แด่ทุกท่านแทนมวลความดีทั้งปวง
แล้วเราจะพบกันอีกที่ความพอใจ

สุขวัฒน์ เลิศวิสุทธิ์
สาราณียกร
๑๗ ธันว์ ๐๘

มงคลการพิมพ์

101 ถนนตานี บางลำพู พระนคร

รับพิมพ์งานพิมพ์ทุกชนิด

งานดี ราคาย่อมเยา ตรงต่อเวลา

โทร. 27336

บริษัท ไทยวิศวกรรม จำกัด

92/18–20 ถนนหลานหลวง พระนคร

โทร. 811490, 813850

รับเหมาก่อสร้าง คำนวณและออกแบบ

รับทำการติดตั้งไฟฟ้า – ประปาภายใน – ภายนอก

จำหน่ายอุปกรณ์ไฟฟ้า ทุกชนิดของอเมริกา

โดยราคาย่อมเยา

เสาเข็มคอนกรีตอัดแรง P.C.C.

มั่นคง—แข็งแรง ควบคุมการผลิตและออกแบบโดย วิศวกรผู้เชี่ยวชาญ

เชิญติดต่อได้ที่;—

บริษัท พี.ซี.ซี. ๑๙๖๕ จำกัด

๔๒๖/๗ ถนนราชวิถี อ. ดุสิต พระนคร

โทร. ๗๐๘๓๘—๗๓๗๑๒

โรงงาน : *ถนนรถไฟ ต. สำโรงใต้ อ. พระประแดง*

จ. สมุทรปราการ

ทรัพย์สินของท่านมีค่าควรประกันไว้กับ

บริษัท ยั่งยืนประกันภัย จำกัด

80–82 ชั้นสองตึกเอเชียทรัสท์ ถนนอนุวงศ์ พระนคร

โทร. 20011, 28641, 28642, 28643, 28644

รับประกัน อัคคีภัย ภัยขนส่งทางทะเล ภัยขนส่งทางแม่น้ำ

รถยนตร์ และ อุบัติเหตุส่วนบุคคล

ด้วยอภินันทนาการ

จาก

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปืนเจริญและเพื่อน

41 ถนนหลังวังบูรพา ต. วังบูรพา จ. พระนคร

โทร. 26724

รับสั่งและจำหน่ายอาวุธปืน และกระสุนปืน

จากต่างประเทศ ทุกชนิด

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ลีลายนต์

ต. กลางเมือง อ. เมือง จ. ขอนแก่น

โทร. 6068

ผู้แทนจำหน่าย

รถยนต์โอเปิ้ล เปอร์โย อินเตอร์เนชั่นแนล รถจักรยานยนต์

และรถยนต์ฮอนด้า ยางไฟร์สโตน และเครื่องอาหลั่ยรถยนต์ทุกชนิด

อภินันทนาการ

จาก

บริษัท นานมี จำกัด

632–6 เยื้องโรงภาพยนต์บรอดเวย์

โทร. 27126–25770

"ฉันท์ญาติ"

พนอ

รินน้ำแล้วประจงวางตรงหน้า
ด้วยทีท่าดูหมางคล้ายห่างเหิน
เจ้าเป็นใครพี่เป็นใครไยทำเมิน
ไม่เชื้อเชิญเหมือนคนเก่าเมื่อเก้าปี

หรือว่าเจ้ามีใจให้คนอื่น
พี่คงฝืนทนทุกข์ซุกร่างหนี
เจ้าตัดรักเก่าเก่าเศร้าสิ้นดี
ทำเช่นนี้พี่ช้ำนักสุดหักใจ

เจ้าเป็นลูกของลุงพี่มุ่งรัก
ให้ความภักดิ์สมัครแน่แต่ไหนไหน
จากไปเรียนเมืองหลวงห่วงคนไกล
ถอดหัวใจไว้คลอเคล้าเจ้าคนดี

สู้เฝ้าร่ำเผ้าเรียนอย่างเพียรพาก
ด้วยมานะฝ่าลำบากเพื่อศักดิ์ศรี
ได้ปริญญาหวังมาพบสบไมตรี
เจ้ารับพี่ไม่ซึ้งดังที่หวังเลย

นั่งมาบนรถไฟใจจ่อเจ้า
แสนเงียบเหงาเศร้าเพราะนุชสุดเฉลย
กลับมาพบเจ้าคราวนี้ไยเฉยเมย
จำใจเอ่ยคำลาทั้งอาดูร